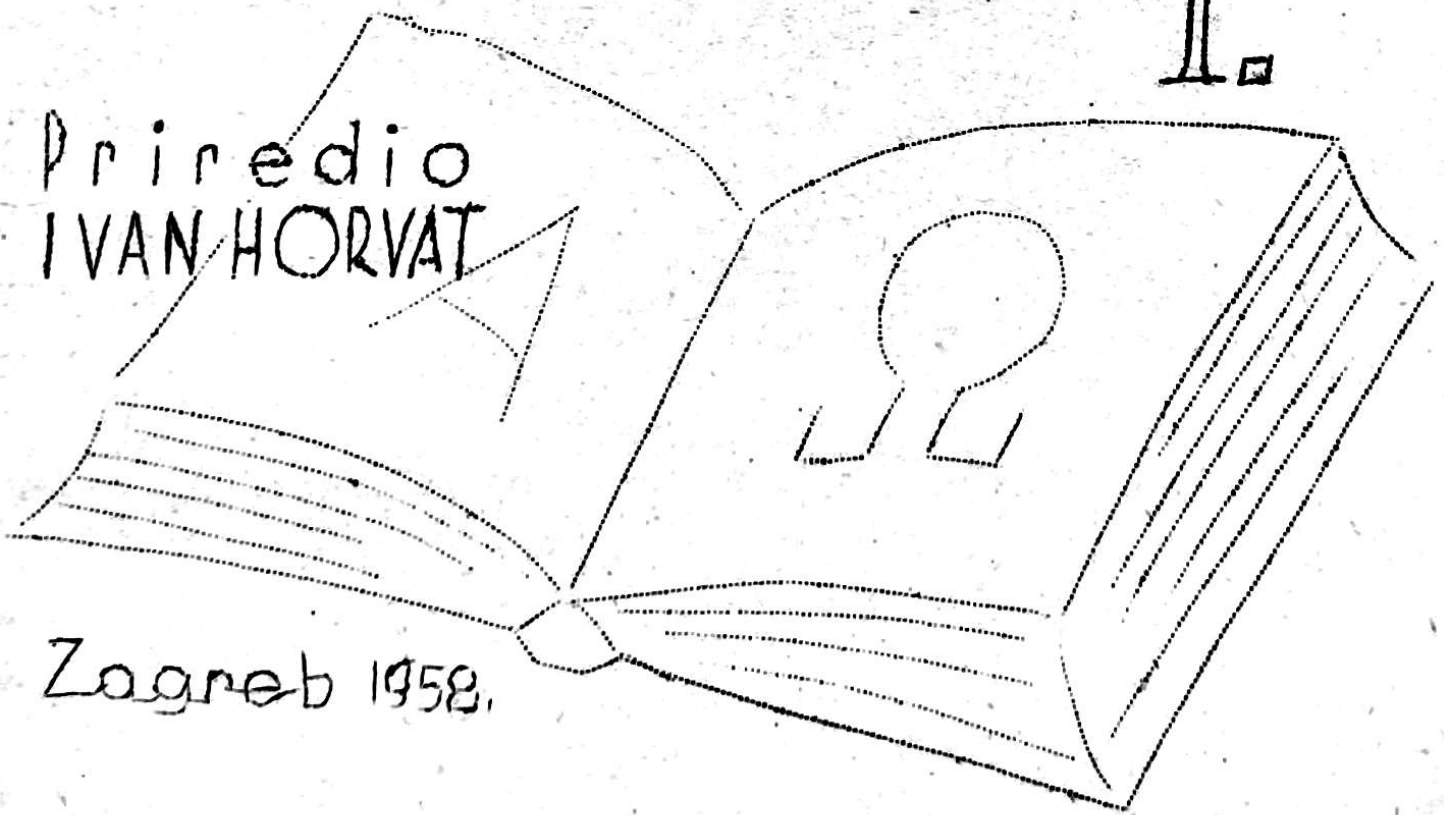
HAEC LOQUERE

PROPOVIJEDI ZA NEDJELJE I BLAGDANE

I.

Priredio
IVAN HORVAT

Zagreb 1958.

P r e d g o v o r

Ovo je prvi svezak propovijedi za nedjelje i blagdane kroz crkvenu godinu, koji se daje našem svećenstvu kao pomoć i uputa u propovijedanju.

Za svaku je nedjelju (i gotovo za svaki blagdan) uvršteno pet propovijedi. Prve tri su redovito tematske propovijedi (ima i homilija), četvrta je liturgijsko tumačenje misnog teksta dotičnog misterija dana, a peta je namijenjena za djecu.

Izbor je propovijedi uzet iz najvrsnijih i suvremenih današnjih propovijednika. Propovijedi nisu doslovce prevedene, nego je misao i sadržaj propovijedi pojedinog autora izražen jezikom i stilom bliskim našem načinu shvaćanja i primjeren našim duhovnim potrebama. Na svojim je mjestima naznačeno odakle je i koja propovijed uzeta iz strane literature.

Motiv za ovakvo izdanje propovijedi jest pomanjkanje strane literature, do koje mnogi naši svećenici ne mogu doći, često nepoznavanje (ili nedostatno poznavanje) stranih jezika, a konačno i potreba jednog suvremenog načina iznošenja vjerskih istina, koji način mora naše (osobito mlađe)svećenstvo usvojiti. Nadam se, da ne će biti propovijedi, koje ne će svećenici moći upotrebiti, a ujedno će biti ispunjena jedna od namjena ovih redaka, ako budu svećenici i druge teme, druge vjerske istine, možda neobrađene u ovim propovijedima, razložiti vjernicima na njima lako prihvatljiv način.

Ostala tri sveska će obuhvatiti preostali dio crkvene godine i bit će obrađeni na sličan način, kao i ovaj prvi dio. Na kraju će biti dodan još jedan svezak, koji će biti obrađen kao nadopuna, a u njeg će biti uvrštene skice za propovijedi, nacrti propovijedi, upute u sastavljanju i izabiranju materijala, te dodan pokoji primjer.

Upozoravamo, da će drugi svezak izaći prije Božića.

Ovdje posebno izričem hvalu i priznanje kanoniku Dru Nikoli Kolareku, koji je svojim stručnim savjetima i detaljnom korekturom cijeloj stvari dao mnogo bolji i dotjeraniji oblik.

U Zagrebu, na blagdan Male Gospe 1958.

Pisac

1. ADVENTSKA NEDJELJA

I. NAŠ ADVENT

Glasoviti je propovijednik o. Lacordaire rekao, da se povijest čovječanstva dijeli u dva razdoblja: u prvom je čovjek čekao Boga, a u drugom Bog čeka čovjeka.

Predmet sviju želja, čeznutljivih vapaja i žarkih molitava, koje su se iz suzne doline kroz duga tisućljeća u velikom Adventu čovječanstva dizale prema Bogu, bio je Spasitelj. Utješno Božje obećanje njegovog dolaska ublaživalo je gorčinu časa, kad su se iza rasplakanih praroditelja jednom zauvijek zatvarala vrata zemaljskog raja. Dolazak je Emanuela bila slatka nada sviju progranih Evinih sinova, nada, koja ih je u težini života pridizala, klonule jačala, u nesrećama i patnjama tješila. Od vremena do vremena odjeknula je riječ proroka u izabranom narodu, da vječno zelenilo mesijanske nade ne uvene u ljudskim srcima.

Čovjeka, koji je bolno osjećao gubitak raja, pred kojim su i nebeska vrata bila zatvorena, nije moglo usrećiti niti zadovoljiti ništa više na zemlji. Svaki trn patnje, svaka suza boli, svaki pohod smrti dozivao mu je u pamet sudbonosnu tragediju čovječanstva, koja je započela pod drvetom dobra i zla, a završit će odbačenjem u skrajnju tamu vječnog prokletstva.

Čovjek je istina stvarao jednu kulturu za drugom. Vodstvo svijeta prelazilo je iz jednih ruku u druge. Na pozornici su se čovječanstva pojavili novi narodi, a drugi su opet nestajali. Mijenjalo se lice zemlje. Podizale su se ogromne piramide, viseći babilonski vrtovi, skupljalo se silno blago u riznicama prijestolnica rimskog imperija, ali su unatoč svega toga ljudska srca ostala prazna i nezadovoljna. Što je bilo više uživanja, što više zabava, to je bol i čežnja srca bivala sve jačom i neodoljivom, bol i čežnja za životom dostojnim čovjeka.

Za svojim su Spasiteljem čeznule brojne žrtve bezobzirnog teženja za užicima: žene i djeca, čiju je slabost gazila životinjska sila.

Za svojim su Spasiteljem čeznuli lijepi mladići i djevojke Babilona, koje su na sjajnim kočijama ovjenčane vijencima vozili u odaje hrama Lilite, da se odanle prije ne vrate, dok ne uvenu vijenci ne samo na njihovim glavama, nego i vijenci njihove nevinosti, najljepši ures njihove duše.

Za svojim je Spasiteljem čeznulo onih deset tisuća sirijskih djevojaka, koje su bolnim glasom blagoslivljale Boga, čije je tužno jecanje i naricanje odjekivalo zlatnim svodovima hijerapolskog hrama.

Za svojim su Spasiteljem čeznule i one druge tisuće, koje su u Dafninim lugovima ili na kristalno sjajnim hodnicima poganskih hramova kaljale svoje duše.

Snažni "Rorate - Rosite nebesa" pobožnih patrijarha i proroka izabranog naroda umiješao se u vapaj žrtava raz-

bludnosti i u Korintu i u cvijetnim hramovima na Cipru. Plemenite su se duše zgražale nad pokvarenošću, koja je poput ogavne rijeke preplavila čitav tada poznati svijet. U svojim je mutnim valovima nosila svoje žrtve: dječju nevinost, mladenačku čistoću, bračnu vjernost, poubijanu nevinčad, umorene starce i starice, taj nepotrebni teret ljudskog društva. U njezinim su valovima pomiješane sve one boli i suze, koje je nepravda prouzročila i natjerala ih na oči patnika.

Svijet je zaželio postati bolji. Ovi sveti drhtaji za životom dostojnim čovjeka prohujali su kao munja Sirijom, carstvom palma Fenicijom sve do Amonova hrama; i stara Kartaga sanja o novim idejama, po kojima se očekuje spasenje i usrećenje čovječanstva.

Sve ove želje svojih suvremenika lijepo izražava pjesnik Virgilije:"De, primi već jednom, jer je nadošlo vrijeme, uzvišeno dostojanstvo, ti drago božansko dijete, ti Jupiterov uzvišeni izdanče! Gledaj, započinje obrat svemira, zemlje i morske dubine kao i visine neba. Gledaj, kako se sve veseli novom razdoblju, koje nadolazi!"

Bio je to snažan vapaj čovječanstva u tom velikom i dugotrajnom adventu. Istočni je grijeh doduše nakazio Božje djelo i uništio prvotni Božji plan s čovjekom, ali su strahovite njegove posljedice: gorčina patnje, trnje trpljenja, bolest i smrt još više pobudjuju težnju za Spasiteljem, koji bi mogao ispuniti bezdan ljudskog srca.

Ljudi su i nehotice poglede svojih očiju dizali prema zvijezdanim visinama. U sebi su nosili neodoljivu težnju da čuju Boga, da razgovaraju s njime, da im On pokaže toliko željeni put k pravoj sreći i životnom zadovoljstvu.

Iz svagdanjeg života znamo, da majka djetetu, koje se tek rodilo, tepa najnježnije riječi. Pjeva mu nad kolijevkom uspavanke, cjelovima ga budi ujutro. Ne može drugačije, jer je ono velika ljubav njezinog materinskog srca. Svoje nutarnje osjećaje mora ona pokazati vanjskim načinom. Tako čini majka.

Možemo li onda zamisliti da Bog, iz čijeg srca izvire svaka zemaljska ljubav, koji je sve stvorio iz čiste ljubavi, da taj Bog, kojeg zovemo nježnim imenom Otac, svome stvorenju - čovjeku- nikada ništa nije progovorio niti u njegovim bolima, niti u njegovim radostima! - To je nemoguće.

Čovjek je to predobro osjećao i zato je kroz duga tisućljeća vapio:"Dodji, Gospodine! Govori nama. Neka tvoje riječi odzvanjaju u našim ušima!"

Ljudska srca nije ispunjala samo čežnja, da im Bog progovori. Svi su žudili za tim, da jednom i vide svog Boga. Sama pojava jednog bića kud i kamo više govori, nego i najrječitiji govor. Jedan bljesak očiju, jedan izražaj njegovog lica govori mnogo više, nego tisuće pisama.

Zar je onda čudo što je čovječanstvo čeznulo za tim, da svoga Boga ne samo sluša, nego i da ga vidi, da ga promatra svojim očima.

U našem životu nam je često teško ljubiti one, kojih ne vidimo. Što bi bilo s nama i kakav bi bio naš odnos prema Bogu, da ga nismo nikad vidjeli. Da Ga je čovjek posvuda tražio i nije ga mogao naći? Kako bi se u našem srcu prema Njemu mogla rasplamsati onakva ljubav, koja čini čovjeka spremnim i za najteže žrtve, da nikada nismo čuli ni za Nazaret ni za Betlehem?

Kako sada shvaćamo tisućljetni vapaj:" Dodji, Gospodine, i pokaži nam se!" Čovjek je navaljivao na nebo i dozivao Boga iz utrobe zemlje, iz dubina morskih, s nebeskih visina.

Čežnja je ljudska srca vukla još dalje. Čovjek je želio Boga ne samo čuti, ne samo vidjeti, nego Ga i rukama doticati, otpočinuti na njegovim grudima i tako bar na čas zaboraviti svoju bijedu, suze i boli.

Gledajmo malo dijete u naručaju njegove majke! Kako je sretno! Ako je uvrijedilo svoju majku, ako na njezinom naoblačenom čelu vidi srdžbu, tada dječje srce obuzima neka tjeskoba i boji se. Ne usudjuje se ni približiti majci. U takvim zgodama mora majka učiniti prva korak kao znak, da je prošla prva srdžba, da je sve oprostila i sve zaboravila.

Radi toga je i čovječanstvo čeznulo za Božjim naručajem. Još mu je pred očima lebdio onaj gnjevni pogled, kojim ga je Bog istjerao iz raja. Još su mu u ušima odzvanjale strašne riječi Božjega prokletstva. Iako je Bog preko svojih proroka navješćivao da rado oprašta, da je blag i milosrdan, ipak je čovjek zastrašeno očekivao njegov dolazak. Želio je, da Bog učini prvi korak, pa da se onda čovječanstvo raskajano baci u Božji zagrljaj, te svoju umornu i buntovnu glavu nasloni na Božanske grudi i osjeti veliku sreću Srca, koje sve oprašta; da osjeti moć Božje ljubavi, koja ga ne odbacuje, već ponovo prima za svoje dijete.

Kako je sam Bog na divni način ispunio ovu trostruku čežnju čovječanstva! Sjetimo se samo Betlehema i Nazareta! U onoj se ubogoj štalici kao skromno i siromašno dijete pokazuje Sin Božji svijetu. On će sam ljudima govoriti. Oni će svojim očima promatrati Boga u svojoj sredini. Oni će na sebi osjećati veličinu njegove ljubavi. Na taj će način Bog najbolje pokazati, da je prošla tamna noć srdžbe Staroga Zavjeta, a utjelovila se Ljubav i oproštenje.

Prvo je razdoblje završeno onim sretnim časom, kad je Bog sišao na zemlju, nastanio se medju ljudskim sinovima i sam postao jednak njima. No od onoga časa počinje drugo razdoblje ljudske povijesti, koje smo označili riječima: Bog čeka čovjeka. To je smisao našega adventa. To je smisao i čitavoga našega života. Bog stoji pred vratima čovjekova srca i nudi mu se kao jedini njegov Spasitelj, pravi Usrećitelj, iskreni Tješitelj. Bog traži čovjeka, koji je svoje srce zatvorio teškim kračunima i bravama; čovjeka koji razočaran i prevaren više nikomu ne vjeruje; čovjeka, koji bezvoljno prolazi sivim putevima svoga zvanja i živi u tamnom svijetu svojih grijeha i opačina; čovjeka, koji od života više ništa nema; ništa ne očekuje, nego jedino smrt, koja će ga kona_čno osloboditi od najveće besmislice, koju on zove život.

Naš suvremenik više ne poznaje blagdana, koji bi mu malo pridigao srce i otkinuo ga od zemlje barem na čas; nerado sluša, kad mu netko govori o idealima i krepostima; ne vjeruje više ni u koji brak, niti ičijoj vjernosti. Čemu sve to? - On je u svojoj duši umoran, umoran do smrti. On je samo stroj, koji radi jednoličnom monotonijom, dok jednog dana ne stane. Vjerovati u neki viši smisao života, u jedan cilj, za koji se isplati živjeti; u jednu nadu, zato više nema snage. On svoje slobodno vrijeme provodi u čitanju ilustriranih novina i časopisa, naklapanju o filmovima, prvacima fiskulture; provodi svoje vrijeme u kinu i kazalištu i tako se sve više zatvara pred svojim Bogom, koji ga neprestano traži.

U taj svijet dolazi kršćanin sa svojim adventom. Ima

li on još što očekivati? Treba li se on plašiti budućnosti, pa bila ona ne znam kakva? - O ne! On zna da bi i onda, kad bi naš planet raznijela kakova snažna bomba, kad bi čovjek nad ovim svijetom počinio samoubijstvo, i u tom trenutku kršćanin zna, da bi pao u Božje ruke, u naručaj nebeskog Oca, koji ga očekuje zabrinutim srcem.

Kršćanin ne očekuje mnogo od ovoga svijeta. On mnogo više pita, što Bog traži od njega.

Bog opet od čovjeka ne traži mnogo. Traži jutarnju molitvu i u večer prije lijeganja zahvalnu večernju molitvu. Traži da izmedju tih dviju molitava savjesno izvršuje svoje dužnosti i to ne radi one plaće, koja se prima, nego iz ljubavi prema Bogu, prema svojoj obitelji, ljubavi prema čovjeku s kojim živi. On traži obdržavanje svojih zapovijedi. Traži da svake nedjelje i blagdana njemu posvetimo koji sat slušajući sv. Misu. Eto, to je sve! Radi se samo o tome, hoće li se Bog u svome stvorenju razočarati, hoće li se prevariti u svojim nadama i očekivanjima ili ne.

Bog čeka samo naš "da". Ako pristanemo na ova Božja očekivanja, ako pustimo Boga u svoj život, tada ćemo doživjeti pravi advent. Tada će doći i Božić, doći će i sam Bog u naše srce. Tada ćemo biti u Božjoj milosti, postat ćemo djecom Božjom i baštinicima neba. Posjedovat ćemo Boga ne samo u vremenu, nego će to biti i najsigurniji zalog vječnog posjedovanja Boga u nebu. Samo to je važno! Samo to je pravi advent. **A m e n!**

II. VIŠESTRUKI ADVENT

(Nacrt propovijedi)

Isus Krist, Sin Božji, "Kralj vjekova, kome sve živi" stoji kao sudac kako na svršetku svijeta, tako i na početku crkvene godine. Njegovo ime, vrijedno svakog poklonstva, u kojem je jedino spasenje i duhovna obnova naroda, mora poput blještavog svijetla obasjavati svakog pojedinog čovjeka. Krist će biti neiscrpivi izvor svih propovijedi i nagovora. Svaka riječ, koju bude izgovorio njegov zamjenik -svećenik- mora biti jedan slavni "Gloria", da može donijeti mir svim srcima, svim obiteljima, koje su dobre volje i ugadjaju Bogu.

Trublja posljednjeg suda potresno je orila zadnje nedjelje u crkvenoj godini:"Kršćani, kako vrijeme prolazi munjevitom brzinom! Kako je vrijeme dragocjeno! Ono se više nikada ne vraća, a ipak o njemu, o dobro upotrebljenom vremenu, ovisi čitava vječnost!"

Na pročelju nove crkvene godine opet stoji andjeo suda. Njegova trublja opet ori:"Kršćani, pripravite put Gospodinu! Obratite se! Preobrazite svoj život i izmijenite svoje mišljenje prije konačnog Gospodnjeg dolaska!"

Ako imamo pred očima povijest čovječanstva, povijest Kristove Crkve i povijest ljudskih srdaca, tada možemo govoriti o višestrukom adventu.

1. Neposredno iza grešnoga pada praroditelja izgovarala su Božja usta "Evandjelje", prvu stvarnu veselu vijest, koja je bila prva adventska propovijed o dolasku Otkupitelja, Sina

Djevičina, koji će satrti glavu zavodniku Sotoni. U crnu tamu grijeha, koja je obavijala zemlju, od vremena do vremena dopire po koja svijetla zraka betlehemske zvijezde. Svi patrijarsi od praoca Adama do hranitelja Josipa, svi proroci od Mojsija, vodje izabranog naroda, do "Glasa vapijućeg u pustinji" - Ivana, Isusova preteče, svi su oni bili propovijednici adventa u vremenu očekivanja dolaska Otkupiteljeva. Orila se njihova riječ:"Činite pokoru! Pripravite put Gospodnji!"

Ova duga noć, u kojoj je čamilo čovječanstvo radi grijeha, završila je jednom najblagoslovljenijom i najljepšom svetom Noći, kad su bile ispunjene sve nade i sva očekivanja čovjeka, kad je mali Betlehem postao veza izmedju grješne zemlje i neba.

2. Bilo je to skoro prije 2.000 godina. Vjera u dijete Isusa preobrazila je svijet. Kad je Krist u "svetoj Noći" tame Velikog Petka po Očevoj volji dovršio djelo otkupljenja čovjeka, opet se povratio k Ocu, u nebo, da ondje i nama pripravi stan.

Skoro dva nas tisućljeća dijele od prvog dolaska Kristova. No samo je nebeskom Ocu poznato -ni andjeli toga ne znaju- koliko nas vremena dijeli od njegova ponovnog dolaska. Ovaj puta On dolazi kao Sudac svijetu, kako nam ga evandjelista Luka opisuje zvucima iz posljednice "Dies irae" . Čitava je liturgija današnje nedjelje obojena zvucima trublje sudnjega dana. U ulaznoj se molitvi ističu adventske misli:"Bliže k tebi, o Bože moj", u misnoj molitvi:"Dodji i oslobodi nas od grijeha", u poslanici snažan zvuk trublje posljednjeg suda, koji je griješnika Augustina učinio svecem, dopire i do nas:"Braćo, vrijeme je, da se probudimo od grešnoga sna!" U evandjelju slušamo prasak i lom zgrade svijetova: u strašnom uništenju do nas dopire bolno zavijanje i očajni jauk neokajanih grijšnika.

Čitava povijest svijeta i Crkve od Kristova Uzašašća pa nadalje sve do naših dana, još dalje do Sudnjeg dana, samo je priprava u pokori na zadnji dolazak Kristov.

I taj će advent takodjer završiti sa svetom Noći, jer će sunce potamniti, mjesec ne će više dati svoga svijetla, a zvijezde (i betlehemska) će pasti s nebeskog svoda. Tada će se pokazati u divnom sjaju sveti znak Križa na nebu. Doći će Krist u slavnoj pratnji andjela koji ovaj puta ne će pjevati "Gloriju", nego "Judica - Sudi Bože!" čovječanstvu, koje će u silnom strahu gotovo ginuti pred Sucem..

3. Pobožna duša, koja ljubi svoga Boga, poznaje još jedan svoj dragi advent, koji je zapravo priprava za dolazak Djeteta Isusa po sv. Pričesti. I za taj dolazak Isusov trublja najavljuje:"Pripravite put Gospodinu! Što je krivo, neka bude pravo, hrapavi putevi neka budu glatki!"

I taj advent, koji je započeo sa Rorate, slatkom čežnjom za Gospodinovim dolaskom, završava sa svetom Noći:"U skrovitom zakutku crkve, sa zatvorenim "prozorima duše", u ranim jutarnjim satima, u Božjoj blizini, čovjek doživljava radost i sreću Gospodinova dolaska. Ti i tvoj Spasitelj sasvim ste sami pred jaslicama svetohraništa. Betlehemsku zvijezdu zamjenjuje vječno svijetlo... Tu duša doživljava betlehemske časove sa radosnom slavom i vraća se svojim poslovima s mirom u srcu, mirom koji svijet ne može dati. Poznaješ li tu radost, kojom Krist obogaćuje duše?...

4. Čitav je naš život jedan advent - priprava na dolazak Isusov. Naša je zadaća, da odbacimo grijeh, da dušu učinimo novim Betlehemom, koji će u svako vrijeme biti osvijetljen zvijezdom posvetne milosti.

Ljeto je 386.godine. Zlatni sunčani traci obasjavaju najljepši park u Milanu. No sav vanjski sjaj, ljepota i krasota parka kao da je u neskladu s duševnim raspoloženjem jednog mladića, koji kroza nj šeće. Na njemu se vidi, da je nemiran i uzbuđen. Čas zdvojno grči ruke, čas se hvata za glavu, čas opet suzama bolno pita:"Kako ću još dugo govoriti:Sutra, i opet sutra? Zašto ne sada? Zašto ne danas, ovog časa zašto ne učinim kraj svojoj sramoti?" Bio je to mladi Augustin, koji se borio sa tisuću sumnja. Htio je učiniti kraj svome životu prepunom grijeha, u kome je vladala samo strast i požuda; htio je prekinuti s grješnom prošlošću i započeti nov život, ali kao da nije za taj korak nalazio u sebi dosta snage i odvažnosti...

Tada odjednom začuje s obližnje kuće dječji glas, koji mu je govorio:"Uzmi i čitaj!" Nije mogao drugo no vjerovati, da je čuo nebeski glas. Pohita u vrtnu sjenicu, uzme u ruke sv. Pismo i nasumce ga otvori. Na svoje začuđenje otvorio je sv.Pavla i oči mu se zaustave na riječima:"Ne u gozbama i piću, ne u ložnicama i razuzdanosti, ne u svađi,u zavisti, nego obucite Isusa Krista!".Kao što čuvarev rog budi iz sna one, koji spavaju, tako su i te riječi probudile iz duševnog mrtvila mladog Augustina, koji od tog časa postaje drugi čovjek. Njegovoj odlučnoj volji da prekine s grješnim životom i započne novi, kako dolikuje djeci Božjoj, danas zahvaljujemo, da imamo velikog učitelja, diku i ponos sv.Crkve -svetog Augustina.

Možda smo slični Augustinu! Tama grijeha možda obavija našu dušu! Vrijeme je da se probudimo, i to još danas, još ovog časa stvorimo odluku, da iza sebe ostavljamo grješni život, a sva će naša budućnost pripadati Kristu. Naš će budući život nositi sve oznake njegove nauke. Nas će ubuduće voditi ne naša strast, ne jadna želja za zemaljskim dobrima, ne težnja za slavom i zvučnim imenom, nego će svemu mom životu davati biljeg njegove zapovijedi, a vodit će nas uvijek želja, da i drugi ljudi potaknuti našim primjerom dožive jednom svetu noć, svoj susret s Isusom.No jednom će taj Isus u sjaju zapaljene smrtne svijeće opet doći k nama. Blago nama, ako je naš život protekao u širenju slave Božje, jer ćemo tada otpočinuti u Božjem miru.

Rorate! Rosite nebesa i oblaci neka dažde pravednika! Otvori se zemljo! Otvorite se ljudska srca! Otvorite se vrata svetohraništa! Svećenička ruko, otvori kalež i podaj dušama dijete Isusa, našeg Spasitelja, ne Suca, nego dragog Prijatelja-.

Prema Andriji Obendorfer,Heilige Saat,I.

III. BUDI UVIJEK PRIPRAVAN

/ Nacrt /

Dogodilo se to jednog lijepog proljetnog dana prije pedesetak godina u nekom zaljevu kod Stokholma. Trebalo je naime iskušati prve podmornice, da se vidi njihova sposobnost i bolje upoznaju njihova svojstva.

Zapovijednik jedne podmornice izdaje naređenje za ronjenje. Posada stavlja u pogon uređaje za punjenje vodom: voda nadire i podmornica počne tonuti.- Kako to? Danas podmornica silno brzo tone? Što to znači? Da nije što krivo učinjeno?...Sav zbunjen dotrči jedan član posade zapovijedniku:"Gospodine poručniče, učinjena je krupna pogreška: svi su otvori otvoreni!"Zapovijednik je dobro znao, da to znači sigurnu smrt posade i propast podmornice. Nikako im više ne će uspjeti, da podmornicu dignu, jer težina vode, koja se nalazi u rezervoarima, sve više vuče prama dolje. Gledali su se zbunjeni, a na licima im se odražavao strah pred smrću. Prestravljenim očima gledali su kazaljku na manometru, koja se sablasno dizala: 40 m...45m...50m...dubine. Još malo i pritisak će vode zgnječiti podmornicu kao krhku drvenu kutiju. Još veća dubina! Kazaljka pokazuje 55 metara...U podmornici vlada grobna tišina, koja je postala još teža, jer je nestalo svijetla. Tada progovori mladi poručnik:"Prijatelji, ako već moramo umrijeti, umrimo barem kao pravi kršćani!" I započne moliti: Oče naš...Otpusti nam duge naše...Izbavi od zla. Amen"...Kazaljka pokazuje 60 metara dubine. Jeza spopada mlade ljude, osudjene na sigurnu smrt u morskim dubinama. U tami čekaju zadnji čas, a iznad njih sja proljetno sunce. Nitko možda od onih, koji se nalaze na površini mora i raduju se ljepotama prirode i životu, i ne slute u kakvoj se opasnosti nalazi 12 mladih života...Prolaze sekunde u očekivanju onog najstrašnijega. No tada se jedan mornar sjeti i prekine mrtvu tišinu:"Gosp. poručniče, zaboravili smo odvezati teško olovno sidro! Možda bi nas to moglo spasiti!" Mozgovima dvanaestorice preleti slab tračak nade. Uzrujane ruke mornara grozničavo pipaju u tami. Za čas teški olovni teret padne u vodu. Sada su tekle strašne minute. Nisu znali, da li se dižu ili tinu? Čini im se kao da idu prema gore, ali su mislili da ih osjećaji varaju. Naprosto nisu mogli vjerovati, da bi im se opet poklonio život, koji su skoro izgubili zbog jedne lakoumne grješke. No gle, ne varaju se: pomalo se osvijetljuje tamni prostor podmornice zelenim svijetlom. Oni se dižu! Hura! Još koji čas i podmornica se zanjiše na površinskim valovima obasjana zlatnim sunčanim zrakama.

Možda si i ti svoju dušu otvorio propasti grijeha. Umjesto da tvoja lađica plovi morem vremena prema svom vječnom cilju, ti toneš sve dublje u ponore grijeha. Mirno ležiš u svojoj tami. Do tebe ne dopire nijedna zraka Božje milosti. Svaki čas može doći smrt, da učini konačni kraj tvojoj propasti. Zar više za tebe nema spasenja?- Još nije prekasno, ali je potrebno, da odriješiš olovni teret svojih grijeha, koji te drže u carstvu mrtvih. Odriješi taj teret jednom dobro obavljenom ispovijedi. Učini to odmah sada na početku nove crkvene godine, na početku adventa. Tada će tvoja životna lađica obasjana suncem milosti opet ploviti prema sigurnom cilju.

Sv.J. 1964.

Gledaj: Bog ti je dao da možeš gledati svanuće nove crkvene godine. To je milost s njegove strane, koja tebe obvezuje na odgovornost. Za kraće ili dulje vrijeme zatražit će od tebe račun: "Kako si upotrijebio vrijeme svoga života?" Pazi da ti se ne dogodi kao onoj ženi, koja je lakoumno prolazila kroz život: kad je bila na samrti, iznenada zavapi očajnim krikom: "Zovite ga natrag!"- "Koga?" pitali su ljudi. "Natrag mi podajte vrijeme moga života!"- no to su bile i posljednje njezine riječi...

Proteklo se vrijeme nikad ne vraća. Radimo stoga dok je dan. Kad dođe noć, ne će više nitko moći raditi. Otvorimo danas svoje uši i poslušajmo opomenu sv. Pavla apostola: "Braćo, vrijeme je da se probudimo od sna!"

Ne znamo, da li ćemo proživjeti cijelu ovu godinu. Još nam je manje poznato, da li nam je Božja Providnost dodijelila iza ove godine još koju godinu života. Ne znamo ni to, koji ćemo dio godine proživjeti, koju danas započinjemo. Sve je to u Božjim rukama! Nismo sigurni ni za ovaj dan: ujutro nismo sigurni da li ćemo dočekati večer, a uveče se ne možemo sigurno nadati jutru. Koliki su započeli dan s najljepšim nadama u budućnost, ali ga nisu dovršili! Jedan svrši u igri, drugi za stolom, treći na putu, četvrti iznenada u rudniku; jedan uzme molitvenik i pođe u crkvu, ali ne stigne do nje...Iznenada, kad ne mislite, doći će Gospodin!

Tko mi jamči, da ne će Gospodin danas doći i pokucati na mojim vratima, da me pozove u vječnost?

Godine 79. bila je provala vulkana Vezuva. Gradovi Pompeji i Herkulan podno Vezuva bili su prekriveni lavom u visini jednog metra. Kad bi čovjek u mislima opet izgrađivao ove gradove i stvarao si sliku tadanjeg života, izgledalo bi to otprilike ovako:

Bio je lijep ljetni dan, posve jednak ostalim danima. Na vulkan nije nitko ni mislio. Najednom se iz vulkana podigne strašan dim. Prije nego su se ljudi mogli snaći, bili su pod udarom usijane kiše vrućeg pepela i rastopljene mase. Pekar, koji je bio upravo stavio tijesto u peć, nije vidio kruha. Meso se kuhalo u kuhinji, no nitko ga nije jeo. Putnik je u mjenjačnici stavio svoj novac na stol, ali ih nije natrag više podignuo. Rob je u mlinu mljeo žito i ostao mrtav čvrsto držeći ručicu mlina. Rijeka lave prodirala je u svaki zakutak i pokopala kuća i sajmišta, hramove i kazališta. -

Tako smrt dolazi iznenada. Ne šalje pred sobom glasnika kao kakav otmjeni gospodin, koji se najavljuje gostu, kome dolazi u posjete. Smrt dolazi kao tat - u noći.

Neka nas stoga uvijek nađe budne!

Jedino što možemo učiniti jest, da budemo neprestano pripravni, uvijek budni, da odmah, kada Gospodin dođe, otvorimo vrata i radosni s njim uđemo u sretniji život.

Leo Wolpert (Heilige Saat, I.)

IV. ČEŽNJA ZA OTKUPITELJEM

Liturgijsko-asketsko tumačenje misnog obrasca

Današnjom nedjeljom stupamo u t.zv. adventsko vrijeme. Taj naziv dolazi od latinske riječi "adventus", a znači dolazak, naime dolazak Kristov. Moramo razlikovati višestruki dolazak Kristov. Kad je riječ o adventu mislimo najprije na dolazak maloga Isusa, koji se skoro prije 2ooo godina rodio u Betlehemu. Liturgijske crkvene molitve ovog vremena nadodaju uspomeni na prvi dolazak Isusov još i misao na drugi dolazak, na Sudnji dan na koncu svijeta, kao i Isusovo sadašnje stalno dolaženje u ljudske duše po milosti. U misnim tekstovima dolazi sad jedna sad druga misao do izražaja. Ne bismo nikako mogli razumjeti liturgiju Crkve, kad bi mislili samo na prvi Isusov dolazak, na njegovo rodjenje u Betlehemu. To ne bi bio potpuni život s Crkvom u adventsko vrijeme.

Osnovna misao liturgije mise prve adventske nedjelje je usrdna čežnja za Otkupiteljem, i to u prije spomenutom trostrukom smislu. To znači: najprije poniremo u čeznutljivo očekivanje plemenitih muževa i žena Starog Zavjeta, kao jednog Izaije, koji su tako željno iščekivali dolazak Otkupitelja u Betlehemu. No budući je to za nas dogodjaj koji je prošao, mi žudimo za Isusovim dolaskom k nama po njegovom milosnom djelovanju, kao i za njegovim posljednjim dolaskom da svijetu sudi. Isusovim dolaskom kod Utjelovljenja naše se otkupljenje pripremalo. Njegovim milosnim djelovanjem u našim dušama ono se nama primjenjuje, a na zadnjem sudu ono će biti konačno dovršeno i zaključeno.

Pristupimo sada k oltaru srcem punim čežnje za Otkupiteljem. Kod toga, kao i kod svake svete Mise nemojmo misliti na sebe samo, nego i na otkupljenje naše braće i sestara. Oni su u moralnoj i vjerskoj bijedi i molimo za smilovanje i otkupljenje. Tako činimo već u pristupnim molitvama, dok u Confiteor-u zajednički ispovijedamo svoju grješnost. Čeznutljivo i puni pouzdanja, svijesni svoje duševne bijede, uzdižemo u ulaznoj molitvi svoju dušu Bogu:" K Tebi, Gospodine, uzdižem dušu svoju; Bože, u Tebe se uzdam, da ne će nada mnom zavladati moji neprijatelji, jer tko čeka pomoć Tvoju, ne će ostati postiđen. Pokaži mi, Gospodine, svoje putove i nauči me ići Tvojim stazama".

Već prije 2ooo godina došao je Spasitelj. K nama je često došao u Sv. Pričesti po svojoj milosti. No ipak mi još nismo otkupljeni svi. Mnogi od naše braće i sestara žive u grijehu. Ima i takvih, koji ne će da išta čuju o Otkupitelju. To su najbjedniji. No i mi sami, koji se nadamo, da na duši nemamo teškoga grijeha, ipak u sebi neprestano osjećamo sklonost na zlo i na ono, što je nisko. Zato puni čežnje, željni punog otkupljenja vapijemo:"Kyrie eleison!" Budući da nas pritište svijest potrebe vlastitog otkupljenja, to danas ispuštamo i ne pjevamo veseli "Gloria".

Snažna je, upravo nasrtljiva molitva današnjeg dana,

koju upravljamo izravno na Krista, našeg Otkupitelja:"Molimo te, Gospodine, probudi svoju moć i dođi: da nas izbaviš od pogibli naših grijeha, koje nam prijete, te nas, oslobođene, Tvojom zaštitom privedeš k spasenju." Vapaj "dođi" čini ovu molitvu pravom adventskom molitvom.

Isto je tako snažna i poslanica. Sv.Pavao hoće da probudi kršćane iz mlakosti i grješne uspavanosti upozoravajući ih na dan Kristov, t.j. na njegov dolazak na Sudnji dan. "Braćo, znajte da je došao čas, da se prenemo od sna...Noć je prošla, a dan se približio. Odbacimo dakle djela tame i obucimo se u oružje svijetla. Kao po danu (kao da neposredno predstoji sudnji dan) hodimo pošteno: ne u proždrljivosti i pijanstvu, ne u ložnicama i nečistoći, ne u svađi i zavisti, nego se obucite u Gospodina našega Isusa Krista".

To ne vrijedi samo za griješnike, nego i za one koji se svaki dan mole, polaze na sv.Pričest...I kod takvih imade mnogo mlakosti i nemara i duhovne uspavanosti. Stoga moramo obući Isusa Krista: njegovu poniznost, njegovu blagost, njegovu ljubav prema Bogu i bližnjemu, njegovu strpljivost, njegovu požrtvovnost. To neka bude naša adventska odluka. Izmolimo sebi tu milost, kao božićni dar maloga Isusa.

Tko tako moli, sigurno će biti uslišan. O tome nas uvjerava Pjesma na stepenicama:"Gospodine, tko čeka pomoć tvoju, ne će ostati postiđen. Pokaži mi,Gospodine, svoje puteve i nauči me ići Tvojim stazama". Na to puni pouzdanja zapjevamo veseli Aleluja i mirno očekujemo dolazak Suca na nebeskim oblacima."Aleluja! Daj nam,Gospodine, svoju milost i svoje spasenje.Aleluja!" U svetom evanđelju kao i prošle nedjelje sam Krist govori o svom dolasku na Sudnji dan. Taj se Gospodinov dolazak mnogo više ističe u adventskoj liturgiji nego njegov prvi dolazak u Betlehemu.

Za vrijeme svete pretvorbe Gospodin se pojavljuje među nama. Kakvog li poniženja s njegove strane! To je njegov dolazak u ljubavi i milosti. U sv.Pričesti dolazi On u našu dušu, kao što se nekoć u svom prvom dolasku kao sitno zrnce sjemena spustio u krilo Djevičanske Majke.(Vrlo zgodno pristaje danas postaja kod Svete Marije Velike) Danas se i na nama ispunja ono, što je nekoć bila stvarnost u Mariji:"Gospodin će dati svoj blagoslov, a zemlja će naša dati plod svoj".(Pričesna) Zemlja će se naše duše tako svakim danom puniti novim milostima, da u nama sve više raste čežnja za Bogom - sve do dana konačnog otkupljenja kod naše smrti i na sudnji dan.

LITERATURA: Mattias Premm: Geheiligtes Jahr.
Liturgisch-aszetische Erklärung der Messtexte aller Sonn- und Festtage des Kirchenjahres. Verlag Herder, Wien, 1955.

V. MORNAR KOJI NIKADA VIŠE NIJE VIDIO SVOJE DOMOVINE

(Propovijed za djecu)

Draga djeco,

Pred nekoliko se godina zbio ovaj događaj. Bio je Badnjak. Jedan se mladi mornar uputio svome domu. Htio je da božićne blagdane provede u svom očinskom domu. Pošao je na morsku obalu, da potraži lađu, koja bi ga prevezla do njegove kuće.Nije dugo tražio. Ubrzo nađe lađu i mornare. Ukrcao se i lađa je polako krenula. Bila je gusta magla... Ništa se nije vidjelo ni par koraka ispred lađe. Nakon nekog se vremena mornaru učini kao da je stigao na cilj. I doista, pramac lađe škrinu i udari o pijesak obale. Zapovijednik saopći mladiću, da je stigao i neka siđe. On se srdačno zahvali i veselo izađe, a lađa ubrzo nestade u magli.

Mladić se uputi u onom pravcu, gdje je mislio da se nalazi njegov dom i selo. Učini nekoliko koračaja i zagazi u more. Pomisli da se uputio na krivu stranu i okrene se drugim smjerom, ali opet doživi isto. Napregnuo je svoje oči, ali zbog guste magle ne vidje ništa. Do ušiju mu dopire samo šum mora, koje jednoličnim zapljuskivanjem oplakuje njegov mali otočić. Na svoje zaprepašćenje opazi, da more sve više raste. Bila je plima. U taj je tren shvatio očajni položaj u kom se našao: mornari su ga grdno prevarili. Nisu ga iskrcali na njegovom rodnom otoku, nego na jednom pješčanom nanosu, kojeg za svake plime prekrije more. Spopadne ga velik strah. Znao je da je izgubljen i da više nikada ne će vidjeti svojih roditelja, svog sela, svojih prijatelja. More će za koji čas preliti njegov otočić i pripremiti mu grob u morskim valovima. Tako se i dogodilo...

Nakon nekoliko su tjedana valovi izbacili na obalu kutiju cigara, na kojoj je koncem bio privezan i dnevnik malog mornara. U njemu je on prije smrti zapisao posljednji pozdrav svojim roditeljima, kojima se uputio za sveti dan Božića. Nikada nije prekoračio prag svoje rodne kuće, jer je povjerovao zlobnim ljudima.

Ako usporedimo, draga djeco, žalosnu sudbinu poginulog mladića s onim što se odigralo s našim praroditeljima Adamom i Evom, vidimo na prvi pogled veliku sličnost. I naši su praroditelji htjeli biti sretni. No zavidio im je đavao. On ih je mrzio i zavidio im i neprestano mislio, kako da ih unesreći. Domamio ih do zabranjenog stabla dobra i zla. Pokazao im se prijateljem, a u srcu je snovao zlo i za ovaj i za vječni život. Nije morao da ih dugo nagovara, jer su mu brzo povjerovali i prekršili Božju zapovijed. Đavao ih je dobio na lađu svojih varavih obećanja i onda ih poput onog nesretnog mornara izbacio na otok najveće bijede i nevolje. Radi njihovog ih je grijeha Gospodin Bog kaznio i izbacio iz raja. Za njima su se zauvijek zatvorila rajska vrata, a započeo život najveće bijede i trpljenja. O kako su oni žudili za očinskim domom! Žalosni su promatrali kako sve više raste more ljudskih grijeha i opačina, radi kojih su ne samo oni, nego i njihovo potomstvo osuđeni na propast. Pokušavali su poput onog mornara naći na sve strane spasenje, ali uzalud. Zauvijek bi propali, da im Bog nije bio milostiv.

Predobri je Bog dobro vidio bijedu i nevolju, u kojoj su živjela njegova stvorenja. Odlučio je da im pomogne, da ih izbavi iz bijede, u koju ih je strovalio grijeh. Iz neba će doći Spasitelj, koji će spasiti ljudski rod od grijeha i izbaviti od vječne propasti.

Kad je Bog obećao Spasitelja, sinula je nesretnim ljudima svijetla nada, koja ih je uvijek bodrila i sokolila. Kakogod im je život bio težak, nada da će jednog dana doći izbavitelj uvijek ih je tješila. Dugo su čekali, da se ispuni Božje obećanje. To vrijeme iščekivanja Spasitelja zovemo adventom, ili došašćem. To je bio veliki advent čovječanstva, kad je cijeli ljudski rod čekao Spasitelja.

Mi smo danas zakoračili u novu crkvenu godinu, koja započinje adventom. Mi se takodjer spremamo za Spasiteljev dolazak. Znamo da će opet i ove godine doći mali Isus kao drago Betlehemsko dijete. Opet ćemo veseli i radosni okruživati njegove jaslice. Jest, Isus će doći, no mi se moramo spremiti na njegov dolazak. Kako?

Jednom je u ovo sveto adventsko vrijeme posjetio Aragonski kralj Alfons Mudri nekog španjolskog viteza. Taj ga je najsvečanije primio i počastio. Inače je taj vitez bio na lošem glasu: svojim je sablažnjivim vladanjem učinio mnogo zla narodu. Kad se kralj od njega opraštao, reče mu: "Plemeniti viteže! Primili ste me veoma svečano i uz najveće počasti. Ja Vam na tome zahvaljujem. Ali za nekoliko će dana doći Kralj kraljeva, Janje Božje, koje oduzima grijehe svijeta i hoće da Božić slavi kod Vas. Radi posjeta tako uzvišenog Gosta uredite i ukrasite svoje srce, da mu kod Vas bude ugodan boravak. Primite Njega jednako tako, kao što ste primili i mene!"

Vitez je poslušao dobar savjet svoga kralja. Slavio je sveti blagdan Božića tako, da je na taj dan primio sv. Pričest i prisustvovao svetoj Misi. Odrekao se svojih grijeha i od onog je vremena postao drugi čovjek.

I mi čekamo Isusa, koji će kao drago Dijete opet svojim posjetom počastiti zemlju. Njegova je vruća želja, da mu naša srca postanu lijepo pripravljen stan, drago i toplo mjesto. Očistimo svoja srca u sveto adventsko vrijeme svetom ispovijedi. Primajmo često svetu Pričest, da naša duša tako postane puno ljepša, što krasnija za dolazak Onoga, koji najviše ljubi upravo vas, draga djeco, za dragog Isusa, našega Spasitelja. Amen.

II. ADVENTSKA NEDJELJA

1. Potreba Božića

U vatikanskom se muzeju nalazi iz stare grčke kulture umjetnina poznata pod imenom "Laokonova grupa". Kip prikazuje Laokona, čovjeka u naponu snage, sa njegova dva sina u svijetu mladosti. Oko njihovih se tjelesa ovile goleme zmije, koje ih sve više stežu. Nesretnici se u užasnim bolovima propinju i nastoje se osloboditi smrtonosnog zagrljaja. No zmije ih sve čvršće stežu i guše, dok ne dovrše svoje krvničko djelo.

Ovaj je stari kip samo simbol daleko veće tragične grupe. Nije to samo jedan čovjek, nije samo jedna porodica, ne samo jedno pokoljenje. Čitaj je ljudski rod beskrajno tužna Laokonova grupa, koju je obuhvatila i guši zmija grijeha. Za svakog je došljaka ova zemlja majka, koja mu daje život, ali na čijim grudima u isto vrijeme pije i otrov grijeha, koji ga povlači i čvrsto steže u tragičnu zajednicu zla.

Potresnim je to riječima zapisao sv.Augustin: "Leži, ili bolje valja se i strmoglavljuje iz zla u zlo osuđena masa ljudskog roda".

Početak ove žalosne tragedije čovječanstva leži u onom sudbonosnom času, kad je bio porušen prvotni plan, što ga je Bog imao sa čovjekom.

Prvi je naime čovjek u zoru povijesti izišao iz Božjih ruku kao najsavršenije djelo stvaranja. Bog ga je stvorio iz čiste ljubavi i prekomjerne dobrote. Što više, Bog je dosegao u stvaranju čovjeka vrhunac svoje ljubavi i dobrote. Na svemu što je Bog stvorio ostavio je tragove svoga Bića. No sve je to imalo biti samo okvir, u koji je naumio staviti svoju sliku - čovjeka. "Učinio si ga malo manjim od anđela!", pjeva psalmista. Razum je čovjekov bio obdaren jasnom spoznajom, volja je bila stalno upravljena na dobro. Mladost, ljepota, savršeno znanje, nikakva bol, neumrlost, potpuni sklad duše i tijela i najčišća ljubav dvaju bića - to je najkraći sadržaj sv.Pisma o sreći prvih ljudi.

Mi danas ne možemo ni zamisliti njihovu sreću i blaženstvo! Naše su misli odviše okaljane i riječi previše opterećene a da bi mogle izreći ljepotu čistih i nepokvarenih prošlih dana.

Bog ih je stavio u divni predio zemlje, koji sv.Knjige nazivaju "rajem slatkosti". Njime su, kako nam to želi dočarati pjesnik "Izgubljenog raja" John Milton - prolazili prvi ljudi: Adam najljepši od sinova ljudskih, na čijem se licu blistali tragovi umjetničke stvoriteljske Božje ruke, - Eva, najljepša od sviju žena. Prolazili su rajem u šutnji i zanosu i divili se Božjim djelima.

Bog je posebnom brigom bdio nad njima. Uklonio je, da tako kažemo, svaki kamen s puta, o koji bi mogla zapeti njihova noga. Za njih je zaista vrijedila riječ psalmiste: "Anđelima je svojim zapovijedio za tebe, da te čuvaju na svim tvojim putevima. Na rukama će te nositi, da ne zapneš gdje nogom svojom!"

Tako izgleda prvi čin u drami čovjekove sudbine. Njezin je pisac Bog, koji očinskim miljem nastoji oko sreće svoje djece. I njegova je volja bila, da tako uvijek ostane: ni boli, ni suza, ni smrti nisu imala ikada kušati Adamova djeca.

Ali je upravo usred takova sklada počela krvava tragedija ljudskog roda, koja ni danas još nije dovršena; tragedija, u kojoj i mi sami imamo odigrati svoju ulogu, žalosnu ulogu čovjeka grješnika, ali ulogu punu nade u Božje milosrđe.

Na pozornicu ljudske povijesti stupa zavidni napasnik, stara Zmija (Otkr.2,9), o kome Isus kaže, da je lažac i otac laži. Sotona je vrlo lukavo zamislio pokušaj, da prve ljude zavede na neposlušnost Bogu. Božju je zapovijed tako uveličao, da se učinila preteškom i neizvršivom, a pomalo i mrskom. Zmijski je otrov ubačen u dušu Pramajke poznatim riječima:"Zar vam je Bog zabranio, da ne smijete jesti ni od jednog drveta u vrtu?"

Otrov je sumnje počeo djelovati u Evinoj duši. Zabranjeni se plod učinio lijep očima, poželjan srcu, sladak ustima. Tu počinje strašna tragedija čovjeka, bolna katastrofa u zori ljudske povijesti.

Sveto je Pismo ovdje vrlo kratko. Kao onaj, koji -do dna duše i srca pogođen smrću dragog bića - javlja samo jednu strašnu riječ "Umro je!", tako i Sv.Pismo kratko izvješćuje:"I uzela je od onoga ploda i jela je i dala mužu".

Od tog je časa grijeh provalio u svijet. Zatvaranjem rajskih vrata otvorila su se vrata, kroz koja ulazi silnik-grijeh, da gospodari svijetom i zadaje najviše bolnih udaraca patničkom čovječanstvu.

Čovjek se po grijehu, koji izgleda zaodjeven haljinom istine i ogrnut plaštem sreće, pre[illegible] zagrljaju tame, baca se u naručaj smrti. Grijeh je značio nekada kao i danas miniranje srca, razaranje vlastite duše, ruševinu ljudskog bića. On uništava mladenačku snagu, muževne godine, nade i djela; kvari i ogorčuje život i donosi smrt. Lišava nas sreće, jer ju po njemu tražimo na krivim putevima. On u duši podiže nepodnosive prigovore povrijeđene savijesti. Dovodi čovjeka dotle, da sam sebe počinje prezirati, osjećati odvratnost nad samim sobom. Unosi u dušu neku bezgraničnu umornost -sitost života. Nijedan putnik svijeta nije tako umoran kao griješnik.

Da griješnik bar sam trpi! No on sa sobom odvlači i nedužne, koji trpe radi njegova grijeha. On truje i razara životne radosti onih, s kojim živi. Oduzima i uništava sreću onima, kojima bi je mogao i morao dati. Grijeh je prljavština, koja blati i najmirisaviji cvijet i oduzima mu svaki čar. Grijeh je otrov, koji i najslađi med pretvara u nepodnosivu gorčinu.

Grijeh je izvor najvećih patnja i bolova čovječanstva!

Zar je onda čudo, što je čovječanstvo kroz duga tisućljeća u nepodnosivoj i neopisivoj bijedi grijeha vapilo:"Rosite nebesa i oblaci neka dažde Pravednika!" Nije ova čežnja bila samo neka sentimentalna težnja za boljim danima, za nekom zlatnom doba, o kojem govori rimski pjesnik Horacije. Bio je krik srca za izgubljenom srećom, vapaj čovječanstva, koje je bilo slično ogromnoj

Laokonovoj grupi, koju davi, sapinje i uništava smrtonosna zmija grijeha. I ta skrajnja bijeda čovjeka u zagrljaju smrti, na pragu vječnog izgubljenja, u hihotu zavodnika, koji se već veselio paklu napučenom bezbrojnom masom prokletih očajnika, - ta bijeda vapi u suzama i krvi svoje patnje Bogu:"Rosite nebesa i oblaci neka dažde Pravednika!"

Po grijehu je u svijet bio ubačen otr v, kojim je ubijeno ono, što nazivamo čovjekovom srećom. Zar nije onda bila najveća potreba, da već jednom tu tamu rasvijetli sjaj betlehemske zvijezde, da nevine ručice Božanskog ..jetešca slome silne okove grijeha, da ponor između neba i zemlje premosti neobičan most: tvrdo drvo križa, urešeno grimizom krvi neokaljanog Jaganjca!

Tisuće su godina prošle odkako je Gospodin odlučio priteći čovjeku u pomoć i spasiti ga. Tisućljeća su morala moliti svoj "Kyrie eleison", dok nije betlehemski anđeo zapjevao radosni "Slava Bogu na visini!" Ispunila se tisućljetna čežnja čovjeka onda, kada je veliki propovijednik i preteča Isusov na obalama Jordana sakupljenom mnoštvu doviknuo:"Evo Jaganjac Božji, evo, koji oduzima grijehe svijeta!"

U nepreglednim su se procesijama približavali prvom Božiću sinovi ljudski. Njihova je molba odzvanjala:"O Emanuel, Otkupitelju, Kralju, utjeho naša i Spase svijeta, dođi k nama i oslobodi nas veriga koje nas stežu. Daj da tvojim dolaskom ljudima i svijetu što prije zasja sunce sreće i povrati ih na Očevo srce!"

Grijeh je bio snažna jeka potrebe Božića.

Jednako tako i danas čovječanstvo očekuje Božić (možda još i više), no osjetit će ga samo ona kršćanska duša, koja bude odbacila sve okove, koji je sapinju, i sve grijehe oprala u skrušenoj i valjanoj ispovijedi. Pripravimo stoga svom dragom Gostu ugodan i topao boravak u svom srcu. Tada ćemo najbolje osjetiti svu radost i neopisivi čar svete Božićnje noći, taj najradosniji čas izmirenja neba sa zemljom.Amen.

2. Očekivanje

"Jesi li ti onaj, koji ima doći ili drugoga da čekamo?"(Mt.11,3)

Ivanova je sudbina bila veoma gorka i teška. Prosječni je čovjek ne bi mogao podnositi. Biti sin pustinje, njezine slobode, njezinih beskonačnih prostranstava, a svakog se časa spoticati o tešku skučenost podzemne tamnice; biti opojen pustinjskim vjetrom i suncem, a boriti se za dah natrulog i pokvarenog zraka; naužiti se u pustinji trpke ali krepke hrane, a sada morati prosjačiti posudicu blijede i prazne juhe; uzdrmati i zadiviti cijeli narod, dovesti ga do najveće vjerske napetosti, a biti protjeran u društvo noćnih sova; nositi u duši Božji poziv, a morati šutjeti i slušati svakodnevno zlobno izvrtanje i naklapanje zlobnog i bezumnog mekušca Heroda...Sve to mora čovjeka ili dotjerati do ludila, ili pak on pod takvim teretom života postane svijestan svojih zadnjih dubina i vrednota.

To se dogodilo Ivanu Krstitelju.Iz njegove se sudbine u bolovima rodilo pitanje:"Jesi li ti onaj, koji ima doći ili drugoga da čekamo?" To je za Ivanove učenike zaista i bilo pitanje, dok je on sam najdublje poznavao svoga Učitelja. Ivan Krstitelj nije bio prijatelj mnogih riječi. Nije to bio onda, kad je bilo vremena i slobode, a još manje sada, kad je kradomice i rijetko mogao savjetovati i poučavati nekolicinu svojih najvjernijih. U malo je riječi znao uliti bitnu puninu značenja i snage. Takvo je bilo i pitanje, kojim sada svoje učenike otpušta k Učitelju, prožeto svetom nadom i bojazni njegova naroda i njegova vremena. "Jesi li ti onaj, koji ima doći?"- Tko tako pita, postavlja pitanje Mesije, pitanje Otkupitelja, s kojim čovječanstvo, barem ono duhovno, živi i umire.

"Jesi li ti onaj koji ima doći?"- tako je naučio pitati ljude sam Bog, kad im je obećao od Ženina sjemena Jednoga, koji će satrti glavu staroj zmiji.

"Jesi li ti onaj, koji ima doći?"- te je riječi patrijarha Jakob stavio u usta svojoj djeci i njihovim potomcima, kad im je u blagoslovu na času smrti izrekao ovo proročanstvo: "Ne će otstupiti žezlo od Jude, niti vladalački štap od nogu njegovih, dok ne dođe onaj, kome pripada i komu će se pokoravati narodi".(1.Moj.49,1o).

Jesi li ti onaj, koji ima doći?"- tako je pitao rod proroka, koji s Izaijom vapije Božjem prijestolju:"Ah, da razdereš nebo i siđeš dolje, da bi zadrhtale gore pred tobom...Oko ipak nije vidjelo, da je koji bog osim tebe tako činio za one, koji ga čekaju"(Iz. 64,1).

"Jesi li ti onaj, koji ima doći?"- tim su pitanjem sada dolazili k Ivanu Krstitelju i on ih šalje Onomu, koji stoji u njihovoj sredini, a oni ga ne poznaju i ne će da ga poznaju.

Istim je pitanjem dolazilo kršćanstvo kroz sve advente proteklih 19 stoljeća. U tom se pitanju zrcalilo njihovo iščekivanje Boga, čežnja za svetom božićnom noći.

Predragi, kamo sreće, da se i u nama porodi prastaro adventsko pitanje iz dubina nade i čežnje! O kad bi i mi pravim srcem mogli zavapiti: "Dođi, dođi, Emanuele! Za Tobom čezne tvoj Izrael!" Kad bi se pred nama pojavio jedan novi Ivan Krstitelj, koji bi od starog adventskog pitanja mogao nam upraviti jedno aktuelno životno pitanje za nas! -Jer gle, u našoj sredini i sada stoji Onaj, koga mnogi ne poznaju, ili ga znaju samo po imenu. "U našoj sredini",- jer po riječima Ivanova Otkrivenja- naš je Bog nazočan u svako vrijeme. On je onaj, "koji jest, koji bijaše, i koji će doći"(Otkr.,1,4). On nas nije htio ostaviti sirote, nego doći k nama i kod nas ostati.

Mnogi kršćanin misli, da je Krist čovjek, možda i Bogočovjek, koji je živio prije dvije tisuće godina, umro, i sada je mrtav sve dok ne dođe njegove vrijeme, kada će njegova trublja odjeknuti uzdrmanim prostorima. No varaju se! Krist nije samo osoba povijesti i neka evantualna budućnost: On jevječna sadašnjost, svakodnevna i svakosatna stvarnost. Ni zatvorena vrata, ni morski valovi, ni grobni kamen, ni farizejski pečat, ni sumnje učenika, ni bjes Kristovih protivnika, koji su ga nijekali, ništa ga nije moglo spriječiti, da ne ispuni svoju riječ: "I evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta!"(Mt., 28,2o). Iako prema Sv.Ivanu (7,27) nitko ne zna, odakle Krist dolazi k nama, ipak je nama dosta znati, da čovječanstvo, a napose kršćanstvo, poslije Kristova rođenja živi u neprestanom svakodnevnom adventu.

Samo je izvanjska pojava postala drugačija. Krist je ostao isti. Kao što se nekoć Božji Sin zaodjeo odjećom svoga čovještva, sada prolazi zemljom odjenut odjećom dogmi i sakramenata.

Kao što je nekoć u nazaretskoj kućici krio svoje dragocjeno Biće, tako čini i sada u veličanstvenoj zgradi svoje Crkve, koja obuhvaća cijeli svijet.

Kao što je nekoć od srca k srcu govorio dušama da ih pridobije, tako ih i sada posjećuje tihim kucajem svojih milosti.

Kao što su nekoć njegove noge prolazile palestinskim putevima, tako i danas obilazi zemlju zvoncem pretvorbe, a u svakom svetohraništu podiže svoj Betlehem i sveti Sion.

Isti Krist! Isti Božji Sin! Ista milost! Isto nastojanje, da što više ljudi spasi i otkupi! Isti prvi, vječni i jedini advent, samo Očekivani dolazi drugačije zaodjeven, s drugim metodama i sredstvima

Ali gle, i uspjeh je danas isti kao i nekoć!

Ostao je himbeni otpor onih koji misle, da su ugrožene njihove težnje za gospodaranjem i izrabljivanjem.

Ostao je pasivni otpor mnogih, kojima je više stalo do novca, žene ili para volova!

Ostao je tip Heroda i Herodijada, kojima nije potreban nikakav Ivan, a još manje Krist!

Ostala je nepostojanost naroda, koji danas trči za Kristom, a sutra će pristati uz Belzebuba, ako mu obeća kruha i zabava!

Ostala je racionalistička, znanstvena nadutost onih, kojima je vlastita mudrost med, a Božja im je mudrost tvrda i neukusna.

Iako je već godinama naš advent u znaku bojazni i nesigurnog iščekivanja sutrašnjice, iako su milijuni u prošlim ratovima, željni života, prerano ostavili svoje kosti na ratnim poljanama, iako se neprestano današnji čovjek tuži na teška vremena i plače za medom i mlijekom prošlih "zlatnih" dana, unatoč svega toga Krist sa svojim naukom i svojom milošću stoji u našoj sredini gotovo posve osamljen. Došao je k svojima, a njegovi ga nisu primili!.

Nije primio čovjek rada, jer on nema vremena.

Ne prima ga čovjek koji se guši u bijedi, jer ga mr

Ne prima ga ni onaj, koji je iz sloma jedva isplivao na površinu, jer još uvijek nije izmijenio svoje idole, još uvijek nije tražio ni našao pravoga Boga.

Radi toga teški advent naših dana mnoge odvodi prije otpadu nego povratku k Bogu.

Gospodinu preostaje samo "pusillus grex", mala skupina onih, koji gaje u svojim dušama istinito kršćanstvo. Toj se skupini pribrajamo i mi. Nismo umišljeni, nego imademo poštenu i jaku volju. I mi postavljamo adventsko pitanje:"Gospodine, jesi li ti onaj, koji ima doći?" Za nas to i nije pravo pitanje, nego kao i za Ivana "ispovijest i čežnja". Nemojmo se zakopati u svoje brige i potrebe! Učinimo svoje srce spremnim za Gospodnji dolazak. Širom ga otvorimo, jer On dolazi, da mi -i u teškim vremenima- imamo život i da ga imamo u izobilju (Iv.,1o,1o). Nijedan križ nije tako težak, nijedno razočaranje tako gorko, nijedna dužnost tako mučna, nijedan gubitak i rastanak tako bolni, a da nas to ne bi uzdrmalo i potreslo...

O predragi, oslobodimo svoju dušu za sveto adventsko pitanje. Odlobodimo ju i za veliku adventsku prošnju Knjige Otkrivenja (22,2o):"Dođi, Gospodine Isuse!" Ti si jedini, na koga smo čekali, jedini koji si došao, jedini u kog imamo puno povjerenje i u koga stavljamo sve svoje nade.Amen.

LITERATURA:Linhardt: Brennender Dornbusch,I.

3. Kristovi svjedoci

"Jesi li ti onaj, koji ima doći, ili drugoga da čekamo?" Važno je pitanje, da li je Krist doista Sin Božji, koji je došao na zemlju i postao čovjekom. Da li je On uopće i živio na zemlji? Ako jest, da li je slijepima vraćao vid, gluhima sluh, hromima hod? Da li je za nas umro na križu i da li je uskrsnuo od mrtvih?

U odgovoru na postavljeno pitanje stoji i pada kršćanstvo. Što bi morali učiniti da postanemo sasvim sigurni o onom, što sami nismo vidjeli?

Bez obzira na vjeru, koja nam u tom daje najpuniju istinu, mi se oslanjamo i na povijest: vjerujemo onima, koji su bili očevici, koji su mogli i htjeli reći istinu - apostolima, mučenicima, Crkvi i izraelskom narodu.

Svjedočanstvo apostola

Pred nama stoje časne osobe, dvanaest muževa: Simon Petar, Andrija, Jakob, Ivan Filip, Bartol, Toma, Matija, Jakob mlađi, Juda Tadej, Šimun i Matej. Tko su oni? Svjedoci za Krista! Tako je naš Učitelj rekao:"Bit ćete mi svjedoci..."(D.Ap.1,8). Mogu li oni reći istinu? Odgovaraju:"Što smo čuli i svojim očima vidjeli, što su ruke naše opipale, to navješćamo"(Lk.,1,2).(Cfr. Lk.,1,3-4; 2.Petr.,1,16). Točno su dakle sve ispitali. Oni nisu lakovjerni, nego naprotiv spori na vjerovanje. Bilo je među njima i onih, koji su sumnjali kao Toma (Lk.,24,25 i Iv.,2o,25). Oni govore istinu:"Svoje smo svjedočanstvo potpisali vlastitom krvlju. Svoje smo izjave zapečatili smrću!"

Oni dakle mogu i hoće reći nam istinu. No što oni govore o Kristu? Jedan između njih, prvak apostolski, govori:"On je Krist Sin Boga živoga, koga je Bog potvrdio čudesima i znakovima. U ustima dvojice ili trojice svjedoka stoji sva istina!"(Dt.17,6) Tu stoji dvanaest muževa, koji su umrli za potvrdu istinitosti svojih riječi.

Svjedočanstvo mučenika

Zemlja se ustalasala kao morski valovi: izlazi tisuće i stotine tisuća mrtvih svjedoka. Njihova su leđa izmrcvarena, njihove kosti izlomljene, udovi satrti...Tko su oni?

To su Kristovi svjedoci - mučenici. Oni svjedoče ne samo riječju, nego i djelom. U najvećim su mukama priznavali samo Njega. Kako glasi njihovo svjedočanstvo? Sa sv.Ignacijem govore: "Postoji samo jedan Bog koji je stvorio nebo i zemlju, i jedan Isus Krist, njegov Jedinorođeni Sin, u čijem kraljevstvu želim i ja biti, koji je moje grijehe uzeo sa sobom na križ"!

Vjerujem svjedočanstvu apostola...Za to svjedočanstvo su kao nagradu primili smrt. Ako njima ne vjerujem, ne mogu vjerovati više nijednom čovjeku. Vjerujem svjedočanstvu mučenika, jer su oni svoje uvjerenje zapečatili najvrijednijim - svojim životom.

"Vjerujem - kaže Pascal - jednom svjedoku, koji se dao zadaviti!" Djela Sokrata - kaže Rousseau - nisu tako sigurno vjerodostojna kao djela Isusova! Pa ipak, tko sumnja u Sokrata? No nijedan nije umro, nijedan svoju krv prolio, da potvrdi istinitost svoje nauke!" (Emil, 1,4).

Svjedočanstvo Crkve

Evo nam još jednog svjedoka. On je samo jedan, no preko njega govori nepregledno mnoštvo. Jednim srcem priznaje, ali zajedno s njim govore milijuni kroz stoljeća. Od početka od istoka do zapada po čitavoj zemlji odjekuje njihovo svjedočanstvo. To su usta Crkve. Već samo njezino postojanje, njezina uzvišenost i veličina, kojoj se uz bok ne može postaviti nijedna druga ustanova, njezino jedinstvo i moć, njezina općenitost i uvijek svježa mladenačka snaga preporađanja novih generacija svih vremena, sve to pokazuje i svjedoči za njezin božanski karakter. Njezina trajnost u svim burama i progonima, njezin nadnaravni cilj i sredstva govore, da je usađena u božanski temelj Isusa Krista. Bez Krista je Crkva potpuno nerazumljiva. Njezini članovi svih vremena svjedoci su za Isusa Krista. Njihovo svjedočanstvo glasi:"Vjerujem u Isusa Krista, Sina Jedinorođenoga, Gospodina našega".

Svjedočanstvo izraelskog naroda

Ovaj je svjedok na smrt umoran i star. Njegov je pogled nestalan i lice mu nosi tragove 19.stoljetnog trpljenja. Tko je on? To je Izrael, od Boga odbačeni i nesretni narod. Židovski je narod velik svjedok za Krista. Prastar je on: svi narodi, s kojima je nekoć dijelio područja Azije, odavna su zaboravljeni i nestali. Izrael ne može i ne smije umrijeti. On mora ostati! Mora lutati od zemlje do zemlje, od naroda do naroda, kao nijemi a ipak glasni svjedok za Krista koga je vidio, s kojim je živio, koga je progonio, čiju je krv izazvao na svoju glavu. On u svojim precima stoji pod križem i nosi znak odbačenja svoga naroda; on priznaje veliko djelo smrti za otkupljenja svijeta. On je živi svjedok, da su se ispunila sva proročanstva Staroga Zavjeta(Os.3,4) Židovi su protiv svoje volje glasni svjedoci za Krista. Židovi i pogani, Josip Flavije, rabini, Tacit, Celzo, Porfirije,- svi oni priznaju čudesni život Isusa Krista. Ne poriču Njegova čudesa, nego ih samo iznakazuju, jer ih prikazuju kao posljedice demonskih sila.

Zar to nisu vjerodostojna svjedočanstva? Zar još moramo pitati tko je On? Zar drugoga čekati? Tko iskreno želi istinu, tko bez predrasuda ispituje svjedoke, mora priznati:"Ako je ono što vjerujemo zabluda, tada si nas ti sam, o Bože, prevario, jer si svoje riječi potvrdio čudesima i znakovima, koje možeš činiti jedino ti!"(Rikard od sv.Viktora,de Trinitate,2,2).

Probudimo čvrstu vjeru u Isusa Krista! Budimo svjedoci

Hettinger: Heilige Saat,I.

4. Spasitelj će doći-pripravite se!

Prve smo adventske nedjelje upoznali veliku potrebu svoje duše, potrebu otkupljenja. Usrdno smo molili za Spasiteljev dolazak. Sv. nam misa druge adventske nedjelje daje odgovor:"Jest, vaša će molitva puna čežnje biti uslišana, Spasitelj će doći! Pripravite svoje duše za Njegov dolazak!" Vidimo, kako se povećava adventski ugođaj.

U Rimu je danas postajno bogosložje u crkvi sv.Križa u Jeruzalemu. Radi toga se u današnjem misnom obrascu više puta opetuju riječi Jeruzalem i Sion. Pod tim riječima u svojoj molitvi razumijevamo svoju dušu. K njoj želi Spasitelj doći, u njoj zasjati punim sjajem u sveto božićno vrijeme i -jednom na sudu!

"Narode sionski, evo Gospodin će doći spasiti narode i čut će se slava riječi Gospodnje na veselje srca našega!"(Ulaz) U vapaju "Kyrie eleison" usrdno molimo kao i prošle nedjelje, da Gospodin dođe i da nas spasi.

No dužnost nam je i pripraviti se na taj dolazak. Zato u molitvi dana govorimo:"Potakni, Gospodine, naša srca, da pripra- ve putove jedinorođenom Sinu Tvomu, da ti po njegovu došašću bu- demo dostojni služiti očišćenim dušama".

Kako se moramo pripraviti govore nam u Poslanici sv. Pavao, a u Evanđelju sv.Ivan Krstitelj.

Poslanica naglašuje ljubav prema bližnjemu kao sred- stvo priprave:"Složno mislite među sobom po Kristu Isusu da jedno- dušno jednim ustima slavite Boga i Oca Gospodina našega Isusa Kri- sta. Zato primajte jedan drugoga, kao što je Krist primio vas na slavu Božju". Ponovimo si to napose u ovaj svečani čas. Prinoše- njem sv.Žrtve slavimo Boga. No samo onda, ako ju prinosimo u svetoj zajednici, ako zaista ljubimo jedan drugoga, ako nismo nikog is- ključili iz prave ljubavi.

Puni radosti zbog te vijesti pjevamo u pjesmi na stepenicama:"Sa Siona (t.j. naše duše!) sjaji ljepota krasote njegove, Bog će se ukazati u svom sjaju". Sada, u nedjeljno jutro, takodjer izlazi kod sv.Mise Sunce, vječno Sunce. "Skupite oko njega njegove vjerne, koji su s njime sklopili savez po Žrtvi". Sada će kod sv.Mise zasjati u našim dušama sjaj Božji, kao i na Božić iz Gospodinovih jaslica."Aleluja! Obradovah se, kad mi reko- še: pođimo u dom Gospodnji (sada u kuću Gospodnju, doskora u jasli- ce)! Aleluja"!

U Evanđelju nastupa Ivan, preteča Isusov. Isus ga je označio kao onog, koji će navješćivati i pripravljati njegov dola- zak. Ivan je onaj,"...o kom je pisano: Evo, ja šaljem svoga glasni- ka pred tobom, da ti pripravi put!"

Kad bi koji od rimskih careva bio najavio posjet ko- jem gradu u carstvu, posjet bi nazivali epiphania, ili parusia. Tada su nekoliko mjeseci prije građani toga grada poduzimali veli- ke priprava: kuće bi se uređivale, ulice sravnjavale i čistile... Tako sv. Ivan na obalama Jordana dovikuje svojim slušateljima:"Či- nite pokoru! Pripravite Gospodnje staze!" Sve udubine na našem

životnom putu moraju biti ispunjene, sve uzvisine sravnite, da bude put za dolazak Otkupiteljev gladak. Bitni je smisao adventskog vremena misao na pokoru: kajanje radi vlastitih grijeha i čvrsta odlučnost da ih izbjegavamo. Sam nam je Ivan dao primjer velikog pokornika. Takvog ga Isus opisuje u današnjem Evanđelju. Ni mi ne želimo - poput Ivana - biti trske, koje ljulja svaki dah lahora javnog mnijenja, koje svaki vjetar strasti po miloj volji naginje sad lijevo, sad desno. Kao i on, i mi ne želimo nositi "meke haljine", t.j. ne ćemo na svakom koraku tražiti samo ugodnosti i previše mudro izvjegavati svaki križ i teškoću.

Pripravljat ćemo se u duhu pokore ne samo za blagdan Božića, nego i za sadašnji milosni dolazak Isusov u sv. Misi. Zato se sjećamo poput slijepaca, hromih, gluhih, gubavih, o kojima govori Evanđelje. Uistinu, kako smo slijepi u stvarima vlastitog spasenja, kako hromi, jer u svetosti tako slabo napredujemo, kako gubavi, t.j. nečisti u svojim mislima i motivima svojih djela, kako gluhi na pozive i poticaje Božje. No možda ima i mrtvih, bez posvetne milosti... Zato želimo, da kod susreta s Gospodinom skinemo sa sebe Njegovom pomoću svu prljavštinu i sav teret zla. Usrdno ćemo Ga moliti:"Bože, obrati se k nama i oživi nas, da se puk Tvoj raduje u Tebi. Pokaži nam, Gospodine, svoje milosrđe i daj nam svoje spasenje!"(Prikazanje)

Isus je zaista prijatelj i liječnik poniznih grijеšnika! On dolazi sada kod sv.Mise k nama. "Jeruzaleme, kašćanska dušo, ustani, stoj na visini i gledaj radost, koja će ti doći od tvoga Boga"(Pričesna). I kao što se On danas s nama sjedinjuje, tako će doći na dan suda, da nas uvede u radost neba. Tada će u punom i pravom smislu vrijediti riječi:"Gledaj radost, koja ti dolazi od tvoga Boga!"

M. Premm

5.Zvončić u dubinama dvorskog bunara

Draga djeco,

Kod njemačkog grada Breisgau na strmim hridinama obližnjeg brežuljka nalaze se ruševine starog plemićkog dvorca. Kad čovjek prolazi kraj pustih i skoro već posve porušenih zidina i ispod tamnog svodovlja, najednom se pred njim stvori stari bunar. On je doduše zasut, ali njegovo dno seže do dna doline....Kad je jednom neprijatelj opkolio dvorac da ga osvoji i opljačka, plemićeve su kćeri bile veoma zabrinute za svoje blago, koje se brzo posakrivale. Ostao je samo jedan mali zvončić na očevu stolu, mali srebrni zvončić, kojim ih je otac znao dozivati k sebi. Mislile su, da će biti najbolje, da taj zvončić bace u bunar, jer da će tamo biti najsigurniji od neprijatelja. Tamo ga sigurno ne će nitko pronaći. Što smisliše - i učiniše. Začas je srebrni zvončić bio na dnu bunara.

Kad je opasnost minula, djevojčice su često dolazile na bunar i dugo gledale u njegove dubine, ne bi li vidjele mali zvončić. No tko će im ga dosegnuti, kad je bunar tako dubok! Bile su jako žalosne...Tako su i jedne božićne noći došle žalosne na bunar i čeznutljivo gledale u njega: odjednom im se učini, kao da čuju zvuk zvončića duboko dolje na dnu bunara. Priča kaže, da se zvuk zvončića čuo od tada svake božićne noći.

Draga djeco! Kao i ove djevojčice, tako su i ljudi svih vremena dugo nosili u svom srcu veliku bol radi jednog velikog gubitka- gubitka posvetne milosti. Posvetna je milost kao srebrni zvončić s očeva stola. Na njegov su glas ljudi slobodno dolazili svome Ocu. On ih je rado primao i gledao kraj sebe, jer su bili njegova djeca. Ali otkako su taj veliki dar milosti bacili u bunar grijeha i opačina, postali su najnesretniji, jer su čeznuli za malim zvončićem milosti. Više ih dragi Bog nije dozivao k sebi, jer mu nisu bili više draga djeca. Oni su Ga ostavili. Zato su ljudi mnogo trpjeli i boljelo ih je, što su zvončić milosti izgubili i jako željeli, da im se on povrati. Željeli su, da opet mogu ulaziti u lijepo nebo i u stan svog nebeskog Oca. No sve njihove prošnje su bile uzaludne, sve dok nije betlehemska zvijezda navijestila, da se u štalici rodio mali Isus, koji je donio ključe neba, koji u svojoj ruci ima mali srebrni zvončić.

Koliko sreće i veselja! Isus će nas dakle opet učiniti svojim prijateljima, bit ćemo opet djeca Božja. To ćemo postati po zvončiću posvetne milosti, koju mali Isus vraća svakomu, koji ju je izgubio.

No da uistinu budemo pripravni na dolazak Isusov, moramo poslušati sv.Ivana Krstitelja, koji svima nama veli:"Pripravite put Isusu Poravnite sve staze, što je bilo hrapavo, neka postane glatko!"

Draga djeco, koliko toga ima u našoj duši, što još nije glatko i priječi Isusu da dođe k nama! On se raduje dječjem srcu, ali s pravom očekuje, da svako dijete uredi i očisti svoje srce, da bude ono dostojan stan Isusu!

Prvo i najvažnije što će Isus kod svog dolaska k nama pogledati jest, da li nad vratima naše duše visi malo srebrno zvonce posvetne milosti. Isus ne će ući k onom čovjeku, koji ne bude imao srebrnog zvončića! On će takvo dijete mimoići, ne će se k njemu svratiti, jer ne će imati zvončića, kojim bi najavio svoj dolazak. Kako je to žalosno, kad Isus mora proći mimo koje dječje duše, jer to dijete više ne pripada Isusu, jer u njemu više nema posvetne milosti!

No mi znamo, što ćemo učiniti, zar ne! Znamo, gdje ćemo naći srebrni zvončić posvetne milosti. Na sv.Ispovijedi. Tu će sam Isus svojom milošću očistiti našu dušu i ona će opet biti lijepa skoro kao na dan sv. Krštenja.

Osim toga Isus želi, da za njegov dolazak posebno uresimo svoju dušu. Opet pitamo kako?

Ista je teškoća mučila jednog malog dječaka, koji se zvao Klement Hofbauer, a koji je poslije postao veliki svetac. Jednog on dana kaže svojoj majci, da će iz ljubavi prema Majci Božjoj od sada postiti svake subote. Znate li, što mu je odgovorila mama? "Drago dijete, lijepo je, da si stvorio tako plemenitu odluku. Time pokazuješ, da ljubiš nebesku Majku. No ti ćeš Nju još više razveseliti, ako budeš uvijek poslušan, ako ne budeš više tvrdoglav i nepopustljiv, ako budeš marljiv i napose dobar prema svojim malim prijateljima i vršnjacima!" - Mali je Klement poslušao, držao je savjesno majčine savjete i postao veliki svetac.

Kako ćemo se mi pripraviti na Isusov dolazak? - Svaki od vas najbolje sam zna, što je kod njega hrapavo, što Isusa najviše žalosti... Zato ćemo danas odmah odlučiti, da ćemo se popraviti. Odmah kod ove sv.Mise ćemo reći Isusu:"Dragi Isuse, do sada sam bio previše neposlušan i time žalostio roditelje, no odsada toga više ne će biti! Do sada je mama morala po sto puta doći i buditi nas za školu ili kakav posao, ali odsada toga više ne će biti! Do sada sam se znao često posvaditi i počupati s dečkima, ali odsada toga više ne će biti! Put Isusu u moje srce mora biti urešen i posve gladak!"

Blago djetetu, koje posluša glas sv.Ivana i spremi se za Isusov dolazak. Ono će biti najsretnije na Božić pred Isusovim jaslicama, sa zvončićem, srebrnim zvončićem u svojoj duši. Amen.

BLAGDAN BEZGREŠNOG ZAČEĆA Bl.Dj.MARIJE

1. I m a k u l a t a

Sadržaj današnjeg blagdana jest taj, da je blažena Djevica Marija već u prvom času svoga života, dakle već u majčinu krilu, po jedinstvenoj povlastici Božje milosti sačuvana od svake ljage istočnoga grijeha. Tu joj je milost udijelila Božja ljubav radi njezina budućeg materinskog dostojanstva Majke Božje na osnovu budućih Kristovih otkupiteljskih zasluga.

Možda je koji od poštovanih slušatelja pomislio, da je to siromašan uvod u propovijed današnjeg blagdana!

Ima, predragi, vjernika, koji imaju čudne predodžbe o današnjem blagdanu. Na krivom je putu, tko izvor ove tajne traži u tišini Marijine kućice u Nazaretu, kojoj u nezaboravan čas dolazi Božji anđeo i navješta čudo njezina budućeg materinstva. Tko hoće pravo shvatiti ovu tajnu, mora poći u dom Joakima i Ane. Kad je naime iz njihove ljubavi nastao novi život, tu je djelovala Božja milost i tu dušu odmah od početka sačuvala od svake ljage istočnoga grijeha i napunila je svim milostima. To je pravo čudo: ne samo sačuvana od ljage grijeha, nego odmah i napunjena svakim Božjim obiljem milosti! Ipak je Gospodin ne će kasnije poštediti od krune trpljenja.

To je sadržaj današnjeg blagdana po nauci Crkve.

Jer danas slavimo najveću duhovnu Ljepotu, tko smije ostati hladan, tko se ne radovati? Uistinu je slab kršćanin onaj, tko ne razumije radostan osmjeh Marijine djece!

"Blago onomu, koji se ne sablazni nada mnom", rekao je Isus učenicima sv.Ivana Krstitelja. To bi nam danas i Marija mogla kazati. - Ipak iz tame u kojoj se nalaziš još uvijek možeš izaći i zato nemoj zdvajati. Mariju zovu "Svemoć na koljenima"!

Sveti je advent danas doživio veseo dan, jer se pojavila usred noći prijateljska zvijezda, koja nam obećaje nadu otkupljenja. Dugo je trajala rasprotrta noć od prvog pada čovjeka.. Od tada se redala noć za noći, grijeh za grijehom, rat za ratom, zlo za zlom, grob za grobom... Jedina je nada bila slatka čežnja za Obećanim. Kad je čovjek već gotovo izgubio nadu, uzdrhtalo je nebo i prelilo se blagim grimiznim sjajem i pozdravilo nas prvom zrakom Bezgrešne!

Konačno se rodilo Dijete, koje je iščekivala žudnja svakog srca; dijete bez krivice i grijeha, dijete milosti i Božje dopadnosti, savršeno lijepo i na tijelu i na duši. Nada nije bila prazna: prva kći otkupljenja stoji pred nama. Kao plodna njiva doskora će uroditi božanskim plodom...

Pozdravljamo Tebe, Najčišća od sviju! Ti si nam blaga opomena na onaj čas, kad je i naša duša oprana vodom krštenja bila Tvojoj najsličnija. Ti si simbol one čežnje, koju u sebi nosi svaki čovječji sin, kakavgod on bio, čežnje za neokaljanom ljepotom duše, koja je proigrana i izgubljena. Ti si zalog nade, da

Pozdravljamo Tebe, Najčišća od sviju! Ti si nam blaga opomena na onaj čas, kad je i naša duša bila mnogo slična Tvojoj oprana u vodi krštenja. Ti si simbol one čežnje, koju u sebi nosi svaki čovječji sin, čežnje za neokaljanom ljepotom duše, koja je proigrana i izgubljena. Ti si zalog nade, da će naša tama grijeha doživjeti svitanje zore otkupljenja. Marijo, Kraljice adventa, mi te pozdravljamo! Molimo te, da milost adventa udijeliš i nama!

Raduj se, kršćanine! Sveti je Božić ispružio ruku da blagoslovi divnu tajnu ovog časa. Nije Marija bez razloga bez grijeha začeta, nije opći zakon grijeha prekinut zbog samovolje. Tako je moralo biti da se sačuva dostojanstvo Sina Božjega. Utjelovljenje Sina Božjega nama će uvijek ostati tajna. No ta bi se tajna mogla pretvoriti u nevjeru, da se On, Krist, rodio od grešne žene. Ona, koja je smjela pokloniti tijelo Božjem Sinu, koja ga je smjela njegovati, koja mu je smjela biti blizu kao nijedna od žena, ta je žena morala biti u svako vrijeme netaknuta, sačuvana od najmanjeg daha zla.

Draga braćo, ne možemo dovoljno proniknuti u dubine uzvišenog dostojanstva Božjeg materinstva, a ipak tu je korjen svake njezine veličine, izvor njezine moći, odtuda proizlazi svako njezino pravo na puninu milosti i na neokaljanost svih njezinih dana.

Nevjerniku je to samo pobožna fantazija, a ipak u duši čezne za idealom neokaljanog ženskog bića.

Marijino dostojanstvo materinstva i njezin zaručnički vijenac bezgrešnog Začeća najdragocjenije je blago u riznici naše vjere. Ne smijemo u Marijinom materinstvu gledati samo čisto ljudsko-tjelesni odnošaj između nje i njezina Sina. To bi doduše bila najviša i najljepša ljudska intimnost, ali ne bi bilo ono najdublje u njezinu majčinom dostojanstvu. Marija je Božjem i svojem Sinu dala i svoju dušu. I to ne u onaj dan, kad ju je osjenila sila Svevišnjega, niti u času vlastitog svoga rođenja, nego već u prvom času kad je počela živjeti njezina duša. Od onda su Božji Sin i Božji Duh s njome najintimnije povezani. Nju je Božji Sin oduvijek nosio u svom srcu mnogo prije, nego Ga je ona smjela nositi devet mjeseci pod svojim srcem. Tako Marijino materinstvo nije samo jedan događaj, ili samo događaj njezina života, nego upravo cijeli njezin život. Bezgrešnost njezina začeća je po sebi razumljivi dar njezina Božanskog Zaručnika, preduvjet njezina svetog materinstva. Zato se Mariji molimo u isti mah i kao bezgrešnoj Djevici i kao neokaljanoj Majci.

Ali gle , i advent danas pozdravlja Mariju kao Kraljicu. Današnji je dan usko povezan i s drugim blagdanom - Uskrsom. Uskrs je blagdan novog života, dan, kad se otvaraju grobovi, dan koji trga okove smrti i rađa vječnim životom. Dan, u koji umire sva tjeskoba, vene svaki grijeh, dan u čijem se svijetlu tope i ugibaju sve klices smrti. To je dan, koji ispunja prastaru čežnju za životom, za jakim, zdravim i neprolaznim životom. No Uskrsa nema svaki dan!.. Ako se čovjek teškom mukom provlači između kolijevke i groba, iz jedne bijede u drugu, iz jedne brige u drugu, ta to i

nije pravi život. Svako bismo novorođeno dijete najradije odmah i pokopali, kad znamo, da ga ništa dobra ne čeka u životu. Udaren prokletstvom grijeha, rođen u bolovima, provodit će svoje dane u jadu i muci i dočekati kraj života u smrtnom grču patnje rastanka!..

Gore glavu, prijatelju! Danas nas pozdravlja jedno dijete, o kom sanja naša čežnja, iz čijih očiju proviruje sreća raja, jaki i božanski život uskrsnog dana. To je Marija,Bezgrešna. U tom su djetetu blagoslovljena sva naša djeca. Ona je nebeska Ruža, najljepši ideal naše mladosti...

Imakulata, Bezgrešna! U tvom milosnom čudu uzdignuta je tajna života i ljubavi, povraćeno je dostojanstvo očinstva i materinstva. Vrt miline ponovo je postao pravim rajem, u kojem ljudi bez straha susreću svetost svoga Stvoritelja, a pred čijim ulazom stoji Kerub s plamenim mačem, braneći ulaz svakomu, koji traži grijeh mjesto čiste i plemenite ljubavi i vjernosti!

Sva si lijepa o Marijo! Nikakve ljage nema na tebi! Takvu sliku tvoju želimo uvijek nositi u svom srcu. Ti nas, Bezgrešna,vodi prema nebu, daj snagu, da mognemo slijediti trag Tvojih nogu i miomiris Tvog neokaljanog Začeća. Amen.

LITERATURA: R.Linhardt:Feurige Wolke,I.

---

2. N a j l j e p š a

U nekoj protestantskoj obitelji u Berlinu živjela je mlada djevojka, jedinica kći i jedina radost i nada svojih roditelja. Za svoj je 18-ti rođendan dobila od roditelja 2o maraka. Vesela odleti u grad, da si za taj novac nešto kupi. Kao veliki je sladokusac izabirala stvarčice i nijedna joj nije bila dosta lijepa. Najednom zastane pred jednim izlogom i zastane pred jednim malim kipom neobično lijepe žene. Svidi joj se i kupi ga, a stajao je upravo 2o maraka. Nije doduše znala što predstavlja taj kip, ali joj se svidio i radosna ga ponese kući. Provali u sobu k roditeljima i svečano proglasi, da će se njezin kip zvati "Allerschönste" - Najljepša.

Roditelji su bili iznenađeni, jer kao protestanti nisu štovali Bl.Dj.Mariju, no nisu htjeli kvariti veselje svojoj kćeri. Prolazili su dani, a djevojka je marljivo donosila cvijeće i kitila njime svoju Najljepšu. Činila je to s posebnim veseljem, iako nije znala, tko je njezina Najljepša.

Jednog ju dana slučajno njezine katoličke prijateljice povedu sa sobom u katoličku crkvu i na njezino iznenađenje opazi na oltaru sličan kip njezinom, kojeg tako voli i dnevno obasipa cvijećem. Tad je saznala, tko je njezina Najljepša. Uskoro je prešla na katoličku vjeru i pravo služila svojoj Najljepšoj-.

Spomenuta je protestantska djevojka dala Mariji i ne znajući pravo ime. I nije se prevarila, jer Marija to uistinu jest. Ona je najljepša, jer je jedina od sviju ljudi savršeni i najvjerniji praoblik čovjeka, kakvog je Bog htio imati na ovoj zemlji. Ona je nama sada žalosnim stvorovima vječna uspomena ljepote i uzvišenosti, kojom je Bog prvotno obdario svoje stvorenje. Stoga Crkva i kliče u zanosu: "Sva si lijepa, o Marijo", i odmah nadodaje razlog Marijine ljepote: "I ljage grijeha istočnoga nema na tebi!".

To je prvi i najveći razlog neisporedive ljepote Bezgrešne. Ona je jedina od ljudi, koja nijednog časa svog života nije bila u ropstvu đavla, jer ju je Gospodin po zaslugama Kristovim unaprijed sačuvao od svakog grijeha i grešne ljage.

Još se milosno sunce Spasitelja nije uzdiglo na horizontu čovječanstva, već je ono svojim sjajem obasjalo prvu zvijezdu Mariju. Ona je prva otkupljena. Još Kristova krv nije potekla, a Ona je već bila "..oprana u Krvi Janjeta"(Otkr.,7,14).

Ona je predivni živi mramorni stup, koji je ostao sačuvan i netaknut u sveopćim ruševinama nesretnog pada prvih ljudi. Na svestrane gledamo pustoš i žalosne ostatke stare slave, samo Ona, Bezgrešna izdiže se u prvotnom svom sjaju i ljepoti.

Postoji još i drugi razlog, zašto je Marija najljepša: Ona je remekdjelo Duha Svetoga.

Kad je njemački kipar Achtermann (+1884.) radio na svom najljepšem djelu "Skidanje s Križa", pošao je u Kararske kamenolome da izabere sam najljepši mramor za svoje likove. Mjesecima je prolazio radilištima i raznim mjestima i nijedan mu kamen nije bio dovoljno čist i bez greške. Jedva ga je nakon dugog traženja pronašao. - Djelo mu je izvanredno uspjelo...

Ako tako čini umjetnik u potrazi za svojim materijalom, što tek moramo reći za božanskog umjetnika Duha Svetoga, koji je morao stvoriti remek-djelo, najveću Umjetninu, Toranj bjelokosni, Kući zlatnu, stan Svetoga nad Svetima! Gdje je ta izabranica, koja ima postati živo svetohranište!

Zar ne, predragi, da je teško zamisliti, da bi triput sveti Bog, pred kojim showšću anđeli nebeski, htio stanovati u kući, gdje je nekoć prebivao grijeh, koji je bio pod vlašću sotone. Još je teže zamisliti, da bi Otkupitelj i Božji Svetac htio uzeti tijelo i krv, kojim će otkupiti svijet od grijeha, od onog tijela i krvi, u kojem je buktila požuda i vladao zakon grijeha. Gospodinovo je tijelo moralo biti sveto već u svom porijeklu, moralo je biti uzeto od djevičanskoga, čistog i neokaljanog tijela.

Zato je Marija od prvog početka izuzeta od vlasti zla, sačuvana od grijeha i sklonosti na njega. To je doduše baština ljudskih sinova nakon prvog pada, ali Gospodin od Nje uzima ne samo grijeh, nego i sklonosti na njega, jer ju je sačuvao i od posljedica istočnoga grijeha, a ne samo od grijeha. No Ona nije čisti, neispisani papir: Ona je od prvog početka puna milosti, napunjena svakog Božjeg obilja, kojeg je samo mogla primiti.

Božanski je Umjetnik bdio nad Miljem svoje ljubavi. Pratio je svaki pokret njezine duše. Svaki trenutak bila je Njegova

nadnaravna pomoć, njegovo nadnaravno sudjelovanje za tu malu buduću Kraljicu neba i zemlje, buduću Majku Spasiteljevu. Zato je Marija morala biti najljepša.

Sv. Ivan gledajući u viđenju Bezgrešnu govori: "I veliki Znak pokaza se na nebu: Žena obučena u sunce i mjesec pod njezinim nogama i na glavi kruna od 12 zvijezda!"(Otkr.,12,1)

Marija je dakle najljepša od sviju ljudskih sinova, jer nema grijeha. Pojavila se poput jutarnje zvijezde iza duge i tamne noći, kao jutarnja zora, koja navješćuje dan spasenja, kao ljiljan medju trnjem!

Zato su oči svih kršćanskih vjernika u ljubavi i zahvalnosti uprte prema tom čudesnom znaku ljubavi.Od jednog se stožera zemlje do drugog razliježe hvalospjev njezinoj čistoći. Njezin blistavi djevičanski i bezgrešni lik, koji satire glavu zavodniku zmiji, najljepši je današnjem čovječanstvu, koje vapi za izbavljenjem iz kala zla i pokvarenosti.

Zašto danas toliko zla bije, zašto su obitelji tako razrovane i upropaštene? Zašto toliki i tolike bezvoljno tumaraju kroz ovaj život bez cilja i bez volje do života? Gdje je onaj zadnji uzrok njihova stanja, njihove sitosti života, njihove dosade i bezvoljnosti? Čovjek je otišao od Boga, izvora svake sigurnosti i svake ljepote, koju on posebno danas pokazuje svijetu po Bezgrešnoj Djevici.Dokgod čovjek ne ostavi grijeh, dotle će i njegovo zlo postajati svakim danom sve veće. Zavarava se svaki onaj, koji misli da će moći u miru i sreći živjeti na ovom svijetu bez Boga. Obično su razočaranjatakva, da svršavaju sa najvećim zlom, oduzimanjem života.

Natrag Bezgrešnoj, koja je naš ideal, naš Uzor, naš ponos, naša snaga. Svoju ruku u njezinu, svoj pogled u njezin i zajedno s njom k nebeskom Ocu. Ako to ne učinimo, da li će Gospodin spasiti današnje čovječanstvo od općeg sloma u vatri uništenja?

Amen.

---

3. Potrebni su nam ideali

Danas slavimo blagdan Bezgrešnog Začeća Bl.Dj.Marije, Mislim, da bih mogao najbolje istaknuti smisao i značenje tog blagdana za čovjeka današnjice, ako vam iznesem, predragi, pred vaše oči tri slike. Najsvetija među svima neka vodi nevidljivi kist moje ruke, da u vašim srcima naslikam ono, što svojim slabim riječima ne mogu dostojno i vjerno izvesti.

Prva slika: Paris. Između godina 1789. i 1792. Prijestolje je oboreno. Oltari su porušeni i opustošeni. Gillotina radi grozničavo. Bog je oboren s prijestolja (tako su mislili!). Nedjelja se ne svetkuje...

Ulicama Pariza polazi neobična povorka prema katedrali Naše Gospe. Na čelu se povorke nalazi jedna - žena. Ona je junakinja raspojasane i histerične mase. Svaku ćudorednost, sve što je ljupko i nježno na njoj, što ženu uzvisuje i što ljude k njoj privlači, sve je ona odbacila od sebe. Ona je samo -Venera.- Povorka

je stigla do crkve i ušla. Na obeščašćeni oltar stavljaju nju, bestidnicu, kao "najvredniju" zastupnicu njezina roda. Izbezumlje joj se mnoštvo klanja i kadi ju tamjanom, klanja joj se i slavi j

"Ništa sveto više nema na njoj; odriješile su se sve spone pobožne plahosti!" Nema ništa žalosnije nego žena, koja je odbacila od sebe sve što ju čini ženom...To je za nju najdublje poniženje.

Druga slika: U divnom sunčanom sjaju neisporedive svetosti stoji pred nama uzvišena Žena. Pod nogama joj je svijet, koj drži u zagrljaju sotona, a Žena mu satire glavu. Iznad njezine glave lebdi Duh Sveti, Tvorac i Umjetnik. Oko nje vijenac zvijezd To je najčistija, najsvetija od sviju rođenih od žene. To je ona koju Crkva na današnji dan oduševljeno pozdravlja: "Sva si lijepa, o Marijo, jer ljage istočnoga grijeha nema na tebi. Ti si slava Jeruzalema, Ti veselje Izraela, Ti ponos našega naroda!"

To je ona, koju je Bog preko svog anđela pozdravio: "Zdravo, milosti puna. Gospodin s tobom!" To je Blažena Djevica Marija! Sve je na njoj ljepota. To je žena u punini savršenosti i svetosti.

Treća slika: Doživio je to jedan katolički svećenik u Rimu. Neka sam pripovijeda:

"Dogodilo se to prije nekoliko godina na tihom trgu Piazza della Sagrestia uz crkvu sv.Petra pokraj cipresa i eukaliptusa njemačkog Campo Santo. Šetao sam s čovjekom, koji je doputovao izdaleka i pripovijedao mi svoje doživljaje...Nešto ga je sililo, da svoje najintimnije misli otkrije katoličkom svećeniku.. U razgovoru iznenada reče: "Kad bih mogao vjerovati, bio bih rimokatolik. Znate li zašto? Radi vaše dogme o Bezgrešnoj!"-Ja sam ostao zapanjen, jer sam očekivao sve prije nego to. Zašto je baš dogma Bezgrešnog Začeća pobudila u tom nekatoliku toliku ljubav prema katoličkoj vjeri? Vidio je moje začuđenje, pa mi odgovori: "Ako vaša crkva u svojim dogmama uopće naviješta istinu, tada od nje doznajemo po ovoj istini, da je u čovječanstvu barem jedanput postojala jedna duša, koju, a da u isto vrijeme nije bila Bog kao Krist, nije nikada dotakao grijeh. Mogu vam reći: Vidio sam velik dio svijeta, upoznao svu prljavu struju grijeha, svu pokvarenost čovjeka. Ono što mi trebamo jest upravo duša, koju ni najmanja kap te kaljuže nije poprskala, koja je ostala posve neokaljana. Potrebna nam je duša bezgrešne žene, posve čiste, na koju možemo gledati kao na ideal netaknutosti i moralne veličine. Da bismo opet naučili vjerovati u čovjeka, potreban nam je lik Imakulate, u koju vi katolici vjerujete!" (Krebs,Dogma und Leben,I,455).

Taj je čovjek imao pravo: da bismo opet mogli vjerovati u čovjeka potreban je ideal ljepote i netaknutosti ocrtan i ostvaren u Imakulati! Silno su nam potrebni ideali! Kako je duboko pao t.zv.kršćanski Zapad! Kakvim li niskim idolima služi! Pred božanstvom tijela pužu na koljenima u prašini i žrtvuju mu svu svoju ljepotu i sve svoje mladosti, svoje dane i noći...Koliko još drugih takvih idola i"ideala" ima t.zv.kršćanski Zapad! Nijedan moloh poganskih naroda nije zahtjevao toliko žrtava kao ovaj!

Da bismo opet naučili vjerovati u čovjeka, potreban nam je ideal netaknute čistoće i svetosti - Bezgrešna!

Bezgrešna! - To je slika, koju bi svaka djevojka i žena morala nositi kao dragocjeni dragulj u svom srcu, ako hoće biti slobodna i gospodarica, a ne bjedni rob strasti i predmet naslade tuđe pohote i bezobzirnosti...

Bezgrešna! - To je slika, koju bi svaki mladić i muž morao nositi u svom srcu kaosskupocjenu tajnu, ako ne će da propadne i izgubi se na problemu žene...

Iznad zla i grijeha, iznad smijeha i mahnitog veselja, nad ponorom ljudske bjede stoji neodoljivo lijepa i divna slika Bezgrešne.

Bezgrešna je svijetu donijela spasenje. Ona mu ga i ponovo donosi. Spasit će i nas, ako budemo u Njoj gledali uzor i ideal najveće i jedine prave ljepote, ako ju budemo poštivali i dizali svoje oči k njoj.Amen.

LITERATURA: O. Brecht, Heilige Tage...

---

4. Sva si lijepa Marijo! Milosti puna!

Svaki nam Marijin blagdan donosi po koje lijepo svojstvo Majke Božje. Na današnji blagdan stoji Marija pred nama, ali ne s Djetetom u ruci, ne kao Majka boli ili kao Kraljica neba i zemlje, nego kao Bezgrešna, Neokaljana. Takvu nam ju opisuju svi misni tekstovi današnjega blagdana. Svi govore, da je Marija odmah u prvom početku svoga života bila urešena puninom milosti i baš po tome slobodna od istočnoga grijeha. Istočni se naime grijeh ne sastoji ni u čemu drugomu, nego u pomanjkanju posvetne milosti, koju su nam praroditelji izgubili svojim grijehom. Da Adam nije sagriješio, svi bi se ljudi, njegovi potomci, rađali u posvetnoj milosti. Ovako se svi rađamo na svijet bez posvetne milosti, u istočnom grijehu. Radi toga nismo Bogu dragi. Istom kad nam se na krštenju povrati ljepota posvetne milosti, postajemo djeca Božja i nebeski baštinici. Jedino je kod Marije načinjena iznimka: ona je od prvog časa kad joj je bila stvorena njezina duša, bila napunjena puninom posvetne milosti i time odmah Bogu mila i dijete posebne Božje ljubavi. To je eto sadržaj tajne današnjega blagdana.

Ta misao dolazi do izražaja već u krasnoj ulaznoj pjesmi, punoj radosti i klicanja. Marija stoji pred nama i puna zahvalnosti prema Bogu govori:"Radujem se u Gospodinu i moja se duša veseli u mome Bogu, jer me je (od prvog časa mog života) odjenuo u haljine spasenja i ogrnuo plaštem svetosti (posvetne milosti) kao zaručnicu u njezinu nakitu. Veličam Te, Gospodine, jer si me oslobodio i jer nijesi dao da se moji neprijatelji raduju nada mnom (po istočnom grijehu). Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu!"

Marija ima uistinu razloga, da na današnji dan pjeva hvale trojedinom Bogu. Samo je njoj između svih milijuna ljudi udijeljeno takvo odlikovanje. Zajedno s Marijom radujemo se i mi: Ona je naša Majka, a svako se dijete od srca veseli odlikovanju svoje majke.

Kada pak svratimo pogled od presjajnog Marijina lika sami na sebe, ponizno prigibamo glave i molimo:"Kyrie eleison!" Od prvog smo časa svog života nosili na sebi ljagu istočnog grijeha sve do krštenja. Istina, to nije naša osobna krivnja, ali nam je ipak žao, što odmah odpočetka nismo bili Bogu dragi. Bili smo "djeca srdžbe". Kad nam je po krštenju udijeljena posvetna milost, treba ju sada čuvati i donijeti je pred Gospodina na kraju života.

Još više! Tu je posebnu povlasticu Bog svojoj Majci namijenio od vijeka. To nam govori Čitanje iz Knjige Mudrosti. Bog je svoje planove stvorio odvijeka, a u vremenu ih provodio u djelo. Tako i ovog puta, kad je stvorio plan otkupljenja svijeta, odmah je tada stajala pred Božjim očima i ona Žena, koja je imala dati ljudsko tijelo Božjem Sinu. Zato je Bog oduvijek posebnom naklonosti gledao na Mariju i namijenio joj divne stvari, napose puninu milosti, koju je kao stvorenje mogla primiti. To je osnovna misao današnje poslanice. Kao što u ulaznoj pjesmi, tako i ovdje sama Marija nama govori:"Gospodin me je imao u početku svojih puteva prije nego je što stvorio u početku. Od vijeka sam određena, od starine, prije nego je postala zemlja. Još nije bilo bezdana, a ja sam već bila začeta (u namisli Božje Providnosti)...Kad je pripravljao nebesa, tamo sam bila...Kad je odredio moru granice, da voda ne prelazi preko svojih obala...bila sam s njime sve slažući i radovala sam se svaki dan pred njime"...

Marija je kao Majka Otkupitelja igrala veliku ulogu u Božjim planovima sa svijetom. Već je tada Bog odlučio da Mariju radi njezina posebnog položaja u planu ljudskog spasenja izuzme ispod zakona istočnoga grijeha. Prvu je i najljepšu sliku Marijinu izradio sam Bog u svom Umu...Kad dakle sam Bog tako ljubi Mariju, ni nama ne smije nitko zamjeriti, ako joj mi pjevamo najljepše pjesme. Tko jednom spozna, da je Ona najdivnija pjesma Božjeg proljeća, ne će mu biti teško tepati joj ljubav sa svim cvijećem i svim pjesmama.Na kraju poslanice sama se obraća nama:"Sada me, djeco, poslušajte! Blago onima, koji idu mojim putevima...Blago čovjeku, koji mene sluša i koji straži pred mojim vratima svaki dan i čuva pragove mojih vrata! Tko mene nađe, našao je život i crpst će spasenje od Gospodina". - To je najveći blagoslov Marijina štovanja!.

U dosadanjim nam je misnim tekstovima Crkva predstavljala Mariju kao Neokaljanu, Bezgrešnu. Marija nam je sama govorila. Zaneseni tom divnom slikom pjevamo u Pjesmi na stepenicama: Blagoslovljena si, Djevo Marijo, nad sve žene na zemlji. Ti si slava Jeruzalema, Ti si veselje Izraela, Ti si ponos našega naroda. Aleluja! Sva si lijepa, o Marijo, i istočne ljage nema u Tebi.Aleluja"!

Ima i među svecima takovih duša, koje nisu za cijelog svog života počinile ne samo teškog, nego ni hotimičnog lakog grijeha. I te su duše neobično lijepe, ali ne sasvim. Nad svima je njima imao bar neko vrijeme vlast sotona. Jedina je Marija, buduća Majka Otkupiteljeva, izuzeta od tog zakona i napunjena već u početku svakim Božjim obiljem milosti. Među ljudskim je sinovima sasvim lijepa jedino Marija!

Nije nikakvo čudo, što su njezinom ljepotom zaneseni i anđeli. O tom nam govori današnje Evanđelje. Ono pripovijeda o dolasku anđela Gabrijela u Nazaret. Današnje je Evanđelje sasvim kratko: donosi samo anđeoski pozdrav Mariji. Ništa ne govori o razgovoru, o Marijinim bojaznima, o njezinim riječima. To je zato, jer je upravo anđeoski pozdrav za današnji dan najvažniji. "Zdravo,milosti puna!", to je upravo sadržaj današnjeg blagdana Bezgrešne. Sva je lijepa, jer je sva puna milosti...

Uzvišeni anđeoski pozdrav i dalje odzvanja u našim ušima. U prikazanju uzimamo u svoja usta anđeoski pozdrav i slavimo Mariju:"Zdravo, milosti puna..." Zaista si puna milosti i Gospodin je bio s Tobom, Blagoslovljena, jer si u časti uzdignuta nad sve žene na zemlji.

U pričesnoj pak nas pjesmi Crkva potiče, da podignemo oči prema Mariji:"Valja da te slavimo, o Djevice Marijo, jer ti je Svemogući učinio velike stvari!" Jest, velike su stvari u današnjim misnim tekstovima izrečene o Mariji. Ona je Božji dragulj, koga je On uresio božanskom raskoši, kako samo On zna.

Kako mora da je nešto veliko u Božjim očima posvetna milost, kad u svojoj svemogućnosti za najdraži stvor Bog upravo puninu te posvetne milosti sprema! Nije joj znao dati ništa ljepše i vrednije od sjajne haljine posvetne milosti. Iz toga vidimo, da svetost, krepost i čistoća duše imaju pred Bogom najveću vrijednost, a duboko ispod njih su zemaljska i tjelesna dobra.

Ponesimo od današnje sv.Mise svojim kućama čvrstu odluku, da će i nama posvetna milost biti najvrijednija, da ćemo ju najviše čuvati. Po njoj smo Božja djeca, po njoj imamo pravo na nebesku baštinu. Neka nas ne smete, ako za druge ona ne vrijedi ili ako ju drugi ne cijene. I iskrenost, i požrtvovnost, i ljubav, i opraštanje su odlike, koje bi morao svaki cijeniti, a ipak ih toliki ljudi nemaju ili pak lakoumno gube. Jedino je milost vrijedna, a u njoj i sve druge stvari dobivaju svoje pravo značenje. Jedino prijateljstvo s Bogom jest važno na ovom svijetu, a sve drugo ima drugotnu vrijednost. - U zajednici s Marijom i po njezinu zagovoru i naše će milosno ruho ostati neokaljano.Amen.

---

5. Bezgrešna

Draga djeco,

Kad bi danas mogli čuti sve pobožne pjesme i molitve kršćana po svem svijetu, čuli bi da jednoglasno svi slave i mole se nebeskoj Majci, Bezgrešnoj Djevici Mariji. Svi se danas okupljaju oko nje, da joj pokažu svoju ljubav i poštovanje, da joj iznesu svoje prošnje i potrebe.

Marija Bezgrešna je cvijet nad cvjetovima, Ljiljan nad ljiljanima, Stvor nad svim stvorenjima. Dragi je Bog učinio jedan izuzetak, pa je Bl.Djevicu sačuvao od istočnoga grijeha. Vi znate što je istočni grijeh... Ona je dakle po posebnoj Božjoj milosti i ljubavi odmah u početku dobila puninu Božjih darova i njezina je duša odmah u početku bila prekrasna i puna milosti.

"Kao što je Isus, Sin Božji, koji je postao čovjekom, bio najljepši medju ljudima, tako je morala i preblažena Djevica biti najljepša među ženama, jer je postala Majka Isusova. Ne možemo si ni zamisliti, da bi netko mogao biti ljepši od onog stvora, kojeg je Bog sebi izabrao za poseban stan.

Kad slikari prikazuju Mariju, slikaju ju kao uzvišenu Djevicu, zaogrnutu u bjelinu, okrunjenu krunom od 12 zvijezda, s ljiljanom u ruci. Nogom se dotiče zemlje i satire glavu zmiji. Takvu ste već sliku sigurno vidjeli. A da li znate, što znači takva slika?

Kruna od 12 zvijezda označuje ljepotu njezine duše, koja je ukrašena svim krepostima, medju kojima se najviše ističe njezina djevičanska čistoća i neokaljanost. Zmija označuje đavla, koji je prevario prve ljude i zaveo ih na grijeh. Njega je pobijedila i satrla mu glavu baš Bezgrešna Djevica Marija, jer je Ona rodila Isusa, pobjednika đavla. Ljiljan označuje tu čistoću i neokaljanost. Marija ne najljepša, najdivnija, uvijek čista, uvijek neoskvrnjeni Božji stan.

Jedna priča govori o nekom mladiću, koji je imao živu želju vidjeti Blaženu Djevicu. No drugi su mu govorili, da je ona tako lijepa, da svaki koji bi ju vidio, morao bi oslijepiti. No mladić je usprkos toga želio vidjeti Mariju, pa makar i izgubio jedno oko. Molio se puno, i priča kaže, da mu se Marija ukazala. On ju je gledao ushićeno jednim okom, a drugo je rukom zatvorio. Bila je predivna. Mladić ju je motrio dok nije oslijepio na to oko. - No ljepota Marijina tako ga zanijela, da je žarko molio, neka bi mu se opet ukazala, jer da žrtvuje i drugo oko samo da ju još jednom vidi. Priča kaže, da mu se Marija opet ukazala, ali da nagradi njegovu ljubav prema njoj, povratila mu je vid i ovog oka, koje je izgubio kad je Mariju prvi put vidio...

Što nam govori ova priča? To, da mi svi na dnu svojih dušama nosimo želju onog mladića, da naime svojim očima ugledamo Majku Božju. Kako bi kucalo naše srce i kako bi se sjale naše oči u radosti! No to nas čeka, ali pod jednim uvjetom:

uvjet jest, da budemo njoj slični, da budemo u duši čisti, da čuvamo milost posvetnu, da budemo djeca Božja.

Kad jednom dođemo pred vrata raja, doći će pred nas i Marija. Prvo što će pogledati biti će, da li smo donijeli sa sobom onu krsnu haljinu, koju nam je poklonio njezin Sin na sv. krštenju. Tu je haljinu ona uvijek neokaljanu nosila... Da li ćemo biti njoj slični? Blago djetetu, sretan čovjek, koji će tako odjeven i opremljen stupiti pred Marijine oči...

Pogledajmo još jednom prečisti Marijin lik. On nam uvijek govori isto, da naime čuvamo dušu od grijeha. A zapamtite, djeco ovo: onaj koji se ne nauči čuvati dušu od grijeha dok je mlad, sigurno, posve sigurno ne će je znati sačuvati ni onda, kad bude velik, kad odraste. U to budite sigurni. Ako sada nije dobar, kad odraste postati će još gori, valjat će se u vlastitim grijesima, i tko zna, da li će spasiti svoju dušu...

Vi znate i sami, kako mnogo ljudi strašno vrijeđaju Mariju svojim grijesima. Kako je to žalosno. Ona je tužna i traži duše koje bi činile pokoru za te grijehe. Ona neobično voli djecu. Zato se često ona ukazivala baš djeci.

Evo, u Lurdu se pokazala baš maloj Bernardici i njoj govorila neka čini pokoru i ljudima neka kaže da se obrate. U Fatimi se također pokazala djeci, posve maloj djeci, i opet tražila da ljudi čine pokoru za grijehe. Ona dakle veoma voli djecu. A da li djeca vole Mariju? Da li vi volite Mariju?

Tko majku voli, taj ju sluša. Da li mi slušamo Majku Božju? Ona nam govori, da moramo biti dobri, poslušni, marljivi, čuvati se grijeha, ići u crkvu, Bogu se moliti... Da li vi činite sve to? Gdje su Marijina djeca?

Tko nju voli, tko nastoji biti njoj sličan u duši, pomoći će mu ona da lakše dođe u lijepo nebo. Onda ćemo biti s njom, s Isusom i s mnogim drugim dobrim dušama u vječnoj radosti.

Amen.

III. NEDJELJA ADVENTA

"U vašij je sredini onaj koga vi ne znate!"

"O Adonai-jaki Bože, koji si svome slugi Mojsiju na gori Sinaju u vatrenom sjaju dao svoje zapovijedi, podigni svoju ruku i oslobodi nas!" Taj se uzdah vinuo iz naših grudiju, dok smo prošle nedjelje promatrali sliku Laokonove grupe bolnog čovječanstva, koje u smrtonosnom zagrljaju grijeha vapi za oslobođenjem. Stavili smo svoju ruku na srce i zagledali se u najskrovitije njegove zakutke, otvorili sve njegove tajne, do kojih ne ne dopire znatiželjno ljudsko oko. Osluškivali smo glas ranjenog srca i obeščašćene duše, a bio je sličan kriku osoba na Laokonovoj grupi: "Oslobodi nas, Gospodine!"

Već je prošlo dvadeset stoljeća otkako je došao Onaj, za kojim je vapila Laokonova grupa grešnog čovjeka. Dvije su slabe ručiće Betlehemskog Djeteta raskinule okove grijeha. Pojavila se Žena, koja je satrla glavu zmiji. Čovjeku je ponovo omogućen povratak na Očevo Srce. Otvoren mu je raj.. No danas? Kakvu sliku dobivamo kod svojih suvremenika? Pričini nam se koji puta, da je čovječanstvo opet postalo ogromna Laokonova grupa, koja, izgleda više voli okove i ropstvo, nego divnu slobodu djece Božje. Ono na krivim i lažnim putevima traži oslobođenje i sreću. Uspjeh je novo razočaranje. No ni s tim iskustvom poučen nije se čovjek vratio na ostavljene staze. Često se puta i ne povrati prije, dok napokon na kraju svog života sa zadnjom suzom u očima i posljednjom snagom svoga bića ne dahne Onomu, koga je ostavio: "Oprosti!"

Kadgod gledam svoje suvremenike, dolazi mi na misao zgoda iz života Napoleona. Korzikanac je na čelu svoje tada pobjedonosne vojske stupao iz pobjede u pobjedu. Na jednom svom ratnom pohodu dođe do malog potočića. Tu odjednom zaustavi vojsku. Svi se znatiželjno zagledaju u njega. On je gledao u mulju potočića jednu bespomoćnu ptičicu, koja je žalosno cvrkutala, kušajući se dići iz blatnog mulja i poletjeti, ali nije smogla snage. Tada je on podigne i opere njezina krila, a ona očišćenim krilima vesela poleti u visine. Za čas se čula njezina prpošna pjesma radosti oslobođenja.

Tko ne vidi u toj ptičici samog sebe. Stvoreni smo kao orlovi za visine, a uprljana su nam krila. Iza svakog pokušaja umorni padamo natrag u blato. Vapimo za jednom snažnom rukom, koja bi nas oprala i omogućila nam opet let u suncem obasjanim visinama. Tražimo Spasitelja... A u isto vrijeme zaboravljamo riječi Propovijednika s Jordana: "U vašoj je sredini, ali vi ga ne poznajete!"

U našoj je sredini! Treba li to dokazivati?

Otvorite, predragi, časkom knjigu svog života. Listajte redom uspomene. Gledajte onaj sretni dan, kad ste kao prvopričesnici po prvi put radosno pohrlili u zagrljaj velikom Prijatelju malenih. Zar nije tad vaše srce bilo sretno?

Godine su prolazile. Prošao je i svibanj. Ocvale su ruže nevinosti, koje je zasadila ruka dobre i brižne majke. Cvijetno je polje prvi puta ofurio mraz grijeha. Divni je cvijetnjak bura strasti pretvorila u pustoš i mrtvilo. Nad razvalinama Božjeg hrama prvi su put potekle suze pokajanja. I gle, netko je stajao uz nas, jer su ga ganule naše suze! Sagnuo se pun ljubavi i velikog razumijevanja prema našoj slabosti i progovorio utješne riječi: "Sinko, ne plači, oprošteni su tvoji grijesi!" Bio je to opet dobri Spasitelj...

Opet prolaze godine...Mladenački su se snovi i iluzije razbile o grubu zbilju života. Put je života počeo sve više svojom oštrinom ranjavati umorne noge siromašnog putnika. Uz njegov je križ privezano više drugih križeva. Velik je to teret, koji je postajao iz dana u dan sve teži. Kako su teški i ti naši vlastiti križevi i kolik je njihov teret. Pod tim teretom jeca duša, plače srce i suzama se pune oči. I još kako će dugo to trajati? Možda do same smrti?...Teško je to. A ipak, zar niste osjetili u tim časovima, kad su vaše oči potražile Raspetoga, da su su već Njegove oči počivale na vama? Božanska je utjeha opet prostrujala našim tijelom i duhom i unijela novu snagu. Utješeni i ojačani govorili smo: "Ta to je On, Isus i Bog moj, Spasitelj moj!"

Moramo li i dalje listati album naših životnih uspomena? I to je dostatno da sami kažete: "U našoj je sredini, među nama je Onaj, koga traži naša duša! Tu je On! Ne samo njegov dah, ne samo njegova riječ, nego On sam! U svakom nas zvuku nedjeljnih zvona poziva k sebi. Naša je crkva vječni Betlehem. Naš je oltar neprestana Kalvarija. Naše svetohranište vječne jaslice, u kojima se rađa Djetešce iz Betlehema, naš Spasitelj i Bog!"

Da li se i na nas glekojega odnose one riječi sv.Ivana "A vi ga ne poznajete!" To je adventska tužaljka, koja odjekuje iz naših crkvi i htjela bi prodrijeti kao jeka u sva ljudska srca, u sve obitelji, u čitav svijet. Premnogi ne poznaju Isusa. Zaokupljeni zemaljskim brigama nemaju vremena za Isusa. U ime široke i neograničene slobode ne žele svoj život urediti prema Isusovoj nauci. Radi prolaznih dobitaka i časovitih koristi spremni su svakog časa okrenuti Isusu leđa i s Petrom se zakljinjati, da ne poznaju toga Galilejca. Zveket je zlatnika mnoge učinio Judama. Može Isus potresnim događajima i pojedince i čitave narode upozoravati na jedino potrebno, ali oni ga ne će poznati. Nekoć je oholost i tvrdokornost Židova izazvala u očima Božjim suze nad Jeruzalemom, jer nisu htjeli upoznati dan svoga pohođenja. Danas je čovjek svojim nedjelima i nezahvalnošću tako rastužio Gospodina, da ne dolazi sam plakati, nego šalje svoju Majku, da njezine majčine suze očituju svijetu teški zločin grijeha, koji navlači na njega osvetu Božje pravde. Marija nije u Sirakuzi ništa govorila, nego samo plakala. No te su nijeme suze bile najrječitiji govor i najsnažniji poziv na popravak života...

Poznajemo li Isusa bar mi, koji se nalazimo na ovom svetom mjestu? Što je On nama? Što On znači našim obiteljima. Znamo li, da je Isusa sv.Ivan označio riječima: "Evo Jaganjac Božji, evo,

koji uzima grijehe svijeta!" Da li su nad nama bile u ovo sveto vrijeme bile izgovore riječi oproštenja i odrešenja? Odrešenja u ime Božjeg Jaganjca?

Svi smo crpli snagu i nalazili mir u Isusu. Od njega smo dobivali novi polet i novu životnu radost. Pa i oni, koji objesno odbacuju Božje Janje, možda će i oni kao životni brodolomci na kakvoj razbijenoj daski vjere svoga djetinjstva sa svetim Augustinom uzdahnuti:"O kako sam te prekasno upoznao, vječno stara i vječno nova Ljepoto! Prekasno sam te uzljubio! Jao vremenu, kada te nisam ljubio! Jao meni i opet jao, ako bih te kada prestao ljubiti!"

U našoj sredini stoji, koga mnogi ne poznaju. Obilazi, kuca, zove i traži, ali samo jedno - naša srca. Želi ih očistiti i ukrasiti svojim milostima, ogrijati svojom ljubavi. Ako mu to omogućimo, presretni ćemo opet govoriti:"Ta to je On, sreća naše duše, ljubav našeg srca, naš dragi Isus!" Amen!

---

2. Protivnik Herod

Uz sv.Ivana Krstitelja spominje se u evanđeljima adventskih nedjelja kralj Herod. On je čovjek posve druge vrste. On je trska, koju vjetar njiše. On je jedan od onih, koji nose meke haljine...On je u svemu živa opreka sv.Ivanu. Ivan je bio svet i strog u ćudorednosti i pripravljao je put Spasitelju. Herod je bio slab i pokvaren i nastojao je sprečavati pripravljanje puteva Gospodnjih. Krstitelj je bio zatvoren i otsječena mu glava. Herod je pobijedio, ali samo izvana. Ustvari je bio pobjednik Ivan, makar je izgubio život. Ivan je bio mučenik i divni svjedok istine. Herod nije imao dijela u otkupljenju i umro je u svojim grijesima. Herod je veoma žalosna i tragična pojava. On je ozbiljan primjer za sva vremena, a njegova sudbinadovoljna pouka svim generacijama.

a) Tvrdokoran grešnik

Herod, s nadimkom Antipas, bio je drugi sin Heroda Velikoga i Samaritanke Malthake, a vladao je Galilejom i Perejom. Evanđelje nam ništa ne govori o njegovoj mladosti, nego ističe samo ono, što se odnosi na Krista. Imao je brižan odgoj i bio je savjesno poučen u Mojsijevu zakonu. Znao je da u njemu stoji pisano:"Ne poželi žene bližnjega svoga!" "Ne čini preljube"(1.Moj. 5,21;17).

Sv. Luka spominje Heroda:"A Herod četverovlasnik, jer ga je korio za Herodijadu, ženu njegova brata i za sva zla koja Herod učini". Sv. Luka dodaje:"...zatvori Ivana u tamnicu."(Lk. 3,19,2o). Bio je dakle okorjeli grešnik. Napose je javno prekršio onu zapovijed, koju su Židovu u opreci prema poganima tako strogo obdržavali - preljub. Svoju je zakonitu ženu, kćerku arapskog kne-

za Arete, protjerao i živio sa ženom svoga polubrata Filipa Herodijadom, s kojom se upoznao u Rimu i odanle ju doveo. Njegov je prekršaj bio to veći, što je on bio poglavar naroda, koji je nosio i čuvao Objavu. Morao je biti svijetlo na svijećnjaku, a ne davati sablazan svojim životom.

Kako je do toga došlo? Herod u svojoj naravi i nije bio loš. U početku je bio u dobrim odnosima sa Ivanom. Više je puta i hodočastio k njemu, a sv.Evanđelje veli, da je Herod "rado slušao Ivana Krstitelja". No nedostajao mu je dublji vjerski temelj i rado se povodio za lakomislenim životnim načelima. Bio je jedan od onih, koji su govorili:"Život je naš prolazak sjene. Nema povratka svršetku našem, jer je zapečaćen i nitko se više ne vraća.Zato dođite! Uživajmo dobra, što su tu! Revno se okoristimo svijetom kao u mladosti! Poslužimo se obilno skupocjenim vinom i mirisima! Nijedan cvijet proljeća neka nam ne izmakne. Ovjenčajmo se ružinim pupoljcima prije nego uvenu"(Mudr.,2,5-8). Herod nije grijeh smatrao nečim ozbiljnim, nego se s njim igrao i on ga je sve više obuzimao, dok nije postao njegovim poslušnim robom.

Bog je ipak milostiv i milosrdan: On ne će smrti grešnika, nego njegovo obraćenje i život."Bog nas ne postavi na srdžbu, nego da stečemo spasenje po gospodinu našem Isusu Kristu" (1.Sol.,5,9). "Bog hoće, da se svi ljudi spase i da dođu domspoznaje istine"(1.Tim.,2,5).

To je na sebi osjetio i Herod. Kad je počeo izbjegavati Ivana Krstitelja, došao je ovaj k njemu. Morao je biti dramatičan prizor, kome se rijetko nađe sličan, kad je strogi propovijednik s Jordana stajao pred mekoputnim slabićem i govorio mu:"Nije ti dozvoljeno imati ženu brata svoga!"(Mk.,6,8) Bila je to neustrašiva i muževna riječ. Za Heroda je došao čas odluke. Približilo mu se kraljevstvo Božje. Kamo sreće, da je poslušao Ivana Krstitelja i otvorio vrata Božjoj milosti!

No baš to Herod nije učinio. Glavna je njegova slabost bila Herodijadina strast. Želja za osvetom ne poznaje granica. Zato ona neprestano nagovara Heroda i podjaruje vatru osvete. O tome svjedoči sv.Marko:"A Herodijada stade, da mu zasjeda i htjede da ga ubije, ali nije mogla, jer se Herod bojao Ivana, znajući da je čovjek pravedan i svet i čuvao ga je"(Mk.,6,19). Herodijada je zapravo bila Herodov zli duh, i on bi bez nje sigurno došao na pravi put. Sv. Matej svjedoči, da je Herod dao Ivana baciti u tamnicu samo zbog Herodijade. Nesretnik je izgubio svaki oslonac i padao sve dublje.

b) Bezbožni ubojica Ivanov

Grijeh ne pozna mirovanja: ili ga se čovjek mora potpuno osloboditi i pod svaku cijenu slomiti njegove okove, ili pak postati njegovom žrtvom. To je osjetio na sebi Herod.

"I dođe zgodan dan -govori sv.Marko- kad kralj Herod na dan rođenja svoga priredi gozbu svojim velikašima i vojvodama i prvacima Galilejskim"(6,21). Tu je bila njegova nesreća konačno zapečaćena. Društvo se veselo zabavljalo i nisu se nadali, da će

svršiti onako žalosno. "Kćerka je plesala. Ona je ugodila Herodu njegovim gostima, pa kralj reče djevojci: Traži od mene štogod hoćeš i dat ću ti, i zakleo joj se: Štogod zatražiš od mene, dat ću ti, makar i polovicu moga kraljevstva!"(6,22-33) Možda Herod kod tih riječi i nije odmah zlo mislio, no sam je postavio stupicu u koju će pasti. Plesačica ode svojoj majci: "Što ću tražiti?" Herodijada jedva dočeka ovu priliku: "Traži glavu Ivana Krstitelja" (6,25). Herod se rastuži, ali joj radi zakletve i gostiju nije htio odbiti molbu. Poslao je krvnika u tamnicu i za nekoliko je časova djevojka predala svojoj majci Herodijadi pred svim gostima na tanjuru glavu Ivana Krstitelja. Ivanovi pak učenici dođoše po tijelo i sahraniše ga u grobu(6,26-29). Gozba, koja je tako lijepo započela, kako je žalosno završila!...

c) Grozan svršetak

I Herod je na čas odahnuo nakon Ivanove smrti. Mislio je, da je konačno zamuknuo taj dosadni opominjatelj. No baš to se nije dogodilo. Grižnja ga je savjesti progonila kudgod je prolazio. Veli sv.Pismo u knjizi Jobovoj: "Zlikovac se muči sve dane i nasilniku je malo godina određeno. Strah mu zuji u ušima, usred sreće napada ga mač...Tjeskoba i nevolja straše ga, noći ne će umaknuti...Tumara za kruhom i zna, da mu se približava propast" (Job,15,18). "Bježi bezbožnik iako ga nitko ne progoni"(Priče,28,1) "Svako je zlodjelo kao dvorezi mač, čije su rane neizlječive" (Priče,21,4). Evanđelista pripovijeda, da je i do Heroda dopro glas javnog djelovanja Isusova. Kako je on primio tu vijest? Da li joj se obradovao? Naprotiv, gledao je u Knezu Mira osvetnika mrtvog Ivana Krstitelja. "Ivanu sam dao odrubiti glavu, tko je ovaj, o kome to slušam?"(Lk.,9,9) Kad su pokušavali umiriti ga, govorio je s užasom: "To je Ivan Krstitelj. Uskrsnuo je od mrtvih, zato u sebi imade čudesne snage!" Morale su biti velike duševne muke, da tog nesretnika tako zbune. Već samim tim djelom bio je mnogo kažnjen.

Nakon toga evanđelje spominje Heroda samo još dva puta. Padao je u sve dublju tamu. Kad je Isus jednom propovijedao na Herodovu području, radio mu je on o glavi (Lk.,14). I opet se još jednom pojavljuje u Isusovoj Muci. Kad je naime Pilat čuo, da je Isus iz Galileje, poslao ga Herodu, da mu on sudi. Herod se veselio tomu susretu, jer se nadao kakvom čudu (Lk,23,7). No kad je Isus šutio, izvrgao ga Herod ruglu i poslao natrag Pilatu(23,11).

Povijest govori, da je nekoliko godina kasnije Heroda zadesila kazna. Kad je izgubio bitku s povrijeđenim tastom Aretom, pao je u nemilost. Car ga Kaligula godine 39. skinuo s položaja i prognao najprije u Lyon, a kasnije u Španiju, gdje je daleko od svetih izvora milosti, daleko od Gospodinova Križa i Kalvarije, napušten od sviju, bez slave i časti jadno završio svoj život.

Kako je istom taj ubojica Ivanoj i progonitelj Isusov prošao na Božjem sudu?

Zar nije Herod tužan i tragičan primjer. Njegovu će sudbinu podijeliti s njim svaki, tko se igra s Božjom milosti.

Kao Ivan Krstitelj, tako je i Herod i protiv svoje volje potresan adventski propovijednik. Veoma su poučni i njegov život i njegova sudbina.

Grijeh obično započinje kao i kod Heroda. Nije početak grijeha slaba volja, koliko ljudska lakomislenost i igranje s grešnom prigodom. Ljudi se grijeha ne plaše. Primaju ga u kući i smatraju ga dnevnim svakidašnjim svojim gostom i priučili su se na njegovu prisutnost. Tako je grijeh izgubio svoju strahotu. Kod prvog pada još se čovjek preplaši, ali malo pomalo se priuči na grijeh tako, da mu on postane potreba.

Na to treba paziti. Nikada dozvoliti da takvo stanje zavlada u našoj duši. Svakoj se napasti odmah u početku oduprijeti. Treba takodjer odbaciti svaku ravnodušnost. I onu u vjerskim stvarima. Ne smijemo se naučiti na to, da za jednu sasvim malu stvar napustimo na pr.svoju nedjeljnu misu, zapovijed posta i nemrsa ili koju drugu zapovijed. Moramo se odučiti toga, da ispričavamo vlastite grijehe. Đavolska je stvar, naučiti se na grijeh.

Herod je takodjer ozbiljan primjer za one, koji su napustili vjeru.

Bez vjere nema oslonca u životu, duh naš nema svijetla, volja nema snage, srce poleta. Istina je, da se može tu i tamo pronaći koji bezvjerac naravno dobar, ali to su iznimke. No i takav može ustrajati samo po onom dobru, koje je primio prije, ili pak svakodnevno prima od svoje religiozne okoline.

Tko nema vjere, nesretan je. "Svi koji Tebe ostavljaju, o Bože, bit će osramoćeni, koji od Tebe otpadaju, bit će u prah upisani"(Jer.,2,19). "Upamti i vidi kako je zlo i gorko, što ostavljaš Gospodina Boga svojega!"(isto).

Zar nije život bez vjere ussebi pust i prazan! "On je kao pljeva, što je rastjera vjetar, takva je nada bezbožnika, kao tanko inje, što ga raznese bura, kao dim, što ga raspršī vjetar, kao hitri spomen na gosta, koji je boravio samo jedan dan"(Mudrost 5,14). "Ne znaš li prastaru mudrost, tako staru kao opstanak ljudi na zemlji: Slava grešnika traje kratko vrijeme i radost je zlikovca samo za čas" (Job,2o,4-5).

Kao ustuk zlu grijeha i nemiru grešnika Crkva danas govori:"Radujte se svagda!" Da, radost, ali radost djece Božje, radost čiste savjesti. Isus je uzrok prave radosti, radosti nepomućene. Tko nađe Njega, našao je dragocjeno blago, kaže knjiga Nasljeduj Krista. Zato, predragi, ne oklijevajmo. Kaže pisac knjige Sirahove:"Ne oklijevaj obratiti se Bogu! Ne zavlači od dana do dana, jer iznenada provali gnjev Gospodnji, i ti ćeš biti ugrabljen u dan plaće"(Sirah,5,7).

Zato, draga braćo, pripravimo u ovo sveto vrijeme svoju dušu Gospodinu. Amen.

LITERATURA: E.Keller, Sanctificate dominicas, 1956.

3. Adventske zvijezde

Pred vratima je Božić, velik i radostan blagdan za svaku pobožnu kršćansku dušu. Iz današnje poslanice jasno izbija radost:"Radujte se u Gospodinu vazda, opet vam kažem radujte se" (Filip.,4,4). Lijepo je to veselje s kojim idemo susret Božiću. Da se ono razvije u potpunu radost, današnja nam poslanica daje tri sredstva, koja poput jasnih zvijezda na tamnom adventskom nebu osvijetljuju put do prave i potpune božićne radosti.

1.Onima koji žele ispravno svetkovati Božić upravljene su riječi Apostola:"Blagost (dobrota) vaša neka bude poznata svim ljudima"(Filip.,4,5). U zahvalnom sjećanju na ljubav nebeskog Oca, koji je poslao svog Sina za otkup grijeha, učinili su kršćani Božić blagdanom ljubavi na taj način, da se međusobno darivaju. Lijep je taj starodrevni običaj. Božiću spadaju i božićni darovi, koji se stavljaju uz jaslice pod božićno drvce.

Darivanje i darovi su znakovi, po kojima se Božić razlikuje od ostalih blagdana. No to darivanje mora biti u pravom kršćanskom duhu. Mora se probiti kroz krug rođaka i prijatelja i protegnuti se i na druge, na tolike siromahe, siročad i ljude u bilo kakvoj potrebi. Spasitelj uči:"Jer ako ljubite one, koji vas ljube, kakvu ćete plaću primiti? Ne čine li to i carinici? I ako pozdravljate samo svoje prijatelje, što činite osobito? Ne čine li to i neznabošci? Budite dakle savršeni, kao što je savršen vaš Otac nebeski"(Mt.,5,46-48). Tko hoće Božić proslaviti na ispravan kršćanski način i u Kristovom duhu, mora i tuđeg čovjeka uključiti u svoju milosrdnu ljubav i na neki ga način obdariti i usrećiti.

Još će ljepše slaviti Božić onaj kršćanin, koji svom darivanju pridruži i popuštanje.

Kad je god.1914. za vrijeme rata bio Božić pred vratima, predložio je papa Benedikt XV., da se taj dan na spomen mira, kojeg naviješta betlehemski misterij, obustavi vatra na bojištima. Papin se glas nije poslušao.

Zar nije tako u mnogim obiteljima i zajednicama? Zar mržnja i neprijateljstvo ne zasjeni i sam blagdan mira? To je zato, jer nitko ne će popustiti prvi, i to iz ljubavi prema onom miru, koji je na taj dan sklopljen ponovo i uspostavljen između neba i zemlje. A Gospodin je rekao:"Blago mirotvorcima, jer će se sinovima Božjim nazvati!"(Mt.,5,9).

Darivanju i popuštanju moramo nadodati i opraštanje.. Saksonski su kraljevići Henrik i Oto od malih nogu živjeli u zavadi. Kad je Oton postao njemački kralj, digao je Henrik protiv njega oružani ustanak. Pobuna je bila brzo suzbijena, a Oton je oprostio svom bratu. Malo vremena iza toga Henrik se opet pobunio ali je i ovog puta ustanak bio ubrzo ugušen. No ovog puta Oton nije htio oprostiti svom bratu Henriku. Tako je došao i Božić god.941. Oton je slavio Božić u Frankfurtu na Majni. Za vrijeme

zornice bacio se buntovnik Henrik pred noge kralju Otonu i zamolio ga za oproštenje u ime Onoga, koji se radi mira rodio noćas u Betlehemu. Oton je bio svladan, i od tada nije nijedna ni najmanja sjenka nesporazuma pomutila srdačne odnose između braće. Čini se, da je na tom pomirenju božićnog jutra počivao posebni Božji blagoslov.

Tako i ti oprosti svima sve, da ovogodišnji Božić bude i tebi blagoslovljen. "Budite milosrdni, kao što je milosrdan vaš Otac nebeski"(Lk.,6,36).

Darivanje, popuštanje i opraštanje, taj trostruku dar prvo je sredstvo, da uzmognemo proslaviti Božić dostojno i Bogu ugodno.

Drugo sredstvo ističe poslanica ovim riječima:

2. "Ne brinite se tjeskobno ni za što, nego u svemu neka se javljaju Bogu potrebe vaše s molitvom i prošnjom sa zahvaljivanjem"(Filip.,4,6). Nema nijednog čovjeka, koji ne bi nosio svoj križ, a možda i više njih. Teški su to, opori i tvrdi križevi, koji se moraju nositi dugim godinama. No sada u božićno vrijeme oni postaju lakši. Sv. Petar govori:"Svu svoju brigu bacite na njega, jer se on brine za vas"(1.Petr.,4,7). Lijepa je to i veoma utješna riječ. Kao što dijete u majčinu krilu ne pozna straha ni brige, tako i mi u ovo božićno vrijeme ostavimo sve tjeskobe i zabrinutosti i u usrdnoj ih molitvi stavimo pred noge maloga Isusa. On je svemoguć i predobar. Tko bi mogao izbrojiti sve molitve, koje su bile uslišane kraj jaslica. Uzdaj se u Gospodina u svim svojim potrebama. Izaija prorok govori:"Zar je prekratka ruka moja, da vam pomogne? Ili zar nema u mene snage, da vas izbavi?" (Izaija,5o,2)

3. Još je jedno sredstvo potrebno, da dođemo do prave božićne radosti. To je prema riječima poslanice "mir Božji, koji nadilazi svaki um"(Filip.,4,7). Mir, koji dolazi iz čiste savjesti i oprane i milošću prosvijetljene duše. Svi naši znanstveni problemi dobivaju u svjetlu milosti drugi izgled, svoj razlog i lako rješenje, kao i problemi onog učenjaka,pokornika kod sv. Ivana Vianeja, koji nakon dobre ispovijedi nije trebao više raspravljati s njim, jer je sve bilo riješeno. Po milosti, koju dobivamo u dušu po dobroj ispovijedi, dolazi k nama kraljevstvo Božje, koje je po riječima sv.Pavla u poslanici Rimljanima(14,17) "pravda, mir i radost u Duhu Svetomu!"

Tako na tamnom adventskom nebu stoje tri sjajne zvijezde, koje nam pokazuju put do prave božićne radosti: darivanje, popuštanje i opraštanje, stavite svoju brigu u molitvi Gospodinu i izmirite se u dobroj ispovijedi s Bogom napunivši tako svoju dušu posvetnom milosti.

Tko ide tim putem, imat će Božić pun milosti i od Boga obilno blagoslovljen svakim obiljem. Amen.

LITERATURA: P.R.Quardt SCJ:Haec loquere,1953.

4. Otkupitelj je blizu. Radujte se!

Kako sveta liturgija Crkve zna iz dana u dana, tjedna u tjedan povećavati naš adventski ugođaj! Prve je nedjelje pobudila u nama općeniti osjećaj potrebe otkupljenja i čežnju za Spasiteljem. Druge nam je nedjelje obećala: On će doći, pripravite mu put. A danas na treću nedjelju govori: "On je blizu! Radujte se i veselite!" Kao što djeca već broje dane, koliko ima do Božića, jednako tako i nama odraslima raste čežnja, prava nutarnja zdrava i zrela žudnja za nestvorenim mirom božićne noći.

Tiha suzdržavana radost je osnovni ugođaj današnjega dana. Danas oltar smije biti okićen cvijećem. Orgulje mogu svirati, ljubičastavse boja zamjenjuje ružičastom u znak ublaženja pokore zbog blizog dolaska. Taj osnovni sklad svete radosti odzvanja već u ulaznoj pjesmi: "Radujte se u Gospodinu vazda; opet vam kažem: radujte se! Krotkost vaša neka bude poznata svima ljudima: jer je Gospodin blizu". To je prvi razlog naše radosti. To je sveta radost, radost u Gospodinu.

Za tu nutarnju radost molimo u Molitvi. Kao što sada u adventu u prirodi prevladava tama, a svijetli je dan kratak, tako bi se lako dogodilo i našoj duši. Zato molimo, da Gospodin sam dođe - prva adventska molitva- i našoj duši udijeli svijetlo i radost "Prikloni, molimo, Gospodine, uho svoje molitvama našim i milošću svoga pohoda rasvijetli tamu našega uma". Tako se u molitvu obraćamo izravno Sinu, Kristu Spasitelju, koji sebe naziva svijetlo svijeta.

Poslanica donosi najosnovnije misli za čitavu današnju liturgiju. "Braćo! Radujte se u Gospodinu vazda...jer je Gospodin blizu!" Radost je ono prvo, što Apostol od nas traži. Razlog je blizina Gospodinova dolaska. On je i kod ove žrtve sv.Mise blizu na oltaru. Dan i noć je u svetohraništu. Napose nam je blizu po sv.Pričesti. No još više, On je svojim božanstvom bliži nama, nego mi sami sebi(Augustin:Intimior meo intimo!). "U njemu živimo, mičemo se i jesmo"(Dap.17,28). I dalje: "Tko mene ljubi...Otac će moj njega ljubiti i k njemu ćemo doći i kod njega ćemo se nastaniti"(Iv.,14,23). Uistinu, Gospodin je blizu, ali mi Ga ne poznajemo. Tako malo mislimo na njegovu prisutnost. Zato sada u adventu obnoviti tu svijest u nama: Gospodin je tu. Rekao je sv.Franjo Saleški: "Kako je sretna naša duša, koja u tišini svoga srca u ljubavi čuva sveti osjećaj Božje prisutnosti". Radost je osnovni ugođaj zdravog duhovnog života.

Tko je sam sretan, prosipava svoju sreću na svoju okolinu. Zato nastavlja sv.Pavao: "Radujte se, da vaša dobrota bude poznata svima ljudima, jer je Gospodin blizu!" Po svojoj bi dobroti Gospodina koga poznamo morali prenijeti na svoju okolinu, na svoju subraći i približiti ih Bogu. Sv. je Terezija M.I. imala za sve ljude uvijek umiljati smiješak, ali ne namješten, ne naučen kao

grimasa, nego takav, koji proizlazi iz dobra i sretna srca. I našem subratu i sestri je Isus jednako blizu i u njemu je nastanjen, a kako malo poštovanja i ljubavi pokazujem prema njima. "Štogod ste učinili najmanjemu od moje braće, meni ste učinili".

"Ne brinite se tjeskobno ni za što", jer će Bog, koji je blizu, sve brige olakšati, nego "neka se u svemu javljaju vaše potrebe molitvom i prošnjom sa zahvaljivanjem". "Ako je Bog s nama (a po ljubavi stanuje u nama), tko će tada protiv nas? Onima koji Boga ljube, sve se obraća na dobro"(Rim.,8,28).

Zato kršćani duboke religioznosti žive nutarnjim životom u stalnom miru i sreći, o kojoj ljudi ovog svijeta niti ne slute. "I mir Božji, koji nadilazi svaki um, neka čuva vaša srca i misli vaše, u Kristu Isusu, Gospodinu našem!" Radost, dobrota, sveta (dobro shvaćena) nebriga, mir srca, na to nas potiče sveta liturgija današnje nedjelje.

Ali i kod najvjernijeg kršćanina mogu doći dani i tjedni, kad mislimo, da nas je i Bog ostavio; dani suhoće i trpkosti. Tada ne klonuti, nego vapiti:"Probudi, Gospodine, silu svoju i dođi, da nas spasiš.Aleluja!"

Ponekad se osjećamo poput Židova iz vremena Ivana Krstitelja (Evanđelje): čeznuli su za Otkupiteljem i tražili ga kod Ivana. Čak su mislili, da je Ivan Otkupitelj. Tada im je Ivan morao u lice dobaciti:"Stoji među vama, a vi ga ne poznate"! Nevjerni svijet ne će poznavati Isusa, koji već dva tisućljeća hoda u našoj sredini. Ne će vjerovati u Njegovu nazočnost u Presv.Sakramentu, napose kod sv.Mise.

Znademo, da smo po Kristovoj smrti na križu otkupljeni. Zato u prikaznoj molitvi zahvaljujemo:"Blagoslovio si, Gospodine, zemlju svoju i odvratio ropstvo Jakovljevo". Svakog nas pojedinca otkupljenje još nije potpuno dovršeno, jer svaki od nas treba oproštenje doklegod smo na zemlji. Otkupljenje teži i ide za tim, da sjedini ponovo stvora sa Stvoriteljem. Zadnji je čin otkupljenja konačno i neotuđivo sjedinjenje. Dokgod ono ne bude ostvareno, ni pojedinačno otkupljenje nije dovršeno. Možemo čak i proigrati mogućnost sjedinjenja s Bogom i tako izgubiti svoj životni smisao i izigrati Božju ljubav. Smrtni je grijeh veliko zlo.

Zato neprestano vapimo Bogu, da bude uvijek uz nas, da ova adventska čežnja za Njim nikada ne iščezne iz naše duše, nego da prožima čitav naš život i djelovanje. Čežnja za Gospodinom. U isto vrijeme čežnja i za našom srećom. I za smislom našeg života. I za razlogom našeg opstojanja. I konačno čežnja za onim nepomućenim mirom.

Udijeli nam, Gospodine, drhtaj straha pred grijehom i radost ljubavi prema Tebi. Amen.

Mattias Premm

---

5. Radost je oznaka djece Božje

Draga djeco,

U Americi u mjestu Massachusetts sagradili su novi dom za slijepce. Radi štednje uprava je zaključila, da se zgrada sazida bez prozora, jer da slijepci ionako ne trebaju svijetla. Obnavljanje svježeg zraka za disanje uređeno je mehaničkim putem. Rečeno - učinjeno. I napuniše dom njegovim novim stanovnicima. No za par dana opazili su, da se slijepa djeca osjećaju veoma umorna, mlitavo se kreću i nema u njima one prijašnje radosti. Nisu znali što im manjka, samo su izjavljivali, da se ne osjećaju dobro. Dvojica su od njih čak i umrla. Uprava nije znala koji je uzrok tomu, jer je inače zgrada bila snabdjevena svim tehničkim dostignućima. Liječnici su kasnije izjavili, da je svemu bio uzrok pomanjkanje sunca. Iako ga ne vide, sunce ipak djeluje optimistički na njihovu dušu, a organizam jača i čuva. Naskoro su opet bili prozori na zgradi, a vedrina i zdravlje u srcima i na licima te djece.

Zamislite, kako je negdje bio tužan život u onom domu, dok nije bilo prozora. Znate li kome je sličan onaj dom bez prozora? Čovječjoj duši, koja nema milosti ni prave radosti. A nemaju prave radosti ta djeca ni ti ljudi, jer nisu više djeca Božja. Taj više nema veselja, jer veselja i ne može biti, ako nismo prijatelji Božji. Ne možemo s veseljem služiti Bogu, ljubiti ga, radosno ići u crkvu i na vjeronauk, ako znamo, da je naša duša ružna i tamna. Zato nam i govori sv.Pavao u današnjoj poslanici, da se moramo radovati, jer je Gospodin Isus blizu, Božić je već skoro pred vratima...

Ali ovdje moramo znati, da je sveti Pavao mislio drugu radost. Ne prvotno onu radost, kako će biti lijepo na Božić kad dobijemo darove, kako će bor biti lijepo okićen, kako ćemo se valjati po slamici pod stolom, nego je sv. Pavao mislio prvotno na onu duhovnu radost, koju svako dijete osjeća, kad zna, da je Isus s njim zadovoljan, da mu je duša u milosti posvetnoj, da je dušu učistio od grijeha. To je onda radost, što smo djeca Božja, a tada s veseljem služimo Isusu, s veseljem i radošću dolazimo u crkvu, s veseljem se Isusu molimo. To je radost prave Božje djece.

Kako je Isusu milo ono dijete, koje uvijek s veseljem moli, koje radosno sluša roditelje, koje jedva čeka dan vjeronauka, da nešto čuje o Isusu...Kako Isus ljubi ono dijete, koje mu redovito svake nedjelje i blagdana dolazi k svetoj misi. To dijete nije potrebno tjerati ni na vjeronauk, ni sv.Misi, niti koriti radi neposlušnosti. To dijete ne laže, ne vara, ne čini štetu nikomu, ne svađa se s drugom djecom, ne psuje, ne govori niti čini ružnih stvari, jer je to Božje dijete, jer ono ljubi Isusa.

Jednom je bila jedna izložba cvijeća u nekom gradu. Prvu nagradu za najljepše uzgojeno cvijeće je dobila neka blijeda

djevojka. Svi su se čudili, kako je ona mogla uzgojiti najljepši cvijet, kad su znali da je stanovala u nekom tamnom i neprijatnom dvorištu. Zato su ju pitali:"Kako je moguće, da je kod vas mogao izrasti tako divan cvijet!" Djevojka je odgovorila:" Moje je dvorište, istina, tamno, ali je kroz jedan otvor svaki dan sijalo sunca. Ja sam svoj cvijet svaki dan nosila na sunčano svijetlo i pomicala ga onako, kako se pomicalo sunce. Tako sam činila svaki dan, samo da moj cvijet bude neprestano na suncu!"

Kako je domišljata bila ova djevojka! Shvatila je veliku potrebu sumčanog svijetla, bez kojega njezin cvijet ne bi mogao živjeti.

Tako je, draga djeco, svaki od nas po jedan cvijet u Isusovom vrtu. Rastemo kojekuda. Posvud smo rastepeni... No glavno je samo jedno: sunce Božje milosti nikad ne smije okrenuti od tog cvijeta, jer će on umrijeti. Jeste li gledali biljku suncokret? Kuda sunce, tamo se i taj cvijet okreće: ujutro je okrenut prema istoku gdje sunce izlazi, a uveče gleda za suncem prema zapadu. Tako i mi Isusovi cvjetovi. Nikad ne smijemo dopustiti da budemo okrenuti prema hladovini i tami grijeha. Iz mračnih podruma grijeha van na sunce. U podrumu svaki cvijet ugine.

Duša djeteta bez Isusa ne može biti radosna i vesela. Čista duša i mirna savjest koju uvijek obasjava sunce Božje milosti, to je izvor prave radosti. To čini dijete Božje. Grijeh krade radost. Takva djeca nisu vesela, premda imaju svega.

Zato sveci nisu mogli vidjeti u svojoj blizini namrgođene ljude. Odmah su ih pitali, da li nisu možda uvrijedili Boga, jer uzrok prave žalosti može biti samo grijeh.

Na kraju, draga djeco, opet vam velim: budite radosni ali samo kao djeca Božja. Onaj koji ima grijeh na duši, taj nema pravo biti radostan. Zato s grijehom daleko od nas, baciti ga duboko u kakav ponor, a dušu opet okititi i uresiti. Kako će nam onda biti lijepo pod Božićnim drvcem, kraj Isusovih jaslica, u našim domovima na slamici... To je prava priprava na Božić i tako prava djeca Isusova slave Božić. Amen.

IV. ADVENTSKA NEDJELJA

1. Pripravite put Gospodinu, poravnajte staze!

Neobično zvuče te riječi velikog Spasiteljevog Preteče i propovijednika s jordanskih obala. Pred našim očima teče život, koji je sve drugo prije, nego pripravljanje Gospodnjih puteva. Čovjek današnjice, koji se u brzom životnom tempu vječno žuri, koji pozna samo jednu životnu svrhu (kao razmaženi Rimljani) - kruha i zabave - takav čovjek malo mari za pripravljanje Gospodnjih puteva. I sada ovaj svijet, koji služi samo tijelu, koji malo mari za nesigurnu sutrašnjicu kao i za sigurnu vječnost, kao da se pretvorio u golemi upitnik: "Što želiš, Božji čovječe, u današnjem svijetu, u atmosferi današnjeg života, s Gospodinovim putevima, koji bi navodno skretali prema betlehemskoj štalici? Zar ne vidiš, kako je ljudima, željnim široke slobode i uživanja, gorka i sama pomisao na hladnu štalicu, tvrde jasle i oštru slamu? U današnje doba čudno zvuče melodije, koje govore o ljubavi i bratstvu, premda svi čeznemo za njima. Neodlučno krzmajući stoje mase zaljubljene u zemlju, vitezovi "krvi i zlata" pred betlehemskom zvijezdom, koja na njih baca zrake drugačijeg svijetla i daje dah sigurne vječnosti!" Možda i mi sami, ako smo sebi iskreni- prekuhavamo takve misli. Tome se ne treba čuditi, jer je skoro i zrak koji udišemo natopljen drugim duhom od onoga, koji dolazi iz Betlehema.

Što dakle? Zar je zaista kršćanstvo zatajilo, zar ono zbilja nema više ništa da dade današnjem čovječanstvu? Zar je betlehemska zvijezda zaista bila samo divni meteor, koji je svoj blistavi sjaj jednom prosuo nad jednim zakutkom rimskog carstva da zauvijek nestane? Ili možda još i danas sva povijest i svaki ljudski život ima svoj smisao samo onda, ako je ono put, koji vodi čovjeka prema Betlehemu?

"Sve doline neka se ispune, svaka gora i brežuljak neka se slegne, i što je krivo neka bude pravo i hrapavi putevi neka budu glatki" - te su riječi i danas najbolji životni put, najspasonosniji program da se riješi kriza suvremenog društva. Gdje valja tražiti korjen mnogim zlima, suzama i prolivenoj krvi, uskraćivanju poštovanja i samom Bogu, ako ne u silnim bregovima ljudske oholosti i ponorima pokvarenosti.

Oholost pojedinca i oholost zajednice nerijetko je izvor velikog dijela nedaća, koje biju danas mnoge živote. Ta oholost ne uništava samo sreću jednog života, nego i čitave narode. Oholost je ljudskom srcu oduzela Boga i izvrgla ruglu najveće svetinje. Oholost stupa, ako to traže sebični interesi, preko krvi i suza ne obazirući se na žrtve i bijedu, koju ostavlja za sobom.

Ili zar je manje razorno djelovanje onih ponora, u koje ljude često baca pokvarenost i nećudorednost? Zar je manji

neprijatelj obnovi svijeta, koja već dvije tisuće godina dolazi od Betlehema, neograničena težnja za užicima? Nije li ona možda samo jedna posljedica oholosti? Čovjek je sam sebi postao bog i nikog drugog ne priznaje iznad sebe. Takav čovjek ne priznaje nikakve vrednote i njemu nije ništa sveto: ni djevojačka nevinost, ni bračna vjernost, ni tuđe poštenje, ni tuđa imovina, jer se samo jednom živi i zato treba znati da je živio.

Život je moćne rimskedržave branila silna vojska, upravljala je njome veoma razvijena pravna znanost, obogaćivala ga rasovjetana književnost, zaslađivala divna umjetnost, a ipak se i ova moć jednog dana raspala i propala kao trula jabuka. U čemu je tajna njezine propasti? - U ćudorednoj pokvarenosti.

Sreću je ljudskog srca Crkva zaštićivala svojim i Božjim zapovijedima. Nad njom je bdjela zabrinutost i ljubav dobrih roditelja i strepila u opasnostima, kojima je bila izvrgnuta na svakom koraku. Ipak, što se događa? Kakvu sliku riše pred našim očima životna stvarnost? Što nam govore tolika prerano ocvala djevojačka lica? Što mladići bez ideala? Koju tajnu kriju iza sebe one nemirne oči, iz kojih je nekoć prosijevala vedrina, a danas kriju bojazan, da netko ne pročita u njima ono, što je skriveno u tajnim zakutcima duše. Što govore brojni grobovi mladih žena, koje su bile tako potrebne svojoj obitelji i djeci, a ipak su vlastitom krivnjom prerano legle u grob. Što govore brojne rastave bračnih drugova, koji pljuju na svoju zakletvu datu pred Bogom? Što preljubi, koji u očima mnogih nisu više nikakvo zlo, nego jedna posve naravna, prirodna i dobra stvar? A što je onda brak, što ljubav, što vjernost, što plemenitost, požrtvovanje, predanje i sve ono najplemenitije što dolazi do izražaja u jednoj obitelji?

Sve to govori o dubokim ponorima ljudske pokvarenosti, koja nema više stida ni pred Bogom ni pred ljudima. Zar ove pogibeljne dubine nisu najveća zapreka onoj obnovi, koja dolazi iz Betlehema. Da se Gospodin Isus tisuće puta rodio na svijet, nama ne bi ništa koristilo, ako se ne rodi ponovo u našim dušama i u našim obiteljima...

Gospodin je došao sravniti visoke bregove ljudske pokvarenosti i ispuniti ponore i dubine, koji dijele ljude od Njega. Spustio se do naših duša u ponorima slabosti i grijeha, jer smo vapili za Spasiteljem. Beskrajna poniznost, koja za rođenje odabire štalu i tvrde jasle, a za samrtni krevet oporo drvo križa, zgužvalaje sve zemaljske umišljene i ohole veličine i poniznost je ponovo zasjala u svojoj iskonskoj ljepoti i privlačivosti. On je donio nauku dostojnu čovjeka. Otvoreno je i jasno rekao:"Čovječe, ti si kraljevsko dijete, baštinik neba i moj brat; zar dakle smiješ toliko zaboraviti na svoje dostojanstvo i dopustiti da te sotona sapne sramotnim lancima pokvarenosti. Podigni svoj pogled prema svijetlim visinama i na taj ćeš način jedino osvojiti blaženu vječnost.

Ima jedna veoma lijepa usporedba o ljudskom životu, koja govori da je on sličan putu, uz koji su postavljene naše uspomene. I one lijepe i drage iz našeg djetinjstva, i one žalosne naših grijeha i slabosti...

Još postoji taj put, kojim se možemo vratiti na prve staze, dok je s nama putovao i Gospodin ruku o ruku. Onda smo bili kao djeca i bezbrižno se prepuštali da nas On vodi. Kad smo odrasli, postali smo previše samosvijesni i počeli kovati sami svoju sudbinu i određivati smjer života.Oholost nas je dovela tamo gdje jesmo. No povratak natrag vodi samo preko Betlehema, preko malog Isusa, preko poniznosti, koja je potrebna da mognemo priznati svoje slabosti i velikodušno se vratiti Isusu. Nagrada za to jest nutarnji i vanjski mir i obilan Božji blagoslov sretnog Božića.Amen!

---

2. Put k sreći

U evanđelju 4.adventske nedjelje nude nam se dva čovjeka za vođe do Betlehema: prorok Izaija i sv.Ivan Krstitelj. Dovikuju, da za taj put treba izravnati sve krivo i izgladiti sve hrapavo.

Put je dvostruk:

a) oslobođenje od grijeha

Moramo se odreći grijeha.

Ta poruka za mnogu ljudsku ćud zvuči oporo. Da dođemo do mira, moramo nadvladati grijeh! Ta to znači stalnu borbu, a kako neprestana borba može biti put do mira? A ipak je tako.

Grijeh i požuda samo obećavaju sreću, a donose muku. Oni ne izgrađuju, nego ruše. Iza sebe ostavljaju samo razvaline. "Nijedna zarazna bolest - svjedoči liječnik iz Lozane Tissot - ne poremećuje toliko životne sile, ne oslabljuje mladost i ne skraćuje život kao grijeh". Duševna je bijeda neusporedivo veća od tjelesne.

Ima još jedna posljedica grijeha - zla savjest.

Zla savjest je najveća grešnikova muka. On se često smije, šali i zabavlja, pa se čini da je sretan. Ali nije tako.

"Grešnik često sjedi - kaže sv.Ivan Zlatousti- na čelu stola. Odjeven je u zlatne i srebrne haljine. Mnoštvo slugu stoji oko njega i samo čeka njegov mig. Ako se pokaže na ulici, sve mu se iz poštovanja miče s puta. Tko bi mogao biti sretniji od njega! - Da, kad bi to grešnik bio i u svojoj duši! Otkopčajte prsluk i otvorite grudi i pokazat će se nešto posve drugo: samo nemir, bojazan, strah, muku, silovitost i bure. Tu sjedi na prijestolju razum, koji kao strašni sudac stavlja pred grešnika vječne istine i muči ga kao krvnik." To je dvostruki život grešnika.

"Savjest je grešnika pravi pakao"(sv. Bernardo). "Nijedna muka nije strašnija od grižnje savijesti"(sv. Izidor). "Zao čovjek ima u zakutku srca svoga krvnika"(sv. Augustin).

Okrutni je rimski car Kaligula dao ubiti svoga brata zajedno s njegovim prijateljima i rodacima (g.212.) Od tog ga časa stala neprestano progoniti zla savjest. "Ništa ga nije moglo umiriti", pripovijeda jedan njegov suvremenik,"niti molitve, ni razuzdanost, ni žrtveni darovi u hramu kao ni ratna buka, sve to nije moglo ugušiti nutarnji glas. U svojim je snima gledao okrvavljeni lik svog brata i slušao kako mu se gnjevni otac prijeti: ubit ću te, kao što si ti ubio svog brata!" Kaligula je od tog časa postao bolestan i lud. Čas je mislio, da su ga otrovali, čas je vikao da ga kane smaknuti. Život mu je bio nepodnosiv. Otputovao je u Galileju, ali nije ni tamo našao mira. Odlazi zatim u Malu Aziju, da u borbama s Partima zaboravi svoju prošlost. Godine 217., dakle nakon pet godina, umoren je negdje u blizini Edese.

1649. je godine 3o. siječnja dao Cromwell, diktator Engleske, osuditi kralja Karla I. Sa smiješkom je potpisao smrtnu osudu. I kod samog se smaknuća bezdušno šalio s osuđenikom. Kad je maknuo svoga protivnika, popeo se na vrhunac vlasti. No, dok je pred njim sve padalo u prah, jača od njega, zla savjest, mučila ga je bez prestanka. Strah ga je i bojazan ganjao poput vihora amo-tamo. Neprestano je sumnjao da je ugrožen od neprijatelja. U istoj spavaonici nije mogao proboraviti dulje od jedne noći. Nigdje nije mogao naći mira. Konačno je jedne noći, ostavljen od sviju, godine 1658. umro očajan i sam.

Onaj, tko svlada grijeh, ima mirnu savjest. To je najveća sreća.

"Tisuće svjetova ne može se usporediti s mirom mirne savjesti, sa srećom srca, koje je odano Bogu. Tisuće svjetova nije toliko vrijedno, kao dobra savjest i srce, koje se dopada Bogu", rekao je sv. Norbert.

Godine 1621. ležao je u Rimu teško bolestan sv. Ivan Berchmans. Kad mu jednog dana bolničar saopći, da njegov život ide kraju, obuze ga silno veselje. Lice mu je porumenilo, a oči se zažarile:"O kako je dobra i blažena vijest, koju ste mi dali",poviče zagrlivši od radosti bolničara."To je najslađa i najutješnija vijest, što sam je ikada čuo u svome životu!" Kad je bolničar radi blizog rastanka počeo plakati, ukori ga Ivan:"Zašto plačete? Vi me ljubite, a plačete nad mojom srećom!"

Što je mladog sveca činilo tako sretnim? Njegova čista savjest. Pobjeda je nad svakim grijehom uistinu prvi i najveći uvjet pravoga i nepomućenoga mira.

Najpodesnije vrijeme popravka i povrata Bogu jest baš ovo vrijeme priprave na dolazak Gospodinov.

b) Ispunjavanje dužnosti

Ispunjavanje dužnost vjerno i savjesno jest drugi uvjet za postizanje mira. Težak je to i mučan posao.

Tko hoće stalno biti sretan, mora savjesno ispunjavati svoje dužnosti. Svaki od nas ima svojih posebnih staleških dužnosti. Općenite su ljudske dužnosti sadržane u prirodnom zakonu i u lo Zapovijedi Božjih, a staleške dužnosti proizlaze iz našeg zvanja, u koje nas je postavila Božja Providnost. Dok sve ove dužnosti savjesno i točno ispunjavamo, za nas je to izvor nutarnjeg zadovoljstva i sreće.

Dne 4. listopada 1914. umirao je u vojnoj bolnici u Chalons-u mladi oficir Leo Bouny. Kao i mnoge druge, tako je i njega rat naprasno otrgnuo njegovom mirnom životu i zvanju i bacio ga u vrtlog smrti. No on je u ratu kao i u miru uvijek savjesno izvršivao svoje dužnosti. Kako je bio smrtno ranjen, oprostio se pismom od svojih rođaka. Pismo je pisao ujaku u kojem je molio, da oprezno obavijeste njegovu dragu ženu o njegovoj smrti. Napomenuo je, da bi svaki posjet njemu u bolnicu bio uzaludan, jer je sve prekasno. Pismo završava ovako: "Umiren posve miran, jer znam da sam uvijek savjesno izvršivao svoje dužnosti...Zbogom svi vi, koje sam tako ljubio!"

Dogodilo se to također u listopadu 1914. u dvorani pariškog kolodvora, gdje je bilo smješteno 15o teških ranjenika. Osmorica su bila na samrti. Njegovala ih je jedna bolničarka. Kad je jednog htjela premotati, opazila mu je na vratu medaljicu. "O, vi nosite medaljicu Majke Božje! Budite jaki i prikažite boli i patnje iz ljubavi prema Bogu!"- "Ah, da, dragom Bogu!.. Nekoć sam se i ja pričešćivao na svaki veći blagdan, ali već tri godine, otkako sam se oženio, nisam bio na ispovijedi. Nisam imao vremena". Njegov je glas postajao sve slabiji i moglo se naslućivati najgore. Znao je to i on sam, i zato je uzdahnuo: "Kako bih se želio sada ispovijediti!" Bolničarka se okrene ranjenicima i upita, ima li možda među njima svećenik. Nažalost, nije se javio nijedan. Morala je ovog siromaha prepustiti njegovoj sudbini i dragom Bogu. Htjela se udaljiti, ali osjeti, da ju je netko povukao za skut haljine. Okrene se i opazi teškog ranjenika, koji joj je želio reći nekoliko riječi. Oči su mu gorjele od vrućice, a glas mu je drhtao. Bolničarka se sagne do njega, misleći da nešto moli. No on prošapće: "Ja sam svećenik, ja mogu odriješiti onog čovjeka. Samo me ponesite do njega!" Bolničarka se neko vrijeme ustručavala, jer je svećenik bio tako teško ranjen, da se nije smio micati. No njegov je glas sve više tražio, da ga ponesu ranjeniku. "Vi, sestro, koji vjerujete, znadete vrijednost jedne duše!" Položili su ga na nosila i donijeli ga do onog nesretnika. Ispovijed je bila kratka. Svećenika su ostavljale sile. Kad je izgovarao riječi odrješenja, zamolio je bolničarku, da mu pomogne načiniti znak križa nad ranjenikom, jer je on bio već preslab. Još je jednom otvorio oči i rekao bolničarki: "Bog vam platio! Molite i za mene!" Izgovorio je iza toga samo dvije riječi: "Nebo, Nebo!", stavio svoju ruku u ruku bolesnika i ispustio dušu. - Liječnik, koji je bio prisutan kod ovog prizora, ganut je i sa suzama govorio: "Ovakve se stvari ne događaju svakog dana..."

Radostan mir osjeća čovjek, kad ispuni svoju dužnost. Trajan mir pak osjeća čovjek kada trajno izvršava svoje dužnosti. Najsretnijima se osjećamo, kad smo savjesno vršili svoju dužnost, kad smo nešto morali žrtvovati ili učiniti koje dobro djelo svom bližnjemu, kad smo otrli suzu bola ili patnje, kad smo zdvojnog čovjeka pridigli.

Punina trajnog mira bit će na kraju života, kad ćemo moći sa punom sviješću reći, da je naš život prošao u savjesnom izvršavanju dužnosti čineći dobro svojim bližnjima. Zato tražimo u svemu pravu mudrost kao sakriveno blago i kao srebro (Priče2,4). "Teži za pravednošću, vjerom i pobožnošću i ljubavlju. To će te obogatiti...Utvrdi svoj unutarnji grad, svoju savjest"(sv. Augustin).

Oslobođenje od grijeha i vjerno izvršivanje dužnosti dvostruka je smjernica današnjeg Evanđelja. To nas dvoje neprevarljivo vodi pravoj sreći i duševnom miru.

Mir je ispunjenje svih naših želja. Ivan Ruysbroeck, glasoviti nizozemski mistik 14.stoljeća, napisao je:"Mir, koji se duši udjeljuje po Duhu Svetom, beskonačno je veći, nego sve radosti ovoga svijeta, i kad bi ih čovjek mogao sve od jednom uživati!"

Svoj nam mir Bog želi dati uvijek, no napose na veliki blagdan mira, kome se približujemo. Zato poslušajmo opomenu sv.Ivana i priredimo svoju nutrinju, da budemo vrijedni i primiti taj Božji dar. Tek na taj način može čovjek uistinu osjetiti onu pravu radost, koju daje božićna noć.

To će biti jedino ispravna i najbolja priprava na dolazeće božićne blagdane. Amen!

---

3. Sveta priprava

"Pripravite put Gospodnji, poravnite staze Njegove!"(Lk.,3,4).

Još nekoliko dana i advent će položiti žezlo do nogu božanskog Djetešca: njegovo je poslanje Spasiteljevog preteče za ovu godinu ispunjeno.

Dok nam advent na oproštaju gleda u oči i pruža desnicu, možemo li je mirne savijesti prihvatiti i reći:"Bio si nam drag prijatelj i pomoćnik i zahvaljujemo ti, što si nam pokazao put do jaslica". Ili možda moramo oboriti pogled i zanijemiti, jer nam savjest predbacuje, da je u nama uzalud odjekivao glas vapijućeg, jer mu se nismo odazvali. Došao je k nama kao tuđinac i otišao, a da ga nismo upoznali. - Odlazi advent, jer je njegovo vrijeme svršeno, i ovaj se više nikad ne će povratiti. Vrijeme je milosti, posebne milosti, prošlo, a naša je duša i dalje ostala kao neplodna pustinja i hladna stepa.

Zar je to zaista naša zadnja riječ? Zar ostajemo i dalje u svojim grijesima, u nemaru i bezvoljnosti? Zar da se i na nas odnose riječi Gospodinove iz 94.psalma:"Četrdeset godina bio sam s narodom ovim i rekoh:Ovi vazda lutaju srcem i oni ne spoznaše putove moje, zato im se zakleh u srdžbi svojoj, da ne će ući u pokoj moj"(Ps.94,10-11). Zar se usuđujemo preuzeti na sebe odgovornost, da mora Otkupitelj jednom ustati protiv nas kao pravedan sudac:"Htio sam, često sam puta htio, trideset, četrdeset, šezdeset godina, toliko sam advenata htio vas, zvao sam vas, ali vi niste htjeli. Poslao sam vam najvećega medju rođenima od žene. Niste ga slušali. Njegov je glas odzvanjao, ali je to bio zaista glas vapijućega u pustinji, jer smo se oglušili! Začepili smo svoje uši i okrenuli glavu, samo da ga ne čujemo i da nas ne smeta u kalu naše pokvarenosti.

Predragi, advent je Božja milost, koja povlači za sobom i odgovornost. Pomislite, da nam je ta opomena upućena ovog adventa zadnji puta! Tko da onda mjesto nas ponese odgovornost za prezir i oglušivanje!

Moramo čuti taj zov. To je zov milosti ne samo iz jordanske pustinje, nego i iz našeg života, iz naših bolesti; to viču toliki mjeseci i godine našeg beskorisnog života, to govore samrtni kreveti naših dragih, to grobovi naših pokojnika. Oni su vidljivi simbol naše sudbine. Zato ne dozvolimo, da nas vrijeme pregazi, nego ga upotrijebimo korisno.

Neistraživi su Gospodnji putovi. On je prelazio beskrajnim prostorima vječnosti i nitko ga nije pratio. Mogao je stvoriti tisuće svijetova, ali je jednim zahvatom svoje svemoguće volje stvorio upravo ovaj svijet za podnožje svojim nogama. U njem je stvorio čovjeka i dao mu duh od svoga Duha... I gle, sada počinje najneistraživiji i najnerazumljiviji od Božjih

putova: dobri se Bog sprema, da sa svojim stvorenjem sklopi tijesnu zajednicu života i ljubavi!...

Neka sveti strah obuzme, čovječe, tvoju dušu, kad se tvoj Gospodar približuje tebi! K tebi se približuje njegova strašna svetost. Nije to više šaljiva igra, nego igra na život i smrt. "Jao tebi, Korozaine, jao tebi Betsaido, jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čudesa, što su se dogodila u vama, davno bi već u vreći i pepelu činili pokoru. Ali vam kažem: lakše će biti Tiru i Sidonu na sudnji dan, nego li vama" (Mt., 11,21-22).

Jao tebi kršćansko srce, ako Gospodin dolazi k tebi, a ti zbog svojih tisuća briga i poslova propuštaš svoju najvažniju dužnost, da pripraviš put Gospodinu! Jao nama, jer Gospodin stoji među nama, a mi Ga ne poznamo. Kako je govorio Ivan Krstitelj: "Ne zavaravajte se mislima: djeca smo Abrahamova. Jer Vam kažem: Bog može i iz kamenja načiniti djecu Abrahamovu!" Jest, to može Božja svemoć, ali ni Njegova svemoć ne može načiniti ovo, da naime dušu obamrlu u grijehu probudi na novi život, ako to sama duša ne želi...

"Tada su došli k Ivanu i pitali: Učitelju, što treba da činimo"? - Predragi, da li je možda to ono pitanje, koje sada gori na Vašim usnama? Nije li to pitanje samo zbunjenost ili možda samo uljudnost? Jeste li spremni da završite posao prije nego Spasitelj dođe? Ako je tako, zaželio bih vam sreću. Tada se nismo uzalud ovdje sastali.

Ne ću govoriti o žalosnim dubinama i ponorima naše duše, kojima se bez snage i cilja vuče polovičnost života, da na kraju ne rodi duhovnu smrt.

Ne bih htio govoriti o bregovima duha, na kojima oholost vije svoja gnijezda, na kojima nadčovjek slijepo i prkosno gradi grad protiv Božje istine i milosti.

Ne bih htio govoriti o krivim putevima neispravnosti, na koje nas često vode lažni obziri i t.zv."životna mudrost" i "snalažljivost"...

Ne bih htio govoriti o hrapavim i oštrim stazama sudbine, životne bijede i napuštenosti od Boga, po kojima se mnogi vuku raskrvavljenih nogu, dok su im vjera u Boga i volja za život na smrt umorne...

O svemu tomu ne bih htio govoriti. Kad naime jedan kršćanin spremna srca pita:"Gospodine, što moram činiti?"- tada je već daleko iza sebe ostavio žalosne bregove i doline svog života i napola je sve već izravnano. Najvažniji je i najteži dio puta Gospodinu pripremljen.

Na prvi pogled to izgleda nevjerojatno, ali je ipak tako. Kad kršćanin sebi postavi to pitanje, kojim je izražena njegova spremnost učiniti ono što Gospodin traži, već je on prešao preko opasnog klanca, u kom je mogao doživjeti duševni brodolom. Već je svladao duh ohole i samosvjesne pravednosti koji ne pozna srca. Takav čovjek više ne prezire milosti i radosno očekuje Mesiju, čiji dolazak ruši farizeizam svih vremena. Treba

s pouzdanjem čekati dolazak Sina Božjega. On će slabu iskru milosti i spremnosti razgorjeti u veliki plamen i ne će dozvoliti da se ugasi.

Nakon takvog pitanja, duša se već probudila iz sna ravnodušnosti i traži Boga. A Bog nije daleko, jer je sa svojom milošću već u njegovoj duši. Ne možemo tražiti Boga, a da On već prije nije nas tražio! Ne možemo Ga početi ljubiti, a da on nas nije već prije uzljubio. Ne bismo mogli ni pitati za Njega, da nam unaprijed nije već odgovorio! Nitko ne dolazi k Sinu, a da ga ne privuče Otac.

Dragi moj prijatelju! Ako zaista ozbiljno i iskreno pitaš:"Što moram učiniti, da mogu sa svojim Bogom slaviti pravi Božić"- tad odbaci od sebe dvaki strah. Jesejev je korjen u tebi već pustio lijepu mladicu koja mnogo obećaje i za koju kaže Tridentski sabor, da je korjen opravdanja. Ti već posjeduješ vjeru, za koju sv.Pavao kaže, da je "substantia rerum sperandarum" - temelj onoga, čemu se nadamo.

A djela? A plodovi pokore? A bregovi i doline? A životna čišćenja i put pokore? Zar to ne pripada Gospodinovim putevima? O,da! No već osjećaš, da im je oduzeta polovica njihove težine i trpkosti i oštrica im otupljena.. To je prvi i najvažniji korak i na taj se način sprema put Gospodinu.

Zato, dragi prijatelju, ako možeš srcem, koje se nada i vjeruje, izgovoriti riječi spremnosti za popravak i pripravu staza Gospodnjih, ne boj se i ne gubi pouzdanja radi svojih slaboća i grijeha. Božja mudrost ne usađuje u naše duše spasonosne misli, da iza toga uvenu i usahnu. Bog nije takav, da bi najprije dao malo okusiti, pa da onda čovjeka prepusti da umre. Nije Božja milost danas u tebi probudila vjeru i pouzdanje zato da odmah propadne, nego da ojača i donese željeni plod.

Brinuti nam se je stoga najprije da naša dobra volja i spremnost za pravednošću ne koleba. Gospodin te ne će prepustiti tvojoj poslovičnoj slabosti i nestalnosti, nego će zajedno s tobom stupiti u borbu i ubirati plodove pobjeda.

Ustajmo,braćo! Pripravimo put Gospodinu! Budimo jaki u vjeri Onoga, koji će biti naš Put, Istina i Život! On će pomoći, da naša poštena volja dobije sveto i sretno ispunjenje. On će nas preko oporog adventa prevesti u slatki mir svete badnje noći.Amen.

LITERATURA: R.Linhardt:Feurige Wolke,I.,1927.

---

4. Dođi, Gospodine, i ne kasni!

Današnja je nedjelja sažimanje čitavog adventskog ugođaja. Do sada je više ili manje svake nedjelje nastupila po koja adventska ličnost: Sv. Ivan Krstitelj, prorok Izaija, Blažena Djevica Marija...Danas stoje pred nama sva tri adventska čovjeka: Izaija u Ulaznoj pjesmi sa svojim "Rorate", sv. Ivan Krstitelj u Evanđelju s opomenom "Pripravite put...", Marija u prikazanju i pričesnoj molitvi. Uostalom čitava današnja misa nosi izrazite marijanske crte. I s pravom: Otkupitelj naime već počiva u njezinu blagoslovljenu krilu i samo očekujemo čas, da se rodi u Betlehemu i u našim srcima.

Puni čežnje uzdižemo put neba s prorokom Izaijom nama tako drage riječi "Rosite nebesa s visina i oblaci neka dažde Pravednika!" Već se nad Nazaretom otvorilo nebo i obilno ga orosilo: Marija je začela po Duhu Svetom Spasitelja i Otkupitelja. To je već ispunjeno... Sada još samo molimo, da se izvrši i ono drugo: "Neka se otvori zemlja i neka iz nje nikne Spasitelj!" Djevičansko nam je Marijino krilo darovalo Božansko Dijete da Ga gledamo i da mu se smijemo klanjati.

Svaki je Kršćanin u nekom smislu Marija. Svaki od nas predstavlja ono pusto po sebi i neplodno tlo, za koje kaže Psalam 142,6: "Moja je duša pred Tobom, o Bože, kao zemlja bez vode". Mi se možemo spasiti samo onda, ako s neba na nas padne rosa Božje milosti, koja u dušu prenosi božanski život. Bog je svijetlo, a mi smo crna zemlja. Tek kad se On spusti i u nama kao u sjemenu oplodi zemlju naše duše, tek tad u nama klije novi život, koji nadilazi našu narav, a iz naše zemlje niče Spasitelj, t.j. novi, čisti, Božjom milošću ispunjeni čovjek kršćanin. Što bi nam koristilo Isusovo rođenje u Betlehemu, kad se Isus ne bi po milosti rodio u našoj duši!

Za to duhovno rođenje Isusa u našoj duši molimo u Molitvi: "Probudi, Gospodine, silu svoju i dođi i velikom nam moću priteci u pomoć, da pomoći tvoje milosti oproštenje Tvoga smilovanja pospješi spasenje, koje priječe naši grijesi"! Samo grijeh i naše zle sklonosti i navike odgađaju puno i potpuno otkupljenje čovjeka. Naša duša mora biti djevičanski čista kao Marijina, ili bar očišćena kajanjem i pokorom. Tek tad se Bog može s nama sjediniti. Krasna je to adventska molitva, koja izaziva u nama žive i spasonosne osjećaje.

U Poslanici govori sv. Pavao vrlo ozbiljno o drugom dolasku Spasiteljevom i stavlja nam na srce dvostruku opomenu: prvo, da se u ovom životu smijemo i moramo smatrati samo kao upraviteljima dobara i talenata, koje nam je Bog povjerio. Jednom ćemo pred Njim polagati račun, kako smo upravljali i služili se udi-

jeljenim darovima i sposobnostima. "Braćo, tako neka nas smatra čovjek kao braću, sluge Kristove i djelitelje tajna Božjih. Zato se u djelitelja traži, da bude vjeran." Druga je opomena:"Ne sudite prije vremena, dok Gospodin ne dođe, koji će rasvijetliti, što je sakkriveno u tami i objaviti odluke srdaca i tada će biti svakome pohvala od Boga."(1.Kor.) To nije ništa drugo, nego Isusova opomena:"Nemojte suditi, da ne budete osuđeni!"(Lk. 6,37). Ako želimo da Krist nama oprosti, moramo i mi svojoj braći oprostiti, ako su nas uvrijedili. Pripaziti na svoje sudove i ne osuditi odmah čovjeka, jer ne poznajemo nutarnje namjere djela, od kojih sva djela i riječi primaju ili gube svoju vrijednost.

Svijesni dakle svoje krhkosti čeznutljivo vapijemo u Pjesmi na stepenicama:"Blizu je Gospodin svima, koji Ga zazivaju u istini. Dođi, Gospodine, i ne kasni; otpusti zloće puku svome Izraelu.Aleluja!"

U pjesmi na prikazanje pozdravljamo Mariju, u čijem je krilu kao u živoj pokaznici počivao Gospodin:"Zdravo Marijo, milosti puna..." Tako molimo sjećajući se tajne utjelovljenja, jer je Isus već pod Marijinim srcem.

U pretvorbi dolazi k nama On sam. Upotrebio je svoju čudesnu snagu, da pod prilikom kruha boravi među nama.

Pričesna nas pjesma potsjeća na to, da je Isus uvijek s nama, jer mu to i ime govori:"Evo, Djevica će začeti i roditi Sina i zvat će se Emanuel, t.j. Bog s nama"! Kad Isus po svetoj pričesti dolazi k nama, onda smo i mi slični Mariji, jer smo žive pokaznice, živi nosioci Isusa...Kako mora ljudsko srce, ljudska duša, ljudske misli, namjere i djela, uopće sav život, biti neokaljan, čist, nepatvoren, kad sam Bog dolazi i nastanjuje se u tom čovjeku! Kako onda s druge strane teška obveza tog čovjeka da marljivo čisti i čupa iz sebe sve ono, što bi moglo učiniti boravak Isusu manje dostojan kod nas, ili možda čak nedostojan.

U tom duhu učinjena priprava za nadolazeće Božićne blagdana omogućit će nam da ih proslavimo u milosti Božjoj i donijet će nam obilno duhovnog ploda. Amen.

---

5. Zalutali putnik nalazi svoj dom

Draga djeco,

Na jugu od grada Rima prostire se velika ravnica, koju Talijani zovu Campagna. Tom je ravnicom putovan neki putnik. Cilj mu je bio doći u Rim. Nadao se, da će još te večeri stići k svojima. Dok je tako koracao ravnicom, iznenadila ga je noć i odjednom se posve izgubio. Izgubio je pravac puta i lutao amo tamo. Noć je bila veoma tamna, nebo oblačno, a nigdje žive duše, da mu pomogne. Iznenada je ugledao u daljini neke neobične sjajne plamičke, koji kao da su izlazili iz zemlje. Tako su bili žamamni u toj mrkloj noći i kao da su ga pozivali da pođe k njima, jer da je tamo pravi put. No putnik se nije dao zavarati, jer je dobro znao, da su ti plamičci varavi: to je bila pojava fosforne svijetlosti, koja seuvijek u noći može vidjeti nad močvarnim područjem. Poći za tim varavim plamenom značilo bi zagaziti u močvaru i iz nje više ne izaći...

Tada putnik stane! Pričini mu se, kao da čuje glas zvona. Napne uši, i zaista: zvoni, zvoni! Znači da mora negdje u blizini biti crkva, pomisli on pun nade. Odmah se uputi za glasom zvona i nije se prevario: doskora je ugledao pred sobom obrise visokih tornjeva veličanstvene katedrale Svete Marije. Konačno, evo ga na cilju. Onako iscrpljen i umoran, ali veseo, uđe odmah u crkvu i klekne pred kip Majke Božje, koja je držala na rukama dijete Isusa. Iz zahvalnosti poklonio je crkvi oveću svotu novaca s nakanom, da u toj crkvi uvijek po noći zvoni zvono i tako pokazuje put zalutalim putnicima.

Tome je putniku bio sličan i čovjek, koji je lutao po ovom svijetu i tražio put k Isusu. Još od početka, od zemaljskog raja, kad je nebeski Otac čovjeka istjerao iz raja, taj je čovjek tražio luku spasenja. Čovjek je sve nestrpljivije tražio Boga, jer je bez Njega bio nesretan. Nalazio je na svom putu mnogo varavih putokaza, ali nijedan ga nije vodio pravim putem. No jedno slatko zvono, ono obećanje Spasitelja, koje je Bog dao još u raju zemaljskom, slatko je odjekivalo u ušima tog putnika čovjeka. On je s čežnjom očekivao, kad će već jednom ugledati dan, u koji će se roditi Spasitelj i pomoći tom bijednom putniku čovjeku, da dođe u dom svoga oca. Kolika li je sreća tog čovjeka bila, kad je saznao, da se Isus rodio, da je Spasitelj došao, i da sada ima siguran put i otvorena vrata u dom nebeskoga Oca!

Svi smo mi, djeco, slični tim ljudima putnicima. Na početku adventa smo mislili, da je Isus i Njegovo rođenje još jako daleko. Danas pak stojimo pred Njegovim vratima. Kao da već čujemo iz daljine zvuk božićnjih zvona, koja nam navještaju veselu vijest rođenja Isusova...

Već smo dragom Isusu pripravili čedan stan u svojim srcima po svetoj ispovijedi i pričesti. Poslušali smo sv.Ivana Krstitelja, kad je govorio kroz cijeli advent, da Isusu treba pripraviti lijep doček u svojim dušama.

Ipak, još bismo mogli nešto učiniti za Isusa. To bi Njemu pričinilo osobito veselje. Čujte jednu zgodu, i odmah ćete znati, što to Isus posebno traži od vas djece.

U nekom je malom gradu živjela jedna obitelj. Svi su okupljeni sjedili kod radioaparata i slušali prenos propovijedi. Svećenik je govorio o tom, kakav dar mora svaki čovjek staviti Isusu pod božićno drvce i rekao, da je Isusu najdraži dar ljudsko srce, koje je očišćeno u svetoj ispovijedi i tako se ponovno vraća dobrom Bogu.

Kad je svršila propovijed, zavladala je u sobi tišina. U očima se starijih zacaklile suze. Da sakrije suze, otac je htio izaći iz sobe. No stariji ga sin zaustavi:

- Tata, zar mi ne ćemo malom Isusu postaviti božićno drvce i staviti Mu pod drvce dar, o kom je govorio velečasni?... Tata, hajdmo na svetu ispovijed! Idemo zajedno, da tako razveselimo Isusa!

- Ne!...Ne mogu ići! Već tako dugo nisam bio...O, davno! Davno sam posljednji puta bio na ispovijedi. Čini mi se, da je to bilo prije vjenčanja!...

Iza toga ode k prozoru i promatrao je, kako se vjetar poigrava snježnim pahuljicama i vitla ih po zraku amo-tamo. Nešto se kovitlalo i u njegovoj duši. Redale su se bezbrojne uspomene, lijepe i manje lijepe, ugodne i neugodne... Za neke bi bio najradio, da se ni nisu zbile, najradije, da mu nisu ostale u pamćenju. No ne može ih nikako izbrisati. Htio bi se riješiti toga tereta, koji mu uznemiruje savjest i pomućuje pravo i vedro raspoloženje, no do sada nije smogao snage. Ne osjeća se dovoljno odvažnim da klekne u ispovjedaonicu.

- Tata, opet počne sin, još nekoliko dana, i evo nam Božića. Gledaj, kako je krasna sva priroda: zaodjenuta u djevičansku bjelinu dočekuje svoga Kralja. Zar duša jednog čovjeka smije biti drugačija? Zar besmrtna duša smije zaostajati za ljepotom prirode kod dočeka Isusa?...Ajde, tatice, idemo u crkvu! Kako će se Isus veseliti, kad nas opazi! On će sve oprostiti, a mi ćemo svi imati presretan Božić...

- Pusti me na miru! Ne mogu ići. Ići ću već jednom. Doći će koja druga zgoda...

Tada se umiješa u razgovor majka, koja je sve to tronuta slušala. Sinovljevo navaljivanje na oca smekšalo je i njezino srce.

- Slušaj, dragi, hajdmo zajedno. Onako, sjećaš se, kao na naš vjenčani dan!...

Otpor je bio svladan. Pošli su sve troje u župnu crkvu, izmirili se s Bogom, a cijela je obitelj radosna slavila Božić. Najradosniji je bio sigurno Isus...

Dragi moji mali prijatelji!

Ne biste li možda i vi mogli učiniti nešto slično i tako razveseliti malog Isusa? Nije dovoljno, da ste se sami ispovijedili, nego to mora učiniti i cijela vaša obitelj. Zato je Vaša dužnost, da pazite da bude cijela obitelj na ispovijedi. Vi ćete znati dokazati svima, kako bi Isusa veselilo, da su svi dobri. Vi ćete znati rastaliti led oko njihova srca. Svi moraju na ispovijed: i tata, i mama, i braća i seke...

Tada ćete svi zajedno kao jedna prava i uzorna obitelj radosni slaviti svete božićne blagdane. Amen!

B O Ž I Ć

1. Polnoćka

Sveta je noć spustila svoju koprenu nad usnulim poljima i brežuljcima našega kraja. Ovila je svojim plaštem naša sela i domove, koji su noćas svi osvijetljeni i u čijoj se nutrini nazire radost i vesela pjesma. Ova sveta noć ulijeva i u našu nutrinu jedno posebno radosno raspoloženje.

Po svojem vanjskom izgledu ova se noć ne razlikuje od drugih, ali po tajni koju nam naviješta toliko je drugačija! Ovo je najradosnija noć, kad je našu ljudsku nadu osvijetlila zraka, ne zraka, plamen... Dugo očekivano nam se Dijete rodilo, koje je ispunjenje svih naših čežnja, koje je osiguranje naših dana, koje je ljubav našeg srca. Znali smo, da će doći, jer su proroci davno prije odredili dan Njegova rođenja, ali noćas je naše iščekivanje postalo stvarnost.

Ove smo noći dobili najljepši dar neba, najdragocjeniji poklon nebeskog Oca: svog nam je Sina dao, kako bi po Njemu mogli i mi doći u nebo. - Zato se od radosti ne gase svjetla u našim kućama; zato je i naše srce ispunjeno radošću i zato nam podrhtava pjesma radosti na našim usnama. Ta rodio nam se tako dugo čekani Spasitelj u gradu Davidovu, Isus Krist! Kao malo dijete postao nam je sličan u svemu i htio je kao i mi ljudi započeti svoj zemaljski život otkupljenja čovjeka.

Prije njegovog dolaska čovjek je bio sirota: nije usprkos vlastite pravednosti mogao doći k Bogu. Tek sada, kad je došao Posrednik, to malo drago Dijete u jaslama, tek kad iz Njegova srca iscuri i zadnja kap Njegove krvi, tek sada znamo sigurno, da smo pomireni s nebeskim Ocem. Sada smo posve sigurni, da će nas nebeski Otac po svom beskrajnom milosrđu primiti k sebi oprostivši nam sve grijehe i opravši naše sve ljage.

Eto, predragi, to je uzrok naše noćašnje radosti! To je i temelj veličine ove svete noći, u kojoj počinje datum našega otkupljenja.

Znamo to svi. I vi! Zato ste i došli svi u ovo sveto mjesto, da i vanjskim načinom pokažete svoju radost nad Isusovim rođenjem, da Ga u duhu pogledate u njegovim hladnim jaslicama, da još jednom postanete potpuno uvjereni, da On, mali Isus, leži u jaslama jedino iz ljubavi. Ne iz ljubavi prema svijetu, nego iz ljubavi prema nama ljudima. I Njemu, Isusu, je veoma drago, radosnim okom gleda vas, svoju djecu, kako se tiskate oko Njegovih siromašnih jaslica, jer On zna, da mu želite svi reći, da Ga volite, da Mu se radujete, da želite biti Njegovi.

Noćas i mene, vašega duhovnog pastira, veoma raduje, kad vidim tako punu crkvu, toliko stisnutih glava, toliko radosnih srdaca, toliko svijetlih očiju. Koliko bi se više radovao, da se takav Božić nastavi kroz čitavu godinu! Koliko bi mi bilo drago, da svi t.zv. godišnjaci prestanu biti godišnjaci, da im se polazak crkve ne ograniči na Božić i Uskrs! Koliko bi mi bilo drago, kad bi vi svi bili kršćani po uvjerenju, a ne po običajima, koje ste primili od svojih starih! Neka mali Isus, koji je sama ljubav, ogrije i vaša s rca, neka ojača vaše volje i podijeli im dar ustrajnosti u dobru.

Grijeh i slabost ne smije nama, predragi, biti razlog da bježimo od Boga. Naprotiv, baš onda, kad smo najslabiji, najgrešniji, baš onda trebamo Boga i Njegovo oproštenje. Bog je sama ljubav i ne odbija nikoga. Ta zar bi to malo Dijete moglo okrenuti leđa čovjeku grešniku, kad je baš radi tog i takvog čovjeka došlo na ovaj svijet!

Eto, dragi moji župljani, to je smisao Božića. Da s Isusom postanemo intimniji prijatelji, da se s njim upoznamo malo izbližega. Da nam ne bude kao stranac i tuđinac. Zato je i došao u čovječjem liku, da nam bude bliži. Ljubav zbližava, a Bog je sâma i jedina ljubav.

Zato, opojeni veličinom ovoga časa, otvorimo svoje duše, da anđeli novorođenoga Kralja i u naše duše unesu pravu radost i sreći i istinski mir, za kojim tako žude ispaćena i prevarena ljudska srca. Dignimo svoje glave prema svijetlu božićne noći, Kristu Gospodinu, koji je naš Bog i Spasitelj!

Mi to vjerujemo, mi se tome radujemo. U toj vjeri i nadi mi jedan drugome čestitamo sretan Božić. U toj vjeri i nadi, u ljubavi prema betlehemskom Djetetu, i ja vama svima kao i vašim ukućanima ove divne i svete noći želim sretan, radostan i blagoslovljen Božić. Amen!

---

2. Najradosniji dan

Neobično sam sretan da mogu s ovoga mjesta kao anđeo s betlehemskih poljana u ovaj svečani čas vama, predragi vjernici, uputiti radosnu vijest: "Javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu, jer vam se danas rodio Spasitelj, koji je Krist Gospodin, u gradu Davidovu!."

Tako se je ispunila tisućljetna čežnja čovječanstva. Nakon beskonačne adventske žeđi danas su anđeli mogli radosno zapjevati slavu Bogu, a mir ljudima dobre volje! Nebeski je Otac danas svečano ispunio svoje obećanje, koje je ljudima dao još u zoru čovječanstva, u zemaljskom raju.

Na današnji je dan silni i jaki Bog, druga Božanska Osoba, zaogrnuo oblik naše prolaznosti i stavio na sebe plašt tjelesne ništetnosti...

Povijest nam govori o štali, o jaslama i slami, o dvije životinje, o hladnoj noći i anđeoskom pjevu... To je sve tako bjedno, a ujedno zvuči kao neka idilična pričica. Mi taj događaj nazivamo najznačajnijim danom, dok drugi oduzimaju tom događaju svaki nadnaravni značaj i usprkos milijunske vojske poklonika betlehemskom Djetetu, proglasuju i Njega i Njegovu nauku pričom, i to nerijetko štetnom pričom za napredak čovjeka. Da li je to zaista tako?

Zar nije u našim ljudskim očima malo čudno, da se tom malom novorođenom djetetu pridaje tolika važnost, da ga se toliko ljubi, da s tolikim oduševljenjem već tolika stoljeća milijuni očekuju dan njegova rođenja! Odakle ta uporna tradicija, odakle tolika privlačna snaga tim drvenim jaslama i davno nestaloj špilji kraj Betlehema. Gdje je temelj svemu tomu? - Da se slavnim vojskovođama, velikim državnicima, širokogrudnim dobrotvorima čovječanstva, učenjacima i umjetnicima podižu spomenici i slave godišnjice njihova rođenja, - to još razumijemo. No ovom malom djetetu, koje je rođeno među kamenjem jedne špilje i bilo položeno u jasle među dvije životinje u jednom zabitnom kutu naše planete, to mnogima ne ide u glavu, da se tom djetetu pridaje toliko značenje, pa jednostavno sve to nazivaju djetinjarijom, maštanjem, neozbiljnošću, koja nije dostojna odgojena i inteligentna čovjeka...

Zar smo mi kršćani zaista podjetinjili? Zar je naš intelektualni nivo zaista tako nizak, da se obmanjujemo jednom praznom pričom i na njoj gradimo životno uvjerenje? Još gore stvar za nas katolike ispada, kad s tom pričom mislimo preokrenuti čitav svijet.

Zaista bi i bilo veoma smiješno i nerazumljivo ovo sve, kad to malo Dijete ne bi bilo Bog! Bez te spoznaje o nadnaravnom karakteru čitavog ovog događaja i nama bi sve to izgledalo kao priča.

Treba se najprije sjetiti, da je upravo taj događaj rođenja u Betlehemu razdijelio svijet u dva razdoblja, u dva svijeta, na čijoj raskrsnici stoji upravo presveta osoba Kristova!

Treba se sjetiti one značajne revolucije, koju je izvršila nauka tog betlehemskog djeteta u čitavom svijetu, onaj značajni preokret u mislima i djelovanju čovjeka na svim poljima ljudske aktivnosti. Ta je revolucija misli i djela kod čovjeka počela upravo one svete betlehemske noći i nastavlja se do današnjega dana i trajat će do kraja vremena. Možda bi se nijekanje ovih očiglednih činjenica i zatvaranje ušiju moglo nazvati djetinjarijom i neozbiljnošću...

Nauka malog Isusa ne pozna razlika među ljudima, jer su svi djeca jednog Oca na nebu. Ona ne pozna robovanja i gospodarenja, ne odobrava položaj povlaštenih nasuprot bespravnima. Ona je prva proglasila najveće bratstvo među ljudima, koje izvire iz nadnaravnog milosnog života, koji ima dobiti svoju završnu fazu u vječnom gledanju Božje biti.

Njegova nauka proglasuje ženu Božjim stvorom, koji je jednak muškarcu. U tom je svijetlu ženidba zajednica jednakopravnih osoba, kojima samo mjera ljubavi daje svakomu posebno mjesto i posebne zadatke zajedničkog života.

Njegova nauka proglašuje dijete darom Božjim, posebnim predmetom Božje ljubavi, s kojim treba postupati kao sa svetinjom. Po toj nauci dijete dobiva pravo na život, pravo na roditeljsku ljubav, pravo na odgoj u obiteljskom gnijezdu.

Njegova nauka uređuje odnose među ljudima i među narodima na ispravnim i istinitim temeljima poštivanja čovjeka i naroda. Moral i etika Njegove nauke postavljaju čvrste i sigurne temelje zdravog poretka i poželjnog oplemenjenja čovjeka i svijeta.

Nemojte kimati glavama i prigovarati mi, da se to sve nije ispunilo i da je to jedna idealistička slika, neka utopistička i nestvarna fantazija. Zapamtimo svi, da je uprkos nauke betlehemskog Djeteta i sve veličine Njegove ljubavi prema čovjeku taj čovjek sačuvao neokrnjenu svoju osobnu slobodu, kojom je u stanju odbaciti svaki i najzdraviji princip, prevrnuti svaki i najpoželjniji odnos među narodima i ljudima. Kao što je volja nosioc vjerskog života, tako je ona u isto vrijeme i nosioc povijesnih zbivanja. Baš radi te volje mnogi pojedinac, a nerijetko i čitavi narodi otstupaju od zdravih principa plemenitog ljudskog humanizma i navlače nad horizonte svojih sudbina tmaste oblake neizvjesnosti i strahovanja.

Da li malo shvaćamo, što nam je donilo betlehemsko Dijete, sveta božićna noć! Da li sada možemo nazvati sve to samo pričom, kojom se obmanjuje svijet, kad se još i danas napajamo na izvorima te bajke i crpimo iz svete božićne noći osvježujuću vodu u pustinji života! Kako nam u velikim nesrećama pojedinaca i kataklizmima naroda nerijetko dolazi u svijest

misao i želja povratka staromu i prokušanomu, dobromu i plemenitomu, nečemu što možda nismo u svom životu upoznali, a za čim čeznemo... To je mir Betlehema, tiha radost Božića.

Francuski je pisac Renan stavio u svoje zabilježbe iz djetinjstva i ovo mjesto: "U mom domu u Bretagni na obalama Atlanskog oceana bio je mali otočić, a na otočiću mala bijela crkvica. Seljaci otoka su bili zli i opaki. Crkvena su zvona na blagdane zvonila, ali od ljudi nije bilo nikoga u crkvu. Za kaznu je čitav otočić potonuo u more...No još i danas se na blagdane čuju iz dubina mora glasovi zvona. Tada ljudi govore: Potonuli se svijet opet javlja!"

Tako se i u nama danas rađa ponovno potonuli svijet sreće i mira, koji smo izgubili na putevima daleko od Boga.

Blagoslovi, mali Isuse, sve nas ovdje okupljene oko Tebe. Daj nam snažnu radost i miran život. Udijeli našim obiteljima svoj blagoslov, po kojem će moći provoditi život u Tvojim zapovijedima. Blagoslovi i ojačaj našu dobru volju, učvrsti našu nadu, povećaj ljubav. Posveti naše napore, naše patnje, našu žalost i radost.

Blagoslov božićnjeg mira neka je s vama. Amen!

---

3. Rodio se Bog i čovjek

Došlo je vrijeme, o kojem su govorili proroci, a naša djeca govorila i pripovijedala već tjednima. U tihoj nam se noći približilo spasenje. O sveta noći! Ti blistava kraljice među svojim brojnim sestrama, tko bi smio podignuti tvoj veo, kojim te obavila očinska Božja ruka! Tko bi smio govoriti, dok anđeli zastiru svoja lica!

Očisti, Gospodine, moje srce i moje usne, da moja riječ vjernicima bude staza jaslicama Tvoga Sina.

A ti,kršćanine, prikloni svoje srce, kao što je bilo u sretnim danima tvoga djetinjstva: srce puno vjere, srce puno iskrene pobožnosti i predanja, srce koje nije nagrizao crv sumnje. Nemoj mi reći, da su prošla ta zlatna vremena, da su godine prohujale nad tvojim životom, da je vrijeme učinilo nad tobom svoje i da si zato nesposoban danas za iskrenu djetinju radost nad rođenjem malog Isusa. Nije nikad prekasno. Danas je Božić, i ne smije nijedno kršćansko srce otići u svoj dom bez prave božićne radosti. Odbacite sve brige, probleme, teškoće, žalosti... Sve to začas ostavite i pođite sa mnom u Betlehem...

Tamo se ove tihe i svete noći rodio Isus. Bilo je to čudnovato: anđeo je u noći došao k pastirima i rekao im radosnu vijest. Oni su odmah pohitali da vide. - O čudesna noći! Iz sjene Duha Svetoga rodilo nam se svijetlo svijeta.Krilo prečiste

Djevice obdarilo nas je djetetom. Sin je Svevišnjega stavio svoju nogu na zemlju i postao sličan ljudima, postao nam je bratom.

Što nam upada u oči, kad promatramo čudo Betlehema običnim naravnim očima? Uzalud tražimo sjaj Božanstva, uzalud mjesto dostojno Najvećega. Sretamo samo siromaštvo i bjedu. I otac i mati su mu siromašni...Bjedna je i štala i jasle, slama i životinje, a najbjedniji ljudi, koji mu nisu htjeli dati pristojan krov nad glavom. Ipak, ipak iz te štale i od tog Djeteta provejava radost i dah sreće. Srce nam uzbuđeno kuca, jer znamo, da je to Spasitelj, Krist Gospodin.

Predragi, danas ćemo govoriti o božanskom Djetetu. Ne ćemo govoriti o pastirima i njihovim darovima, ni o anđelima i njihovoj radosnoj vijesti, ni o siromašnoj štali. Ne ćemo govoriti ni o Njegovoj predivnoj Majci. Samo o Djetetu, koje nas evo pozdravlja svojim dražesnim božanskim smješkom.

Ovo je Dijete na radost čitavom narodu. Njegovim smo rođenjem svi usrećeni i otkupljeni. Stari su vapili za Spasiteljem kao za rosom, a nebo im je odgovaralo, da će doći sâm Bog i spasiti svoj narod. Noćas je došlo ispunjenje. Tek je rođenjem ovog Djeteta postao stvarnost onaj davni san čovjeka, koji je najdublje ucjepljen u njegove žile, dà, u samu njegovu bit: san o vječnom životu, o mogućem ostvarenju sreće, san o pobjedi, konačnoj pobjedi zla nad dobrom, san koji nas bijedne stvorove podiže iz ništavila bjede i tame u svijetlo opstojnosti, vječnog postojanja uronjeni u neizrecivu sreću vječnog gledanja Boga licem u lice.

Tako danas stojimo pred ovim djetetom s radosnom sviješću, da smo otkupljeni. Naše otkupljenje ima svoj temelj u Betlehemu. Jest Kalvarija i Jeruzalem ispunjenje, konačni Amen ljudskog otkupljenja. Jest križ vrhunac i najdublji ponor božanske ljubavi, ali Betlehem je izvor, koji omogućuje strujama i rijekama Božje ljubavi tok. I zato Betlehem "nije nipošto najmanji među kneževskim Judinim gradovima", jer nam se u njemu rodilo Dijete, koje je Bog i Otkupitelj.

Božić je pravi blagdan ljudskog otkupljenja.

Shvaćaš li, kršćanine, što to znači. To je Dijete Novi Zavjet, pred kojim Stari Zavjet blijedi. Reci sam, može li se nebeski Otac sada ljutiti na nas, svoju djecu, kad nam je poslao svoga Sina, svog Prvorođenca. Ne samo da Ga vidimo, nego da s nama ostvari najtjesniju životnu zajednicu! Zbogom, Stari Zavjete straha i ropstva! Tvoje je vrijeme prošlo. Slomljena je moć i gospodstvo grijeha. Naš je Bog s nama. Radujte se kršćani, jer ste u tom Djetetu otkupljeni!

Tajnom utjelovljenja Sina Božjega naše otkupljenje nije završeno. Data nam je samo mogućnost pobjede zla i grijeha. Ostala nam je slobodna volja, po kojoj i dalje možemo izabirati zlo i grijeh umjesto dobra i kreposti. Sada dolazi božansko Dijete, koje u svojoj ljubavi daje paloj ljudskoj naravi, tako sklonoj na zlo, daje novi elan, nove izvore energije, nove

ustrajne jakosti, kako bi čovjek vjerno stupao stazama kreposti prema konačnom otkupljenju. Tu je opet izvor velike radosti i zahvalne ljubavi prema ovom malom Djetetu.

Ako pođemo samo korak dalje dolazimo do jedne nove činjenice, koju nismo mogli nikad očekivati. To je najuža ljubavna zajednica Stvoritelja i stvorenja, tog malog Djeteta i čovjeka, tako uska i tijesna zajednica, da joj prave slike na zemlji ne možemo naći. Slika jedinstva muža i žene, matere i djeteta samo su nemoćna ogledala, da odraze tu vezu života i ljubavi. "Nema naroda, komu bi bog bio tako blizu, kao što je blizu nama naš Bog!"

Ovo nam je Dijete očitovalo "tajnu svoje volje (i da) po slobodnoj odluci svojoj...opet sve sjedini u Kristu, što je na nebesima i na zemlji"(Efež.,1,9-1o). To je ta instauracija, o kojoj govori Pavao. To je preporod čovjeka i čovječanstva u Kristu i po Kristu tako, da od današnjeg, božićnog datuma, nema znaka ni na zemlji i na nebu ni pod zemljom, koji bi mogao biti znak spasenja osim Krista. Od tog je dana On, ovo Dijete, ugaoni kamen čovječanstva, koji ga dijeli na dva dijela. Na koga padne, smrvit će ga! Od ovog dana ne će biti čovjeka, koji se ne bi morao izjasniti o Njemu, koji se ne bi morao opredijeliti za ili protiv Njega! "Svima koji ga primiše, dade vlast, da postanu djeca Božja" (Iv.,1,12), a koji Ga ne primaju, znak je propasti i osude. Od danas ne će Njega moći nitko nekažnjeno vrijeđati, jer će strahovito kazniti i pojedince i čitave narode za grijeh i nevjeru. Pomutit će pameti pojedincima i narodima i udavit ih u njihovoj vlastitoj ludosti i grijehu. - No, s druge strane, On je sâma ljubav i praštanje. Nagrađuje svaku dobru misao, svaki mali napor, svaki dah ljubavi.

Tko uzljubi to Dijete, taj će pripomoći, da proces pobožanstvenja i usavršenja čovjeka i društva, koje je On započeo, što prije dođe svom najboljem ispunjenju. Da se taj proces duhovnog uspona ne zaustavi, nego da pojedinci i narodi hrabro stupaju stazama savršenstva, jer samo će im tako "biti dobro na zemlji", a ujedno i postići svrhu svoje egzistencije.

Eto, predragi, Božje je Dijete početak i svršetak našega otkupljenja, upotpunjenje našeg vlastitog bića i cijelog svemira. "Emanuel", Bog s nama! Tako je došao k nama, da bude s nama. Amen!

---

4. I Riječ je tijelom postala

Rođenje je Isusovo za kršćansku dušu zora novog dana, jutro novog života. Sunčano svjetlo dana obasjava put čovjeka kršćanina, da ne hoda u tami i da može stići k cilju. Zato sveta Crkva ispoređuje Isusa sa suncem i svjetlom. Kao što On dolazi na svijet usred tame noći, tako On pretstavlja i za našu dušu novi dan, preporođenje u Njemu i po Njemu.

Čitav svijet mora doći k njegovim jaslicama, jer "dijete nam je rođeno i Sin nam je dan". Zato "dođite svi narodi i poklonite se Gospodinu!" Misao jevodilja cijele ove liturgije, da se ovom malom djetetu klanjamo kao Bogu. U našim pučkim božćnim pjesma rado mislimo na ono što je na Isusu naravno, ljudsko: na jaslice, na slamicu, na zimu, na životinje, tamu, zvijezde; sveta liturgija nam svojim tekstovima podiže naše oči malo više. Isus nije samo ljudsko dijete, On je Bog. Zato je On i ovdje u jaslama dostojan svakog poklonstva. Tu nije ljudska osoba, nego Božanska, koja je sebi sjedinila ljudsku narav. Tu dakle leži Bog, i zato su jasle u Betlehemu izvor naše neiscrpne radosti.

Ulazna pjesma ove sv.Mise doduše započinje riječima: "Dijete nam se rodilo". Te riječi u nama stvaraju predodžbu malog dražesnog djeteta. No liturgija odmah nastavlja:"Na svojim ramenima nosi znak svoje vlasti, a njegovo je ime anđeo velikoga savjeta". Tako to malo dijete postaje odmah naš veliki Bog. Za ovo čudo svemoći i dobrote zahvaljujemo trojedinom Bogu, Ocu, "koji nije poštedio svoga jedinorođenoga Sina, nego ga je predao za nas", Sinu, koji je spreman biti Anđeo velikog savjeta i da se po Njemu ostvari Očev plan otkupljenja čovjeka, Duhu Svetomu, koji je to čudo izveo u krilu Blažene Djevice. "Zapjevajte Gospodinu pjesmu novu, jer mi je velike stvari učinio Gospodin!"

Radosno se klanjamo malom Djetetu. U veselju Mu kličemo:"Hvalimo te; klanjamo ti se; koji sjediš o desnu Očevu, smiluj se nama...Jer ti si sam svet, ti sam Gospodin, ti sam Svevišnji, Isuse Kriste"!

U Molitvi se naše klicanje pretvara u poniznu molitvu nebeskom Ocu za otkupljenjem i oslobođenjem iz ropstva:"Podaj, svemogući Bože, da nas tvoj vječni, jedinorođeni Sin oslobodi od staroga ropstva i grešnoga jarma".

U Poslanici sv. Pavao pristupa k jaslicama i poučava nas o skrivenoj veličini ovog slabog Djeteta. On nam potanko opisuje svjetsko gospodstvo, koje počiva na Njegovim ramenima: Isus je baštinik svemira, sam njegov Stvoritelj. On je kao Sin Očev "sjaj slave i živa slika bivstva njegova"; daleko je viši od anđela. Zato Mu se svi narodi moraju klanjati i u Njegovoj ljudskoj naravi. Njegovo je prijestolje vječno, kraljevstvo mu je vječno, a žezlo mu je pravednost.

Potaknuti tom poukom Apostola pjevamo u Pjesmi na stepenicama:"Kličite Gospodinu svi krajevi zemlje!Aleluja! Zasjao je sveti dan: dođite narodi i poklonite se Gospodinu, jer je danas sašla velika svijetlost na zemlju. Aleluja!"

U Evanđelju sv. Ivan nadopunja misli sv. Pavla iz Poslanice. To je novorođeno ljudsko dijete bilo kao Riječ izgovorena od Oca i ono je sâmo Bog. Ta Riječ baca svijetlo svoje nauke u svijet da prosvijetli svakog čovjeka. Mnogi Ga dakako ne će primiti. No mi prigibamo svoja koljena u djetinjoj vjeri pred Njim i ispovijedamo, da je ovdje, u jaslama, "Riječ tijelom postala i prebivala među nama", da je Sin Božji postao čovjekom, da mi postanemo djeca Božja,"rođeni od Boga", slično kao i On.

U Vjerovanju dalje ispovijedamo, da je Isus "jedinorođeni Sin Božji, rođen od Oca prije svih vjekova, Svijetlo od Svijetla, pravi Bog od pravoga Boga. Utjelovio se od Marije Djevice po Duhu Svetomu i postao čovjekom". Te posljednje riječi molimo na koljenima, jer su se upravo na današnji dan dogodile.

U Pjesmi za prikazanje ponovo se čuje naš poklon: "Tvoja su nebesa i tvoja je zemlja. Ti si osnovao zemaljski krug i sve što je na njemu. Pravednost je osnov Tvojemu prijestolju".

Ovo je Dijete rođeno prije više vjekova u Betlehemu. No kod svake svete Mise u pretvorbi opet dolazi k nama, opet obnavlja svoje utjelovljenje. Opet "Riječ postaje tijelom i prebiva među nama". Kod svake nam je Mise "dijete rođeno i Sin nam se daje". Tako po svetoj liturgiji proživljavamo vječni i neprekinuti Božić.

I onaj prvi Božić u Betlehemu, i sadašnji, jednako istiniti i jednako pravi i plodonosan Božić neka budu zalog našeg vječnog gledanja Isusa u vječnoj slavi. Amen!

---

5. Isus nam je otvorio nebo

Legenda pripovijeda, kako se nad neki dvorac spustila tajanstvena božićna noć. Na blijedom se mjesečevom svijetlu jasno isticale zidine grada, a napose viseći most, koji bi se svake večeri dizao, kad bi ključar zatvarao gradska vrata. Ove svete noći vrata su grada još bila otvorena i most spušten, kako bi svim podanicima bilo omogućeno doći u gradsku kapelicu na polnoćku. To je bila naredba gospodara dvorca.

Svi su prozori dvorca bili osvijetljeni, jer su sluge i sluškinje toliko toga još imali posvršavati prije pola noći, a trebalo je još okititi i golemo božićno drvce, kao i načiniti lijepe jaslice u dvorskoj kapeli. Stari je sluga veselo donosio grubo kamenje, od kojega će načiniti štalicu. Postavit će ovdje i jaslice s oštrom slamom, u kojima će ležati mali Isus. Tu će biti i više anđela da pjevaju malom Isusu. Jednog će lijepog anđela staviti usred preplašenih pastira: on će im javiti veselu vijest, da se Isus rodio. Bijelim puteljkom iz daleka još dolaze tri mudraca na devama, a vodi ih sjajna zvijezda.

- Kako je to bilo krasno u ona davna vremena, kad je mali Isus došao na svijet, - glasno je mislio stari sluga namještajući kamenje za štalicu. Da sam ja onda živio, ne bi se Isus morao roditi u štali, jer bih ja Njemu našao mjesta u toploj kući...

- Da sam ja tada živio,- nadodao je stari ključar, - ne bi ovi siromašni putnici obijali tuđa vrata i uzalud kucali...

Tako su njih dvojica u veselom mrmljanju punom ljubavi slagali štalicu. Kad je sve bilo gotovo, postave u jaslice lijep kip malog Isusa, kleknu i prvi mu se poklone. Tad požure, da još prije polnoćke dospiju srediti sve druge poslove.

Tako je iz crkve pošao stari ključar do bunara. Mislio je i dalje na ovu divnu božićnju noć i sve u tim mislima spustio je vedro u bunar da izvuče vode. Ne misleći ništa i ne pazeći, odjednom osjeti kako su mu ključevi od cijelog grada, koje je nosio za pojasom, odriješili od pojasa i pali s glasnim šumom na dno bunara...Od zaprepaštenja nije mogao vjerovati svojim ušima, pa se počeo pipati oko pojasa. No ključevi su ležali u vodi na dnu bunara. Sad je tek protrnuo i srušio se na kamen kraj bunara. Što će biti kad gospodar sazna? Čim će poslije polnoćke zaključati gradska vrata? I gorko zaplače starac...

Tad se polako digne i klekne kraj bunara i dugo se i toplo molio: "Dragi mali Isuse, pomozi mi sada! Ako mi ikada trebalo pomoći, to je sada trebam! Spasi svoga vjernog slugu i poući me kako da dođem do ključeva!"

Tad mu padne na pamet jedna misao: žurno otrči svojim staračkim koracima u dvorsku kapelu, uzme kip malog Isusa, stisne

ga pod svoj haljetak i s njim požuri do bunara."Isuse, ti ćeš mi izvaditi ključeve!", molio je ključar s velikim pouzdanjem. Svezao je kipić za uže i polako ga počeo spuštati u bunar. Voda je za čas zapljusnula i kip je bio na dnu. Stari se ključar opet pomoli Isusu i s strahom pomješanim s nadom počeo je polako izvlačiti kip iz bunara. Netremice je zurio u uže... Tad se pojavi kipić Isusa, a njegova raširena ruka nosila je ključeve grada...Tko da opiše radost starca. Pritisnuo je Isusa na grudi, a suze su mu se kotrljale niz staračko navorano lice od ljubavi i zahvalnosti. Ponio ga je opet u crkvu i nježno položio u jaslice.

Kad je počela polnoćka, vjerujem da nije nijedno drugo biće bilo tako sretno, kao stari ključar. Nakon polnoćke po običaju je dizao most i zatvarao teška gradska vrata, ali je ovaj put gunđao starinsku pjesmu "Radujte se narodi"....

Vidite, draga djeco, kako je mali Isus razveselio starog ključara na ovu svetu noć. No vi znate, da je Isusovo rođenje rasveselilo ne samo starog ključara, nego milijune svih ljudi, jer znamo, da je on došao na ovaj svijet i rodio se među nama zato, da nas otkupi od grijeha i dovede nas u nebo. Zato i mi radosno danas pjevamo malom Isusu sve pjesme koje znamo, jer smo Ga radosni dočekali, jer Ga volimo, jer želimo i dalje dobri ostati i Njega i dalje ljubiti, a On će se brinuti za nas, da nam pomogne da sačuvamo svoje duše lijepe i Isusu drage.

Vi znate, draga djeco, da se Isus samo jedanput rodio na ovom svijetu, a svakog Božića da se On duhovno ponovno rađa u dušama svih ljudi i donosi svaki Božić obilje svojih darova i pomoći. Zato mu se i veselimo svake godine, jer On dolazi u naše kuće, u naše domove, u naša srca. Zato i čistimo svoju dušu u adventu, zato i prije Božića uređujemo svoje kuće, zato i kitmo božićna drvca i pravimo jaslice, da pokažemo Isusu svoju odanost i ljubav kod Njegova dolaska.

On je danas navijestio svim ljudima mir i radost.

Tamo gdje je Isus, tamo je vječni Božić. Isus je u nebu, pa je tamo i vječni radosni Božić.

Zato danas i ovih dana kod jaslica molite Isusa, da uvijek ostanete dobri, i onda kad budete veliki, kako bi mogli doći k Isusu u nebo i s Njim zauvijek slaviti najradosniji Božić.

Amen!

SVETI STJEPAN PRVOMUČENIK

1. Nejako Djetešce - jaki Bog!

Razdragane smo duše i raspjevana srca jučer slavili blagdan ljubavi - rođenje Sina Božjega, koji je kao nejako dijete došao k nama, da nas otkupi i spasi. I najtvrđe se srce jučer malo smekšalo gledajući Božju Ljubav u jaslama na oštroj slami skromnog i jadnog stana betlehemske špilje. Onome, koji sve nosi svojim rukama, čovjek je za rođenje pružio zamazanu štalu i tvrde jasle! Gospodin kao da je htio da odmah na početku Njegova zemaljskog života sjena križa osjeni jasle. Taj se križ trpljenja nad tim malim Djetetom uzdigao i ne će Ga ostaviti, dok na njemu ne izdahne svoju dušu.

Uistinu, tako je samo Bog mogao ljubiti ljude!

I mi smo rado bacili topao pogled u štalicu, gdje uz Isusa bdije brižna majka i požrtvovni hranitelj. Naša zahvalnost i ljubav još više rastu, dok to Dijete pratimo u korak kroz Njegov zemaljski život i gledamo koliko je dobra učinilo čovjeku, a i nama! Koliko je to Dijete ljubilo najviše i najjače baš one, koji su mu bili najnezahvalniji, jer im je bila Njegova ljubav najpotrebnija. Ovo je malo Dijete izvelo revoluciju duhova i čitave povijesti. Ono je ostavilo iza sebe trag takav, da ga sva protekla stoljeća do današnjega dana nisu nimalo izbrisala, nego svakodnevno postaje jasniji, vidljiviji i privlačiviji.

"Krist je središte povijesti", rekao je ruski filozof Berdjajev. Drugi je pak jedan filozof rekao, da je "Krist stožerni stup u ljudskoj povjesnici, kraj kojega ne može nitko proći, a da ne rekne svoga mišljenja o njemu i da se ne odluči za njega ili protiv njega!"

Odmah se kod njegovih jaslica vidi ljubav i mržnja, koja će Ga i dalje pratiti. Ljubav velika do zanosa, jača od svake žrtve, pa i same smrti! Mržnja i prezir do zaslijepljenosti i borba protiv njega do ludila...To su dvije pratnje Betlehemskog djeteta od jaslica do tvrdog ležaja križa, a i dalje kroz svu povijest do kraja vremena.

To jasno dokazuje i današnji blagdan, koji kao da unosi neki nesklad u divnu harmoniju božićnog ugođaja. Izgleda, kao da sv.Stjepan zasut kamenjem narušava vedrinu i radost, u koje nas stavlja Kristovo rođenje. Kako krvava ruža mučeništva pristaje uz Gospodinove jaslice? Kako spojiti blagdan novog života neposredno s blagdanom smrti?

Krist je donio svijetu puninu života, pravu istinu, pravdu i mir. Njegovim je rođenjem započelo novo kraljevstvo duha, Njegovo kraljevstvo. On je osnovao Crkvu, u kojoj milijuni, pove-

zani vezom vjere ispovijedaju svoju pripadnost Kristu. Dobro znamo, da Krist traži čitava čovjeka. Njegove su riječi "Nitko ne može služiti dva gospodara!" Takva pak pripadnost Kristu traži gospodstvo duha nad tijelom, traži veliki smisao za žrtvu, odlučnu i muževnu srčanost. Odvažnost bez uzmicanja, kad se radi o načelima vjere, koja sačinjavaju ustav betlehemskog Djeteta. U tom svijetlu i sama smrt gubi oštrinu svoga žalca, jer se baš njome zasvjedočuje najveća ljubav, pa se time smrt pretvara ne u poraz, nego u triumf. Nebrojene čete mučenika svih vremena dični su vijenac Kristovim jaslicama, slavna pratnja betlehemskog Djeteta. Njih pak predvodi prvjenac - sv.Stjepan.

On se pun mladenačkog zanosa oduševio za Učitelja iz Nazareta. Znao je, komu je povjerovao. Zato je postao neustrašiv u ispovijedanju vjere i još gorljiviji u njezinu širenju. Stoga nerijetko dolazi u sukob s protivnicima, koja ga mrze. Ne mogu podnositi njegov mir duha, nepokolebivost stava, jačinu dokaza i žar srca. To ih dovodi do ludila i na kraju uzimaju kamenje, pod kojim Stjepan izvan gradskih zidina predaje svoj veliki duh ljubljenom Učitelju iz Nazareta...

To je ukratko Stjepanov život. Na kraju je postao prva crvena i krvava ruža Gospodinovim jaslicama.

Pokušaj za sebe sačiniti takav kratak, ali pun sadržaja životopis. Da li ćeš tu moći staviti čvrstinu značaja, neustrašivost u obrani načela, dubinu ljubavi, koja ne preza pred teškoćama, dosljednost u uvjerenju, vjeru koja i brda premješta... Kako se, predragi, pred ovakvim ličnostima sva naša veličina posve gubi i kako postajemo maleni u vlastitim očima. Prava je veličina samo veličina duha. Sve je drugo relativno.

Razlog je tome nepoznavanje Krista i Njegove nauke. Nije dovoljno izmoliti kakav očenaš, a duh kod toga ostaje prazan kao posuda bez dna. Sentimentalna vanjska i površinska radost ovih dana ne će preokrenuti našeg života. Samo dubok i ozbiljan, smišljen i ustrajan zahvat stvara velike ljude duha, plemenite i čvrste karaktere.

Uzvišeni lik sv.Stjepan stoji pred nama kao opomena! Filozof Chamberlain je rekao:"Tko se jednom, makar i površno, zagledao u Kristov lik, taj Ga više nikada ne će zaboraviti"!

Malo betlehemsko Dijete, pomozi moju vjeru. Amen.

---

2. Životno mučeništvo

Sveti je Stjepan neobična pojava, koja se svakog duboko doima. Takvog je čovjeka moglo dati samo kršćanstvo. Ima u njemu naoko neshvatljivih crta: miran, a ipak jak u ispovijedanju vjere; siromašan, a snagom milosti, sluga siromaha i učitelj mudraca; nepravedno zlostavlja, a umire s molitvom na usnama za svoje krvnike; umire kao zločinac, a okrunjen je slavom i pred Bogom i pred ljudima.

Kršćanstvo ga s ponosom naziva prvomučenikom. Kad se spomene njegovo ime, odmah mislimo na ono veliko mnoštvo, o kojem govori sv. Ivan Ap. u knjizi Otkrivenja:"Vidio sam mnoštvo veliko, kojega nije mogao nitko izbrojiti, od svakoga naroda i plemena i puka i jezika, gdje stoje pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine i palme u njihovim rukama. I vikahu velikim glasom govoreći: Spasenje Bogu našemu, koji sjedi na prijestolju i Janjetu!"- Tko su ti ljudi? "Ovo su oni, koji dođoše od nevolje velike i opraše haljine svoje i očistiše ih u krvi Janjetovoj". (Otkriv.,7,9; 14)

To su, predragi, nebrojene čete mučenika, koji su se svojim životima založili za Božju stvar i Božja prava. To je sva pravedna krv Staroga Zavjeta od krvi Abelove do krvi Zaharije, sina Barahijina, koji je ubijen između hrama i oltara. To je i sva pravedna krv Novoga Zavjeta od krvi sv. Stjepana Prvomučenika do krvi posljednjeg čovjeka, koga će ubiti mržnja Antikrista. Sve to nebrojeno mnoštvo predvodi sv.Stjepan.

Da li znamo što se skriva iza riječi mučenik? Možda tu pomišljamo na one mučenike prvog kršćanstva, koje su rimski carevi bacali pred divlje zvijeri. Dakako, i oni su mučenici, i veliki mučenici, ali ne jedini mučenici. Vrijeme koje nas razdvaja od tog doba, izblijedilo je strahotu te žrtve, pa su na slikama tih mučenika mučila lijepo složena i ne izgledaju tako strašno. Ili možda kod riječi mučenik pomišljaš još i na one mučenike, koji će biti na kraju svijeta u vrijeme Antikrista. No i to je daleko negdje u budućnosti, pa tebi kršćanstvo izgleda kao vrijeme, kad nema i ne može biti mučenika.

No pogledajte ovu sliku:

Spasiteljevo rođenje u Betlehemu svršava u krvi prvomučenika. Pjesmu anđela i molitvu pastira prekida vika i psovka vojnika koji traže djecu. Lik sv.Stjepana prvomučenika stoji pred nama u crvenom grimizu krvi i traži da ga se stavi sasvim blizu betlehemskim jaslicama. Tko mu daje pravo počasne straže uz Spasiteljevu kolijevku... Predragi, ne valja zaboraviti, da jaslice i križ idu zajedno, kršćanstvo i mučeništvo nerazdruživi su pratioci u svako vrijeme u životu Crkve.

Krist je došao ne samo da spasi svijet, nego da ga spasi nadvladavši ga. On je došao da ljudske duhove pridobije za sebe, da se svaki stvor podvrgne slatkom jarmu njegova ljubavnog

kraljevstva.

Krist se nije zadovoljio, da nas spasi i otkupi od grijeha samo svojim Utjelovljenje, premda je to bilo dovoljno. U svojoj milosrdnoj ljubavi izabrao je mučenički križ, na kojem se u smrtnim bolima Krista Boga-Čovjeka rađalo otkupljeno čovječanstvo. To slobodno prihvaćanje križa ostat će i dalje kroz sve vrijeme glavni biljeg Njegovih sljedbenika i znak raspoznavanja njegove djece. Mučeništvo nije znak, da je Krist svoju Crkvu ostavio, nego je ono divan i sladak zalog njegove ljubavi. Ono je ponos Crkve i njezina svakodnevna spremnost službe Gospodinu. Mučeništvo je znak, da Krist raspeti nije Crkvu ostavio, nego da u njoj i dalje živi. Zato Crkva ne podnosi mučeništvo kao neko nužno zlo, nego ga smatra tako dragocjenim blagom, kako je i Krist svoj križ ljubio i cijenio. Spasiteljevo obećanje vječnog križa za Crkvu (Mat. 16,1
No to je obećanje Crkvi jednako tako milo kao i ono, da će s njom biti u sve dane do svršetka svijeta (Mt. 28,2o).

Učenik nije nad učiteljem. Zato je On i prošao put Golgote, da se mi pod križem ne osjećamo osamljeni i napušteni. S nama je uvijek On, Čovjek - Patnik. On daje smisao našem trpljenju, daje snagu i radost.

Zbilja svakdanjeg života nije sladunjava romantika, to svaki dobro osjeća na svojim leđima. Ako pak taj teret života spremno prihvatite savjesno ispunjujući svoje kršćanske i ljudske dužnosti iz ljubavi prema Bogu i ako nastojite biti svakog dana što savjesniji u Božjoj službi, evo Vam mučeništva. Ne treba po njega ići daleko niti u daljinu niti u prošlost ili budućnost. Nikada ne prolazi vrijeme mučeništva: borba za ljepotu svojih duša, borba za duhovne vrednote, za ideale, borba protiv samih sebe, protiv svojih slabosti i zlih sklonosti, sve je to svakodnevno mučeništvo. U našoj sredini stoje peći Božjeg iskušenja. Bog nas svojim bičevima udara, da nas popravi, pa i to treba znati podnositi.

No ako nismo mučenici, a ono smo ispovjedaoci. Takvo mučeništvo koraca našom sredinom u jednostavnoj odjeći svakdašnjice. Tko može reći da takvo mučeništvo, koje doduše ne svršava smrću, ali zato traje godinama našeg života, vrijedi manje, ili da uopće ne vrijedi mnogo. Gospodin nagradjuje i čašu vode. pa kako mu ne bi omilio život, koji je stavljen kao žrtva paljenica, da izgara čitav svoj vijek za Njegovu slavu!

Ne moramo moliti Gospodina, da nam pošalje križ i muku kao sveci. No, ako ju Gospodin pošalje, tad je primimo s predanjem u Njegovu volju. Tek to radosno i spremno prihvaćanje križa čini žrtvu dragocjenom. Tek takav pristanak: "Oče neka bude volja Tvoja" - odgovara duhu sv.Stjepana. Moliti za mir i onda, kad život i ljudi proklinju; gledati nebesa otvorena i onda, kad nas svijet obasipava kamenjem. Amen.

LITERATURA: R. Linhardt: Feurige Wolke, I.

3. Učitelj i učenik - jedan život.

Odbačen od ljudi.

Gospodin se je jučer posve siromašan i izvan gradskih zidina rodio, jer za Njega nije bilo mjesta. Dijete, nad kojim je počivao Duh, bilo je protjerano u štalu za životinje. Ljudska su srca bila tvrda, vrata njihovih domova zatvorena, jer se nisu dali smetati u svojoj komotnosti. Ta ionako nisu od tih ljudi mogli ništa zaraditi. Uostalom, njihovi su domovi tako otmjeni, lijepi i čisti, a tko zna kakva je to klatež... Tako su odbijali mladu trudnu ženu i očajnog muškarca. Tako je Gospodina na ovom svijetu dočekao vol i magarac.

Ljudi su Boga odbacili! Kako je to duboka simbolika, koja će Gospodina pratiti kroz sav život, a i kroz sva vremena.

Ima jedna slika, koja prikazuje kako Josip vodi magarca, na kom sjedi majka i sakriva dijete; putem kojim prolaze, saginju i miču im se grane drveća; Božji ih anđeo čuva i prati na putu...U mašto prekrasno zamišljeno, no od stvarnosti daleko udaljeno. Bog je poslao svoga Sina na nesigurne putove. Kao da je bila već ovdje nagovještena njegova sudbina: "Lisice imaju duplja, ptice nebeske svoja gnijezda, a Sin čovječji nema gdje da nasloni svoju glavu",- dok je ne bude mrtvu naslonio na drvu Križa, opet izvan grada. Bit će raspet i umoren, i dati će Ocu tek tada, na kraju svoga puta, svoj Duh.

Primljen od Boga.

Ljubav je Sina učinila čovjekom. Ljubav Ga je učinila slugom. Ljubav ga je izmučila i osudila. Ta ista ljubav je izrekla velike riječi opraštanja neprijateljima, koji ne znaju što rade, a On je došao spasiti njihove duše. Ta ljubav polazi i u smrt, da iz visine svog milosrđa sve privuče k sebi. Sada On sjedi s desna Ocu na uzvišenom prijestolju. Nakon što su Ga ljudi odbacili, istjerali izvan grada kao zavodnika i bogohulnika, Njega, Mesiju i Sina čovječjega, obdaren je slavom i moći i vlašću nad svom zemljom i nebom. Iz zajedništva sa zločincima, iz smetlišta ljudskog odbačenja, iz tame čovječjeg prezira i napuštanja, Gospodin sjajniji od sunca izlazi pobjednik i vječni vladar nikad prolaznog kraljevstva. Od istoka sunčanoga do zapada kroz sva vremena dolazit će milijuni, da se podno njegovih nekrvnih žrtvenih oltara poklone Njemu, zamole oproštenje, i iskažu vjernost. Sin je odvažno zakoraknuo na put odbačenja već u štalici, a još je čvršće zakoraknuo njime s križem prema Kalvariji. Usred sve sramote, on nije otvorio svoja usta. Kao janje. Zato je u nebeskoj liturgiji okružen svom čašću i slavom.

Tu tajanstvenu vezu radosti božićnih jaslica i jecaja noći Getsemanija označuje današnji blagdan.

Gdje je Učitelj, tamo je i učenik

Kraj žrtve Isusa Krista stavlja Crkva u tijesnom zajedništvu ljudsku žrtvu sv. Stjepana; kraj Spasitelja svijeta svjedoka njegove milosti. Svjedočanstvo je ispisano krvlju. Bog nije tražio samo od svog Sina krajnje predanje, nego to traži i od ljudi. Gdje je učitelj, tamo je i učenik: oni su uvijek zajedno! Svijetla, koja je Gospodin zapalio u svojim vjernima, zao svijet nastoji utrnuti. Do sudnjeg će dana škripati zubima na svece Božje. Sv. Stjepan im se jednako tako ne sviđa, kao ni Krist. U srcima plamte od bijesa, jer se ne mogu oprijeti njegovom duhu i mudrosti. Ne mogu podnijeti njegov pogled upravljen prema nebesima. Još se više srde, kad im sveci govore, da će sva djela ruku biti jednom pretvorena u prah, još više, u ništa.

Učitelj i učenik imaju isti životni put.

Ista je mržnja raspela Isusa, koja je digla ruku i na sv.Stjepana. No ista ljubav kod Isusa moli za neprijatelje, koja i Stjepana sili, da oprašta. Što bi bilo od ljudi, da nema onih, koji na koljenima mole za milost, ljubav i oproštenje!

Isus je došao na svijet da dadne zadovoljštinu za grijeh i da mi zajedno s njim uđemo u slavu neba, ali samo preko Betlehema, Nazareta i Kalvarije. To je bio i životni put sv. Stjepana. On ne smije biti osamljen: tisuće moraju istim putem. On je naš brat. Ne možemo se odreći rodbinskih veza s njime, jer smo i mi kao i on kršteni u smrt Kristovu, uronjeni i u njegovu muku i u njegovu slavu. Morali bismo se napuniti posebnim oduševljenjem i zahvalnošću prema Bogu, što smijemo biti sljedbenici Kristovi. Milost će Božja od nas slabih učiniti jake ispovjedaoce. Mi smo kršćani, kad sjedinjeni s Kristom, sa sv. Stjepanom, sa svim mučenicima i svecima dajemo slavu Bogu. Jedan isti nas život sve ujedinjuje, a to je Isus Krist, komu slava u vijeke. Amen.

GOTTESWORT, 1956

---

4. Sv. Stjepan vjerovjesnik

Cfr. Dj.Ap. 6,8-1o; 7,54-59.

Danas slavimo, predragi, jednog sveca, koga dovoljno ne poznamo. Barem ne onako, kako se mora poznavati čovjek, da ga možemo uzeti za uzor, odnosno kakav je čovjek, čijim stopama želimo krenuti. Sv. Pavao veli: "Kad se prolijevala krv sv. Stjepana, toga svjedoka, bio sam i ja ondje i pristao i čuvao haljine onih, koji su ga ubijali" (Dj.Ap.22,2o). Da ga mognemo upoznati, pogledat ćemo njega kao čovjeka, pokušati proučiti njegovo djelo i na kraju zagledati njegov svršetak.

Čovjek

Stjepan je bio helenist, t.j. čovjek odgojen u grčkoj sredini, s grčkim materinjim jezikom, a ipak po nacionalnoj pripadnosti Židov. Brzo se morao u crkvenoj općini istaknuti, jer je on jedan od one sedmorice đakona, koji su se brinuli za siromahe i udovice.

On se ne zadovoljava svojim položajem, nego ubrzo nastupa kao propovjednik Božje riječi. Djela Apostolska ga nazivaju čovjekom vjere i Duha Svetoga. Baš ga je ta punina vjere i Duha Svetoga tjerala i silila, da što više ljudi upozna Isusa i onda ga uzljubi. Bog je bio s njime, jer je njegove riječi potvrđivao nebrojenim znakovima i čudesima i time podupirao njegov rad. Bio je Stjepan jedan od najboljih propovijednika svog doba i svoje sredine.

Njegovo djelo.

No Stjepan je mladoj Crkvi učinio i drugih usluga tako, da je njegovo djelo uvelike pridonijelo razvitku prvotnog kršćanstva.

Kako rekosmo, Stjepan je bio čovjek pun Duha Svetoga, koji je duboko shvaćao sve stvari. Tako je i uvidio, da je Bog takav, da ga treba častiti u duhu i istini. Ondašnji pak kršćani, koji su prelazili iz židovstva, nisu se mogli odreći svoga hrama u Jeruzalemu i uvidjeti, da su hramske žrtve prestale važiti početkom Novog Zavjeta, da se Boga časti ne krvlju jaraca i junaca, nego djelotvornom ljubavlju prema Bogu i bližnjemu. Hram i njegovo bogoslužje su imali značenje u vremenu očekivanja Isusa, no kasnije je postao bespredmetan, jer je Krist daleko usavršio odnos čovjeka i Boga i stavio ga na isključivo duhovni i ljubavni odnos. Zato je Stjepan i rekao Židovima, da je Gospodinu nepotreban hram, jer je nebo Njegovo prijestolje a zemlja je podnožje Njegovim nogama. Štovanje Boga kao uopće i čitav ljudski religiozni život nisu više bezuvjetno vezani sa hramom, pa su hram i služba u njemu postali suvišnima.

Tako otvoreno pak nastupiti protiv vjekovnih tradicija Židova, pa makar i u ime kršćanstva, bilo je za Židove previše. Slijepi u svom narodnom ponosu, prebrzi u reagiranju, preosjetljivi u rezoniranju, stvaraju zaključak, da je Stjepan bogohulnik i kao takav mora umrijeti. Zrelo pak razmislivši uviđamo, da je Stjepan svojim umom pokušao odijeliti kršćanstvo od židovstva i tako na ispravne temelje postaviti prve kršćanske općine. Za to je Stjepan položio svoj život i zato je mučenik.

Smrt

Stjepan je bio kamenovan kao bogohulnik prema Mojsijevom zakonu. Posve krivim putem usmjerena revnost Židova za Mojsijev zakon donijela je smrt pravom čovjeku. No Stjepanova vjera i ljubav u samim časovima mučenja daleko su nadmašili njegove protivnike, a to ih je najviše smetalo, jer nisu mogli odoljeti niti njeggvom razumu, a još manje snazi njegova duha. Vjerom u viđenju ispovijeda svoju pripadnost Isusu Kristu, koji je za njega Mesija i Spasitelj, što teško pogađa židovske uši. Ne mogu mu oprostiti tu bogohulu, da priznaje onog Isusa za Boga. Zato i začepiše uši i s uzdignutim rukama navale na njega. Ljubavlju pak daleko nadvisuje svoju neprijateljsku okolinu, jer na njihovu mržnju odgovara molitvom oproštenja za njihov grijeh. Ta je molitva pribavila Crkvi sv. Pavla, koji je čuvao haljine Stjepanovih neprijatelja i krvnika. Tako je Stjepan poklonio Crkvi sv. Pavla, koji je dovršio njegovo djelo i odvojio konačno kršćanstvo od poganstva i posebno židovstva i postavio ga na nadnaravne temelje.

Od sv.Stjepana učimo, kako treba čuvati i braniti vjeru: bez oklijevanja, odvažno i nedvojbeno. I onda, kad to od nas zahtijeva žrtve, odricanja i prezira. Možda radi toga gubimo visinu položaja, možda čast u društvu, možda smanjenje materijalnih prihoda. Neka nas to ne smeta toliko, da bismo za volju tih dobara odrekli svoje vjere. Sve pak to treba podnijeti bez mrmljanja, mržnje, prezira ili bune, nego mirno i predano tako, da budemo slični svom Učitelju i sv.Stjepanu.

Molimo Gospodina u ove dane Njegova Utjelovljenja, da nas ispuni potpunim predanjem i da nam po zagovoru sv. Stjepana udijeli odvažnost, da svoju vjeru uvijek odvažno ispovijedamo, snagu ljubavi koja omogućuje, da se Božji blagoslov izlijeva na sve ljude, pa i na neprijatelje vjere. Amen.

GOTTESWORT, 1956.

NEDJELJA U BOŽIĆNOJ OSMINI

1. Znak kome će se protiviti.

Svaka se duša raduje dragom betlehemskom Djetetu. Zbog toga nas dira svaka Njegova kretnja i svaka sitnica u jaslicama i oko njih tako nam je draga, jer sve to osvijetljuje veliku istinu utjelovljenja Božjeg Sina.

Evanđelje nam govori, da je sv.Obitelj pošla u hram nakon što su se završili dani Marijina očišćenja po Mojsijevom Zakonu. U hramu je pak bio starac Simeon, koji je željno iščekivao spasenje Izraela, jer mu je bilo rečeno da ne će prije umrijeti, dok ne vidi Mesiju.

Danas je i starac Simeon nagrađen u svojoj nepokolebivoj vjeri: drhtavim staračkim rukama drži Dijete, koje je tako dugo iščekivao. U radosnoj ozbiljnosti izgovara riječi, koje određuju budućnost ovog Djeteta:"...Ovaj je postavljen na propast i uskrsnuće mnogima u Izraelu."

Dok naše oči počivaju na tom slatkom licu Djeteta, moramo slušati strašne riječi starčeva proroštva: Onaj, tako željno iščekivani, bit će na propast mnogima, bit će znak kome će se mnogi protiviti! Ove riječi tako duboko i oštro presijecaju našu nutrinju kao munje naoblačeno nebo.

Nažalost, ovo se proroštvo ispunilo neposredno nakon Njegova rođenja jednako kao i neposredno prije rođenja. Ne puštaju Ga u kuće, nego u štali među životinjama mora ugledati ovu siromašnu zemlju kao čovjek; a kad se već rodio, šalje Herod krvnike da Ga ubiju, jer smeta njihovom miru u kalu grijeha i jer svojom pojavom ugrožava njihove pohlepe i strasti.U isto Ga vrijeme drugi daruju svojim malim darovima, klanjaju mu se i ljube Ga: jednima je On na uskrsnuće, drugima na propast!

Kod Isusa javnog naučavanja i djelovanja jednako se pokazuju ta dva tabora. Svi su mogli vidjeti i vidjeli su Njegova čudesa, blagost i privlačivost Njegove osobe, Njegovu ljubav prema svakomu, svi su mogli pipati prstima, da je on prošao zemljom čineći dobro, a ipak su jedni bili za Njega, a drugi ogorčeni Njegovi protivnici. Jedni ga ljube i slijede u korak, a drugi ga mrze, postavljaju mu zamke, rade mu o glavi, hvataju šakama kamenje da bace na njega i da ga ubiju. Jedni mu viču "Hosana!", a drugi "Raspni ga!". Jedni ga slave kao kralja, a drugi uzimaju u ruke sjekire i uz škripu zubi tešu križ, s kojeg će poteći zadnja kaplja njegove otkupiteljske krvi i natopiti ovu grešnu zemlju u znak oproštenja i pomirenja.

Nama je vjernicima Krist na čast i slavu i pomirenje, a nevjernicima kamen spoticanja. Rekao je mađarski biskup Prohaska, da jest Krist ugaoni kamen, ali može biti i mlinski kamen, a i grobni kamen mnogima.

O tome se svaki lako uvjeri, samo neka baci letimičan pogled u povijest Crkve. Gospodin Renan je to dobro shvatio, kad je o Kristu rekao:"Počivaj samo u svojoj slavi. Svijet će kroz

tisuće godina osjećati tvoje gospodstvo. Ali ti ćeš biti znak protivljenja, zastava, oko koje će se voditi najžešći bojevi".

Prva Crkva, koja se sve više širila po Rimskom carstvu, nailazi na silovit otpor rimskih careva. Potocima teče mučenička krv. Apostoli su pogubljeni. Čovjek bi pomislio, da će nakon smrti pastira ovce same od sebe pobjeći i raspršiti se. No naprotiv, dok poganstvo nastoji satrti u krvi i jecajima žrtava svaki spomen na Krista i njegove sljedbenike, dotle oni s pjesmo na usnama čekaju mirni i nepokolebivi zube divljih zviježi ili mač krvnika ili žar plamena. Jednima je Krist propast...

Krist je podijelio duhove:"Tko nije sa mnom, protiv mene jest....Tko sa mnom ne sabire, prosipa!"

S jedne strane Petar, Pavao, Ivan, a s druge strane Simon Mag, Festo, Cerint...

Na jednoj strani Klement, Ignacije, Polikarpo, Justin, Irenej, Ciprijan, Atanazije, Grgur..., a na drugoj strani Marcion, Sabelije, Arije, Nestorije...

Srednji se vijek ponosi Tomom, Franjom Asiškim, Bernardom, Dominikom, Bonaventurom, ali takodjer Srednjem vijeku pripadaju Berengarije, Focije, Cerularije, pa katari, albigenzi, valdenzi, Hus, Wikliff i drugi.

Novo vrijeme broji u svoje redove jednako Ivana od Križa, Tereziju Avilsku, Ignacija Lojolu, Franju Ksaverskoga, Karla Boromejskog, kao i Luthera, Kalvina, Bajusa, Jansenija i druge.

Ni naše moderno vrijeme nije izuzeto od tog usuda...

Nema imena, koje toliko mrze, a opet toliko ljube...

Dok se s jedne strane podiže spomenik Judi, u isto se vrijeme diže ogromni križ Kristu Kralju u američkim Andama. Dok puščana vatra pokušava križeve i kipove uništiti, s druge strane snopovi cvijeća padaju na putove, kojima On prolazi pod prilikama kruha. Ljubav su i mržnja vjekovna sudbinska pratnja betlehemskog Djeteta.

Zašto mrze to Dijete?

Jer osudjuje njihov život. Jer ne vole Njegove zapovijedi. Žele živjeti po svojim strastima i u svojoj komotnosti, pa ne trpe nikakve volje iznad sebe. Zato im se ne sviđaju Njegovi zahtjevi, ne žele čuti Njegove savjete, nikako ne će vršiti Njegove zapovijedi. Strasti i samovolja pojedinaca tako je izobličila ljudski život, da u njega više ne spada Isus. Inače bitrebalo promijeniti život, a to čovjek ne želi. Zato ne želi Krista. Zato mu je protivnik, zato se bori protiv Njega, zato proglašuje Njegove zapovijedi nasiljem, nesuvremenošću, koja se već izživjela, zato konačno i niječe opstojanje Kristovo, jer je to najkomotniji način da mogu ostati u svojim moralnim i ideološkim zabludama.

Mi smo Isusovi. On za nas znači uskrsnuće, ne propast. Zato klečimo kraj njegovih jaslica i molimo ga, da nas uz sebe veže neprekinutim vezom svoje slatke ljubavi. Ti malo Dijete, budi nam ne smrt, nego vječni život. Amen.

---

2. Djeca smo Božja.

"Kad je sve umirila duboka tišina i kad se noć nalazila u sredini svoga tijeka, sišla je s neba, Gospode, Tvoja svemoguća Riječ, s kraljevskoga prijestolja"(Mudr.,18,14). Tako usta Božanske Mudrosti najavljuju tajnu Djeteta iz Betlehema. Izvan šutljivog i zatvorenog usnulog grada započinje život jedno nježno i divno Dijete. Na dalekom se obzoruju pokazala čudesna zvijezda kao kapljica rose iz mora božanskog milosrđa. Usred svih uzdaha i porođajnih bolova čovjeka tajna nad tajnama - božansko Dijete.

Stoljeća su prošla. Carstva su se mijenjala. Tajna je Betlehema ostala, sveto Dijete još djeluje i živi. Mjesto djevičanske Majke stoji sada sveta majka Crkva, a od siromašnih pastira postalo veliko stado Kristovo, kršćani. Ostalo je siromaštvo jaslica, ostao je predivan čar božanskog Djeteta, ostalo je veselo pozdravljanje i divljenje malenih, ostala je molitva i osjećaji puni strahopočitanja velikih, ostala je slatka sigurnost i nada otkupljenja. Jedno se promijenilo: tada se Krist rodio iz djevičanskog krila Marijina u betlehemskoj štali, a sada se rađa iz krila vjere i milosti u našim srcima. Nekoć je "Riječ tijelom postala", a danas "oni, koji ga primiše" mogu "da budu njegova djeca". Nekoć se Bog rodio u tijelu, danas se rađa u duši. Danas je to blagdan naš, jer mi postajemo djecom Božjom prema riječima poslanice:"A kad dođe punina vremena, odasla Bog Sina svoga, rođena od žene, pokorna zakonu, da iskupi one, koji bijahu pod zakonom, da primimo posinaštvo".

Djeca smo Božja! Velika odlika i visok položaj! To se zaista mora odražavati i na našim tjelesnim licima, to naše duhovno plemstvo. Ta odlika mora preobraziti i naš pogled i naše lice. Kako pak s druge strane malo kršćana na to misli i kako malo produhovljenih ljudi sretaš. Mnogima je kršćanstvo svedeno na ono "moraš i trebaš", postali smo više djeca ovoga svijeta, možda više strojevi rada, mehanizmi kretanja, svežanj nemirnih živaca, često rastrojenih... Osjećamo da smo postali često suvišno peto kolo na kolima sreće, živi, a bez života. Nosimo često duh bez vjere i jasnoće, dušu bez nade, srce bez ljubavi, moramo živjeti, a tako nam se često ne će! - To su tužne litanije naših ljudskih usuda, na koje odgovaramo "Oslobodi nas, Gospodine!" Kako smo malo djeca Božja!

Ipak nam od jaslica dolazi obećanje:"Oni, koji ga primiše, dade im vlast, da budu djeca Božja!" Prema tome ne samo da se zovemo djecom Božjom, nego to i jesmo. To znači, da u nama postoji novi, božanski život, preobraženje čitave naše nutrine. Božjom snagom živimo nadnaravnim životom kao Bog.

Možda te snalazi sumnja, jer se to ne može vidjeti niti odmah osjetiti. No pripazi! Ako želiš dobiti životni izvor

zemaljskog blagostanja željezo i ugljen, moraš se spustiti u duboke slojeve zemlje. Slično tako ako želiš saznati jesmo li djeca Božja, moraš zaći u dubine svoje duše, koje se ne mogu mjeriti tvarnim mjerilima. U tim sakrivenim ponorima. U tim sakrivenim duhovnim dubinama ljudskih egzistencija susreću se Bog i čovjek, vrijeme i vječnost, vjera i znanje, milost i sloboda, nebo i zemlja, narav i nadnarav, svijetlo i tama, smrt i život. Tu u dubinama duše nalaze se Gospodinove jaslice. Tu se ispunjavaju riječi obećanja Božjeg posinaštva. Tu se čovjek ponovo rađa, ali ne od krvi ni od volje muževlje, nego od Boga. Učeni bogoslovi to nazivaju posvetnom milošću, sv. Petar sudioništvom Božanske naravi, a sv. Pavao i sv. Ivan Božjim posinaštvom, Božjim rođenjem u duši. Preslabe su to riječi da se izrazi tajna Božje prisutnosti u duši čovjeka.

Tu dolikuje šutnja. Prepustimo da slutnja obuzme našu dušu. Zašto da naše duhovno rođenje po Bogu ne bude za nas tajna, koju ne možemo dokučiti, kad je i zemaljsko rođenje za nas prilična tajna i zagonetka? Kad ljudsko srce zahvati prva ljubav, tko naslućuje kakvo je u njem nastalo proljeće! Kad nad tamno more alpskih vrhunaca jutarnje rumenilo prelije svoj grimiz, tko bi pomislio da su to isti bregovi od malo prije! A tko bi mogao opisati i protumačiti što znači, kad jedna duša po krstu i vjeri, po pokori i milosrđu dođe do milosti i postane Božjim djetetom, postane Spasiteljevim jaslicama!

Svi mi koji poniznom vjerom primamo Spasitelja i ispravnom voljom vršimo svoje dužnosti, nosimo u sebi novi, božanski život Božjeg posinaštva. Taj je život u nama sakriven, kao što je u krilu zemlje sakriveno njezino blago. Rijetko iz dubina duševnih ponora izbije pokoji bljesak: kad nas utjeha blagosliva, kad u nama procvate sveti mir, oduševljenje i pouzdanje, kad se malko podigne koprena svetih tajni, kad u nama čudesno porastu vjera, vjernost i radosna požrtvovnost, kad sva tragika i milina života iščezava pred veličinom vječnosti, kad u nama proključaju časovi pobožnosti, kad naš dugi posjet Spasitelju pred Svetohraništem postane životni susret s Gospodinom, tada kličemo "Rabboni-Učitelju"! U tim tek časovima malo naslućujemo, što je to novi život Božjeg posinaštva.

Nekoć su nas u djetinjstvu učili, da poštujemo tijelo i dušu kao hram Duha Svetoga, kao svetohranište Božjeg Sina, kao svetište Trojedinog Boga.

Predragi, to je više nego obična slika ili prispodoba, to je sveta i duboka stvarnost. Za sve, koji su izašli iz krsnog studenca, vrijede riječi:"Ne znate li, da ste hram Božji i Duh Božji da stanuje u vama?"(I.Kor.,3,6).Svima, koji imaju živu vjeru, rečeno je:"Krist stanuje vjerom u vašim srcima"(Ef.,3,17). Svima, koji su postojani u vjeri i ljubavi obećano je:"K njima ćemo doći i kod njih se nastaniti"(Iv.,14,23). Bog stanuje u nama

i djeluje zajedno s nama. Divna svijest, koja nas u isto vrijeme i baca na koljena i diže u pouzdanju. Svaki nemir i očaj, svaka sitničavost, nevolja i bol prestaju, kad kažem sam sebi: "Moj Bog živi i djeluje u meni!"

Djeca Božja, Kristonosci! Zar to ne mora visoko podići naše kršćansko poštovanje jednog prema drugomu! Moramo se cijeniti kao otkupljeni i sveta djeca Božja. Zar se ne mora iz ovog božanskog života roditi novo sveto nastojanje, da svete dubine svojih duša uskladimo sa svojim svakodnevnim životom na zemlji?

"Svima, koji ga primiše, dao je vlast, da budu djeca Božja". Nejakom djetetu, duši koju je Bog počastio velikim milostima kao i vojskama svih onih, koji se pošteno trude oko dobra u svom životu. Djeca smo Božja, Bog stanuje u nama i kao takvi slavimo Božić svojih duša. Zato ništa grešno, previše ljudsko i zemaljsko ne smije pomutiti taj vječni blagdan milosti. Amen!

LITERATURA: R. Linhardt, Feurige Wolke, I.

---

3. Prekasno!

Mlada Amerikanka, udata za jednog bogataša iz New-Yorka, na povratku u Kaliforniju postala je žrtvom teške željezničke nesreće, gdje je i sama smrtno ranjena i nije joj bilo pomoći. Bila je ona iz dobre katoličke obitelji i kao djevojka dobro odgojena u vjerskom pogledu. Ženidbom je medutim došla u jednu posve drugu sredinu, koja je pomalo uništila njezino vjersko osvjedočenje, eliminirala njezine pobožne vježbe, a ispunila joj i vrijeme i maštu i želje zahtjevima luksusnog života. Tako je ona u toj sredini zaboravila i Boga i vjeru i dušu.

Posve neočekivano i naglo istrgnuo ju je ovaj slučaj iz te sredine i stavio licem u lice sa strašnom stvarnošću smrti. Kad joj se približioliječnik prve pomoći, sva ga je zbunjena pitala:"Gospodine doktore, moram li umrijeti"? -"Nažalost, da!" "A kako ću dugo živjeti"? - "Možda još samo jedan sat!" Na taj joj se odgovor sledila krv u žilama i obuzeo ju silan strah. Skupila je zadnje sile i pokušala pobjeći sa svog ležaja:"Natrag kući, natrag u New-York!" "To je nemoguće", odgovori liječnik, "jer svaki pokret za vas znači smrt". Tad je u očaju počela nabrajati:"Gospodine doktore, koliko sam ja dobra mogla sa svojim novcem u svom životu učiniti! O, da sam ostala vjerna danima svoje mladosti! Kakva sam od tada postala! Sada mi preostaje samo jedan sat života! Sada je sve prekasno!..." - Zaista nije doživjela ni jedan sat, tako priča liječnik. Veli, da u svom životu nije vidio i čuo strašnijih riječi očaja. Nikad ga tako duboko nije ništa potreslo kao neprestano ponavljanje ovih riječi te nesretnice:"Prekasno je!"---

S pravom je tako rekao liječnik, jer zaista nema sudbonosnijih riječi od onih, koje se izgovaraju u zadnjim trzajima ljudskog života. Kad bi ovo bio samo jedan osamljen slučaj! Kod kolikih je bilo toliko dobrih odluka, kako su mnogi imali dobar početak, kako divno i nevino djetinjstvo, kako plemenitu mladost. Kako je sve to obećavalo bogatu duhovnu žetvu, a jesen je donijela sam kukolj. Prekasno sijati u jesen!

U Berlinu ima jedna ulica, koja se zove ulica pobjede. Kad su jednog dana uništeni svi spomenici koji su resili tu ulicu, nazvaše tu ulicu invalidskom ulicom. "To je simbol mog života",- živo je rekao jedan prolaznik. "Moja je mladost slična ulici pobjede, ali ju je grijeh pretvorio u invalidsku ulicu. Sada će postati grobljem, i to grobljem bez mira"!- Kako je to žalosno...

Vi stari i mladi! Ostanite vjerni svojoj Crkvi i vjeri. Ostanite vjerni u sve dane, da ne morate izgovarati na kraju strašnu riječ:"Prekasno"! Kako je strašno, kad bi trebalo na vaš grobni spomenim staviti riječ Prekasno!...

Neki se princ vraćao sa šetnje i sreo putem svog učitelja, pa ga upita:"Što moram činiti, da budem blažen i da se spasim?" "Ah, veličanstvo", odvrati čovjek, "pustite te misli za

kasnije. Ta vi ste još tako mlad!" No mladi čovjek zamišljeno odgovori: "Bio sam na groblju i vidio grobove, koji su kraći od mene".

Zaista, nikada nije prerano misliti i brinuti se za vječni spas. Sresti ćete ljude, koji će pokušati da vas zavedu, da vaš žar i revnost smanje, da vašu savjest i budnost uspavaju. Ne dajte se prevariti, jer će onda zaista biti prekasno. Doći će dan, kad će i tvoja životna lađa biti zaustavljena. Da li nasred pučine, ili možda već pri drugoj obali! U pričama Salomonovim je zapisano: "Strah Gospodnji produžuje dane, a godine se bezbožnika skraćuju"(1o,27).

U mjesecu srpnju 1927.g. bilo je strašno nevrijeme u Kruškoj Gori. Preko 15o.ooo.-ljudi je stradalo životom. Koliko je tu bilo dirljivih i potresnih prizora. Ljudi su bježali glavom bez obzira. Najviše je bio pogođen gradić Berggiesshübel. Nesreća je nadošla poput munje. U restoranu se su kartala tri čovjeka; opazivši vodu dvojica skoče kroz prozor i spase se, a treći, koji je u zadnji čas nastojao pokupiti novac sa stola, utopio se. Sva se ta nesreća dogodila 13 minuta prije 12 sati u noći. Svi satovi nađeni kod poginulih pokazivali su 13 minuta prije ponoći. Stali su u času, kad nitko nije ni najmanje očekivao.

Radite dok je dan, jer dolazi noć, kad više nitko ne može raditi (Iv.,9,4). "Budite spremni, jer u čas, u koji ne mislite, doći će Sin čovječji!"(Mt.,24,44).

LITERATURA: L. Wolpert, Heilige Saat, I.

---

4. Djeca Božja po Djetetu Isusu

Današnji nas dan uvodi u još dublju spoznaju božićne tajne. Na sam je dan Božića Dijete bilo predmet našeg klanjanja, a danas se pitamo, kakve nam je darove donijelo. Sveta liturgija nam odgovara: Božje posinaštvo.

U Ulaznoj pjesmi današnje mise duhom opet stojimo pred jaslicama i klanjamo se utjelovljenom Božjem Sinu, vječnoj Riječi Očevoj:"Kad je sve obuzimala duboka tišina i kad se noć nalazila u sredini svoga tijeka, sašla je s neba, Gospode, Tvoja svemoguća Riječ!"

U MOLITVI molimo Oca, da nam po Sinu dade da obilujemo dobrim djelima.

U POSLANICI dobivamo pobliže razjašnjenje, u čemu se sastoji to obilovanje dobrim djelima: Dijete u jaslicama nas čini Božjom djecom. Bog je postao čovjekom, da se mi pobožanstvenimo tako, da imamo sudioništvo u naravi Božjeg života. Po Adamovu grijehu prestali smo biti djeca Božja i postali robovi grijeha. Stari je Zavjet pridonio još i teški jaram Mojsijeva Zakona. "Kad se navršila punina vremena, poslao je Bog svoga jedinorođenoga Sina, rođena od žene", da nas oslobodi svega onoga i opet omogući da postanem Božja djeca. Postali smo po Bogu baštinici. Kristova nam djelatna milost pomaže da svladavamo sve zle nagone i napasti, a po posvetnoj milosti postajemo dionici Božjeg života. Kristova je ljudska narav loza, na koju smo mi nakalamljeni, tako da mi mladice postajemo prožeti istim životom, kojim živi i sam trs: tako našim duhovnim žilama teče božansko plemstvo. To je početak nadnaravnog života već ovdje na zemlji i po tom dobivamo pravo na baštinu vječnog života.

Sretni radi toga u PJESMI NA STEPENICAMA kličemo opet djetetu Isusu:"Najljepši si među sinovima ljudskim; razlilo se milje po usnama Tvojim...Srce moje kipi dobrom riječi...Aleluja!... Gospod /Dijete u jaslama/ caruje, odjeven u slavu".

EVANĐELJE nam govori, da unatoč Kristova rođenja ne će svi ljudi postati djeca Božja, jer svi nisu dobre volje. Kod ovog djeteta u jaslama opredjeljuju se duhovi svih vremena. Jedni ga mrze i nestaju, a drugi ga ljube i postaju djeca Božja i tako nose u sebi zalog vječnosti, kao Marija, njezin djevičanski zaručnik, starac Simeon, koji je bio posve odan Bogu i prosvijetljen Duhom Svetim, i proročica Ana, udovica, koji danju ni noću nije poznavala drugo osim molitve i mrvtljenja.

To je duboki smisao božićne tajne, koja napose dolazi do izražaja u svetoj misi kod prikazanja, kad svećenik ulijeva nekoliko kapi vode u vino. Bog je ljudsku narav u Adamu divno stvorio, t.j. u stanju milosti kao djecu Božju. Kad je Adam izgubio grijehom Božje posinaštvo, Isus je tu narav ljudsku još divnije obnovio. Učinio je to na taj način, da je uzeo na sebe ljudsku narav i tako nas učinio dionicima svoje božanske naravi. Zato i

moli svećenik dok ulijeva vodu u vino kod prikazanja (voda je simbol naše ljudske naravi): "Daj da se mi otajstvom ove vode i vina združimo s Božanstvom onoga, koji se je udostojao biti dionikom našega čovještva, Isus Krist, Sin Tvoj."

Ta se tajna obnavlja u punoj stvarnosti kod svete mise. Kod pretvorbe, "dok sve obuzima duboka tišina", silazi polako, zaodjenuta velom Tajne, Riječ Božja s neba sa svoga božanskog prijestolja na oltar, koji tako postaje jaslicama. U svetoj Pričesti On se sjedinjuje s nama, da nas tako napuni svojim božanskim životom i učini djecom Božjom.

---

5. Pred jaslicama

Draga djeco,

Božić je takav blagdan, da je drag svakom kršćanskom srcu. No posebno mu se vesele djeca. Zar nije tako! Djeca se najradije skupljaju oko jaslica i gledaju malog Isusa u hladnoj štali među životinjama, razmišljaju o onim ljudima iz Betlehema, koji Isusu nisu dali ni kuće ni doma i misle, kako bi oni to drugačije uredili, da su u ono vrijeme živjeli. Zato ovako Isusu govore: "Mali Isuse, kako si zlatan! No kako ti je hladno... Znam ja, da ti tu ležiš za mene, moga tatu i moju mamu, moju baku i djeda, za braću i sestre; za siromahe i bogate, za učene i neuke, gospodare i sluge, građane i seljake; za one koji sada umiru ili koji se rode, za vesele i žalosne, za site i gladne, za gole i bose kao i za one, koji imaju svega u izobilju...

Ti ležiš tu, Isuse, za sve nas. Za one koji te vole i za one koji te ne vole, koji ne žele Tebe u svojoj sredini i zato pred Tvojim dolaskom zatvaraju vrata kao nekoć stanovnici Betlehema. Ležiš i za one, koji bi te htjeli istjerati iz naših dječjih srdaca; došao si i za one, koji te ne vole, nego progone, koji te psuju i proklinju, koji te mjesto hvale za sve što si im dao, grde i mrze. Baš su ti nezahvalni!

A ti, Isuse, samo šutiš. Kao da ništa od toga svega ne znaš! Kao da te se to ništa ne tiče. Znaš sve što i tko su ti, a ti sve to podnosiš, jer ih ipak voliš, voliš njihove duše.

No zato, Isuse, pogledaj nas, koji smo ti došli. Vidiš, kako te mi volimo: sva su naša srca tvoja... Zemlja bi nam bila pusta bez tebe i osjećali bismo se tako siromašni, da ti nisi s nama i da svaki dan ne dolaziš u svetoj misi i sv.pričesti.

Sad razumijemo riječi sv.Franje Saleškoga: "Božić je takav dan, kad anđeli čak i na zemlji traže raj, koji se s nebeskih visina uistinu spustio na zemlju u skromnu betlehemsku špilju".

U glavnoj je tamnici u Londonu u jednoj ćeliji bio neki zatvorenik sav u okovima. Bio je tako osudjen. Ruke su mu bile klonule već od okova, a on je sav bio iscrpljen i klonuo. U ćeliji mu je bio potpun mrak: nijedna zraka sunca nije unutra dopirala. Nitko ga nije smio posjetiti niti k njemu doći. Ipak se na njegovom licu nije vidio očaj i zdvojnost. Kroz dugo je vrijeme uspio okovima urezati na zid ćelije riječi:"Dragi Isuse, budi uz mene!" Kadgod bi mu bilo teško, kadgod je zapadao u očaj, podigao bi oči prema tomu mjestu tamnice i to mu je davalo snage da izdrži do kraja.

Tako je i nama draga djeco. Isus je uvijek uz nas: i kod učenja, i kod sastavljanja zadaća, i na ulici, i kod kuće, i u društvu, i kod rada i na odmoru. Posebno je uz nas ovdje u crkvi, kad se nalazimo pred Njim u svetohraništu. Tu mu se vi molite i pjevate mu svoje lijepe pjesme.

A da li znate, kako ćete biti najsigurniji, da će Vam molitva biti uslišana? Čujte:

U Carigradu je prije mnogo vremena živio biskup Porfirije. Došao je u carski grad caru Arkadiju, da ga moli neku milost. Dugo je već boravio biskup u Carigradu, a nikako se nije mogao odlučiti, da caru podastre svoju molbu. Najednom se dosjeti: caru se Arkadiju rodio sin Teodozije. Saznao je biskup, kad će caru prvi puta nositi sina da ga vidi. Tada se biskup brzo umješa u pratnju, dođe do malog princa i pod pokrivalo djeteta stavi svoju napisanu molbu caru. Dakako da je molba pronadjena i da ju je car pročitao. Još je razumljivije, da u tom svečanom i radnsnom trenutku car nije mogao odbiti molbu biskupu, nego ju je uslišio.

Eto, djeco moja, tako ćete i vi učiniti: kad nešto molite, onda ćete tu svoju molbu staviti u ručice malom Isusu, da ju odnese nebeskom Ocu. Tad ju ni nebeski Otac sigurno ne će odbiti.

Mali nam je Isus puno darova donio svojim rođenjem, a najveći je taj, što nam je omogućio, da smo i mi postali Božja djeca. Zato, jer smo Božja djeca, imamo pravo na nebo, koje će nam sigurno dragi Bog dati, ako budemo dobri u životu.

Božić će proći. Jaslice ćemo odnijeti iz crkve. No Isus će ipak neprestano ostati u svojim vječnim jaslicama, u svetohraništu. Oko njih se mi svake nedjelje skupljamo i klanjamo se Isusu, molimo mu se i tako Ga radujemo. On se ne će morati na nas potužiti, jer smo i mi djeca Božja, jer i mi ljubimo dragog Boga i vršimo njegovu volju.

Zato se budemo smjeli s Isusom navijeke radovati u lijepom nebu. Amen!

S T A R A   G O D I N A

1. Ispit i odluka

Ovo Silvestarsko veče neobičnom snagom zahvaća našu dušu. Dok gledamo večeras oko sebe ovdje u crkvi tolike, kako su došli da bar jednom kažu hvala, dok sjetna srca pomišljamo na tako skori svršetak ove godine, obuzima nas neki posebah osjećaj ozbiljnosti. Duh naš u ovaj ozbiljan čas ulazi u sebe, otkriva stranice svoga duhovnoga bitka i prodire u dubinu svojih skrivenih nutarnjih tajna, koje su nerijetko čitave godine pokopane i nemamo vremena zaviriti u njih. Takovi su časovi za jednog čovjeka najodsudniji i ujedno najplodonosniji...

Jest današnje razdoblje ljudskog života takovo, da veoma lako zaokupi sve naše i duševne i tjelesne sposobnosti i ne nađemo vremena -bar se tako izgovaramo- za ono ozbiljno i neprolazno. Također je istina, da neki jedva uz najveći maksimum svih napora svojih i čitave obitelji vežu kraj s krajem u svakodnevnom životu, kao što je i istina i to, da s druge strane nekoji postavljaju jedini i isključivi cilj svom životu i uopće opstojanju užitak, pa bio on kakve mu drago naravi...

Ovo Silvestarsko veče je takvo, da ispravno i neumolno postavlja ispravne granice ljudskom djelovanju i pred naše duševne oči stavlja konačni i jedino pravi cilj naše egzistencije. Zato je ovo veče veoma važno, jer je ono veče milosti, kad Gospodin posebnom ljubavlju nuka naše duše na pokajanje, na odluke, na ispravne poglede, kad posebnom darežljivošću daje svijetlo u razum i suzu na oko. Takav je naš Bog: kad mu je čovjek najnezahvalniji, onda ga On posebnom ljubavlju privlači sebi dokazima svoje božanske ljubavi. - Bog je ljubav!

Ovo te Silvestarsko zvono pozvalo, da ovdje, pred licem svoga Boga, načiniš obračun, platiš zaostatak svoga duga i stvoriš zdrav plan za budućnost.

Možda ti stereotipno zvuči, da moraš ovdje stvarati neke bilance, polagati neke račune...Možda te to tako smeta, da te odbija od crkve. No ne smiješ zaboraviti, da si ti jedno razumsko biće i da moraš razumno živjeti. Svojim pak razumom spoznaješ svoje određenje, koje nije ova zemlja, nego je duhovno određenje, duhovni cilj, kojem si podvrgnut i koji je jedino dostojan tebe. Za tebe kao čovjeka je prenisko, da se izjednačiš s nerazumnim bićima, jer se daleko od njih razlikuješ svojim duševnim i duhovnim životom. Baš taj život, osnovan na razumu, kojim ga shvaćaš i tako ga činiš svojom svojinom, zahtjeva od tebe razmišljanje, polaganje računa nekom višem od tebe, komu si odgovoran i za koga si određen. Kad si to sve tako lijepo

shvatio, onda kao razuman čovjek uvidaš, da Bog, koji te je stvorio, traži od tebe i djetinju poslušnost i ljubav. Ta se pak poslušnost i ljubav ima odraziti u vršenju Božje volje u svom životu. Sada dolazi ono pitanje: kakva je moja protekla godina bila, ako ju gledam s Božje strane? Možda sam s materijalne strane i dobro prošao, možda sam se u prošloj godini i teško mučio, možda su me snašle i mnoge tjelesne nedaće, možda je i smrt i bolest pohodila moju kuću!... Sve je to moglo biti, ali to nije sada ono najglavnije. Najglavnije je sada ovdje kakav sam ja bio prema svom Bogu kroz ovu proteklu godinu. Da li bi na vagi mog života ova godina prevagnula u dobru ili zlu? Da li sam stekao dobrih djela? Što me je poticalo na rad, da li Bog i moja dužnost, ili možda želja za dobitkom i svijest da budem prvi i tako se istaknem pred drugima?

Predragi prijatelju, baš ovo Silvestarsko veče je najprikladnije za ovakve misli. Tu se sastaju posljednje minute jedne stare godine i započinje životni elan i dinamizam rađanja jedne nove. Taj nas vremenski susret novoga i staroga uvijek ponovo dira i pobuđuje u nama misli na vječnost, čežnju za nečim boljim i stalnijim. U ovakvim nam časovima sve ono blještavo i vanjsko ne godi i spremni smo odmah priznati, da je to sve taština i prolaznost.

S druge strane, zar ne vidiš, kako vrijeme tako brzo prolazi! Kako je brzo protekla ova godina! Kako je bilo brzo došlo proljeće. No jedva što je propupalo, evo već vrućeg ljeta, a iza njega još prije jeseni. Sada stojim pred krajem. Ova godina već pripada onim mnogima, koje se više nikada ne će vratiti. S njom dakako više nikada ni prilika, da to vrijeme iskoristimo u dobro. Kako takav čas glas savjesti onoga, koji je tu godinu ispunio dobrim djelima, umiruje dušu i daje blagu ali sigurnu nadu nagrade! A oni drugi... Kuda će Gospodin s nama grešnicima? Kuda ćemo mi s našim grijesima, kad se ne usudimo svoju sramotu nositi na svijetlo dana? Zar da i naša savjest drhti pred Bogom kao sucem. No neka, jer je bolje sada, nego kasnije! Neka taj sveti strah ispuni svu našu dušu, jer je takav strah spasonosan i obećaje popravak i dobre odluke.

O ovakvim dobro upotrebljenim časovima Silvestarskih večeri ovise sudbine mnogih duhovnih egzistencija. Čovjek koji dobro promisli, a ima uz to poštenu i jaku volju uvijek učiniti ono što je dobro, taj će ovakvih večeri skrenuti sudbinsku lađicu svog života direktnim smjerom prema obalama sigurne vječnosti. Taj više ne će trpjeti nikakvog zaobilaženja, taj ne će više dopuštati nikakvog popuštanja slabosti ili stupati u paktiranje s protivnim strujama i vjetrovima. Nikakve napasti, nikakva zamamnost sirena, nikakva naravna sklonost zlu i grijehu ne će više u njegovu životnom putu igrati kakvu ulogu. Taj će čovjek imati duhovnu kičmu, bit će hrast, a u isto vrijeme mala skromna ljubica, koja će mirisati ljubavlju prema Gospodinu.

Sve je taština, svako djelovanje, svaka misao, svaka želja, ako u njima nije ukalemljen kao bitni elemenat Bog i Njegova volja!

Zato danas, predragi, ozbiljnost u sebe i svoj život! Najveća nam je pogreška to, što smo previše površni, što smatramo Gospodina Boga nekim nemoćnim staračkim bićem, koji će nama svojoj djeci oprostiti i neokajane grijehe. Ne! On hoće dobru i poštenu volju. On hoće grešnika, ali na koljenima! On je vječni protivnik uštirkanih i nesavitljivih ljudskih šija, koje se prigibaju samo pred mamonom, zvao se on kako mu drago. Kakavgod si danas ti pred Bogom, nemaj straha, ako u tvojoj duši ima dobre i poštene volje, da popraviš i okaješ zlo, a nastaviš život u dobru.

Zato odluči!

Ovdje je izlišno svako mudrovanje. Ovdje pomaže samo Božja logika, koja je protivna ljudskoj logici. Prema ljudskoj logici su mnogi propali. Pred Bogom je velik ponizan čovjek, jak je onaj koji je slab, bogat je onaj koji ništa ne posjeduje. Za te su se riječi mnogi spotaknuli, jer su Božju mudrost mljeli ljudskim mlinovima i jer su Božju djecu pokušavali staviti u ljudske cipele.

Ljudski je život vir milijuna, koji neprestano kao rijeka dolaze i odlaze: hiljade svakog sata umiru, a hiljade se opet nanovo rađaju. I ove godine, koja je na izmaku, desetci su tisuća ljudi sišli s pozornice tjelesnog života. Tu će biti i za nas svako mudrovanje izlišno, jer će i nama trebati prekoračiti prag vječnosti. Kolikogod je nesigurno kada će kosac smrti doći do nas, tako je sigurno da će doći. Svaki dan na svijetu umire preko 140.000 ljudi!

Što će biti od mene, ako se pred Sucem pojavim praznih ruku? Svaki čovjek ima tri prijatelja. Kad umre, sva su tri došla da čovjeka posjete i oproste se od njega. Na groblje su već pratili pokojnika samo dva prijatelja, a dalje preko groba samo jedan. Prvi je prijatelj naši znanci, s kojima smo proveli mnoge ugodne časove. Drugi, to su naši roditelji i rodbina, koji su nas dopratili do groba, ali dalje nisu mogli. Treći pak, to su naša dobra, a i zla djela, koja nas prate do Suca. Tamo će jedino dobra djela i zasluge biti naši odvjetnici i spasiti našu čast i osigurati sretnu vječnost. Zamislite, kako bi bilo strašno, da na prodoran pogled Spasiteljev ne bismo morali protrnuti i čuti riječi:"Odlazi od mene...".

Zato današnja odluka, dragi prijatelju, mora promjeniti odmah tvoj život. Ne čekati starosti, ne čekati drugih prigoda, ne očekivati jačih okolnosti i težih potresa. Ako sada ne počnem, nikada ne ću početi, ili ću počimati, a nikada završiti. Pakao je popločen dobrim, ali ne ispunjenim odlukama...

Vrijeme je krajnje, da se popravimo. Ne znamo, da li će nam biti dano kasnije dovoljno vremena, da sve popravimo.

Bog daje dovoljno vremena, ali kako dugo. Njegov je dolazak kao dolazak tata. Zato treba biti budan. U duhovnom pak pogledu biti budan znači, biti spreman na prelaz u drugi život. Vidite i sami, kako je vrijeme kratko. Siguran sam, da na drugo Silvestarsko veče ne ćemo opet biti svi ovdje, koji se sada nalazimo u crkvi. Tko? To samo Bog zna, a mi znamo samo to, da smo kovači vlastite sreće.

Kršćanin katolik ne pada u melankoliju i žalost nad prolaznošću vremena i eventualnom bliskom smrti. On je pun optimizma i radosne nade. Njega ništa ne može iznenaditi, a najmanje neugodno iznenaditi. On sve stavlja u ruke Božje Providnosti, on čuva neprekinut vez ljubavi s Gospodinom Bogom, on dušu svoju često čist i hrani božanskom hranom. Neka ova godina mirno odlazi u prošlost i zaborav. Neka se sve oko mene izmijeni, neka bude što mu drago:"Ja znam, da moj Otkupitelj živi i ja ću na Sudnji dan uskrsnuti od zemlje"(Job,19,25). Ako moje godine nestaju kao dim na vjetru, ako se velikom brzinom redaju jedna za drugom, unatoč toga ne ću sa strahom misliti na smrt, jer sam vjerno služio Bogu. "Ti jedini jesi i tvojih godina ne će nestati!"(Ps.101

Uz kajanje i odluke ove ozbiljne večeri naš se pogled krade i preko ograde u početak sutrašnjega dana, koji nam donosi novo vrijeme. Gledajući ove snježne pahuljice kako se večeras poigravaju i konačno sve padaju na zemlji, pomišljam na sve naše želje za buduću godinu. Te su naše želje slične ovim snježnim pahuljicama: sve su se uzvrpoljile na početku nove godine i veselo lepršaju oko nas i konačno padaju i stvaraju jedan snježni pokrivač oko nas. No da li je taj pokrivač uvijek posve bijel i da li su naše želje i čežnje za novu godinu tako lijepe, čiste i bijele, da prave oko našeg života nevino-bijeli sag? Mogu li reći Gospodinu, da su sve moje namjere, želje, molbe i čežnje tako bijele pred njim kao snijeg i slobodne od svake natruhe nečistoće?

U dubini duše potresen svaki od nas danas sa svom ozbiljnošću pjeva pjesmu zahvalnicu Gospodinu na svim udijeljenim darovime stare godine:

"Ispovijedamo Oče, da smo dosada više cijenili taštinu ovoga svijeta, a tebe odbacivali od sebe. Molimo te, primi naš svečani zavjet, da ćemo u novoj godini vjernije služiti! U ovaj svečani čas, u posljednjim kucajima jedne godine, obećajemo ti vjernost. Svi i svaki dan ćemo slaviti tvoje sveto Ime!

U tebe se, Gospodine, uzdam, i ne ću se postidjeti do vijeka!

LITERATURA: T.Toth: Im Weinberg des Herrn, 1934.

---

2. Stara godina

Jedna stara istočna priča kaže:

Živio je u davno doba na istoku moćan car. Nadaleko je bio poznat kao mudar, blag i pravedan vladar. No jedan se od njegovih doglavnika pobuni protiv cara i htjede ga srušiti s vlasti. Car skupi vojsku, svlada buntovnika, uhvati ga i baci u tamnicu. Kazni ga na malo čudnovat način: dođe ga odvesti do jednog dubokog ponora, ali ga ne baci u nj, nego ga s mnogo konopaca sveže nad ponorom tako, da je osuđenik visio vezan nad ponotom. U određenim je vremenskim razmacima carev glasnik dolazio do ponora i pitao osuđenika:"Kaješ li se za svoj čin i obećaješ li vjerno caru?"-Kad je carev glasnik prvi puta došao, na pitanje mu je osuđenik odgovorio ruganjem i grdnjama. Tada glasnik prereže jedan konopac. Tako je to išlo sve do posljednjeg konopca. Kad je glasnik zadnji puta došao, dok je osuđenik već visio samo na jednom konopcu, postavi mu isto pitanje. No zločinac i na ovo zadnje pitanje odgovori užasnom psovkom, a carev glasnik tada prereže i zadnji konopac, a osuđenik se uz užasni krik strovali u ponor...

Ako malo dublje promislimo, odmah nam postaje jasno, da smo veoma slični tom buntovniku. I mi imamo dobrog vladara na nebu, koji je nadaleko, po svem svijetu, poznat kao dobar i blag. On je dao i svoga Sina ubiti, da spasi svoj narod. On je strpljiv i godinama čeka na pokajanje. On šalje svake stare godine svojim podanicima glasnika s molbom da se obrate i poprave, jer će inače propasti u ponorima vječne smrti.- Mi pak na to reagiramo upravo onako kao onaj buntovnik: dočekujemo carevog glasnika staru godinu i rugamo se svemu, ostajemo i dalje tvrdokorni u svojim opačinama i grijesima, a da ne pokazujemo nikakvog znaka pokajanja. Da pak nekako ušutkamo u sebi glas savjesti, onda staru godinu utopimo u vinu i opojnosti grijeha. To smo mi.

Možda će netko od vas misliti, da nije takav. No neka mi nabroji Božje i crkvene zapovijedi, koje nije prekršio i pogazio. Neka dođe netko, koji nije bio dragom Bogu nezahvalan! Svi imamo razloga i dovoljno razloga, da prignemo koljena i molimo Gospodina za smilovanje i oproštenje. I to odmah, što prije, jer visimo na nitima, a svaka nam stara godina prereže po jednu. Koliko ih još ima? Tko to može znati. Kako je sudbonosan posao, odgađati pokajanje zavaravajući se mislima, da još ima dovoljno vremena. Koliko je već anđeo Božji iznenadio i škarama pravednosti iznenada prerezao i posljednju nit života koje smo se tako grčevito prihvatili i mislili, da će trajati vječnost. Koliko imamo takvih primjera, koji nas ozbiljno opominju, no mi i dalje ostajemo tako djetinje neozbiljni u tim tako ozbiljnim pitanjima!

Pogledaj ovu svoju prošlu godinu. Kakav si bio? Da li si zavrijedio, da ti Bog dadne prilike, da na ovu staru godinu dobiješ milost i okaješ prestupke i dobiješ opet Božju milost?

Koliko je tvojih konopaca već prerezano? Možda si već u dubokoj starosti, ili pak u rascvjetanoj mladosti? I jedno je i drugo Božja volja, oboje je dobro, samo se ne smijemo uspavati u misli, da nikad ne će biti kraja, ili pak padati u očaj, da je sve propalo. Kakogod je Bog velik u opraštanju, tako je jednako velik u pravednosti.

Ima ljudi, koji na staru godinu prave planove za novu, kuju i snuju, kombiniraju i računaju kako bi što više povećali materijalno svoje blagostanje. I to je dobro i potrebno dotle, dok čovjek uz te brige ne zaboravi na svoju dušu. Čujte, što o tomu veli sv.Pismo:

"Jednom čovjeku rodila je zemlja preobilne plodove. I mislio je u sebi govoreći: 'Što ću učiniti? I reče: Ovo ću učiniti: srušit ću svoje stare žitnice i sagraditi nove. I u njih ću skupiti sve, što mi je rodilo i sva svoja dobra i reći ću duši: Dušo, imaš mnogo dobara, dosta za mnogo godina, odmaraj se i jedi! Pij i gosti se!' A reče mu Bog: 'Luđače, još ove noći tražit ću dušu tvoju od tebe!"(Lk.,12,16-2o).

Kako bi bilo kobno, da se meni nešto takvo dogodi: da me Gospodin zgrabi usred grijeha i iznenadi svojim pozivom na sud! A lako bi mi se to dogodilo, jer ovako zdrav, jak i mlad lako zaboravljam na duši i previše lako se igram grijesima.

Predragi, i ova je stara godina ozbiljna opomena svakome od nas, bio star ili mlad. Ozbiljna opomena, da je vrijeme veoma, veoma kratko, a toliko još toga treba za svoju dušu urediti.Koliko treba zlih sklonosti odstraniti, u koliko se kreposti izvježbati! Koliko grijeha istrijebiti, koliko dobrih djela učiniti!

Privući će nas Bogu ljepota Božjeg doma i službe Bogu, samo treba početi i hrabro nastaviti. Tko zanemari molitvu, taj se ne će moći uzdržati od grijehe. Obitelj, gdje se ne moli, nije i ne može biti Božja obitelj i u njoj Bog ne stanuje, nego grijeh.Zapamti, da imaš samo jedan život i samo jednu dušu. Još više, da nisi odgovoran za svoju samo dušu, nego i za duše svoje djece. Tu odgovornost ne može nitko skinuti s tvojih ramena. Za nju će trebati položiti račun prije ili kasnije. Život nije igranje, nego veoma ozbiljan i sudbonosan posao.

Dok večeras dirnuti i zahvalni pjevamo Gospodinu Bogu zahvalnicu za sve dobro, što nam je udijelio prošle godine, za sva oproštenja, kojima je izbrisao naše nezahvalnosti i grijehe, u isto Ga vrijeme molimo i blagoslov za naše dobreodluke i za našu dobru volju, kojom počinjemo novu godinu.

Neka bude Gospodinu hvala za svaku milost. Amen!

---

3. Iz stare godine u novu

Danas je posljednji dan ove godine. Opet je jedna godina otišla u nepovrat. Započela je bila u zimi i evo opet završava u zimi. Bilo je divno proljeće, toplo i blago ljeto, bogata i plodna jesen i opet zima. Čitava je godina tako brzo prošla. Dan za danom, mjesec za mjesecom i evo nas na kraju... Prošli su dani bogatih, koji nisu znali što je oskudica i neimaština, no prošli su također i dani onih, koji su u zdjelama gledali jedino svoju bjedu; prošli su dani besposlica, koji su stajali na životnim trgovima, a da nisu ništa učinili ni za zemlju ni za nebo; prošli su dani mukotrpnog rada od ranog jutra do kasne večeri bilo na poljima, bilo u radionicama i tvornicama; prošli su dani bolesti, žalosti i tuge... Sve je prošlo kao sjena oblaka na livadi. Prošle su sve radosti, ali i žalosti jedne čitave godine. Ah, kako je sve zemaljsko prolazno!

Večeras je posljednja večer ove godine i dan je već na izmaku. I nehotice dižemo svoj pogled prema onom danu, koji će biti posljednji u našem životu. A taj će dan doći posve sigurno. Da li će to biti slijedeće godine? Svaki dan umire na svijetu 140.000 ljudi. Ogroman vlak do vrha nakrcan svakog dana kreće prema obalama vječnosti. Karte si za put svaki čovjek sam pravi svojim životom i dobrim djelima. Stanice su u vječnosti dobro poznate. Dobro treba pregledati karte, jer ako je kriva, treba ju odmah u ispovijedaonici izmijeniti. Kažem odmah, jer tko zna, da li ne treba još ove noći otputovati.

Kad se još jednom osvrnemo na proteklu godinu, moramo u svom srcu probuditi zahvalnost prema Bogu, koji nas je prošle godine obasipao tolikim darovima i dobročinstvima. Njegov je blagoslov svaki dan počivao na nama. Pratio je sva naša djela i pothvate. Njegova je dobrota blagoslivljala našu kuću, polja, livade, vinograde i naše obitelji. Dao nam je dovoljno hrane, pomogao da smo mogli doći do odijela. Obdario nas zdravljem... Koliko smo tek duhovnih darova i milosti dobili u mnogobrojnim misama koje smo slušali, sakramentima, koje smo primili, propovijedima, koje smo čuli! Koliko smo neprolaznog blaga skupili za nebo. Napose je velika milost Božja, što nas Gospodin nije iznenada pozvao nepripravne k sebi, i zato danas od sveg srca pjevamo zahvalnicu Gospodinu.

Za zahvalnošću mora uporedo ići i kajanje. Tko ne želi biti farizej, mora danas s izgubljenim sinom govoriti: "Oče, sagriješio sam nebu i tebi!" (Lk.,15,18). Možda si otrov grijeha stavio i u druge duše. Sjeti se loših ili zlih riječi, koje si pred drugima izgovorio, a koje su druge sablaznile. Možda si svojim primjerom druge zaveo na zle putove i odvratio ih od Boga? ... Koliko imaš razloga moliti: "Smiluj mi se, Bože po velikom milosrđu svojem...".

Kako zna biti stara godina bolna za stara čovjeka, koji je dopuštao da mu je cijeli život protekao uzalud i sada se na kraju našao praznih ruku! Evo vam jednog primjera, kojed spominje pisac Jean Paul (Karakter, str.15o):

"Bila je hladna silvestarska noć. Uz prozor svoje sobe stajao je starac osamljen i zamišljen. Gleda tjeskobno i očajno čas na daleko svjetlucavo nebo, čas na mirnu snijegom pokrivenu zemlju. Taj čas nije valjda na zemlji bilo srca manje radosna, a duše pustije i očajnije od njegove. Grob se eto već pred njim otvara, iz dana u dan mu se sve više približava i sada pun groze uviđa, da iz cijelog dugog života nije sobom ponio ništa do zablude, grijeh, gomilu bolesti, tijelo skršeno uživanjima i do u srž zatrovanu dušu. Poput strašnih prikaza vrte mu se u fantaziji lijepi dani mladosti: ono divno svibanjsko jutro, kad se od oca prvi put oprostio, da pođe nepoznatim putem života; sjeća se onog sudbonosnog časa. Bio je mladić u kojega su polagali prekrasne nade. Stajao je na raspuću i imao se odlučiti. Jedan je put bio put kreposti, vršenja dužnosti, poštenja, put mukotrpnog rada, ali put, koji daje duši mir i vodi do konačnog cilja. Drugi je bio put tjelesnog uživanja koji je mnogoobećavao, a davao samo grijeh i vodio lukavo u konačnu propast. On se odlučio za ovaj drugi. Neizreciva bol glođe srce starog čovjeka i od tuge uzdahne u tihu noć: O, kad bi mi se još jednom povratile mladenačke godine! O Bože, daj mi još jednom, da izaberem put, daj mi mogućnost da izaberem drugi put!"

Starčevi su se uzdisaji gubili u tišini ledene zimske noći, jer on nema više mogućnosti biranja...

Za nas još to ne vrijedi. Mi još možemo birati. Zato se učimo na nesreći drugih. Tada ne će trebati jadikovati za proteklim danima, jer će ti dani biti ispunjeni blagoslovljenim radom.

Vi, djeco, slušajte svoje roditelje. Sveta je Božja zapovijed: "Poštuj oca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji"!

Mladići i djevojke, sjetite se riječi sv. Pisma: "Kako je lijep čist naraštaj u sjaju svojem. Besmrtna je slava njegova, jer je poznat kod Boga i kod ljudi!" Živite časno i pošteno. Živite kako to dolikuje onima, koji imadu Boga za oca, Krista za brata, Mariju za majku, anđele za vodiče, a svece za uzore!

Vama, žene, dozivam u pamet riječi sv.Pavla, koji ističe, da vaš ukras nije pomno uređena kosa ili zlatne ogrlice, nego vaša ljubav i vjernost mužu i djeci.

Vi, kršćanski supruzi, izbjegavajte neslogu i razdor međusobni kao i sve ono što tome vodi. Živite u ljubavi. Budite jedno drugome potporanj i utjeha, vodič i uzor na životnom putu.

Roditelji, odgajajte djecu u strahu Božjem. Učite ih dobru i čuvajte ih od pokvarenosti i grijeha.

Ako bude tako svaki vršio što bolje može svoje dužnosti, ostvario svoje odluke, to će ga dovesti ne samo do mirnog života ovdje, nego i do sretne vječnosti.

Predraga kršćanska braćo, sve je zemaljsko prolazno. Zahvalimo Bogu na svim dobročinstvima prošle godine. Iskreno požalimo sve ono,što smo pogriješili. Milost će Božja pomoći, da budemo u novoj godini bolji. Tako na taj način kao pravi kršćanin katolik prelazi iz stare u novu godinu čitavog svog života, tomu ne će biti teško preći iz ovog života u vječnost.Amen!

---

4. ZAhvala-promišljanje-pouzdanje

U ovoj Silvestarskoj noći ne događa se zapravo ništa tako novo i veliko. Jedna godina doduše svršava i druga počinje, ali ništa drugo. Za čovjeka kršćanina ovo veče ipak ima veliko značenje: dobri je Bog prošlu godinu ispunio tolikim svojim darovima, pa mu zato zahvaljujemo večeras. Jedno vrijeme koje smo trebali ispuniti dobrim djeli,a sada je na završetku. Kako je koristan mali osvrt.

U svim novinama danas i ovih dana ima puno osvrta na proteklu godinu. I šaljivih, i ozbiljnih. No mi smo i u nadnaravnom pogledu dobili od Boga nebrojeno darova. Danas je čas, da mu od srca zahvalimo. Bog hoće, da mu zahvaljujemo. Očito je to pokazao, kad je izliječio lo gubavaca, a samo mu je jedan došao zahvaliti. Potužio se Isus radi toga i pokarao zakvu nezahvalnost.

Istina je, sutra počinje nova godina, pa je čovjek unaprijed i nehotice pun planova kao šipak koštica, no korisno je ne previše žuriti, nego se malo zaustaviti. Ta Bog nas je prošle godine pohodio!

Koliko smo imali radosnih časova. Kao prijatni i dragi gost radost je ulazila u naše domove. Mi smo tu radost primali kao nešto posve prirodno i nužno, a da nismo ni pomislili, da je to poseban izraz ljubezne pažnje našeg Nebeskog Oca. Pohodio nas je i vremenitom radosti ovog života, a dao i nutarnje duhovne neprolazne radosti, koje se sastoje u stalnom i neprekinutom životu milosti. Baš radi te nenametljivosti Božje kao da nismo ni primjećivali iskaze Božje dobrote, pa mu nismo ni zahvaljivali. A to ne valja. To nije lijepo.

Bog je bio kod nas i u teškim časovima trpljenja. Nije On muku uvijek otklonio od nas i skinuo teret s naših ramena. Ta ni Njemu nije nebeski Otac u Getsemaniju uzeo kalež muke! Ne, on nas ipak nije ostavio: pomagao nam je nositi teret, tješio nas je, u najtežim časovima pomoć je došla posve iznenada...On je bio uz nas kao uz učenike iz Emausa, a da Ga nismo ni prepoznali! A gdje je hvala za svu Božju dobrotu!

Budimo zahvalni i onima, preko kojih nas je Bog obdario svojim darovima. Pomolimo se u ovaj čas i za svoje dobročinitelje. Reknimo danas riječ zahvale i onima, koji su se kod naše kuće za nas cijelu godinu brinuli. Koliko ćemo ih razveseliti, kad oni opaze iskrenu hvalu u našem srcu i priznanje njihove brige, koju su tako rado brinuli za naše dobro.

Promjena godine sjeća nas također i na kratkoću vremena. I za nas će se jednom sve svršiti i trebat će podnije račun za sve. Večeras se treba i toga sjetiti.

Isus je pričao priču od talentima: jedan je čovjek primio pet, drugi dva, a treći jedan talenat. Prva dvojica su svoje talente upotrijebili na dobro i Gospodin ih je nagradio. Treći je svoga zakopao, pa je zato bio kažnjen. Ovaj je sličan svima onima, koji uzalud trate svoje vrijeme,

Što nam je činiti? Sve gledati Božjim očima. Uzet ćemo sve događaje prošle godine i pitati se, što oni vrijede pred Božjim sudom i što će nam vrijediti na sudnjem danu? Kako će tada ispasti sićušna briga ona, koju danas smatramo tako velikom, a opet kako će neznatne stvari ispasti tada velike i važne! Život promatran Božjim očima, dobiva posve drugu vrijednost. Svijet se boji prolaznosti, zato danas buči i banči, da u čaši opojnosti zaboravi prolaznost vremena, koja ga opominje na ozbiljnost. Mi kršćani smo drugačiji: nas ne straši ništa, jer znamo, da je sve u Božjoj ruci, jer znamo da se sve mijenja, ali uvijek nepromjenjen u svim ljudskim zbivanjima ostaje Bog.

Taj nas Bog uvodi i u novu godinu. Zato mi kršćani u nju ulazimo s pouzdanjem. Krist je naš put. Sve slabosti, sve zlo, sve ćemo ostaviti u staroj godini! Uzet ćemo samo dobru volju, veliko pouzdanje i ljubav prema Bogu kao suputnike na Božjim stazama novog vremena.

Silvestarsko veče! Gledamo naprijed i natrag. Ne znamo točno što smo učinili krivo, ne znamo što će doći. No posve sigurno znamo, što nam valja sada činiti: s Bogom započeti!

Amen!

GOTTESWORT, 1956.

NOVA GODINA

1. Religiozna bilanca

Izmjena sadašnjosti i prošlosti vremena ne događa se samo u ponoć između stare i nove godine, nego ona postoji svakog trenutka. Početak i svršetak izgovorene ili napisane riječi već znači izvjesnu izmjenu, sadašnjost i prošlost. I to u tom smislu, da prošlost ne polazi za nama sakupljavana u neke posude da nam ne propada, nego u tom smislu, da se jednom proteklo vrijeme nikad više ne vraća. Ni vrijeme ni mogućnost popravka propuštenih prilika. Zato ne valja smatrati ozbiljnost situacije samo u ponoć stare godine, nego je ona jednako ozbiljna svakog časa.

Međutim, na našem putu vremena prema vječnosti ipak su potrebne neke stanice, na kojima ne da odmaramo, ali da se bar na časosvrnemo, pregledamo bar najkraći dio pređenoga puta i bacimo pogled na najbližu dionicu, koja nam se stere pred očima. Takve su stanice mjesta duhovne okrepe, a takodjer i mjesta revidiranja pravca, zaobilaženja i vraćanja na pravi put. To su kao neke visinske kote, s kojih nam se pruža bolji vidik.

Ako čovjek baci pogled na svoj prošli život i na život prosječnog kršćanina, morao bi početi tužaljke Jeremije, jer je sve tako slabo, tako blijedo i bezizražajno, tako sramežljivo i nesavršeno, s tako malo volje i ljubavi učinjeno. Govorim to radi toga, jer nas sada ne zanima nijedna druga bilanca, nego ona religiozna.

Istina jest, da nas kršćane, osobito intelektualce nerijetko svijet smatra najvećim naučnim reakcionerima, jer da mi točak znanosti svijesno zaustavljamo, da smo svjesno i slijepo navezani na zaostale forme života , a crkve naše da su građevni spomenici religiozne epohe, koja je već davno izgubila pravo na život.

Tu treba dobro razlikovati pojedinca od same nauke, a dakako da treba voditi računa i o nadnaravnom elementu, koji je bitan u religioznom sistemu kršćanstva. Prvo treba konstatirati činjenicu, da kršćanstvo ne pretstavlja zapreku nikakvom znanstvenom napretku, nego naprotiv baš ono daje najjači potstrek, jer daje i temelj i perspektive. Bilo je i pojedinaca i skupina koji su tvrdili, da izmedju religije i znanosti nema nikakve veze, odnosno, da religiozan čovjek ne može biti pametan, dakako polazeći sa stanovišta, da je religija neko zanešenjaštvo, fanatizam, nerazumno buncanje i zaostali necivilizirani strah od prirodnih sila. Na to se ne osvrćemo, jer takove tvrdnje, čim su izrečene, osuđene su na kratak vijek, budući lišene svakog temelja. Tko poznaje povijest čovječanstva kao i povijest ljudske misli, ne će dolaziti do tako bizarnih zaključaka. Svakom je pravom učenjaku

mediokritet i snobizam u znanosti najveći protivnik. Nije pogreška na kretanju sunčanog sistema, ako moj sat ne pokazuje točno podne.

Druga je posve stvar i drugo pitanje, ako sam sebe stavim pod prizmu kritike. I sebe i svoj konkretan život u proteklој godini, koji mi daje naslutiti, kakav će biti i u novoj, koja je danas započela. Nemojmo se zavaravati, da će jedna dobra odluka na početku Nove godine stvoriti čudesa s nama i da ćemo odmah postati i odlučni, i čvrsti, i karakterni, i dosljedni, i pobožni... Takav se postaje duljom borbom, pljevenjem korova, odbacivanjem zlih sklonosti, vježbanjem u krepostima, molitvom na koljenima. Dakako, da nadnaravni elemenat Božje milosti nikad ne manjka, pa ne će ni kod nas.

Nikad čovjek ne može biti zadovoljan u duhovnom pogledu sa postignutim uspjesima i sjedjeti mirno i odmarati se na lovorikama. Ptica u zraku ne može sklopiti krila i odmarati se, a ujedno ostati na istoj visini: ako sklopi krila, nužno pada niže. Jednako i u duhovnom pogledu. - Ako smo dakle što dobra učinili u prošloj godini, ako smo iskorjenili koju svoju slabost, sebe naučili pobjeđivati u zahtjevima tijela ili svoga razmaženog duha, koji je svašta zahtijevao bilo u ime slobode djece Božje bilo u ime znanosti, napretka, kulture, civilizacije, modernog vremena, "pred kojim kršćanstvo ne zatvara očiju", sve to smo postigli, ako smo postigli, samo Božjom milošću. Zato duboko prignimo danas glave i zahvalimo Božjoj suradnji i Njegovoj pomoći, koji je bio uz nas i velik dio toga tereta primio na svoja leđa...

No još nemojte dignuti svojih glava! Još neka budu pognute duboko: sjeti se grijeha prošle godine... Nema dobrog puta bez dobrog početka. Dobar je pak početak u Novoj Godini taj, da sve staro bude uređeno. To se pak tako radi, da se za grijeh i nezahvalnosti duboko udaramo u prsa, a za dobro, koje smo s Gospodinovom pomoću učinili, najiskrenije zahvalimo.

Uzeo sam, predragi, ovu temu danas zato, da Vam podignem duh i zdrav ponos i da vidite, da je kršćanstvo, kojemu vi pripadate, religija koja posjeduje istinu, koja nije reakcionarna i nazadna, koja ispravno gleda i na čovjeka i na život i zbivanje oko njega, a sve nedostatke treba pripisati našoj nekorektnosti, nelogičnosti i slaboj ustrajnosti.

Gospodin je Isus danas jednako moćan da nam pomogne. Zato s Njim počinjemo i ovaj novi odsjek vremena. Pogled unatrag očistio je naše zablude u kajanju i iskrenom popravku. Pogled naprijed ocrtao nam je put, koji se kreće u sjeni Božje ljubavi, kojom bdije nad svakom našom egzistencijom.

Zato s puno pouzdanjem bez ikakvog straha krećemo u novu godinu puni nade i pouzdanja, jer je Bog s nama. Želim, da i vi svi skupa, braćo moja tako shvatite ovaj čas i tako da počnete novu godinu.

Neka Gospodin blagoslovi i vas i vaše obitelji i neka vam dadne sretnu Novu godinu. Amen!

---

2. Drži zapovijedi i bit ćeš sretan

Jedna duhovita legenda pripovijeda, kako je nekog čovjeka progonila čudnovata zvijerka. Bježeći pred njom nabaše na neki ponor i i počne u njega padati. No u padu se uhvati za jedno stabalce i poveseli se spasenju. Ogledavajući se opazi dva miša, jednog bijelog, a drugog crnog. Oni su počeli podgrizati korjenje toga stabalca, za koje se taj čovjek držao nad ponorom. Pogledavši ispod sebe u ponor opazi na dnu dim, vatru i zmaja. To ga tako prestraši da se počeo ogledavati oko sebe kako da se spasi. Najednom opazi, kako iz drvca kaplju slatke kapljice meda ,a okolno lišće na rubu ponora. Svatko bi sada pomislio, da je taj nesretnik posve zaboravio na med i sve oko njega i mislio samo kako da se izvuče iz takvog položaja. No taj je čovjek, kaže legenda, zaboravio i na dno ponora i na opasnu situaciju u kojoj se nalazio, i na miševe, koji su podgrizali stablo na kojem je visio, te je požudno počeo dosizati do meda...

Tko da ne vidi u tom čovjeku sliku svog vlastitog života. Naš je život zbroj dana, mjeseci i godina, a progoni nas smrt, koja nas konačno i dostizava. Taj naš život, te naše godine, podgrizaju miševi prolaznosti: eto i danas je jedan korjen tog stabla nestao i stablo je nesigurnije. Svake je godine korjenje slabije, svaki put život nesigurniji.

Dobro je, predragi vjernici, na današnji dan sjetiti se ove priče. Ona je ozbiljna opomena. Uz svu sreću, koju si danas jedan drugome želimo, dozvolite, da vam i sveta Crkva kao kršćanima katolicima progovori svoju riječ opomene, čestitke i ohrabrenja.

Sveta Crkva danas kao zajednička majka sviju nas želi da nam ova godina bude sretna i blagoslovljena. Gdje je pak izvor sreće? Tu baš sveta Crkva ima za vas kršćane svoju riječ. Ona nije nametljiva, ona samo one savjetuje, koji ju hoće dobrovoljno slušati. Ona pita danas, zar čovjek mora posrkati baš svaku kapljicu meda koju mu pruža ovaj život bez obzira na dušu, vječnost i opasnosti koje iz toga dolaze? Ona pita zar svaki kršćanin baš mora biti sličan onom čovjeku iz spomenute legende. Ona ima za svoju djecu drugi put kojim se ide na goru blaženstva i sreće.

Isus je iz Nazarete mladiću, koji ga je došao pitati što mu je činiti da bude sretan, odgovorio: "Ako hoćeš ući u život, drži zapovijedi!" (Mt.,19,1).

Sigurnijeg putokaza nema od onog, kojeg daje Gospodin. Zato i Novu godinu i svoj život u Novoj godini uređuj prema zakonu iz Sinaja. Samo vjerno održavanje toga zakona donosi čovjeku i vremenito zadovoljstvo i vječnu sreću. Baš neodržavanje toga zakona osvećuje se teško i na naravi čovjeka pojedinca, kao i na organizmu čitavog čovječanstva, koje stenje u bolima rastvaranja baš radi toga, jer nije htjelo i ne će čuti glas naravi i prirode, koja naviješta volju zadnjeg Zakonodavca.

Čujte, što Bog hoće:

"Ja sam Gospodin Bog tvoj!",riječi su nebeskog Oca. Kroz njih ljubav i zabrinutost progovara djetetu:"Sine, nemoj tražiti sreću tamo, gdje je nema. Ja sam tvoja jedina sreća. Ne ufaj se u ljude, u novac, u zemlju. Sve to te ne može posve zadovoljiti, jer nisi za to stvoren. To je varavi med, kojeg ližeš... Ja ti jedini mogu dati i snagu i sreću, jedini ja ispuniti tvoje srce ljubavlju, ljepotom i sjajem. Sva je stvorena ljepota samo blijedi otsjev moje ljepote, mene samoga. Sva je slast ljubavi samo predosjećaj onog stanja vječne zaljubljenosti duše u svog Boga. Sinko moj, mene slučaj...".

Gospodin nastavlja:"Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud!" Ne psuj i ne blati svoju jedinu sreću. Nietsche je rekao da nebo prepušta vrapcima. Ja se pak tako vladam, kao da nisam kršćanin i grdim i blatim sve ono što je na nebu. Kakav moraš biti, da ti nova godina bude sretna...

"Šest dana radi i posvršavaj svoje poslove, a sedmi dan dan je odmora u čast Gospodinu Bogu tvojem!" Kamo sreće, kad bi taj dan svi vjernici jednakoslavili. To jest dan odmora, ali i dan posvećen Gospodinu na poseban način. Nedjelja bi nama morala biti ono, što je Mojsiju bilo uspinjanje na Sion: ostavio je daleko ispod sebe svu svakidašnjicu, sve brige i pošao u visine, da se približi svom Bogu, da s Njim porazgovara, da primi od Njega blagoslov za sebe i za sve druge. Zato se naučimo nedjeljama dolaziti u ovaj sveti dom Božji po blagoslov, po mir, pomoć i utjehu za sebe i svoju djecu. Uspjeh u poslovima i mir u obiteljima uz Božji blagoslov bit će nagrada.

"Poštuj oca i mater..." Kako je Bog dobar. Nije htio da budemo u životu osamljeni i dao je u srce roditelja veliku požrtvonu ljubav prema djeci. Zato traži od djece, da tu ljubav uzvraćamo poštovanjem i poslušnošću. Svojim vladanjem i pomaganjem moramo im vraćati ljubavi i brigu, kojom su nas okruživali. Nikad ne ćemo dovoljno naplatiti ono, što su nam dali, osobito, ako su nas odgojili u strahu Božjem i ucijepili nam odgojem plemeniti karakter poštena i bogobojazna čovjeka.

"Ne ubij!..." Poštuj svoj i tu život. Dužan si i zdravlje čuvati kao najveće blago i ne ga narušavati prekomjernim pićem ili jelom, svađama i prepirkama, ili pak neumjerenim zabavama.

"Ne sagriješi bludno!" Baš je ta zapovijed najjači branik sreće i pojedinca i obitelji. Jeste li vidjeli golubicu podrezanih krila: pokušava poletjeti, ali svaki put pada natrag u blato. Takvo je mlado stvorenje, koje ne drži tu zapovijed. Takav je život i zrelih ljudi, koji ne poštuju okvire bračnog života. Postoji zakon tijela i mesa i krvi, ali nije takav, da bi ga trebalo slušati u svim prilikama i podvrgavati mu se u svim časovima njegova nasrtaja. Svaku silovitu prirodnu silu ili potrebu treba kanalizirati: vatru znamo zauzdati, bujicu rijeke znamo staviti u njezina korita i čuvati je se, samo bi čovjek snabdjeven razumom i voljom morao biti gori i postati rob u ime slobode. Zar to nije paradoks, da u ime slobode u isto vrijeme i na istom mjestu postajemo robovi.-Gdje je sloboda, ako ne u čistom životu, gdje je sjaj

oka, ako ne u sačuvanoj mladosti i neoskvrnjenoj muževnosti. Gdje je nutarnja sreća i blagoslovljen miran život, ako ne u obdržavanju zapovijedi, koja je nakalanljena na najdublje zahtjeve naravi...

"Ne ukradi!" Kad biste znali poštivati tuđi znoj i muku, tuđe pravo i slobodu! Ne bi se možda događalomto, da se za jednu brazdu prolijeva krv, da se premještaju međaši kameni, da se drugome uništava zlonamjerno njegovo dobro. Koliko toga bi bilo drugačije, kad bi se držala ova zapovijed...

"Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga!" Još više od zemaljskih i prolaznih dobara treba poštivati duhovna dobra našega bližnjega. Moramo mu čuvati, a ne krnjiti i blatiti dobar glas, poštenje i čast bližnjega. Tolike laži, ogovaranja, klevetanja, došaptavanja, iskrivljivanja i pretvaranja stvore one neprijateljske odnose medju ljudima tako, da čovjek čovjeku postaje vuk, a ne brat i prijatelj. Zar bi nam moglo biti lijepo na svijetu, kad smo mi ljudi takvi!

Eto, predragi moji, zacrtana puta k pravoj sreći. Taj nam je put dao sam Gospodin. On ga je u zemaljskom životu i preporučio. On sam je put, ispravni put, svijetlo i istina, koji svoje vodi k pravom i zdravom vrelu svake sreće.

Ako u tom svjetlu mi kršćani promatramo Novu godinu, onda možemo biti mirni: koliko damo Bogu časti, koliko izvršujemo Njegovu volju u svom životu, tako i toliko će On nama davati svojih darova sreće. Tako doslovno ispadamo kovači svoje vlastite i vremenite i vječne sreće, i time opet jednom potvrdjujemo onu poznatu narodnu poslovicu.

Nova će godina biti sretna jedino s Bogom. U Novoj će godini biti sreća u našim dušama jedino, ako budu u milosti bez grijeha. U Novoj će godini biti blagoslovu našim obiteljima i nad našim gospodarstvima jedino onda, ako izbacimo iz svoje sredine grijeh.

Taj vam put, predragi vjernici, danas majka Crkva stavlja pred oči. Na vama je da ga izaberete, prihvatite i njime krenete. Put će Vam biti sretan i Nova godina sretna i blagoslovljena.

To vam svima od srca želim! Amen.

---

3. S betlehemskom zvijezdom u Novu godinu

Hvaljen Isus! To je najljepši pozdrav, kojim vas na početku Nove godine mogu od srca pozdraviti, To je ime nad svakim drugim imenom (Fil.,2,9). "...i nema ni u jednom drugom spasenja, jer nema drugog imena pod nebom danog ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti."(Dj.Ap.4,12) Zato vam želim milost i mir po Isusu Kristu Gospodinu našem (Dim.,1,7), koji je izvor života i svetosti, po Kristu, u kojem je sve blago mudrosti i znanja, od kojega punine svi mi primismo, jer je bogat za sve one, koji ga zazivaju. Zato "svu svoju brigu bacite na njega, jer se on brine za vas"! (I.Petr., 5,7).

Prvi dan u Novog godini ima na sebi nešto posebno. Misaoni čovjek ne može dozvoliti, da ovakva izmjena godina, izmjena vremena, prođe pokraj njega neopaženo. Vrijeme doduše neprestano prolazi, ali ovakvi časovi kao da se od drugih razlikuju, jer u nama više nego inače probuđuju misli na prolaznost vremena, kao i misli na budućnost.

Nijedan narod u povijesti nije ravnodušnim očima gledao izmjenu godina: uvijek je taj dan bio popraćen nekim posebnim ritualom punim tajnovitog za njih znamenja. Kršćanin katolik dakako na sve zbivanje oko sebe, a i na samog sebe, gleda drugim očima, pa tako i na izmjenu vremena i budućnost. I njega muči pitanje izgleda buduće godine, ali posve na drugi način, nego ljude nevjernike.

Kad bi nas tko pitao, što želimo u Novoj godini, znali bi nabrojiti puno toga: i sreću, i zdravlje, i pravednost, i ljubav, i mir, i pristojan život, i novac, i poštenu zaradu, i.... No, to je samo dio. Naše bi lamentacije bile zaista dugačke. Ipak-uprkos naših želja, ova će Nova godina ostati godina u dolini suza: doći će i naša vlastita slabost, i kukavnost, i grešnost, i ništavost, i bolest, i bijeda, i nemir, i zloba i sve će nam to ogorčiti život. No doći će i sestrica smrt, kako ju naziva sv.Franjo. Opet ćemo tada vapiti iz dubine ove grešne doline za pomoć onomu, koji sve može i sve ima. Samo je Bog čovjeku dostatan. Sve smo gore nabrojili, a Gospodina, kao da smo zaboravili. Zato nas On pohađa ovim putem, da ga ipak ne zaboravimo. Odakle mi pomoć: pomoć je meni od Gospoda, koji stvori nebo i zemlju(Ps.12o,1).

Betlehemska je zvijezda pouzdani putokaz za Novu godinu. Ona će nas sigurno voditi kroz sve oluje i sve nedaće. Ona pokazuje na pravo svijetlo, koje je došlo na ovaj svijet, da svi koji u njemu hodaju, ne budu u tami, nego da kao po danu hodaju. On nas je učinio djecom svijetla, On je "žižak mojim nogama i svijetlo stazama mojim"(Ps.118,1o5). U glavama nas modernih ljudi često se smrkava, pa nam je potrebno svijetlo. Spoznaja nam je često iskrivljena, mutni su nam nerijetko pojmovi, stvari i zbilju života često postavljamo na glavi i izvrćemo vrijednosti koje nas

okružuju. Treba nam pravog nutarnjeg duhovnog svijetla i za razum i za srce. U tom pravom svijetlu spoznajemo, da nas je On, koga zvijezda pokazuje, preporodio na novi život koji ne prelazi, da smo u tom novom svijetlu spoznali, da je najintimnija veza ljubavi između nas i nebeskog Oca, da smo postali Njegova djece i da je Njegov Sin otišao na nebo, da nam pripravi stanove kod Oca.

Ta nas radosna vjera puni nadom, da će se i u Novoj godini nad našim životom pružiti zaštitna ruka Božje Providnosti. Znamo, da se bez Božjeg pripuštenja ne će ništa dogoditi ni nama ni oko nas. Zato s najvećim pouzdanjem možemo reći sa psalmistom: "Pa ako hodam i posred sjene smrti, ne ću se bojati zla, jer si ti sa mnom" (Ps.,22,4). "Gospod je pastir moj, ništa mi ne će nedostajati". (Ps.,22,1)

I ako dođu dani, za koje mudrac u Starom Zavjetu kaže "zli dani, koji mi se ne dopadaju" (Prop.,12,1), dani u koje će sve u meni i oko mene biti tamno, kad me Gospodin pohodi teškim kušnjama i oporim životom, što bi me moglo satrti? Prema svijetlu betlehemske zvijezde skrenut će moje oči i dobit ću nove nade i ufanja: nada i ufanje nikad ne smiju nestati, pa ni onda, kad se čini, da je sve izgubljeno. Doživjet ćemo tada ono, da se"onima, koji Boga ljube, sve okreće na dobro!"

Zato kreni! Uzmi štap svoj putni, stani pod snop svijetla betlehemske zvijezde i odvažno danas načini prvi korak u sigurnu budućnost.

Sretan put i mnogo sreće. Amen!

LITERATURA: O. Brecht, Heilige Tage, Paderborn, 1936.

---

4. Gospodinovo obrezanje

Liturgija danas slavi osminu Božića. Zato su i neki tekstovi mise uzeti iz treće božićne mise. Poslanica je ista kao kod prve božićne mise. Jedino je evanđelje današnjeg dana vlastito. Ono nam govori o Isusovom obrezanju, koje je bilo osmi dan nakon rođenja. Građanska godina u liturgiji ne dolazi do izražaja. Ipak možemo misne tekstove neusiljeno primjeniti i na Novu godinu: Isus je gospodar vremena.

Kad se rodio, započelo je novo vrijeme, vrijeme kršćanstva. Od njegova se rođenja počelo brojanje godina: datumom njegova rođenja počinje prva građanska godina. Kadgod započinjemo novu godinu, Krist leži kao malo dijete u jaslama i blagoslivlje početak tog novog vremenskog razdoblja. Isus sa svojim malim rukama drži točak vremena. Oholi ljudi misle, da oni stvaraju svjetsku povijest. Uistinu pak Božja providnost upravlja ljudskim životima i svim zbivanjima oko njih. "Bog je već davno i najtočnije načinio kalendar za moju novu godinu". (Eberschweiler) S dubokom vjerom i puni pouzdanja u Boga molimo dijete Isusa, da vodi i upravlja i mojim životom u novoj godini. Mi se posve prepuštamo njegovom ljubeznom vodstvu.

+

U tom se duhu klanjamo Isusu u jaslicama riječima ULAZNE PJESME: "Dijete nam se rodilo...na svojim ramenima nosi znak svoje vlasti. Njegovo je ime: Anđeo velikoga savjeta". Njegovi će savjeti biti mudri i spasonosni. Mi se klanjamo njegovu vodstvu i željno očekujemo njegovu mudru pomoć. Zato ćemo odmah na prvoj strani posve gore staviti ime Isus i tako izraziti svoje potpuno predanje njemu.

U MOLITVI se obraćamo Isusovoj majci Mariji, koja je i naša majka i posrednica svih milosti: "Bože, koji si ljudskom rodu po plodnom djevičanstvu blažene Djevice Marije udijelio nagrade vječnog spasenja, podaj molimo, da osjetimo zagovor One, po kojoj smo zaslužili primiti početnika života". -Time stavljamo na prvoj stranici uz Ime Isus i ime Marija.

U POSLANICI nam sv. Pavao daje program za Novu godinu u dvostrukom smislu. Najprije nas poučava, da se klonimo pogrešaka i da živimo u novoj godini životom čistim od grijeha: moramo se odreći "bezbožnosti i svjetovnih želja". Moramo se podvrći duhovnom obrezanju i podrezivati svoje grešne nagone koji stalno nanovo izbijaju van. S druge strane treba nastojati, da "trijezno i pravedno i pobožno živimo na ovom svijetu". Naš život mora biti sličan Kristovom, pogled u novoj godini upravljen na Krista "čekajući blaženu nadu i dolazak slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista". Mi kršćani i ovu Novu godinu promatramo u svijetlu vječnosti, jer tek tada svaka stvar dobiva svoju pravu vrijednost.

EVANĐELJE je najkraće u cijeloj godini: jedna rečenica. Isus se je kao i ostali izraelski dječaci podvrgao obrezanju i tada je dobio ime Isus, što znači Otkupitelj. Zato i čini odmah na početku kao Otkupitelj. Ovo malo krvi na današnji dan jest

jamstvo, da će na kraju života dati i posljednju kap za naš spas. Za njega je danas započeo put poslušnosti, koja će ići sve do smrti na križu. Već sada križ baca svoju sjenu na njegov život. Već sada kao malo dijete mora okusiti gorčinu života i prezir ljudi. Jaslice i križ nisu daleko jedno od drugoga. - Koliko tu pouke za mene! Život je borba, ne uživanje. Nismo na svijetu, da nam bude dobro, nego da postanemo dobri. Trpljenje je sastavni dio našeg života, kojeg nitko ne može od nas uzeti. Naš život, koji je suzna dolina kušnje, ne može drugo postati. Ni Nova godina ne može donijeti ovdje konačnu radost, lišenu svake boli i muke. Strpljivost i jakost su kreposti, koje stičemo u tim prilikama uz Božju pomoć. Time nadopunjujemo Kristovo trpljenje, time surađujemo na otkupljenju čovječanstva i na neki način postajemo svakodnevno suotkupitelji. Kakvo divno ime i predivna i prevelika dužnost!

Kod pretvorbe Isus prikazuje svoju krv za obraćenje grešnika kao i za grijehe ljudi u proteklој godini.

U sv.Pričesti se sjedinjujemo najtjesnije s Isusom i tako s njim sjedinjeni polazimo hrabro u Novu godinu. Zato danas odlučujemo, da ćemo ga i dalje nositi čitavu godinu. On će biti s nama i u nama i sudjelovat će u svim našim mislima i djelima. Na taj način postat ćemo apostoli, koji će mnogima od svoje braće i sestara donijeti bilo dobrim primjerom, bilo plemenitom riječi, Isusa Krista, da on zasja u njihovom životu, da osjete, kako je slatko živjeti s njim. Isus preobrazuje život svakog kršćanina, koji mu se predaje. Ne će tada biti u našem životu kukavičluka i straha, ne će biti kolebanja i slabosti, ne će biti grijeha i nezahvalnosti.

To je slika života pravog kršćanina, kakvi bi svi morali biti. Tu nam sliku daje današnja liturgija svete mise. Molimo Gospodina, da i na sebi ostvarimo bar nešto od tog kršćanskog savršenstva.

---

5. Kako možemo biti sretni

Draga djeco,

Od naših sam starih čuo ovu priču: Živio neki čovjek, koji jednog dana pođe u svijet na dugo putovanje. Ostavio je svoj dom i djecu. Kad je tako dugo putovao preko polja i livada, sela i gradova, umori se i odluči da malo otpočine. Odmah legne ne gledajući gdje se nalazi. Čitavu je noć spavao da se nije ni probudio. Kad je svanulo jutro i sunce već visoko otskočilo, probudi se i putnik. Otvori oči i silno se iznenadi, jer je ugledao oko sebe posve drugi kraj, posve drugo drveće, nepoznato bilje i nije znao, kako je dospio ovamo. Tek sada opazi, da se nalazi na leđima jedne velike kornjače, koja ga je tokom noći odnijela svojim tihim hodom u posve drugo mjesto i kraj.

Tako se je i nama noćas dogodilo nešto slično: dok smo spavali tvrdim snom, vrijeme se izmijenilo, stara je godina prestala i počela nova. Na leđima vremena, kao na velikoj kornjači, i mi smo došli u posve novi svijet Nove godine. Ne znamo kakva će biti, što će nam donijeti. Kad bismo mogli maglo odgrnuti zastor koji skriva sve buduće dane i sve buduće događaje, koji će se zbiti odmah bi svi trčali do tog zastora da zavirimo malo. Bar za par dana unaprijed. Možda bi tamo bio kakav dar, možda i kakav drugi red, možda kakva nova haljina, a možda i kakav bicikl ili lopta. Tko zna! No možda i kakva bolest, možda kakva žalost. Tko zna! A ipak svi danas jedan drugomu velimo "Sretna nova godina!" A kako će biti zaista sretna, makar ne znamo što će nam donijeti?

I u Novoj će godini biti s nama naš dragi Bog, koji će svojom jakom rukom voditi nas kroz život. Zar da se onda bojim, kad je on sa mnom! On će kao veliki brat stupati uvijek uz mene i neka se onda netko usudi da mi učini nešto nažao! A ja ću paziti, da Ga nikad ne ostavim, da ne pobjegnem od njega, da ga ne ražalostim da ga slušam uvijek.

Nova će nam godina donijeti i naših starih briga, naših svakodnevnih nevolja. Trebat će i učiti, i slušati, i raditi, i dobar biti, i grijeha se čuvati, i još mnogo drugih će stvari trebati raditi. Dragi Isus od nas očekuje, da sve to radimo zato, jer On to hoće. Tada nam sve to vrijedi kao velika zasluga pred Bogom. Time mi vršimo Njegovu svetu volju. A dok znamo, da vršimo svetu volju Božju, onda smo sretni. Tu nam sreću sam Bog ulijeva u dušu. Svaki je sretan i veseo, kad zna, da je posve ispunio svoju dužnost i svoje zadaće, da je uvijek dobar bio, da mu je duša lijepa. Zar to ne bi svakoga od nas načinilo neobično sretnim!

Istina je, čovjek ne može ovdje na zemlji biti posve sretan. Čim se malo sreće dovrebaš, već se bojiš da će ti ju netko uzeti, da će sama nestati. Mi bi htjeli biti stalno i uvijek sretni. A to može biti samo u nebu kod dragog Boga. Bez njega nema sreće ni ovdje na zemlji, a kamo li na nebu.

Samo Bog može biti ono toplo gnijezdo, za kojim čezne naša duša i u kom bi bila posve sretna. Sve što nam svijet pruža, sve je to bez dragog Boga tako slabo, tako prolazno i tako nas sve brzo razočara.

Jedan je francuski biskup /Bossuet/ sa svojim radnicima postavljao štalicu malom Isusu. Kad je sve bilo gotovo, biskup je svakom radniku isplatio novac koji je zaradio. Kad je bilo i to gotovo, reče im da još malo pričekaju. Ode u svoju sobu i doskora se vrati: u jednoj je ruci nosio četiri zlatnika, a u drugoj knjigu "Životi svetaca". Stavi na jednu stranu četiri zlatnika, a na drugi stranu knjigu i kaže radnicima, da svaki uzme što želi. Svi osim jednoga odmah su posegnuli za novcem i uzeli ga. Jedan je međutim rekao:"Imam kod kuće staricu majku, koja veoma voli čitati i veseli se dobrim knjigama. Istina, i njoj bi dobro došao zlatni novac, no mislim, da će ju ovo više obradovati: za dugih će zimskih večeri ova knjiga njoj prirediti nebrojeno sretnih časova i olakšati joj život". Uzme knjigu i otvori je. Kad je knjigu otvorio, na nutarnjoj je strani bilo privezano šest zlatnika. Kako se obradovao! I kako je biskup nagradio dobrotu i plemenitost.

Takav mora čovjek biti. Ne valja uvijek čeznuti za onim što je prolazno: samo uvijek najljepša haljina, samo uvijek najveća lopta, samo uvijek ovo, samo uvijek ono... To tako brzo prođe, taj se zlatnik tako brzo potroši i onda nam ne ostane ništa.

Želimo li u Novoj godini uvijek biti sretni, treba prije svega odlučiti, da ćemo u sve vrijeme ljubiti dragog Boga iznad svega. Odlučiti, da mu dajemo svoje srce da bude ugodan i topao stan Isusu kroz čitavu godinu. Tada će i Isus nama dati sve što ga budemo tražili. Dat će onda zdravlje i sreću i nama i našim roditeljima. Svi ćemo onda biti zadovoljni. Onda će nam i Nova godina biti sretna. Vi ćete tada biti uvijek dobra djeca na radost malom Isusu, a na ponos i veselje svojim roditeljima. Amen!

BLAGDAN IMENA ISUSOVA

1. Ime Isus

Neki je misionar u Americi obilazio svoje vjernike Indijance. Rekoše mu usput, da je neki još poganin starac na umoru. Misionar poleti k njemu u nadi, da će još jednu dušu privesti Bogu. Starac je zaista bio slab. Pozorno je slušao misionareve riječi i nije ga prekidao nijednom. Misionar nije slutio što se odvija u duši ovog čovjeka. Nakon duljeg vremena zamoli starac, da ga misionar krsti, jer dovoljno zna. Kad je i to bilo gotovo, starac ga zamoli još pouke. Suze su radosnice tekle niz njegovo lice nakon krštenja i nije dovoljno mogao zahvaliti misionaru na tom velikom daru. Kad se misionar opraštao od njega, zamoli ga starac :"Reci mi, molim te, još jedanput ime onoga, koji me je toliko ljubio!" Misionar uzme križ i pokaže mu:"Gledaj, to je on, to je Spasitelj, Isus Krist"! Starac skupi svu svoju snagu, podigne se, drhtavom rukom uzme križ u ruke i uperenim očima u njega progovori uz suze: "Dobri Isuse, kako mi je žao, što sam te tako kasno upoznao! Da sam te prije poznavao, kako bih te ljubio!"

"Reci mi još jednom ime onoga, koji me je toliko ljubio". Koliko je blaga sadržano u tom velikom i svetom imenu! Kakav li se život i kakvo se biće krije iza toga imena!

Spomeni djetetu ime njegove matere. Vidjet ćeš kako se zasjaje njegove oči, kako mu se lice razvedri, rastegne u sretan smješak i kako kreće glavu da ju vidi i tako iskaže svoju ljubav. Koliko su umirući, i stari ljudi, zazivali u zadnjim časovima svoju majku i s njezinim imenom na ustima odlazili s ovog svijeta.

Iza imena se može sakrivati i brutalan i nečovječan život i okrutna osoba. Evo vam Heroda, pa onda Nerona, Kaligule, Dioklecijana i tolikih drugih starijih i mlađih, čije ime u nama izaziva sjećanja i spoznaje strahovitih prizora iz amfiteatara, tamnica, suza i krvi, žrtava i boli, nepravde i nasilja.

Isto tako ima imena, čiji spomen u nama izaziva predodžbe velikih osvajača, koji su iza sebe ipak ostavljali zlo i bijedu, razvaline, pustoš i smrt. Ljudi, čiji je život posijan suzom, a životni put grobovima.

Čovječanstvo ne čezna za takovim ljudima. Ono želi u sebi imati takva imena, čiji spomen u nama izaziva dobrotu, ljubav, susretljivost, čovjekoljublje, ako hoćete ljudski i prirodni humanizam. Ime, na čiji spomen nas ne prolaze srsi, nego nam se nutrinja topi od milja i sklonosti prema takvim ljudima, i mi sami želimo oblikovati svoje karaktere prema značajevima takvih ljudi.

Najslavnije među takvim imenima jest ime Isusovo. Ono je i danas jednako tako drago, privlačivo i nježno kao i onda, dok je bio još u tjelesnom životu među nama. Njegovo ime danas nije

ništa izgubilo na sjaju i privlačivosti.

Kad se spomene ime Isusu, u duši se sviju nas odmah stvara slika betlehemske noćis pjesmom anđela, čudesnom zvijezdom, dobrim pastirima, divnom Djevicom i Majkom. Divimo se neizmjernoj ljubavi, koja je silnog Boga učinila našim bratom i suputnikom.

Kad se spomene ime Isus , u duši nam se stvara slika velikog Prijatelja umornih i opterećenih ljudskih života, slika blagog i milosrdnog samaritanca, koji je neumorno liječio duševne i tjelesne rane svojih suvremenika. Dovoljno je bilo, da se pročuje da je Isus tu, i već je mnoštvo hrlilo sa svih strana, da svu svoju duhovnu i tjelesnu bijedu i gorčinu života prostre pred njegove noge i da u Njegovim očima pročita riječ ohrabrenja i gestu opraštanja.

Na spomen imena Isus pred našim se duševnim očima stvori i ona slika, završna scena Njegova života na Kalvariji s raspetim Isusom na križu. Jaslice su mu kolijevka, a Križ zadnje počivalište na kom je sklopio svoje umorne oči.

Na spomen imena Isus u nama se stvara slika svetohraništa, gdje živi, djeluje, tješi i jača još uvijek sve one, koji umorni i opterećeni dolaze k njemu s velikom vjerom i neograničenim pouzdanjem u njegovu ljubav.

To drago ime pretstavlja jakost već kroz mnoga stoljeća. Ono daje mir tisućama i podiže stotine tisuća. U njegovo Ime su milijuni radosno položili svoje živote u dokaz njegove ljubavi. U njegovo ime su legije žrtvovale svoje mlade živote u samostanskim zidovima za duhovni spas svoje braće. Za njegovu ljubav, ljubav toga svetog imena, toliki su mladi muževi-misionari pošli u daleke krajeve, daleko od domovine, da svoj mladi i muževni život potroše za to, da i onaj daleki stanovnik ove zemlje upozna dobrotu i čovjekoljublje toga Isusa. To ime daje snage ljudima današnjice, da u perverznostima života očuvaju nevinost svojih duša, da ustraju na putu boli, koji im nameće život, da izdrže kušnju. Baš u ime Tog imena mnogi dobiju zadnju snagu i ustraju do kraja.

To ime mora biti zapisano duboko u mom srcu. Tu je ono najsigurnije, tu mi ga ne može nitko oteti. Može tijelo satrti, ali ime Isusovo urezano u moju dušu ostaje netaknuto. Nitko mi ne može uzeti moje nutarnje slobode. Na toj se pak nutarnjoj slobodi osniva ono slobodno moje predanje Gospodinu, koje On od mene traži. Gospodin u meni pretstavlja nepobjedivu snagu, koja žižak duhovnog života prenosi kroz sve oluje.

Zato je svaki kršćanin katolik ponosan. Ponosni smo i mi danas, na početku Nove godine, što to ime pripada nama, što je Isus naš, što ga mi ljubimo, što je On naš vođa. što smo mi Njegova djeca, njegova braća, njegovi prijatelji. U njemu je naša snaga i zato ćemo danas s njim i njegovim imenom na ustima krenuti na put u Novu godinu. Amen.

---

2. U Ime Isusovo.

Običaj je kod nas ljudi, da slavimo svoje i svojih bližnjih imendane i da im tom zgodom iskazujemo posebnu čast i ljubav. Jednako tako i sveta Crkva na početku građanske godine slavi imendan svoga Utemeljitelja i Učitelja Isusa Krista. I ona jednako tog dana Njemu iskazuje posebnu čast i ljubav.

Razlog je taj, što imenu Isusovom pripada najveće dostojanstvo i svetost. To je ime "sadržaj i izražaj čitave kršćanske vjere" (Meschler). Ime Isusovo obuhvaća"sav sadržaj i svu dalekosežnost otkupljenja čitavog čovječanstva".(rimski katekizam).

Ime Isus dao je svome Sinu sam Bog i zato je to Ime i uzvišeno i puno sadržaja. Ono je u najužoj vezi sa zadaćom koju je On imao. Prevedeno to ime znači "Bog je naš Spasitelj". I s pravom, jer nam je po Njemu podijeljeno i spasenje i otkupljenje. Njegovo ime označuje i osobu i djelo Kristovo.

Mnogi su ljudi nosili veoma časna i slavna imena, no malo su ih proslavili svojim životom. Kod Gospodina je to sasvim drugačije. Njegovo ime sja kao obećanje nad jaslicama, a kao ispunjenje nad Njegovim križem. Ono sja nad svakom riječi, koju je On izgovarao, nad svakim Njegovim djelom. Uvijek i svagdje On je bio "Isus", t.j. Otkupitelji i Spasitelj. "A zato ga Bog uzvisi i darova mu ime, koje je nad svako ime, da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onih, koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom"(Fil.,2,9).

Čitav je Isusov život bio potvrda njegova imena. Zato Njegovo ime posjeduje snagu kao nijedno drugo ime. To je i On sam potvrdio:"Zaista vam kažem, ako što zamolite Oca u moje ime, dat će vam!"(Iv.,16,23). Svojim je pak učenicima obećao:"U moje će ime izgoniti đavle, novim će jezicima govoriti. Uzimat će zmije, i ako što smrtno popiju, ne će im nauditi; na bolesnike će stavljati ruke i izliječit će se"(Mk.,16,17-18). I današnja poslanica govori o ispunjenju tih Isusovih riječi: Petar u ime Isusovo ozdravlja bolesnoga!

To ime toliko raduje apostole, da su radosno trpjeli sramotu za ime Isusovo. To je bio program njihovog čitavog života. To je ime ovladalo životom cijele Crkve i produhovljavalo njezino djelovanje. U tom su se imenu sastajali, u tom su se imenu molili, u ime Isusovo su blagoslivljali, u njegovo ime podjeljivali svete sakramente."Nema drugog spasenja, jer nema drugog imena pod nebom danog ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti"(Dj.Ap.4,12).

To svjedočanstvo snage Isusova imena ostaje za sva vremena. Zato sveta Crkva na početku svake nove godine upisuje velikim i sjajnim slovima Isusovo Ime kao motto i kao izvor optimizma i snage za novu borbu buduće godine.

Ime Isusovo mora obasjavati čitavu godinu: svako djelo, svaku misao, svaku želju. Ono mora postati smisao i cilj našeg sveukupnog nastojanja. Ono mora biti sadržaj života jednog kršćanina. Ono mora biti početak i svršetak svega, kako kaže sv.Antun Pad. I sveti Pavao kaže da sve, štogod činimo, moramo činiti u ime Gospodina Isusa hvaleći Bogu Ocu po njemu(Kol.,3,17).

Počimati i svršavati u ime Isusovo znači živjeti u vjeri u Njega. Isus je ugaoni kamen, na kojem počiva Božje kraljevstvo. Po Njemu smo otkupljeni, postali djeca Božja. Živjeti kao otkupljeni znači radosnom vjerom prihvatiti put, koji nam je Isus zacrtao i u svijetlu te istine provoditi svoje mukotrpne dane. Godina bez Isusa za nas je izgubljena.

Počimati i svršavati u ime Isusovo znači živjeti u Isusovu duhu, gledati svijet i život Isusovim očima. On je s neba sišao,da "vrši volju nebeskog Oca". Shvatiti smisao križa i trpljenja, duh odricanja i žrtve, duh smilovanja i ljubavi. Slijediti Isusa u duhu ljubavi prema bijednim, bolesnima, zapuštenima... Pogledaj svijet oko sebe, a i samoga sebe, pa ćeš vidjeti, kako su ljudi daleko od toga Isusova duha!

Počimati i svršavati s Isusovim imenom na usnama znači, živjeti u uvjerenju u snagu toga imena. Pomoć Njegova nam je uvijek potrebna. Za duhovni, božanski život potrebna nam je božanska snaga, koju sami nemamo. Zato molitvama i vršenjem zapovijedi odnosno volje Isusove, u ime Njegovo moramo izmoliti tu snagu ustrajnosti. Pomoć je naša u imenu Gospodina, i to moramo neprestano sebi dozivati u pamet. U snazi Njegova imena i u zajednici s Njim možemo sve i učiniti i postići.

I ovog puta započinjemo Novu godinu svetim Isusovim imenom. Neka nam zaista bude cijela godina provedena u znaku toga imena. S Isusom nositi križ nije teško, s Isusom dijeliti žalost nije bolno, s Isusom se radovati dvostruka je radost. S Isusom učinjeno djelo postaje božanski vrijedno, u ime Isusovo zatražena pomoć s neba najsigurnije dolazi.

S njegovim imenom na usnama i mi započinjemo danas. Opet i ponovo. Ne osvrćemo se na slabosti, a još manje na buduće zapreke: On je jak, On je nepobjediv, On je vječan. Pod Njegovim okriljem proveden život učinit će, da bude i moje ime upisano na nebesima. Amen!

LITERATURA: H.Fassbinder:Sämann Gottes,1956.

---

3. Poštuj sveto Božje ime

Neki je bezvjerac na ovaj način htio pred prijateljima opravdati svoje bezvjerje:"Ako zaista postoji Bog, zašto onda nije na nebeskom svodu napisao svoje ime tako velikim slovima, da ih svatko može vidjeti i tako biti siguran da On postoji!"- No kojim bi jezikom Gospodin Bog morao ispisati to ime? Svakako nijedan ne bi zadovoljio, jer ga nikako svi ne bi mogli razumjeti.

Mudri je Stvoritelj to ipak načinio tako, da je plamenim slovima stavio svoje ime na nebeski svod. Divno zvijezdano nebo, na kojem titraju milijuni zvijezda, jest kao otvorena knjiga, koju može svaki čovjek čitati i svako dijete razumjeti. Na naslovnoj strani te knjige je ispisano divno ime Isusovo, koga slave i kome se pokoravaju prekrasni nebeski gorostasi već milijunima godina, pred čim ostaje zapanjen i udivljen svaki ljudski duh. Već je psalmista klicao:"Nebesa slave Tebe, o Bože!". Što znanost više napreduje, to se sve više otkriva Božja mudrost, a ujedno i Njegova neizmjerna ljubav prema čovjeku, za koga je sve to stvorio zato, da ga to može dovesti k Bogu! Za igračke ljudima, za ljepotu njihova oka stvara Bog neizmjerne svjetove!

Kako je velik Bog! Kako je uzvišeno njegovo ime!

Starozavjetni prorok Izaija govori o slavi Božjoj:"Vidjeh Svemogućega gdje sjedi na prijestolju veliku i uzvišenu. Serafini su stajali pred njim i zastirali krilima svoja lica. I jedan je klicao drugomu:"Svet, svet, svet Gospodin Bog nad vojskama. Puna su nebesa i zemlja slave tvoje"!

Proroku je bilo dano vidjeti slavu Božju... No tad se najednom sjeti svoje slabosti i grešnosti naroda u kojem živi i prestraši se:"Jao meni, ja sam izgubljen, jer sam čovjek nečistih usana i stojim usred naroda nečistih usana!"

Tako je prorok govorio o narodu, koji je tako poštivao Božje ime, da ga se nije usudio ni izgovarati, nego je Božje biće opisivao drugim riječima! Što bi pak siromah Izaija rekao, da je kojim slučajem pripadnik našega naroda! Kako bi onda s pravom mogao reći da je i sam nečistih usana i da stoji usred naroda do kraja nečistih usana!

Nemojmo misliti, da smo se tomu naučili tek pred nekoliko godina. O, ne! Znali su to već i naši očevi, a nerijetko i djedovi. No mi smo danas majstori psovačkog zanata. Specijalisti vrijeđanja Božjeg imena i svega što je sveto i na nebu i na zemlji. I u srdžbi, i u naglosti, i u žalosti, i u veselju; i u dobru i u zlu, i zlonamjerno i od običaja, i htijući i nehtijući; i mlado i staro, i veliko i malo...Kako žalosna slika! Zar vama kao kršćanima nije žao, što se tako Bog vrijeđa? Zar nije dovoljno što ga vrijeđa onaj koji u Boga ne vjeruje, nego često baš najgore psovke dolaze od ljudi, koji se viđaju u crkvama koji puta...

To se zlo svuda proširilo. Nitko više nije izuzet. Čovjek bi pomislio, da će intelektualni slojevi tu sramotu sami od sebe odbaciti, jer pokazuje najniži stepen općeljudske kulture, no i oni su to prihvatili i prisvojili i ne žele zaostati za onim najnižima. Češće sam mislio,da bi čovjek iz prirode, seljak, koji dnevno gleda Božju ruku u Božjoj prirodi, morao prestati, no i on je danas na vlas jednak ostalima. Gospodin ga za uzvrat blagosliva i suncem i kišom, i žitom i sijenom, i groždjem, i zdravljem i svim božjim obiljem.- No najžalosnije, što i djeca danas postaju odrasli u tom zlu. Ne zaostaju ni u čem za starima. Ta kako će, kad ih stari uče: vidio sam tatu kako sina uči psovati, "da bude velik kao tata". A da sam tomu čovjeku rekao da nije katolik kršćanin, da je nelogičan i nedosljedan, da je najgori nezahvalnik, digao bi se uvrijedjen i izbacio me iz kuće.

O dragi moji prijatelji, jeste li kada pomislili, kakvo zlo čovjek čini psovkom? No, možda jeste, a nemate snage, da je se odučite. Velike, da je psovka kao cigareta. No to nije istina. Psovka ti ubija dušu zauvijek! A da li je tebi uopće stalo do tvoje duše? I do duše tvoje djece i ukućana?

Stari su Židovi imali zakon, da se svaki bogohulac i psovač mora izvesti izvan grada i kamenovati...

Kad bismo mi htjeli kamenovati psovače, nestalo bi kamenja u našim gorama. No mi moramo prolaziti našim ubavim brežuljcima i cvijećem nasutim putovima jednako kao i modernim autostradama i nositi duboko u srcu zakopanu žalost i tugu nad ljudskom nezahvalnošću. Žalost nad krštenim dušama, nad djecom svetaca i mučenika, nad pokoljenjem heroja i divova, koje je najnezahvalnije i koje se ne stidi javno i na svim putovima i mjestima psovati. A mole se samo potiho, katkada, veoma rijetko, ili pak nikako!- Čime pak zazivaju Božji blagoslov? Zbog čega im ga Bog daje?

Psovači, dopustite da vas upitam:

Ako ne vjerujete u Boga, dobroga, vječnoga i uvijek brižljivoga Oca, zašto ga vrijeđate?

Ako vam je Isus iz Nazareta izmišljotina i priča za djecu, zašto psujete Njegovu krv, njegov križ i njegovo Srce, koje je prepuno ljubavi prema ljudima?

Ako Vam je Presveta Djevica obična žena kao i svaka druga žena, zašto onda Njezino Bezgrešno Djevičanstvo blatite najpogrdnijim izrazima svojih poganih usana?

Ali ne, ne! Vi vjerujete u sve to. No sve Vam to smeta, sve vas to progoni, i u bjesu svoje nemoći bacate blato na te presvete osobe i njihove odlike. Bacate pjesak u sunce da ne svijetli. - Niste li svjesni, da baš tim dokazujete strahovitu stvarnost zbiljskog postojanja tih svetih i presvetih Osoba, i da ste strahovito duboko uvjereni u njihovo postojanje, kao i u to, da će vas te osobe jednom suditi?

Kako mogu izgovarati riječi "Oče naš...sveti se ime tvoje...", dok u isto vrijeme izgovaram strašne riječi psovke?

Kako je strašno, kad roditelji postaju prvi i glavni zavodnici svoje djece, a to je najčešći slučaj. Pred djecom se psuje i proklinje, djeci, i maloj, se smije, kad se čuje da već izgovaraju psovke kao odrasli... Takva će djeca na Božjem sudu biti glavni tužitelji takvih roditelja. Oni su prvi iz njihovih dobrih domova i toplih ognjišta načinili đavolski dom pun hula na Boga.

Ne može tu biti razlog ni siromaštvo, ni zle prilike, ni slab život, ni bjeda, ni bolest niti ljudska zloba. Nema takvog razloga, koji bi psovku opravdao!

Gospodine, svima nama oprosti. Oprosti nam naše grijehe. Ne uzmi nam za zlo naše zloće...

Predragi, krajnje je vrijeme, da i naša župa u tom pogledu postane bolja. Nitko nas ne će popraviti: sami moramo početi. I druge ukoriti. I drugima primjerom pokazati. Zar mislite, da nema psovača, koji bi se itekako htjeli riješiti toga zla, samo im je volja preslaba. Treba im jakosti! Možda Bog čeka na naše molitve i žrtve, da im dadne jaču milost i veću snagu za borbu protiv toga zla! Jesam li što načinio da spriječim psovku ili pak što molio za obraćenje psovača? Da li sam koji puta izmolio molitvu "Blagoslovljen budi Bog" za obraćenje psovača?

Smiluj nam se, Bože, po prevelikom svojem milosrđu. Tebi smo jedinomu sagriješili i pred tobom zlo činili vrijeđajući tvoje presveto ime. Ako si pravednom rukom kaznio, pravedno si i dobro učinio. Usta čista stvori nam, Bože, i srce čisto daj u nama.

Otvori, Gospodine, usne naše, da hvale i slave sveto ime tvoje u vijeke vjekova.Amen!

B O G O J A V L J E N J E

1. Tri mudraca

Sadržaj današnjeg evanđelja je star, ali uvijek nov, jer ima značenje za povijest čitavog svijeta.

"Kad se Isus rodio u Betlehemu, u Judeji, u dane Heroda kralja" (Mt.,2,1). Kakve li opreke: tamo malo i dražesno dijete, a ovdje kralj Herod na prijestolju. Dijete u jaslama, a kralj na prijestolju. Herod je bio jedan od najgorih na Davidovu prijestolju. Bilo je svakakvih, no njega nije nitko nadmašio u zlu: više poganin nego Izraelac, okrutan preko svake mjere ubija sve oko sebe radi zabave i straha. O dani kralja Heroda! Bili su to teški i gorki dani ne samo za Judeju, nego za čitav svijet.

No ipak iza tih crnih dana probija tamu zraka betlehemske svijetlosti. I u Betlehemu je prijestolje i tamo je kralj i kraljica majka. No to je zaista kralj, makar još dijete. U njegovim je rukama čitav svemir, a eto već kao dijete tek rođeno privlači iz dalekih daljina ljude k sebi. Svi dolaze k Njemu: i siromašni pastiri i visoki mudraci. To je simbol buduće Crkve, koja će pod Kristovim žezlom okupiti sve staleže i sve narode u jedinstvenoj vezi ljubavi prema tom malom djetetu.

"U to dođu mudraci s Istoka u Jeruzalem",- govori dalje evanđelje. Bila je to duga i sjajna povorka, na čijem kraju su jašila na devama tri odlična i bogata muža, koje je malo Dijete svojom moći pozvalo k sebi. No oni moraju prije vidjeti Herodov dvor i sav njegov sjaj. Vodaju ih kroz sve dvorane, a pred Herodom govore posve jednostavne riječi:"Gdje je kralj židovski, što se rodio?" Stoje pred kraljem i pitaju za kralja! Ništa ti mudraci Herodu ne laskaju. Od njega i njegova dvora ne traže ništa. Oni traže maloga novorođenoga kralja, "Došli smo mu se pokloniti!" Mogli su ih radi toga ruglu izvrgnuti na dvoru, no mudraci se na to ne obaziru. Mogli su ih nazvati fantastima, utopistima, zanešenjacima i ludama, koji radi neke zvijezde dolaze u daleko zemlju i uznemiruju njihov dvor i njihova kralja radi nekog novorođenog djeteta, kojih se svaki dan u zemlji rađa na stotine. Mudracima je jedini cilj dijete, a sve drugo, što eventualno usput dožive, drugotne je i sporedne važnosti i na to se oni ne obaziru.

Da ti mudraci danas žive među nama, vjerujem da bi bili posve jednaki. Hrabri i neustrašivi, muževni i odlučni ispovjedali bi svoju vjeru u maleno Dijete Isusa i ne bi se stidjeli toga. Zato su oni predragi, nama divan uzor. Tko se Isusa odreče ovdje na zemlji, i Isus će se njega odreći na nebu. Tu se Isus nije šalio, kad je te riječi govorio, On je gospodar svega, njegovo je nebo i zemlja. On je vrijedan našega poklona i ljubavi, jer je On naš Bog i Gospodin. Zato s dubokim počitanjem prigibamo pred Njim

koljena.

Mudraci su svojim dolaskom i zahtjevom unijeli u Herodov dvor ozbiljnu zabunu i komešanje pomiješano sa strahom. Tada Herod šalje mudrace u Betlehem da nađu dijete. On, Herod, postaje vodič k Bogu! Bog se njime poslužio, makar je bio zao čovjek. To nam pokazuje, da se i danas Bog zna i može poslužiti i zlim ljudima da provodi svoje ciljeve. I zli ljudi moraju sa svoje strane, makar i nesvijesno, doprinijeti ispunjenju Božjih planova. Bog je gospodar svega što se događa na zemlji.

Kad su mudraci konačno došli pred jasle i dijete, kakvog li veselja, ganuća, radosti i zahvalnosti. S dubokim počitanjem padaju na koljena i u živoj vjeri iskazuju ljubav i poklone Isusu, za koga znaju da je Bog. Kako je to divan primjer duboke i u isto vrijeme djetinje vjere, ljubavi i počitanja Bogu od strane čovjeka. Ti mudraci pogani postiđuju mnoge od nas. Koliko smo puta bili kod svete pričesti, koliko puta tako blizu Isusu, a misli naše i vladanje je bilo takvo, kao da se nalazimo na ulici ili u kakvom veselom društvu.

Čudnog li kontrasta: mudraci su pred Herodom u Jeruzalemu neustrašivo stajali, a pred ovim malim djetetom ponizno kleče kao mala djeca. I danas još vrijedi ona stara izreka: "Pred ljudima budi čovjek, a pred Bogom malo dijete!"

"Otvoriše blago svoje, izniješe mu darove: zlato, tamjan i plemenitu mast". Sveti Oci gledaju u tim darovima simbole njihova klanjanja. Sv. Leon papa govori: "Kao što su oni u svojim darovima prinijeli Gospodinu svoje duševne, tajanstvene poklone, jednako tako moramo i mi iz svog srca uzeti ono, što je Bogu dostojno". I mi ne smijemo pred Isusa doći praznih ruku. Zlato naše ljubavi prema Isusu mora biti čisto, a okaljano je sebeljubljem i prevelikim prianjanjem zemaljskim stvarima. Da li se miomiris našega tamjana diže ravno prema nebu? Kakve su naše molitve? Koliko ima rastresenosti, mlakosti i nepažnje! A gdje je mirha našega mrtvljenja, našega odricanja, naših žrtava? Koliko bismo time počastili božansko Dijete, a koliko opet u isto vrijeme koristili našoj duši i imali zasluga pred Bogom za vječnost!

I kršćanin traži Isusa na zemlji kao tri mudraca, samo čest na krivim putevima, tamo prema Herodu. Isus daje mir samo poniznima i čistim dušama. Koje su duše pak Isusa našle, neka se ne vraćaju starim putovima, nego novim, Isusovim putem neka krenu prema nebeskom Jeruzalemu. Amen!

LITERATURA: Stiegele-Rieg: Ausgewählte Predigten

---

2. Objava Boga ljudima

Kad za toplih tihih večeri promatramo zvijezdano nebo osuto milijardama zvijezda, dušu nam obuzima neki posebni osjećaj sjete i tihe čežnje za onim dalekim svjetovima. U takvim nam se časovima zemlja ukazuje kao dolina Evinih sinova, koji dolaze na ovaj svijet i odlaze s njega sa suzama u očima. Zaista suzna dolina!

Zato je iz ovog progonstva mnogi čovjek dizao pogled prema gore, da tu nađe utjehu, da tu napoji svoju čežnju, da tu pročita odgovor svog pitanja.

Nije dakle čudo, da su i tri mudraca baš po zvijezdi upoznali rođenje Božje i po njoj se ravnajući došli do Isusa. Poznavali su oni stare izraelske knjige i znali da će se za rođenje novoga Kralja pokazati čudesna zvijezda. Potpomognuti vjerom, a tjerani ljubavlju dali se na dugi put. Ne poput zanesenih idealista ili šupljoglavih pustolova, nego kao ljudi, koji znaju svoj određeni cilj i koji sigurno idu prema njemu. Njih je tjerala na put nježna vjera, s snage davala muževna volja.

Malo ih je iznenadilo, jer su se nadali oko jaslica naći okupljene sve sinove izraelove, a našli su bijedu, glad i par onih najbjednijih i odbačenih. Da se to dogodilo u današnjem materijalističkom svijetu, zar bi bilo drugačije? Čovjek vrlo teško vjeruje zato, jer mu za vjeru manjka ona glavna komponenta, a to je poniznost. Pretvrda je i previše uštirkana ljudska duhovna šija, koju gospodin Bog zaista nerijetko mora silom lomiti, da može čovjeka dovesti na pravi put.

Pretstavnik pak ovoga nezahvalnoga naroda, koji svoga novorođenoga kralja tako ignorira, u svemu je svoje sunarodnjake nadišao: on im prednjači u mržnji, nezahvalnosti i okrutnosti. Pod himbom prevare, pretvaranja i laži snuje on zločinac kako da medju stotinama nevinih padne glava i tog Najnevinijeg, kako bi njegovo na ljudskoj krvi sazidano prijestolje moglo biti sigurno bar još par dana.

No ta potresna drama dvogodišnje nevinčadi ne svršava. Ona je samo uvod u jednu drugu, koja će se odvijati u istoj zemlji za nekoliko decenija i koja će biti kao kupelj svakog čovjeka, iz koje će svijet i čovjek izaći preobražen i vrhunaravno preobučen u Krista. Njegova će krv odsada biti najbolja i jedina vrijedna duhovna kupelj raskajanih nezahvalnika, zalutalih povratnika i i nesretnih slabića.

Taj novorođeni nije radost samo jedne obitelji. To znaju tri mudraca, i zato dolaze oni izdaleka k njemu i po njima kao pretstavnicima poganstva svi ljudi izvan Izraela, da se poklone Novorođenomu. Sa pastirima su došli oni najbjedniji slojevi, a danas s mudracima dolaze svi ostali i učeni i neuki.

Tri mudraca daju Isusu darove i klanjaju mu se kao Bogu, kralju i svećeniku. Time oni i nehotice označuju Njegovu vlast i službu i pokazuju, da će buduća Njegova žrtva biti pomirnica između čovjeka i Boga. Taj poklon čovjeka nije prestao. Danas je doduše na mjestu siromašne betlehemske spilje sagrađena velebna crkva, a jaslice se nalaze u vječnom gradu; siromašni su pastiri već davno otišli klanjati se u nebo Onomu, koji je bio u štali, a kraljevi takodjer davno završiše svoj put i konačno su se smirili u neizrecivoj Božjoj ljubavi. No čovječanstvo sve brojnije svake godine dolazi na poklon malome Novorođenomu i slavi Njegovo rođenje. Klanjaju Mu se pod prilikama kruha i vina u svakoj sv.Misi, pred svakim svetohraništem, tim vječnim Betlehemom među ljudima.

Možemo li mi i smije.o li izostati od tog mnoštva, koje na današnji dan s mudracima pada na koljena pred Isusom? Možemo li se približiti tom Djetetu praznih ruku i iscjeđenih srdaca? Ono od nas ne traži ništa materijalnoga. No zar baš ništa nemam? Zar sam tako duhovno siromašan, da ne mogu istisnuti ni kapljicu ljubavi i osjećaja. Traži od nas vjeru, jaku i nepokolebivu vjeru, kakvu su imali tri mudraca. Takvu vjeru, koja ne koleba ni onda, kad mjesto kraljevskog sjaja nalazi zamazanu štalu, a umjesto narodnih počasti dvije životinje, koje svojim dahom griju novorođenče. Takvu vjeru, koja prodire duboku u dušu, koja preobrazuje život, koje daje poticaj i sili na rad i ljubav.

"Što je čovjek bez vjere?- Zrnce prašine, što ga je podigao vjetar i neko ga vrijeme baca amo-tamo, dok ga na kraju ne baci u bezdan. On je cvijet, koji danas cvjeta, a sutra se u sijeno baca. On je pjesma s tisuću žalosnih, a samo nekoliko radosnih tonova, pjesma koja na kraju svršava samrtnim neskladom. On je putnik koji u mrkloj noći žuri kroz šumu, i dok mu krvare noge ne zna kuda ide i što mu je uopće svrha puta i svoj žurbi. Bez vjere ne dobivamo nikakva odgovora i najdublja i goruća pitanja života. Tada je cijeli svijet besmisleni darmar bez duha, slijepa mašinerija, čiji kotači nakraju zdrobe sve, što se zove nada i ljubav, radost i sreća". (Bangha)

Blago čovjeku, koga kroz život vodi čudesna zvijezda vjere: za njega nema ni noći, ni bespuća, ni žalosti ni očaja. Svršetak je njegov radosni prelaz, skok, duboki usklik radosti pred ljepotom i srećom Boga.

Poklonimo svoja srca. Dajmo svoju ljubav. Sa svima koji se danas klanjaju od jednog kraja zemlje do drugoga. Jedinstveni dah ljubavi, jedinstveni poklon ponizne vjere, duboku znak odanosti.

Klanjamo ti se, Gospodine! Amen!

---

3. Otkupljenje, koje obuhvaća čitav svijet

Božić i Bogojavljenje. - Bogojavljenje je jedan od najstarijih kršćanskih blagdana, a najuže je povezan s Božićem. Oba blagdana osvjetljuju jednu istu istinu, samo s dviju strana: Krist je uistinu i Bog i čovjek. Bog je postao čovjekom sjedinivši si ljudsku narav. Pokazao se na zemlji, živio i umro među ljudima, a opet su njegova djela božanska. Upoznali smo u Njemu Boga po čudesnim događajima iz Njegova života, jer je čitav Njegov život bio jedan snažan dokaz Njegova nadnaravnog porijekla. Današnji blagdan iz obilja događaja iz Isusova života uzima samo tri: čudo zvijezde, koje je dovelo mudrace do jaslica, Očevo svjedočanstvo kod Isusova krštenja u Jordanu i Isusovo prvo čudo u Kani, gdje objavljuje svoju moć nad prirodom. Sve to, a i uostalom cijeli Njegov život, govore glasno i jasno jednu istinu, da je Isus i čovjek i Bog.

Budući da je Isus ne samo čovjek, nego i Bog, svrha Njegova dolaska ne može biti ograničena samo na jedan narod, nego mora obuhvatiti sve narode i sva vremena, Bog ima želju, da se svi ljudi spase, jer jednako ljubi sve. Tu je razlog i temelj misli o sveopćem Kristovom kraljevstvu. Male su jaslice onaj izvor, iz kog će se razlijevati u neizmjernoj punini milost na sve narode u sva vremena. U svjetlu te istine ne gledamo više u jaslicama samo malo dijete, nego Kralja cijelog svijeta. Zato i počinje današnja misa riječima:"Eto dođe vladalac Gospod: kraljevska je vlast u njegovoj ruci i gospodstvo".

Tako Božić od Bogojavljenja dobiva svoju završnu puninu. Bogojavljenje znači puninu i općenitost radosnog božićnjeg događaja. Ono označuje univerzalnost čovječjeg otkupljenja, općenitost Božje ljubavi prema palom i slabom čovjeku.

Stari i Novi Zavjet. - Stari je Zavjet samo priprava za Novi produhovljeni Zavjet. On je bio potreban kao privremena Božja građevina, nakon što je na zemlji grijehom bila razorena slika ljudskog života, kakvu si je Gospodin želio stvarajući čovjeka. To privremeno Božje kraljevstvo Starog Zavjeta bilo je ograničeno samo na jedan narod. U krilu je jednog naroda pustilo korjenje i bilo jezgra budućeg sveopćeg Božjeg kraljevstva na zemlji u Novom Zavjetu. Za to novo kraljevstvo nisu smjele postojati nikakve granice. Proroci su ga navještali upravo takvoga:"Amo, k meni! Dajte se spasiti svi krajevi zemaljski!" - govori Izaija prorok. Na drugom mjestu kaže"Svako će se koljeno prignuti preda mnom, svaki će se jezik zavjeriti meni!"(Iz.,45,22-23) Mesija se ne navješta kao narodni junak i vremeniti oslobodioc, nego kao onaj "koga željno očekuju svi narodi" (1.Mojs.,49,10). Zato mu na početku Novog Zavjeta i dolaze predstavnici poganskih naroda označujući time, da će za njima naskoro doći povorke drugih, koji će biti željni radosne vijesti Evanđelja. I oni će imati udjela u djelu Otkupljenja.

Svjetko Božje kraljevstvo.- Kristova je Crkva Novoga zavjeta sebi svjesna te općenitosti Kristove nauke i ona zna, da mora biti katolička, t.j. općenita. Taj pojam ograničavati, znači ne shvaćati Kristove misli i želje, to znači izvrtati njegovu nauku i krivo je tumačiti. Priznati pak općenitost i katolicitet Kristove Crkve i u isto je vrijeme zatvarati u nacionalne granice, to bi bil protuslovlje. Za Crkvu Isusovu vrijede riječi :"U kući moga Oca mnogi su stanovi!" Nitko ne će nijekati, da svaki narod nema svoj poseban karakter, svoje nacionalne tradicije, svoj vlastiti način i govora, i misli, i djelovanja, i izraza, i to mu nitko ne oduzima. Crkva ne oduzima nikome njegove nacionalnosti i svega što ta riječ označuje. To pak ne znači, da svi ne moraju prihvatiti onu bit Kristove nauke, a to su temeljne istine vjere, ćudoredni propisi i od Krista određeni način djeljenja plodova otkupljenja preko svetih sakramenata. Nisu rimokatolici izmislili dogme i sakramente, nego je to dragi amanet, kojeg smo dobili od našeg Osnivača Krista.

Kristova je Crkva bila i jest sveopća, određena za cijeli svijet. Ona je spremna da u svoje krilo primi svakog čovjeka, koji to želi. Ona je kadra i moralno i intelektualno i estetski zadovoljiti i najveće umove, kao i svakog priprostog čovjeka svake rase i svih vremena. I današnji ljudi traže u toj Crkvi utjehu, smisao života i radosnu nadu spasenja. To svjedoče mnogi obraćenici, kojih svakim danom postaje više. Crkva je kao gorušičino zrno, koje naraste u veliko stablo. Ona je kao kvasac, koji čuva od kvarenja.

U tom svjetlu dobivaju i Katoličke misije svoj najdublji razlog i pravo svoga postojanja. Baš s Bogojavljenjem počinje katoličko misijsko djelovanje. Prvi je misionar bio sam Krist. Kasnije njegovo djelo nastavljaju Njegovi zamjenici. Crkva se ne može odreći svoje misijske djelatnosti, jer to spada na bit njezine nauke, to je jedno od njezinih bitnih poslanja. Možda će mnogi od ljudi prigovoriti Katoličkoj Crkvi, da su njezine misije inspirirane političkim imperijalizmom, i onda ukazuju na neke činjenice iz bliže i dalje povijesti. Odgovaramo: ako je i bilo zloupotreba, što treba dokazati, bila su to djela pojedinaca, koja je Crkva uvijek osuđivala. Nepristran promatrač ne može zanijekati, da su katoličke misije jedno velebno djelo, sve protkano herojskim žrtvama pojedinaca i grupa kroz sva stoljeća. Žrtava, kakve se rijetko viđaju i koje nikako nisu svakodnevne. Katoličke su misije živi i svakodnevni heroizam najboljih sinova Katoličke crkve. One su naš ponos, naša snaga, dokaz uvijek nove, vječne mladosti Katoličke Crkve, njezine nauke i njezinih zapovijedi.

Predragi, to su glavne misli današnjega blagdana Bogojavljenja. Misao općenitosti Božjeg kraljevstva prema Božjoj zamisli mora na današnji dan postati i naša. Ne smijemo u toj općoj stvari ostati mi katolici po strani. Širenje vjere i priznanje

Kristove nauke od svih ljudi mora biti i moja stvar. Dobrota i ljubav Božja mora se objaviti svim narodima. To Bog hoće, a to moram htjeti i ja kao katolik. Inače nisam katolik, ili bar ne potpun. Molitva i žrtva su stvari, i sredstva, koja su mi uvijek na raspolaganju, a kao vjernik znam cijeniti vrijednost duhovnih dobara.

Molim te, Gospodine, da svi ljudi budu jedno, kao što si ti i Otac! Amen!

LITERATURA: H. Fassbinder, Samann Gottes, 1956.

---

4. Kristovo Božanstvo u Njegovoj Crkvi

Blagdan Bogojavljenja nosi monumentalan karakter. Pojavom Božjeg Sina na zemlji Jeruzalem, t.j. Crkva je postala čudesno osvijetljena, dok oko nje vlada tama nad drugim narodima. No i ti narodi već naziru trak svijetlosti (zvijezda) i tri su poganska mudraca već pronašla put k jaslicama. Nakon njih će pohrliti mnoštvo sa svih strana, jer su svi ljudi pozvani k svijetlu da postanu članovi Crkve.

Tri su mudraca nekoć upozorila stanovnike Jeruzalema na novorođenog Kralja. Jednako i nas upozoravaju. I Crkva već u ulaznoj pjesmi današnje mise govori: "Eto, dođe vladalac Gospodin. Kraljevska je čast u ruci njegovoj i gospodstvo". I mi zajedno sa svetim mudracima pozdravljamo Kralja i Vladaoca i kličemo u Slavi: Hvalimo te! Blagoslivamo te! Klanjamo ti se!

Molitva daje poredbu između triju mudraca i nas: njih je dovela Božanskom djetetu zvijezda. Mogli su ga gledati licem u lice. Nas je zvijezda vjere dovela Kristu u Crkvi, da mu se možemo klanjati kao pravomu Bogu. Zato molimo, da naša vjera jednom u nebu prođe u gledanje licem u lice Božje krasote.

Krasno je današnje čitanje iz proroka Izaije. Opisuje Jeruzalem, a pod tim mislimo Katoličku Crkvu, kao grad svijetla u punoj Božjoj krasoti. Dolaskom Božjim to je svijetlo zasjalo svom svojom jačinom od Božjeg Bića. Ovo je svijetlo Jeruzalema-Crkve odsjev Božjeg sjaja u širokim i bogatim snopovima, a svuda uokolo tama pokriva zemlju i narode. No privučeni tom pojavom

svijetla započinju sa svih strana narodi hrliti s darovima u rukama i ubuduće žele boraviti u božanskom svijetlu:" Ustani, rasvijetli se, Jeruzaleme...jer dođe svijetlost tvoja i slava te Gospodnja obasja...I Narodi će doći u svijetlu tvome...srce će ti se širiti od radosti". Eto, to je Kristova Crkva kroz sva vremena. Ona je svijetlo postavljeno na svijećnjak, s kojeg uokolo u tamu grijeha zabluda i strasti sja božansko svijetlo istine i pravog puta. Krist Božanski kralj živi i djeluje neprestano u Crkvi i vrši djelo svoga Otkupljenja. Tu se On pojavljuje. To je Njegova neprestana epiphania čovječanstvu. "Tko ide za mnom, ne će hodati po tami, nego će imati svijetlo života"(Iv.,8,12).

Što je prorok Izaija prije 7oo godina gledao u duhu, to Evanđelje opisuje kao stvarnost: predvođeni zvijezdom prvi pogani odaju počast i poklon Novorođenom Kralju. To su prvjenci. Za njima su pošli milijuni kroz sva stoljeća. Među njima smo i mi. I mi smo sretni, što kao članovi prave Kristove Crkve možemo s punom i djetinjom vjerom kleknuti pred jaslice i pokloniti se Božanskom Djetetu. Zato danas obavljamo svoj krsni zavjet, jer smo po krstu stupili u kuću,"gdje smo našli majku i dijete"

Prikazanje nam govori o darovima mudraca. Prikazanje je darivanje, donošenje, a mi sudjelujemo kod Mise. Zato moramo donijeti zlato svoje ljubavi i vjernosti, žrtvujemo tamjan svojih molitava ("Neka vrijedi tebi molitva moja kao kâd tamjanov"(Ps. 14o,2), prikazujemo mirhu svojih križeva i trpljenja.

No Božansko se Dijete ne da nadvisiti u ljubavi. Ono što mi Njemu iz ljubavi dajemo u prikazanju, to Ono nama pretvoreno i očišćeno vraća, a kao dodatak daje samog sebe nama za hranu. "Obazri se, molimo Gospodine, milostivo na darove Crkve svoje, u kojima se više ne prikazuje zlato, tamjan i smirna, nego se žrtvuje Onaj, koji se tim darovima očituje, Isus Krist, Sin tvoj, Gospodin naš".

U svetoj nam Pričesti Marija pruža svoje Dijete ne samo da mu se poklonimo, nego da Njime okrijepimo svoje duše kao hranom. Puni radosti napuštamo kuću Božju i još vani, u svijetu, pjevamo tiho u svome srcu:"Vidjesmo njegovu zvijezdu i poklonili smo se Gospodinu!" (Pričesna)

---

5. Kako ćemo postati slični trim mudracima?

Vjerujem, draga djeco, da vas sve zanima, što se odnosi na Malog Isusa. On je tako drag u jaslicama! Vi znate kako se on rodio, kako su mu se prvi došli pokloniti pastiri i kako su mu donijeli svoje siromašne darove. Znate, da ih je na rođenje Isusovo upozorio anđeo.

No još se netko došao pokloniti Isusu. Iz dalekih zemalja došla su tri muža. Bili su to tri mudraca. Bogati ljudi i odlični. Oni su poznavali svete knjige i znali, da će se roditi Mesija, kad se ukaže zvijezda. Ugledavši zvijezdu, znali su što se dogodili, i odmah su bez oklijevanja pošli na put. Nekoji su im se ljudi smijali, odgovarali ih od puta, no nisu se dali smesti u svom naumu.

No kolike njihove sreće, kad su na kraju puta, umorni i od traženja i od duljine puta, vidjeli, da je zvijezda stala na jednom mjestu, i kad su ušli i vidjeli Dijete i Majku. Onaj put koga su načinili, nije im se činio ništa, samo kad su oni našli ono što su tražili.

Možda bi tko od vas zavidio trim mudracima na sreći, što su vidjeli malog Isusa. No vi znate i učili ste, da je Isus neprestano u našoj sredini i da mi možemo biti jednako sretni, da, još puno sretniji od trih mudraca.

Tri su mudraca poklonili Isusu zlato, tamjan i dragocjenu pomast. A što ću ja dati, kad sam tako siromašan. Pa da i kupim Isusu nešto u dućanu, što će on s tim! Žalosno bi te pogledao i rekao, da On to ne treba. A što ću mu dati? Ne mogu k Isusu doći praznih ruku. Kad dođem u crkvu pred svetohranište, koje je sada mjesto gdje Isus prebiva, moram mu reći da sam Mu nešto donio. A što? - Slušajte:

Dogodilo se to u talijanskom gradu Padovi. Bila je oštra zima. U jednoj je kući bio sam mali Ferdo, a ukućani su se razišli svaki za svojim poslom. Najednom netko lagano pokuca na vrata. Najprije se Ferdo bojao otvoriti, ali kad je neznanac i dalje kucao, odvaži se i pođe otvoriti. Na svoje veliko čudo opazi na pragu maloga prosjačića svega prozebloga s vrećom na ramenu. Uvede ga u sobu, gdje je bilo toplo. Ferdu je zanimalo što to prosjačić nosi u vreći na ramenima, pa se zato upusti s njim u razgovor:

- Reci mi, tko si ti? Zašto tako po zimi hodaš?

- Ja sam dijete kraljevskog roda i ovako preobučen obilazim svijet. Obijam tuđe pragove i molim, da me ljudi razvesele svojim darovima.

- A što prosiš?

- Pogledaj malo u moju vrećicu! - Ferdo radoznao odmah otvori vreći i ustukne: u vrećici su bila sama ljudska srca crvena kao rubini. Još se više Ferdo začudi i upita maloga:

- A kako se ti zoveš?

- Toga ti ne moram reći! Tvoja ti je majka o meni često govorila. Ja sam Isus, i došao sam da mi pokloniš svoje srce.- Iza tih je riječi najedanput nestalo dražesnog prosjačića...

Kako su se Ferdi caklile oči i sjalo lice od radosti, dok je mami pripovijedao. No on je zaista i poklonio svoje srce malom Isusu: njega danas slavimo kao velikog sveca, sv.Antuna Padovanskog a.

Je li sada znate, što treba dati Isusu. Da li sada možete reći, da mu nemate što pokloniti?

No prije nego kanite pokloniti Isusu srce, pogledajte ga, da ne bi bilo prljavo. Mislim da bi vas bilo stid, da pred Isusa donesete sve uprljano i zamazano srce i da kažete:"Evo Isuse, ja bih te želio razveseliti sa svojim zamazanim s rcem!"

Naše srce mora biti očišćeno. Onda možemo doći Isusu i reći mu: Isuse, primi moje srce. Ono te ljubi! Čuvaj ga, da se ne prlja i da te ne prestane ljubiti. Amen!

I. NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU

1. Sveta obitelj

Gledajući sve ove božićne dane sv.obitelj u svoj njezinoj radosti, postaje i nama božićno doba posebno drago baš radi toga; radost nad tako divnim uzorom našem vlastitom životu, radost nad ponovo uspostavljenom srećom zajedničkog života, koja je bila grijehom uništena.

Sve što Isus proživljava ovdje na zemlju onih 3o godina skrovita života, proživljava kao član obitelji, kao dijete svetih roditelja. Čitava obitelj sluša zapovijed cara Augusta, čitava se obitelj raduje u Betlehemu, obitelj prima darove i poklone od pastira i mudraca, obitelj drhti pred Herodom i bježi u daleku stranu zemlju, obitelj opet uspostavlja napušteno obiteljsko ognjište i započinje novi život.

Isus je član obitelji, i On to dobro zna. On s Majkom i Hraniteljem dijeli dobro i zlo. On je sin siromašne tesarske obitelji, čiji stol nikad ne preobiluje i čiji ormari nisu krcati svakakvim bogatstvima. On je čovjek puka.

Pogledajte malu tu obitelj u Nazaretu.

Glavna je njezinaodlika svetost. Svet je dječak, jer je On sama svetost i sve je drugo sveto toliko, koliko se približili njegovoj svetosti i njemu postalo slično. Majka je djevičanska djevica, najljepša žena zemlje, najdivnije stvorenje Božje, najizabranija posuda Jakovljeva, ruža cedronska, ljiljan, kruna, savršenstvo ljudskog bića, koje je Bog najdivnije ukrasio. Otac je pak muž pobožan i pravedan, čija svetost dobiva nagradu, da može biti čuvar tog djevičanskog Majčinskog bića, a ujedno imati sreću zvati se i biti ocem samog Sina Božjega.

Čitava je ova obitelj uzdignuta sa zemlje, sve je kod nje upravljeno prema nebu.

Zašto je Isus gotovo sav svoj život proveo u takvoj obitelji. Zašto je on htio, da javno naučava samo tri godine. Zašto nije svoju mladost proveo gdje drugdje, a ne u jednoj na oko posve jednostavnoj obitelji u sasvim skrovitoj formi. Bez sumnje je htio pokazati, da tim putem moraju prolaziti i druga ljudska djeca, jer samo tim putem mogu postati potpuni ljudi i biti korisni i sebi i zajednici, a na diku Bogu.

Iz iskustva možemo znati, da je ono, što je usađeno u dijete u obitelji, tako duboko, da se teško čupa i da ostaje gotovo uvijek trajno usađeno u čovjeku. Prvi obiteljski odgoj je temelj. Sve je drugo nadgradnja. S druge pak strane, kako je teško i gotovo često puta nemoguće nadoknaditi ono, što je obiteljski odgoj propustio. U obitelji, kao u najizvrsnijoj školi života dijete uči poslušnosti, vjernosti, čistoći, požrtvovnosti, bla-

gosti, trpljenja, međusobne ljubavi. Tu se pravo dozrijeva, tu se čeliči karakter, tu se dobiva neslomivi duh vjere,

Obitelj uči ljubiti, svladavati se, odricati se i podnositi jedan drugoga. Obitelj stvara nesebične i požrtvovne ljudske karaktere.

Zdrava je i dobra obitelj nenadoknadiva kovačnica vrijednih sinova i kćeri ljudske zajednice. Sve što odiše srećom i radošću, sve što razblažuje i usrećuje dušu, pohranjeno je u dobroj obitelji, sve to raste uz toplo obiteljsko gnijezdo.

Tu ne treba mnogo dokaza. Dovoljno je sjetiti se vlastite nedavne prošlosti i onih dana, koje smo proveli u krugu svoje obitelji dok smo bili još djeca. Kad sada prosuđujemo sve to, zar nismo bili sretni onda, dok je nad nama kucalo mamino srce, a kasnije bdjelo u mlađim godinama budno očinsko oko. Oni su od nas i učinili poštene ljude i vrijedne i dobre kršćane. Hvala im!

Da zapitate svece u nebu, koji je glavni razlog njihove svetosti, odgovorili bi nam, da je uz Božju milost najglavniju ulogu odigrala obitelj: tamo su mogli sačuvati svoju svetost, tamo su bili sačuvani od zlih utjecaja, tamo su naučili ljubiti i biti pošteni. Strogost pomješana s ljubavlju kakvu znaju i mogu dati samo mama i tata jest sredstvo, koje pomaže Božjoj milosti, da u mladim dušama gradi divne građevine nevinih mladosti i divnih muževnih karaktera.

Sveta je Crkva ponosna na mnoge Tarzicije, na mnoge sv. Vide, sv. Gemme i toliku drugu mladost. No takvi su biseri odrasli ne u frivolnim i dvoličnim raspuštenim atrakcijama, nego su ih odnjihale pobožne majčinske grudi. Kršćanski su mučenici postali junaci davno prije, nego su stupali na arene, da budu žrtve paljenice Bogu, a zabava poganskim vladarima.

S druge strane mnoge su kaznionice skloništa ljudi, koji su bili nesretni, i nisu imali obiteljskog odgoja, nisu imali dobre i poštene roditelje. Često je puta roditeljska ljubav ograničena samo na hranu i odijelo, a nutrinju prepuštaju svakom pojedincu. Nije onda čudo, da mnoga mladost, koja još nije dozrela i sposobna prosuđivati zbivanja oko sebe i idejna previranja u ideološkom pogledu, zastrani, luta, odlazi krivim putevima, odaje se porocima, a odatle pa do zločina i prekršaja nije dalek put.

Ako je kršćanska i dobra obitelj sreća na zemlji, onda je ona suprotna i loša obitelj prava nesreća i zlo.

Dobro je pisac Schere opisao tragediju jednog dječaka: imao je mali sedam godina, a već je znao krasno pjevati, divno svirati, spretno gimnasticirati i vješto plesati - sve kao veliki. No znao je nažalost takodjer i tako strašno i gnjusno psovati i Boga vrijeđati - sve kao veliki. Kad je oca upitao svećenik, da li se njegov mali znade prekrižiti, otac sa čuđenjem odgovori: Ta on je za te stvari još premalen!

Premali za Boga, a zrio kandidat sotone!

Takvo naziranje nije osamljeno, a mogli ste ga i sami doživjeti u svojoj okolini. Gdje se otac i majka časte psovkama i pogrdama, ni djeca ne će biti daleko od toga.

Već smo spomenuli, da nije dovoljno djetetu dati život i tjelesni i umni odgoj. Vi ste kao kršćanski roditelji dužni dati svojoj djeci i kršćanski odgoj. Inače niste kršćanski roditelji. Nitko vas ne sili, da budete kršćanski roditelji. Možete biti i nekršćanski, ali se onda ne smijete niti možete zvati kršćanima. Ne smije vam biti svejedno, gdje i kuda se dijete kreće. Ne smije vam biti svejedno, što vaše dijete čita, s kime se druži, da li polazi u crkvu, kakav je njegov nutarnji duševni život. Kad djeca malo poodrastu, morate im postati najvjerniji prijatelji, koji će njihove probleme uvijek ozbiljno shvatiti i pomoći im, da ih sretno riješe. Untim godinama postaju roditelji svojoj djeci ne više vladari, koji bezuvjetno zahtjevaju poštivanje svoga autoriteta, nego se taj autoritet roditeljski pomalo pretvara u požrtvovnu ljubav i prijateljstvo. To je razvoj roditeljske pedagogije.

Koliko ste već puta čuli kako Crkva i svećenici pozivaju roditelje na ispunjavanje svoje kršćanske roditeljske dužnosti. Propusti s njihove strane, ili možda čak i odvraćanje od praktičnog kršćanskog života s bilo kojeg razloga teško se kasnije osvećuje i na takvim roditeljima, a još više na djeci.

Zato, predragi, uredimo svoje obitelji prema svetoj Obitelji iz Nazareta. Znamo da uvijek ne ide lako. Znamo da ima slučajeva, da su roditelji učinili sve, da im djeca budu dobra, a ona to nisu, nego su roditeljima do skrajnosti nezahvalna. Sve je to istina. No istina je i to, da uz bol u srcima takvih roditelja postoji i mirna svijest, da su oni svoje kršćanske dužnosti prema svojoj djeci savjesno ispunili. - Koliko ima zgoda, da su se ipak takva djeca kasnije vraćala natrag svojim roditeljima i svome Bogu, kojega su u svojoj mladosti tako toplo ljubili.

Molimo, da sveta Obitelj isprosi našim obiteljima svetost i kršćanski život. Amen!

---

2. Moja obitelj

Američki je državnik Franklin sa svog prozora često promatrao nekog radnika, kojeg je uvijek vidio vesela. Bilo mu je to čudno. Interesirao se za njega i saznao, da je živio u jednoj osrednjoj obitelji i imao osrednju plaću. Više nije mogao podnositi njegovu radost i smijeh, pa ode direktno do njega: "Slušaj, prijatelju, kako možeš uvijek biti vedar i raspoložen. Ja te često gledam i uvijek si jednako veseo?" Radnik mu odgovori: "E, gospodine, to je moja tajna! Ona se sastoji u mojoj predobroj ženi i mojoj zlatnoj djeci!"

Netko će možda reći da je tome čovjeku malo potrebno za sreću, no ja ću vam reći da je to puno, da je to sve.

Sjeti se svojih mladih dana: zar nisi bio najsretniji dok su majka i otac za tebe brinuli, dok su te okruživali svojom ljubežljivom pažnjom, dok su te upućivali na pravi put. Baš si tu doživio najveće radosti, baš si tu osjetio najjaču ljubav, baš odatle datiraju tvoje najdraže uspomene. Tu si u obitelji naučio biti odvažan, naučio si raditi, naučio si biti pošten, otvoren, iskren, istinoljubiv, požrtvovan. Gledao si svog tatu kako se muči za tebe, i sam si od njega učio. Pazio si na srce svoje majke i njezine riječi i one su ti se duboko usjekle u pamet. Slušao si njih i gledao u svim prilikama: i radosne i vesele i žalosne, i zabrinute i zaplakane ...Znaš kako su se oni vladali u takvim prilikama i ti si to naučio. Oni su ti dali i svoga karaktera i dobrih sklonosti svoga bića. To su u tebi usavršavali i danas si postao njihovom zaslugom potpun čovjek, čovjek gotov i spreman da hrabro i odlučno nosi teret života i da prihvati i on kormilo obitelji i povede lađu familijarnog života morem ovoga života i da ju sretno dovede u luke vječnosti.

Takav si ti, koji si imao dobru i plemenitu kršćansku obitelj.

No gledao si djecu, koja su već u mladim danima sita života, nezadovoljna su sa svim oko sebe, a najviše sa samima sobom. Ništa im više nije vrijedno, a kad im se spominju roditelji, odmahuju glavom s prezirom ili omalovažavanjem. To je tragedija. Zašto toliki mladi sklapaju brakove bez volje, ili pak na neko vrijeme? Zašto se toliki rastavljaju, zašto se toliki odaju svim opačinama, a ipak su uza sve to najžalosniji ljudi na svijetu. Gdje je korjen tomu?

Nije obitelj postala razrješiva napretkom znanosti! Nisu preljubi i druge opačine postale "naravne i prirodne" napretkom biologije i sociologije, nego odstupanjem od kršćanskim i prirodnih načela. Proračunata računica u obitelji u bračnom životu nikako bračne drugove ne približava, nego ih jedno od drugoga udaljuje, jer u toj računici oni postaju samo instrumenti strasti

jedno drugomu, a ne požrtvovni partneri u jednoj budućoj zajednici, koja će značiti produžetak njihova života u potomstvu. Takav se način života ne osvećuje ljudima u ime znanosti, ne kažnjava takve živote odmah nakon takvog života u ime prilika u kojima se momentano takvi ljudi nađu, nego se osvećuje takav život na njihovoj vlastitoj kuži u ime Boga živoga, čije su zapovijedi prestupili. Nitko takve ljude ne izopćuje iz Crkve, nitko ih ne udara crkvenim kaznama, ali pitajte liječnike, psihologe, sociologe i oni će vam znati opisati sliku takvog načina života.

Početak popravka može doći samo preko obitelji, koja bi bila zasnovana na zdravim prirodnim temeljima, koji su ujedno i Božji temelji.

Ako vratite čvrstoću našim obiteljima, ako im date svetost i dostojanstvo, a ne ustanovu za legalno izživljavanje i izrabljivanje tjela ; ako im vratite nerazrješivost, ako ih podignete na jedan viši duhovni stepen, onda će buduće generacije blagoslivljati takve odluke, jer će time obnoviti lice svijeta.

Poučite naše muževe, da nema dvostrukog morala u tom smislu, da je njima dopušteno sve činiti u moralnom i bračnom životu, a žena da je vezana drugim moralnim propisima. Ona mora biti i sveta, i vjerna, i puna ljubavi, i strpljiva, a muž kao paša i isključivi vladar dolazi da mu se daje poklon i da mu se ispuni svaka želja. Taj moral treba prekinuti. Takvi muževi onda imaju u obiteljima ili žene svetice, koje su žrtve svoga takvog položaja, ili pak ksantipe, koje stvaraju zajedno s mužem pakao obiteljskog života. Kakvog li odgoja djece onda od takvih ljudi!

Poučite naše žene, da budu skromne, vjerne, pobožne i pune ljubavi prema svojim muževima. Zato treba uzeti onoga čovjeka, koga budete mogle voljeti čitavog života. Žene koje će biti dobre žene i majke. Koje ne znaju, što je to bračna računica, jer će kasnije poznavati interieure liječničkih čekaonica usprkos krilatice o napretku znanosti, osobito u tom pogledu.

Vratite djeci dobrog oca i majku. Onda će im mladost biti lijepa, plodna, radosna i čvrsta garancija za uzoran kasniji život.

Zato danas skrećem pažnju vašu na jednu svetu obitelj, koja mora biti uzor vašoj obitelji. Ugledajte se u nju.

U vašoj se obitelji mora poštivati Bog i vjera. Gdje toga nema, nema ni šeste zapovijedi, ni sedme, ni pete, ni četvrte. Kakav je pak život u obitelji, gdje muž vara ženu, žena muža, gdje dijete znači prokletstvo, ne blagoslov, gdje jedno drugo ogovara i kleveće, to će svaki vrlo rano osjetiti na vlastitoj koži, ako zabaci Božje zapovijedi.

Oni, koji jadikuju nad obitelji ili djecom, neka najprije pogledaju što u obitelji ne valja. Ostalo će se samo po sebi popraviti.

Kršćanski život donosi blagoslov i na ovom svijetu!

Amen!

---

3. Stari i novi Jeruzalemci

" Kad se Isus rodio u Betlehemu Judinu.... dođoše tri mudraca s istoka..."

To je, predragi, prvi poklon poganskoga svijeta Bogu. Tri su mudraca njihovi predstavnici i prvjenci.

Da li si koji puta pokušao promisliti o njima i njihovom putu u Betlehem? Što su radili neposredno prije puta. Da li računaš s njihovom ljudskom psihologijom? S njihovom sredinom? S njihovim krugom poznanstva? Sveto Pismo kaže, da su to bili veoma mudri i ugledni muževi istoka. Naglašujemo: poganskoga istoka.

Da li je vrijedno dati se na takav dug put? Ta evo svi kažu, da su usijane glave, zaneseni fantasti, da nešto s njima nije u redu. No oni su ustrajali. I pošli su na put... I na putu sumnje i kod njih. Ta i oni su ljudi. Još jedanput prekopavaju po glavama što su im sve njihovi dragi i mudri prijatelji i znanci rekli na polasku i to još jedanput važu. Prave rekapitulaciju. Provjeravaju još jednom i svoj put, i zvijezdu i sve ono, što ih je sklonilo na put. No uza svu dobru volju ostaje unutra, duboko neki mali crv sumnje:A što će biti, ako ništa ne nađemo? Kako ćemo se moći vratiti kućama među one,koji su nasodvraćali od puta! - Kako je gorka sumnja!

No, eto konačno i Jeruzalema. To je glavni grad i tu bi morao biti kraljevski dvor i mladi kralj. Zvijezda je doduše nestala, kad su ušli u grad, no tu je vjerojatno pravo mjesto. I potraže dvor. No što je to? Ta, nitko ne zna ništa. Domaći ljudi ne znaju, da im se rodio kralj! I to kralj ne samo za njih, nego za čitav svijet! To nije moguće. Eto, možda su imali ipak pravo oni koji su nas odgovarali od puta... I sada oni, pogani navješćuju pravovjernim Židovima Krista, Njegovo rođenje i cilj njegova dolaska-spasenje čovjeka. Kakve li ironije za Židove!

Konačno evo ih i pred Betlehemom. No zvijezda se ne zaustavlja nad gradom, nego vodi izvan grada. I upravo u jedno špilju, Ta nije moguće: kralj u špilji. U štali! No ipak zvijezda stade upravo nad štalom... I oni uđu. I opaze Dijete i Majku i sv.Josipa. Kleknuše i pokloniše se. U dubokoj vjeri (koliko je vjere trebalo, da se u tom malom djetetu u štalskim jaslama upozna i prizna veliki Bog!) i drhtavim rukama oni pogani providencijalno daruju Dijete zlatom, tamjanom i plemenitom masti označujući, da je ovo Dijete i Kralj, i Svećenik i buduća Žrtva na oltaru čovjeka za pomirenje s Bogom.

Takav je put pogana Kristu.

Današnji je blagdan misijski. Dan općenitosti Crkve. Krist je došao za svakoga čovjeka. Otkupljenje je Njegovo svojina svih ljudi. Tuđe daljine odgovaraju na Kristov poziv. Poganski narodi, nevjernici, inovjerci i toliki drugi dolaze k jaslicama.

Kako često posramljuje došljak ukućana Kristova! Eskimski novoobraćenici danima putuju, da mogu prisustvovati sv.Misi u nedjelju. Afrički mladići, koji upravo primiše krst, a i prije još nego su bili kršteni, dolaze svake nedjelje na sv.Misu, a iza toga na trg, da javno prime od poglavice vrućih batina, kao kazna što su išli na misu. Ustraju dvije i pol godine i nijedna nedjelja nije prošla da nisu iza mise slijedile batine. I pobjedili su: konačno je poglavica popustio i sam postao katolik. A mi Evropljani. Mi kršćani od rođenja, ukućani Kristovi od prvoga daha skoro?

Dođem na misao: ta nama se kršćanima već naužilo Božje milosti, naslušalo sv.Misa, naprimalo sakramenata! Dosta nam je već biti dobrima! Dosta mam je tih propovijedi o tom, da moramo biti dobri! Hoćemo jednom biti i zli, malo postati pogani. Hoćemo biti nepokoreni, dosta nam je služenja, ne ćemo nikomu služiti, pa niti Bogu. Hoćemo zaboraviti što je zahvalnost i ljubav. Živjeti malo kao divljake...

I tada dolaze pogani, nekršćani, među Jeruzalemce i govore Jeruzalemcima:"Ta ljudi Božji, Bog vam se rodio! Zar ne znate? Ta on je medju vama. Tu je u Vama!"- Tako dakle...Mi smo željeli biti bez Njega, a On je došao među nas! On nas nije ni ostavio! No, znamo mi što treba! "Ubij ga! Raspni ga! Na križ s njim, s tim zavodnikom! Ubij Ga u duši svojoj i u dušama drugih, pokvari dušu bližnjega, zavedi ga na zao put, ubij Boga u njemu!" - Ta ljudi, vi ubijate Boga, zar vas nije strah!-"Krv njegova na nas!" Ne brini ti zato ništa, to je naša stvar. Mi nismo tako osjetljivi i sentimentalni kao vi idealiste!

Predragi, kakve li tragične sličnosti!

Dođi pred jaslice. Makar si i siromašan. Makar i nisi vrijedan. Ta tko je vrijedan! Imaš zlato srca. Zlato dobre odluke. Imaš ljubav i pokajanje. Odnijet ćeš riječ utjehe i mir srca.

Isuse, kad vidiš koju poderanu dušu, molimo te, primi ju, ozdravi je i ne otpusti je praznu. Amen!

---

4. Kršćanska obitelj

Isus je danas pred nama kao dvanaestgodišnji dječak, koji je podređen Josipu i Mariji i poslušan im. To je jedna sveta obitelj, u kojoj su naravni i nadnaravni principi svima članovima sveti i poštivaju ih i vrše svom voljom i potpunom pripravnošću.

Krist je bez sumnje htio tako dugo proboraviti u jednoj ljudskoj obitelji zato, da istakne njezinu važnost i za pojedinačni i zajednički općeniti život čovjeka. Stog je stanovišta lako razumjeti današnju liturgiju, jer nam ona jednostavno iznosi pred oči svetu obitelj, kao uzor svake dobre kršćanske obitelji.

Odmah na početku bacamo svoj pogled u nazaretsku kućicu. Kako divna slika: Isus, Marija i Josip su jedno srce i jedna duša. Zato u tom domu vlada radost:"Radosno kliče otac...radosno kliče Majka tvoja...Kako su mili stanovi tvoji, Gospodine nad Vojskama..." (Ulaz).

Zaneseni ljepotom te slike obraćamo se u MOLITVI Božanskom Djetetu:"Gospodine Isuse Kriste, koji si podložan Mariji i Josipu neizrecivim krepostima posvetio obiteljski život, daj da se njihovom pomoću ugledamo u primjer Tvoje svete Obitelji i da postignemo vječno zajedništvo s njom".

POSLANICA nas odmah poučava, u kojim krepostima posebno može sveta Obitelj biti nama uzor:"Milosrđe, dobrota, poniznost, krotkost i strpljivost". Te su se kreposti tako divno usklađivale u svetoj Obitelji, da su baš one bile izvor svake sreće i blagoslova. Tako bi trebalo prema opomeni apostola Pavla biti u svakoj kršćanskoj obitelji:"Podnosite jedan drugoga i praštajte jedan drugomu...A povrh svega imajte jaku ljubav, koja je veza savršenstva...Zahvalno pjevajte u srcima vašimBogu himnima, psalmima i duhovnim pjesmama. I sve štogod činite riječju ili djelom, sve činite u ime Gospodina Isusa Krista".

Kad bismo bili tako sretni, da bar na čas zavirimo u svetu Obitelj u Nazaretu i da u toj kući promatramo, kako sveta Obitelj zajednički moli i pjeva svete pjesme! Tada bismo poželjeli, da ondje ostanemo zauvijek.

Tu čežnju izražava Pjesma na stepenicama:"Za jedno samo molim Gospodina, samo to ištem, da stanujem u domu Gospodnjem u sve dane života svoga."

U EVANĐELJU nam sveta Obitelj pokazuje i druge kreposti zajedničkog obiteljskog života. Na blagdan Pashe čitava obitelj polazi u Jeruzalem da ondje žrtvuje i pomoli se u Božjem hramu. Čitava obitelj ide u crkvu. Vjerojatno je i sigurno, da su i u Nazaretu svake subote polazili u svoju bogomolju nazaretsku... Kako je lijepo, kad otac i mati zajedno sa svojom djecom polaze u crkvu i zajedno pristupaju svetim sakramentima! Nedavno je ove godine bila sv.prva Pričest, a prvopričesnici su primili Isusa klečeći među ocem i majkom. Kakve li slike!

To najviše jača vezu uzajamne nadnaravne ljubavi u obitelji. Kad je ono Isus nestao u hramu, "žalosni"su Ga tražili otac i majka. A radost, kad su Ga našli! Tad su se vratili natrag u Nazaret i Isus je bio poslušan. Makar je znao, da su njegova majka i otac mnogo manji od njega, da ih on svojim božanstvom neizmjerno nadvisuje, ipak im je poslušan. I Marija, koja je daleko nad svetim Josipom, ponizno Josipa sluša kao glavara svete Obitelji. Josip pak, znajući dužnost koju mu je Nebeski Otac povjerio, s puno mara i zdušne savjesnosti vrši tu dužnost, daje naređenja, upravlja svim životom. Isus pak i Marija ga s ljubavlju slušaju. Evo pouke za mnoge. I za one, koji misle, da su pametniji od svojih bračnih drugova, da je na njima da vode, da su drugi nesposobni, da drugi nisu dorasli! Evo uzora za djecu, koja misle, da su njihovi roditelji konzervativni, da su zastarjeli, da nisu inteligentni, da su seljaci, a oni su mlada inteligentna gospoda, pred kojima se mora sve klanjati, kojima mora sve služiti, pa makar to bili očevi žuljevi i majčine umorne ruke i suzne oči. Kakve razlike!

Sveta liturgija pokazuje svima, gdje treba tražiti i crpsti snagu, da mognemo vjerno nasljedovati svetu nazaretsku obitelj. U pretvorbi se nalazi Onaj, koji je i od nazaretske Obitelji učinio sretnu nazaretsku obitelj. On se sada žrtvuje za naše grijehe. On je izvor snage.

U svetoj Pričesti On dolazi k nama i postaje naše hrana. Dolazi k nama danas s istom pripravnošću, podložnošću i ljubavlju, s kakvom je nekoć izvršivao Majčine i očeve naloge.

Molimo Ga na kraju:"Molimo te, Gospodine Isuse Kriste, koji nas oživljuješ nebeskim tajnama, da se uvijek ugledamo u primjer tvoje svete Obitelji, te zavrijedimo, da nam u smrtnom času dođe ususret slavna Djevica sa svetim Josipom, a Ti da nas primiš u vječni nebeski dom." Amen!

5. Dijete Isusu uzor svakom djetetu!

Draga djeco,

Kad ste danas išli u crkvu, odmah ste primjetili, da više nema jaslica niti Isusa. No to vas nije iznenadilo, jer vi znate, da Isus nije uvijek ostao malen, a niti da je uvijek ostao u Betlehemu.

Znate, da je sveta Obitelj od straha pred Herodom pobjegla u daleku zemlju i odanle se vratila tek za nekoliko godina, kad je Herod već umro. No sveta se obitelj nije vratila u Betlehem, nego u svoj rodni grad Nazaret, odakle su bili rodom Marija i Josip. Tamo su oni imali kućicu. Ako hoćemo upoznati dječaka Isusa, moramo malo zaviritu u tu kućicu i vidjeti kako je Isus živio i kakav je On bio.

Oko grada Nazareta bila su brda, koja su ga zaštićivala od jakih vjetrova, pa je u toj dolini kroz veliki dio godine bilo veoma ugodno, a i dolina je bila prilično plodna. Kuće su bile stisnute uskim ulicama, a imale su gotovo sve ravne krovove. Na tim se krovovima uređivale sjenice i tamo su spavali, kad je dolje u sobama bilo jako vruće. Dakako da kuće jako siromašnih stanovnika nisu imale terase. U kući je kod siromaha bila jedna soba, u kojoj je na jednoj strani bio postavljen veoma niski stol s jastucima oko njega, gdje su ukućani sjedeći na tim jastucima podvijenih nogu sjedili i jeli. Na drugoj strani sobe su bili takodjer postavljeni jastuci, gdje su spavali. Hrana se priređivala za svaki dan, na ručni mlin se samljeno toliko žita, koliko je bilo potrebno za taj dan.

Tako je otprilike živjela i sveta obitelj. Josip je svaki dan odlazio na posao, a Marija je vodila brigu oko kućanstva. Dok je bio manji, Isus je majci pomagao, a kasnije je svom hranitelju u poslu bio desna ruka. Isus je bio poslušno dijete, kojemu majka nije morala dva puta reći jednu stvar. Nije on bio lijenčina, nemarnjak; Isus je bio pobožno dijete i često i rado razgovarao u molitvi sa svojim nebeskim Ocem. On je čitavoj svetoj Obitelji davao kao dobro dijete jedan sveti ton, jednu svetu sabranost. Nisu roditelji morali na to dijete vikati, srditi se na njega, koriti ga i tući. Čak su se oni u njega ugledali i nastojali biti tako dobri kao što je On bio.

I kad se s djecom drugom igrao, jednako je bio dobar: pažljiv, jednako je svu djecu ljubio, često ih je znao pomiriti, a ne da ih posvađa među sobom. Zato su se svi rado s njim igrali i igra nije bila tako lijepa, kad Isusa nije bilo među njima.

Tako, dragi moji mališani, Isus postaje uzor svakoga djeteta, maloga i odrasloga. Tako bi se vi svi morali ugledati u Njega i nastojati biti prema dragom Bogu i prema svojim roditelji-

ma dobri, poslušni i pažljivi, kao što je to bio i Isus.

Ispričat ću vam jednu zgodu:

Malo se ribarsko naselje prostiralo tik uz morski žal. Bilo je tako tiho i mirno i nitko nije prolazio skoro njegovim putevima. Tek bi tu i tamo prošla koja žena, preletila mačka preko puta ili kakav pas tražeći svoga gospodara.

Ta tišina nije bila novost, jer su svi otišli na more na ribarenje. Njihovi su ribare teško očekivali, jer su već dugo bili na pučini. Očekivali su ih također i s veseljem, jer su se obično njihove očevi i braća vraćali u malo selo krcatih čamaca divnom ribom, koja se tako lijepo ljeska na suncu, a opet u tavi pržena tako divno izgleda. No malo su ih i sa strahom očekivali, jer svaki čas može nadoći kakvo nevrijeme, a što su onda... Tako se i dogodilo: Nastade oluja i svi su sa strahom izletjeli na obalu i zurili u daljinu očekujući kakvu lađu.

Medju ostalima je stajala i jedna majka, koja je čekala svoga staroga muža i dvoje sinova, odraslih mladića. Neki su se ribari već umorni i mokri vratili, a njezinih još nema. Svaki bi se čas vraćala u kuću još žalosnija, jer ih nema. I vratili su se svi, a njezinih još nema. Izašla je u noći mnogo puta i svaki je puta još žalosnija ulazila natrag u kuću. No jednom , kad je bila na žalu, kao da je čula iz tamne pučine zov: "Svijetla, svijetla!" No mislila je, da je krivo čula. Začas opet je čula neki slabašan, očajan krik, koji se jedva probio do obale kroz šum vjetra i oluje: "Svijetla, svijetla"! Osjetila je tad, da su to njezini i da ne mogu pristati jer su valovi veliki, a nema svijetla.

Počela je grozničavo razmišljati što da u brzini učini. Najednom joj padne na um, poleti prema kući i učini, što je smislila: zapalila je svoju kuću, koja je začas planula, a ujedno osvijetlila luku i uzburkano more. Tad je vidjela svoje, kako se očajno upinju, da nekako pristanu lađom na kraju. Sada im je bilo lakše, jer je bilo vidljivo. U svijetlu plamena kuće ipak im je uspjelo i sretno su stigli. No stigli su na garište. Ipak je njihovo srce bilo radosno, jer im je baš obiteljska kuća, njihov familijarni dom spasio živote. Naskoro su si sazidali drugu kuću...

Eto djeco moja, tako je ovim mornarima obiteljska kuća spasila živote. Sjaj kuće doveo ih u luku.

Tako se i mi moramo ugledati u svetu nazaretsku obitelj. Sjaj ove obitelji na poseban način osvjetljuje vas male, jer je tamo Isus. Vidjeli smo kakav je On bio. A vi znate, kakvi ste vi. Sada znate i što treba popraviti, da možete biti Isusova dobra djeca.

Amen!

II. NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU

1. Kršćanski brak

Dijete iz betlehemskih jaslica, koje je najveći dio svoga života provelo kao poslušan član svete Obitelji u Nazaretu, u šutnji je i povučenosti obiteljskog života doraslo do muža puna mudrosti i znanja. Početak je pak javnog djelovanja opet započeo na svadbi, gdje je opet počimao jedan novi obiteljski život, a da pokaže kako mu je stalo do toga, da bude obitelj i dobra i sretna i sveta, pokazao je posebnom ljubavlji baš ovdje, da ju On cijeni, i zato je načinio prvo čudo posvjedočivši time svoje božanstvo.

Ima zaista u životu časova, kad na poseban način osjećamo Božju blizinu. Duša tad doživljava takav susret, kojega rijetko kada zaboravlja, a Božje oko posebnom ljubavi prati nas u takvim časovima.

Vjerujem, predragi, da svaki mladić i djevojka, dok kleče pred vjenčanim oltarom, osjećaju blizinu Božju, i to baš tada na poseban način. Kad su odvažno pružili jedno drugomu ruku, koju je ovila svećenikova štola, osjećaju tu još jednu jaču Božju ruku, koja ih zauvijek združuje u nerazrješivu životnu zajednicu. Bog im je za vrijeme njihove mladosti uvijek bio tako blizu. On je njihove puteve tako neprimjetno i nježno vodio, da su se sastali baš ovdje kod Božjeg oltara. Ljudi su govorili, da je to slučaj, a to je bila nježna Božja ljubav, posebno naklonjena tim dvama stvorovima. "Slučaj je maska, pod kojom Božja Providnost ulazi na pozornicu ljudskih zbivanja."

Sam je Bog onaj, koji ih je doveo zajedno, kad su se upoznali. Sam je Bog stavio klicu ljubavi, sjeme naklonosti, želju zbliženja medju njima. On je bio onaj, koji ih je čuvao,da su mogli svoju neokaljanu mladost donijeti ovamo pred oltar kao najdivniju ali i najtežu žrtvu Gospodinu moleći Ga, da On u svojoj ljubavi udostoji pogledati taj mali dar i blagosloviti njihov budući zajednički život.

I kad stariji muževi i žene gledaju na svoju prošlost, a njihova je ljubav već očeličena u žrtvama i teškoćama života, opravdano uviđaju, da je Božja ruka od početka do kraja bila s njima, da ih je jednako uvijek Gospodin i ljubio i vodio.

Stoga je ustanova ženidbe sveta stvar.

Kad Krist posvećuje dvoje ljudi kod vjenčanog oltara, onda taj blagoslov njih prati kroz sav život. I njihove duše i njihova tjelesa postaju sredstva Božje Providnosti i zato također daju pravo na posebne milosti. Zato se s pravom kaže, da ženidba počinje kod oltara, a svršava kod groba. Nije posvećena samo svečana ženidbena zakletva vjernosti, nego je posvećena i ljubav dviju duša, i ujedinjenje dvaju tjelesa, i porođajni bolovi, i kolijevke budućeg djeteta i sve zajedničke boli i radosti.

Iako se po ženidbi dva ljudska srca povezuju u istu životnu sudbinu, koja će često biti veoma gorka, to ipak ženidba kršćana nije "poslovnica zemaljskih mudrosti i računanja, nije zavod za životno osiguranje, a još manje trgovina bijelim robljem" (Faulhaber) Ženidba je od Boga sagrađena katedrala, čiji vršci tornjeva dopiru do uzvišene tame, gdje stoluje Gospodin Bog, a čijim se prostorima razlijeva svijetlo vječnosti.

Po svetom je krštenju zapaljeno u našim dušama vječno svijetlo Božje milosti i božanskog života. Ovaj se plamen mora jačati i rasti sve dok se po sakramentu ženidbe ne slije s drugim plamenom, i oni sada ovako sjedinjeni treba da dvostrukom jačinom plamte pred Bogom u vječnoj domovini. U braku bi svaki dan morao biti jedan korak dalje u Božju svijetlost, svako jutro jedna novo otvorena vrata Božjem sjaju. Najdublje se određenje braka i sastoji u tomu, da dvoje ljudi smiju u ime Božje zapaliti nova svijetla u svojoj djeci, koja su plod njihove ljubavi. Oni tako proširuju Božje kraljevstvo na zemlji, a nebo obogaćuju novim zvijezdama, čiji sjaj ne će ugasiti kroz svu vječnost.

Zaista je divno određenje, koje je Bog postavio braku. Kako može biti čovjek u braku sretan! No ipak je često puta tako bolan finale one tako svečano započete uvertire na dan vjenčanja. Vjenčani je vijenac uvenuo, ruže su izgubile svoj sjaj, pjesma je umukla, gosti i uzvanici se davno razišli, a njihove su čestitke već posve izblijedile u svakidašnjici života. Ta se svakidašnjica kao siva magla spustila na dva novosjedinjena bića. Dani nečujno prolaze, a život počinje od njih dvoje tražiti prvu žrtvu, a svaka daljnja žrtva predstavlja neko nutarnje kidanje, na koje možda nisu nikad naučeni. Svaka naime naša žrtva znači s naše strane bolno izgaranje i nestajanje, micanje s puta, da drugi može rasti, jačati se i razvijati.

Nama kršćanima nije teško dokazati, da se na svijetu, osobito u bračnom životu, ne može živjeti bez odricanja i popuštanja. Ipak i mnogi kršćanski mladi supruzi rado zaboravljaju na to i misle, da se baš u braku može i mora bez križa. Vrlo se brzo razočaraju, a uzrok tomu postavljaju posve na krivu stranu. Rekao je današnji Sveti Otac, "da sjena križa pada i na stazu najsretnijega braka."

Ta već nije lako djevojci na sam dan vjenčanja bez suze ostaviti svoj rodni dom, u kojem je provela svoje lijepe djevojačke godine bezbrižne mladosti. Zaista oboje zaručnika mora imati dovoljno odvažnosti, kad prekoračuju prag braka, jer ih ondje čeka život, koji je sam po sebi takav, da ne može biti sretan, ako se u njemu ne računa sa žrtvama.

Brak, zajednički život, može biti dobar i sretan tako dugo, dok se u njemu računa na odricanje. Čim u braku počne prevladavati egoizam, samoživot, isključivo traženje vlastite ugodnosti i komocije, eto potoka suze kojih nitko ne može osušiti.

Kolike suprotnosti tada s onim, što je i kako počelo na početku: počelo s pjesmom, a svršilo sa gorčinom suze! Tad se traže tome uzroci na svim područjima, samo ne na onom, gdje je uzrok zaista postojao. Opravdavaju se ovakvi brakovi, navodi se predlog rastave, osuđuje se tada katolička institucija braka, a u ime humanosti, u ime suosjećanja s ljudima, a u krajnjoj liniji u ime ljudskog egoizma, senzualne sebičnosti i želje za lagodnim i lakomislenim životom olako kida ženidbena zajednica na ženidbene drugove i djecu.

Odgovorite, može li biti sretan brak onih ljudi, koji u njemu gledaju dioničko društvo jednakopravnih faktora, a od njeg očekuju dobit u formi udobnosti, užitaka, možda nekoliko jutara zemlje, možda ime i dobar položaj, možda kuću i stan itd.?

Može li biti sretan brak onih ljudi, koji zamišljaju brak kao privremenu zabavu u dvoje, a djecu kao neke slučajne lutkice za igru, čiji je broj unaprijed najstrožije i neopozivo konačno određen?

Može li biti sretan brak onih, koji se na njega nikako ili površno spremaju, koji već prije braka zloupotrebljavaju svoja buduća bračna prava, koji dolaze pod bijelim koprenama i vijencima nevinosti, a zapravo su oboje već davno polomljene stabljike, koje crv grijeha nagriza, a s time i buduću sreću?

Zar u ovim brakovima može biti sloge, vjernosti, požrtvovnosti, susretljivosti, duha žrtve, odricanja, mira i sreće?

Gdje nema Isusa, nema sreće! - U svetogrdnim brakovima nema sreće, jer tamo nema Isusa.

Kristovu je smrt popratio veliki potres: kad Krist umire u jednoj obitelji, mora nastati potres u temeljima. Pod ruševinama ukopana je i obiteljska sreća.

Predragi! Tu nema zavaravanja i sentimentalnosti. Samo odvažni ljudi osvajaju prostor, samo smjeli mogu ići naprijed. Samo Božji ljudi posjeduju sreću, samo plemeniti pridonose sretnom zajedničkom životu. Samo iz sreće može izrasti sreća, samo iz sretne obitelji poteći sretno i dobro dijete. Sve su druge filozofije do danas zatajile...

Natrag k Isusu i Njega natrag u naš dom i u duše naših ukućana! Drugog izlaza nema. Svako je drugo mudrovanje ovdje besprcdmctno i ne donosi nikakve koristi.

Gospodine Isuse, podaj nam volju, da se opet Tebi vratimo. Amen!

2. Otajstvo obiteljskog života

Dok je Mojsije čuvao na planini Horeb svoje stado, opazio je, kako neki grm gori, a ne izgara. Privučen znatiželjom približi se, ali začu glas:"Ne primiči se bliže ovamo! Izuj obuću s nogu, jer je mjesto, na kome stojiš, sveto!"(2.Mojs.,3,5)

Kad čovjek hoće govoriti o braku, mogao bi na sebe primjeniti iste riječi Gospodina, jer je i obitelj i brak zaista sveto tlo, posvećena zemlja, koju valja promatrati i suditi sa svim strahopočitanjem zbog Božje prisutnosti. Zato valja unaprijed odbaciti sva poganska mišljenja, odstraniti svu prljavštinu, koja često obavija pojam braka,i promatrati ga u njegovoj originalnosti, netaknutosti, kako je zamišljen i osnovan od Božje mudrosti.

Kad sv. Pavao piše Efežanima u ženidbi, ženidbu naziva "velikom tajnom" (Ef.,5,32), koju nijedan ljudski duh ne može posve shvatiti i dokučiti njezino dostojanstvo i uzvišenost.

Bog je mogao urediti svijet tako, da nova ljudska bića On sam stvara neposredno kao i prve ljude, bez sudjelovanja ikoga drugoga. Kako bi u tom slučaju izgledao svijet! Ne bismo imali ni oca, ni majke, ni braće, ni sestara. Ne bi bilo obitelji,ni muža ni žene. Ne bi bilo onih srdačnih veza ljubavi, osjećaja uzajamne pripadnosti, a s tim u vezi sve one slasti obiteljskoga života, jer je izvor tople i blažene sreće ipak samo ljubav.

I ta sama toliko opjevana i dočaravana ljubav jest velika tajna. Nerazrješiva je zagonetka onaj prvi drhtaj mladih bića, koja su se jednog časa našla po Božjoj Providnosti. Taj se drhtaj sreće razvije u plamen ljubavi, koji se lako ne gasi, a ako bude blagoslovljen kod žrtvenika Božjega, ne gasi se nikada, pa ni nakon smrti. Izopačenjem čovjeka možete profanirati i taj prvi i najljepši osjećaj mladoga čovjeka i staviti ga na razinu životinje, koju privlači samo razlika spolova. Koji se stavi na tu točku promatranja čovjeka i njegova djelovanja, morat će protumačiti veoma brojna druga područja čovječje aktivnosti, koja će oduvijek ostati za njega neprotumačena.

Bog je htio, da čovjek na jedan određen način sudjeluje u Njegovoj stvaralačkoj moći, pa za tu svrhu pripravlja mlada bića da s radošću s Njim surađuju, a On ih zato nagrađuje neizrecivom milinom svijesti zajedničkog pripadanja, zajedništvom ljubavi. Oni sudjeluju u stvaranju ljudi kojih nije bilo, i kojih bez njih nikad ne bi bilo! Za čovjeka materijalističkog nazora takav način mišljenja nema vrijednosti, no za nas kršćane katolike to predstavlja veliki razlog, visoko dostojanstvo i odlikovanje. Božji blagoslov i zapovijed dana prvim ljudima u raju predstavljaju trajan poziv na najtješnju suradnju u stvaranju neumrlih bića i time ispunjavanje Božje volje ovdje na zemlji.

Ženidba je uistinu velika tajna. Čitava priroda sa svim svojim sposobnostima materijalnog bogatstva i raznovrsnosti nije

kadra proizvesti nešto bitno novo i trajno, dok roditelji uz Božju suradnju stvaraju neumrla bića, koja će vječno živjeti! Kolikog li dostojanstva, a s druge strane kakve odgovornosti. Opet napominjem, da to čovjeku nevjerniku ne predstavlja ništa osobita, dok kršćanin katolik tu gleda zaista posebnu pažnju Božju prema čovjeku. Ono malo i nevino dijete, u čijim se očima odražava nebo i tko ga tako promatra, a ne samo kao jedan novi želudac, kojeg s gospodarskog stanovišta bude trebalo svaki dan puniti, to malo dijete jest komadičak neba, dijel veliki nagrade za sve žrtve, koje će biti potrebne, da se ono stavi na noge dok postane potpun i samostalan čovjek.

Ženidba je sveta i velika stvar. Sveta i velika po tom, što ju je Bog ustanovio u raju, ali posebno po tom, što ju je Sin Božji Isus Krist uzdigao na čast i dostajanstvo sakramenta. Po tom uzdignuću ona postaje jedan od sedam vrela posebnih Božjih milosti, postaje jedan predmet posebne Božje pažnje. Kako obiteljski život zahtjeva mnogo odvažnosti, odricanja, žrtve, rada i muke, a to sve ne samo jedan dan, nego cijeli život, potrebna je i posebna Božja milosna pomoć u svakom i svim tim časovima zajedno. Zato je Gospodin Isusni uzdigao ovaj sveti život na takvu visinu, da se on može stalno grijati na toplim zrakama Božje pomoči, kako bi mogao i odgovoriti svojoj svrsi, za koju ga je Bog i ustanovio. Sv, Otac papa Pijo XI. naziva brak "posvećenom službom". Zato u braku nije posvećena samo ženidbena zajletva vjernosti, nego i ljubav njihovih duša, blagoslovljeno njihovo tijelo, sve radosti i žalosti, sve brige i bolovi. Sveti sakramenat to sve pretvara u jedan trajni izvor milosti i svetosti.

Po tom sakramentu kršćanski supruzi postaju jedno drugomu nosioci milosti; jedno drugo usavršavaju, podižu, opominju, posvećuju i vode na put spasenja.

To pak sve prenose i na svoju djecu: njoj predaju blago svete vjere, ufanja u Boga i svoju ljubav prema Kristu. To je učiteljska služba roditelja prema djeci, koja se pretvara i u pastirsku službu, kad djeci svojim primjerom i odgojem udaduju Kristov duh.

Tako eto muž obitelji postaje prava slika Kristova, a žena postaje slika Crkve:

kao što je Krist glava Crkve u Božjem kraljevstvu, tako je muž glava obitelji, darovatelj života, brižni pastir, učitelj, kralj, vladar i žrtva.

kao što je sveta Crkva majka živih udova Kristovih, učiteljica naroda, vođa na putu k Bogu, moleća svećenica i brižna čuvarica i odgojiteljica onih, koji su joj povjereni,- tako je i majka u obitelji učiteljica, čuvarica, pomoćnica i voditeljica djece k Srcu Isusovu.

Pravo značenje braka, ženidbe, koja je postala u Novom Zavjetu sveta institucija sakramentalna, ne ćemo posve ovdje na zemlji nikad razumjeti. Naime, što znači, s Bogom sudjelovati u

divnom stvaralaštvu novih Božjih bića - neumrlih duša i time dovoditi u nebo nove stanovnike, koji će navijeke slaviti Boga! Što znači biti svjestan, da će naša djeca, kao i svi njihovi daleki potomci do sudnjega dana, doći u nebo i slaviti Boga! To će biti čitave legije, milijuni, stotine milijuna, bezbroj novih čistih duhova, kojih opstojanje su omogućili roditelji, što su oni živjeli po Božjem zakonu i dali život ljudskim bićima! Kolika slava takvim roditeljima pred Bogom! - Kakva, s druge strane, odgovornost onih, koji sasvim suprotno rade!

Brak je dakle po Božjoj volji svetinja, iz koje istječe kao iz izvora novi ljudski život. Brak je sakramentalna svetinja, to jest svetinja, koja je na poseban način izvor blagoslova i milosti za bračne drugove, za cijele obitelji. Brak je svetinja, u kojoj i po kojoj moraju ljudi vršiti Božju volju i tako doprinositi Božjoj proslavi već ovdje na zemlji.

Zaista: sveta tajna, sveto tlo, pred kojih čovjek mora stajati sa strahopočitanjem i dubokim divljenjem pred Božjom mudrošću i ljubavlju prema čovjeku.

Neka i tvoj brak bude svet! Neka bude on izvor milosti, a ne sredstvo, koje bi te moglo dovesti u propast. Amen!

---

3. Isus na svadbi u Kani

Bacimo danas u uzburkano i uznemireno more našega vremena jednu misao, zbog koje se divlji valovi razbijaju, a opet grozničavo navaljuju na čvrste i prkosne pećine starih, prokušanih i pouzdanih tradicija. Radi se naime o obitelji i bračnom životu.

Na tu riječ plemeniti duhovi zanijeme od boli, jer u toj ustanovi braka mnogo toga nije u redu, mnogo bi trebalo popraviti, izmijeniti, zlo izbaciti, a dobro ponovo usaditi. Drugi će pak pokvareni znatiželjnici na tu riječ naćuliti uši, ne bi li možda čuli nešto više o tom životu, nego je napisano u kojekakavim knjigama i romanima. Svi poklonici isključive strasti i niskog iživljavanja obilaze naokolo da nešto prljavoga saznaju, a njihov se rad sastoji u tomu, da sve sveto i uzvišeno, što se krije u bračnom i obiteljskom životu, bace u blato i zemaljsku prljavštinu ljudske strasti. Ljudsi su željni skandala. Tragedija je to, što je skandal postao danas opća pojava i gotovo je prestao biti skandal, postao je kruh svakdanju jadnoga čovjeka, jer je sablazan napustila svijet i iselila se iz ljudskih pojmova i njihova riječnika.

I danas se rađaju novi narodi i pridolazi novi naraštaj usprkos ratova i epidemija. No s druge strane ipak mnogi narodi venu i propadaju. Za to ne može ustanova braka snositi krivicu, a stanje ne će popraviti nikakvi napori medicine i rasne higijene.

Predragi, kad bi se tu radilo samo o t.zv. modernim brakovima koji su u krizi i prijeti im opasnost, čovjek bi još pomislio, da su to zaslužili i pustio ih po strani. No to je zlo počelo navaljivati i na vrata kršćanskoga braka. Brak bez sklonosti, sklonost bez razmišljanja i zdravoga prosuđivanja, strast bez ljubavi, ljubav bez vjernosti, brakovi bez djece, djeca bez sunčane topline očinske skrbi i materinske ljubavi, ljubav koja bi htjela samo uživati, a da nikada ne donese ploda, ljubav koja ne zna ustrajati u tvrdoj životnoj borbi, nego se razbija na prvim poteškoćama, - zar sve to skupa nisu stvari i pojave, koje su i mnogi kršćanski brak pretvorile u pravi pakao ovdje na zemlji!

Današnje nam evanđelje pripovijeda o svadbi. Tu kao da čovjek osjeća dah one prave sreće, koja je bila u obitelji u početku te same ustanove:"Nije dobro čovjeku, da je sam..."/1.Mojs.2/ O toj sreći govori mudrac Staroga Zavjeta:"Ljepota žene čini lice vedrim i nadilazi svaku želju čovječju. Je li na jeziku njezinu blagost i krotkost, onda je muž njezin ne broji među običnu ljudsku djecu. Tko steče ženu, dobija posjed najbolji: pomoćnicu, koja mu pristaje, i stup, na koji se naslanja" (Sir.,36,22-24).

Mladenci iz Kane nisu bili sretnici ovoga svijeta. Bila je to obična priprosta seljačka čeljad, koji moraju proliti znoja i ožuljati ruke, ako žele imati na stolu kruh svagdanji. Na ovaj je dan kod njih bilo slavlja s prijatelja iz bliza i daleka, no ta je svečanost bila samo uvod u svakodnevnu zbilju života, koja ih je čekala i za koju su oni dobro znali. No sreća toga budućega braka je bila sigurna. Oslanjala se ne na neko materijalno blagostanje, nego je bila sigurna, jer je bio s njima na taj dan dragi Gost:"A pozvan je bio Isus i njegovi učenici". Izabrao je On baš ovaj dan i učinio prvo čudo. Sjećanje na ovo djelo Isusovo pratilo je s utjehom mladence cijeli život kroz sve brige i žrtve. Isus, koji je prvi dan njihova života bio s njima zajedno, rado je i kasnije k njima navraćao , kad se umoran od puta, a često i od ljudske nezahvalnosti, vraćao Majci u Nazaret. Ovi su mu mladenci ostali vjerni do kraja. Isusova ljubav i njegovo prijateljstvo spašavali su ovaj brak i blagoslivljali ga.

Danas je često drugačije. Malo ljudi misli, da je prvo u braku Božji blagoslov. Malo ih misli, da bi kod vjenčanja morali biti i Isus i Marija s mladencima kao zalog i jamstvo buduće sreće. Ne pada im na pamet, da kormilo sreće povjere njima, nego ga uzimaju u svoje neiskusne ruke. Kad dožive brodolom, onda je svakako "Bog kriv za sve..."

Gdje je Isus, to se iskušenja lako podnose, tu žrtva

nije teška, tu je ljubav neuvela, tu je strpljivo podnošenje, tu je natjecanje u iskazima nježnosti i privrženosti, tu je sreća i blagoslov.

Možda ste, dragi moji muževi i žene, i vi pridonijeli, da u vašoj obitelji ne ide sve onako kako to Bog zapovijeda. Možda ste često pomislili, da bi bilo bolje, da se nikad niste ni uzeli, možda se gdjekoji ne želi radi ni vraćati kući, jer ga tamo ne čeka toplina i razumjevanje, možda je gdjekoji nesretan u braku, kako se to obično kaže.

Bog sam zna, tko je prvi počeo, odnosno kada je sve to počelo. Žena je možda tako često i tako puno prepatila, a što joj danas koristi sva njezina ljubav! Sve nastojanje, sve tiho trpljenje, sve žrtve i samoodricanje i sva dobra volja nisu urodili plodom. No ti kao žena moraš poznavati muža i muški govor i postupke. Moraš znati, da tvrda riječ muža ne mora uvijek biti i posljednja. Možda si već doprinijela devedeset i devet žrtava, pa ti je dojadilo i onda je došlo do onoga. Da si možda još malo pričekala, još samo nešto pregledala, još samo malo potrpjela, možda bi sve bilo danas bolje i možda sve dobro.

A ti, moj prijatelju! Ti si u žurbi, nervozi posla i neuspjehu svojih planova mislio, da se možeš na ženu najslobodnije otresti, na nju se izvikati, a ona da je samo zato tu, da podnosi tvoje živce i bude predmet tvoje grubosti. Takav si odjurio na posao, a nju ostavio kod kuće s loncima i srcem punima gorčine. Jesi li kada na to pomislio, da ona možda nije toga zaslužila. Mislio si, da tako mora biti! Imaš krivo. Da li znaš, a znam da to sigurno znaš, da žensko srce ne treba samo krpu odijela i žlicu hrane, nego i vjernosti i skrbi, pažnje i ljubavi, pa bilo to i nakon 1o ili 2o godina bračnog života. Dragi, možda je danas čas, da to uvidiš. Ti znaš, da se u svojoj ženi nisi prevario i da te ona jednako ljubi kao i nekada. No budi uvjeren i više. Samo ti moraš biti drugačiji. Ne misli, da ženi ne treba ljubav i kad je odrasla. I kad je majka. Ona ostaje žena do smrti. Često si i ženi i djeci oduzimao obiteljsku zajedničku sreću, a uvijek si se ispričavao kojekakvim poslovima, društvom, obvezama i kojekakvim plitkim izgovorima. Molim te, dodaj svojoj ozbiljnosti, svojoj skrbi za obitelj, i malo toplije ljubavi. Ja znam, da ju ti imaš, ali to i pokaži, da ju drugi osjete. I ti ćeš tada biti sretniji i zadovoljniji.

Tako možeš vodu gorčine pretvoriti u slatko vino prave radosti. Amen!

LITERATURA: Linhardt, Feurige Wolke

---

4. Duhovno vjenčanje s Kristom

Dva su velika blagdana Božića i Bogojavljena prošli. Nedjelje se ove nazivaju nedjelje po Bogojavljenju. S njima završava božićno vrijeme, a one u isto vrijeme predstavljaju i neki prelaz u korizmeno vrijeme.

Na blagdan smo Bogojavljenja slavili tri tajne: poklon triju mudraca, Isusovo krštenje u Jordanu i svadbu u Kani. Prva se tajnu posebno slavila na Bogojavljenje, druga u prvu nedjelju po Bogojavljenju, a treća na današnju nedjelju. Današnja liturgija slavi mnogo veću tajnu od one u Kani: danas sv.Crkva kao zaručnica Kristova slavi svoju svadbi sa svojim Zaručnikom Kristom.

Radi toga su svi današnji tekstovi mise ispunjeni svadbenim klicanjem nad tom radošću. To su sve svadbene pjesme.

Takva je odmah Ulazna pjesma: kod ulaza u crkvu čeka nas Krist, koji hoće s našom dušom slaviti svadbu. Zato s počitanjem pozdravljamo svoga Božanskoga Zaručnika:"Sva zemlja neka ti se klanja, Bože, i neka pjeva Tebi...Poklikni Bogu sva zemljo..."

Na svadbu s Kristom moramo poći u svadbenom ruhu. U POSLANICI nam sv.Pavao opisuje kakvo je to ruho, odnosno drugim riječima, kako se naša ljubav i vjernost Kristu mora na vani očitovati. Najprije u savjesnom izvršivanju staleških dužnosti:"Braćo, imamo različite milosti i darove...Koji upravlja, neka čini brižno, koji čini milosrđe, neka čini radosno". Kojegod zvanje imali, treba dužnosti zvanja radosno i savjesno ispunjavati. Nije pred Bogom važno zvanje, nego srce i radost, kojim se izvršuju njegove dužnosti.- Drugi zahtjev sv.Apostola jest bratska ljubav:"Ljubav neka bude bez pretvaranja...Budite jedne misli među sobom". To je naše vanjsko ruho, koje treba obući za ovako svečane zgode i ne skidati ga nikada, jer je Zaručnik neprestano s nama.

PJESMA NA STEPENICAMA govori, kako nas je Bog ljubio tako daleko, da je poslao svoga Sina, da iscijeli naše rane i izbavi nas iz pogibli. Zato:"Aleluja, hvalite Gospodina svi..!"

EVANĐELJE donosi zgodu u Kani, gdje je Isus učinio svoje prvo čudo. To je bio dokaz Njegova božanstva, ali i tip jedne druge pretvorbe, koju On izvršuje na svim ljudima. On svojom božanskom milosti pretvara naše duše u stanove svoje, iz grešnih posuda čiste izvore bistrine i nebeske miline. On želi posve posjedovati našu dušu, i zato ju mora posve pretvoriti u dostojan sebi stan, ukrasiti je i odstraniti iz nje sve, što vrijeđa Njegovo najčišće oko. Zato On nama daje svoje božanstvo i svoje čovječanstvo, da se njime poslužimo i kao udovi njegova mističnog tijela postajemo oživljeni njegovim životom i prožeti njegovim duhom, njegovim božanskim sokom, kao što trs prožima lozu. Time On nama daje kao Zaručnik, da učestvujemo u njegovom životu. Izmedju njega Zaručnika i svete Crkve kao zaručnice vlada potpuno zajedništvo dobara.

Radi tolike nezaslužene ljubavi i izabranja radosno kličemo:"Poklikni Bogu sva zemljo...Dođite, čujte svi...što je učinio duši mojoj.Aleluja!" (Prikazanje)

PRETVORBA je vrhunac Njegove, Zaručnikove ljubavi, ali i njegove božanske moći. U Kani je samo pretvorio vodu u vino. No ovdje sama sebe stavlja u prilike kruha. I dalje: dolazi k nama i postaje naša hrana. Smijemo Njega blagovati. Zato zbunjeni i iznenađeni govorimo sa stoloravnateljem iz Kane:"Sačuvao si dobro vino sve do sada!"(Pričesna) "Na kojoj se svečanosti, osim na ovoj, održava gozba, kod koje se gostima umjesto kruha pruža zaručnikovo tijelo?...Iz svoga probodenoga boka miješa svoj kalež sa svojom presvetom krvi i pruža ga nama" (Jakov od Batnä, sirijski pjesnik 5.stoljeća). Morali bi biti kao omamljeni od toga vina. Naši bi obrazi morali gorjeti od ljubavi prema nebeskom zaručniku, pa i onda kad napustimo crkvu. Ljudi su na Duhove, kad su vidjeli oduševljenje Apostola za Isusa, govorili:"Napili su se slatkoga mošta!"(Dj.Ap.2,13)

Jednako bi tako morali ljudi za nas govoriti, kad vide našu revnost za Krista i njegovo kraljevstvo, osobito kad nas vide kod oltara ili svete mise, gdje slavimo gozbu, svadbu s našim nebeskim Zaručnikom! Amen!

---

5. Naše svadbeno ruho

Draga djeco,

Čuli ste današnje evanđelje, kako je Isus došao na svadbu u Kani i kako je pretvorio vodu u vino, da pomogne zaručnicima, kojima je ponestalo vina. Time je Isus htio pokazati, kako visoko cijeni svetu ženidbu i kako je ona uzvišena i sveta stvar u Božjim očima. Pokvareni ljudi često nepristojno govore o toj svetoj ustanovi, no mi znamo, da oni nemaju pravo. Ženidbu je sam Bog ustanovio, a dragi Isus ju je podigao na čast i dostojanstvo sakramenta, da tako bude izvor brojnih milosti za one koji se vjenčaju.

Vi ste vidjeli, kako se na vjenčanje nosi bjelina. Ona se nosi zato, da se i izvana pokaže, kako se mora donijeti pred oltar lijepa i čista duša. Time se označuje, da treba pred oltar doći sa čistim srcem.

Čistoća daje čovjeku posebno dostojanstvo i ljepotu. Stoga ju treba na poseban način čuvati, jer je ona naše najveće dobro. Gospodin je Bog stvorio naše tijelo čitavo. Čitavo naše tijelo potječe od Njega. Kod toga su sudjelovali i naši roditelji kao Božji pomoćnici. Tako je govorila i majka Makabejka svojoj djeci, prije nego su bila mučena:"Ne znam, kako ste bili načinjeni u krilu mojemu. Nijesam vam ja dala dah i život, niti sam vam svakome sastavila udove umjetno. Stvoritelj vasionog svijeta jest onaj, koji čini postanak čovjeka" (II.Mak.,7,22). Zato je na našem tijelu sve dobro i sveto. Svi dijelovi našeg tijela imaju svoju od Boga određenu svrhu i svi su jednako dobri. Ako dijete tako promatra svoje tijelo, onda ga zna cijeniti, pa ništa ne misli zlo i prosto, ne govori takve stvari i ne čini ružna djela. Tko je takav, toga nazivamo čistim. Takvo dijete zna, da njegovo tijelo ima veliko dostojanstvo, jer se u njemu nalazi besmrtna duša, koju je stvorio Bog.

Koliko su tek Bogu draga čista djeca. No čistu djecu i ljudi posebno vole. Kad je bio sprovod male Annarelle Bracci, ispratilo je pokojnicu preko sto tisuća Rimljana. Što je ona bila? Nikakva princeza, nego siromašna djevojka iz naroda. Napao ju je neki pokvaren čovjek, a kako je htjela pobjeći, napao ju je štapom i tako onesvještenu bacio u bunar, gdje je umrla. Danas ju slave kao mučenicu svete čistoće.

U tijelu koje resi sveta čistoća stanuje Duh Sveti kao u svom hramu. Zato opominje sv.Efrem:"Pribavi sebi čistoću, da Duh Sveti uzmogne u tebi stanovati!" Zar ne, da je gore okaljati kakvu običnu kuću, nego na pr.posvećenu crkvu? "Tko obeščasti hram Duha Svetoga, njega će Bog upropastiti", govori nam sveti Pavao.

Prošle je godine u Demminu, u Pomeraniji jedna djevojčica, koja se spremala na sv.Potvrdu, za čisti hram svoga ti-

jela žrtvovala svoj mladi život. Na sv.Potvrdi je izabrala ime sv.Marije Goretti. Osam dana prije potvrde napao ju je neki čovjek. No kako se odvažno branila, on ju je zagušio. Umrla je mučeničkom smrću za svetu čistoću kao i njezina zaštitnica na nebu sveta Marija Goretti.

Dragi Bog na poseban način voli i odlikuje čiste duše. Sv. Ćiril kaže:"Drži svoje tijelo čisto za Gospodina, da i Gospodin pogleda na tvoje tijelo". Kad bi prelistali zajedno cijelo sveto Pismo, vidjeli bi kako je Bog posebno ljubio čiste duše i kako ih je posebno nagrađivao za tu krepost.

Sjetimo se na pr. Josipa egipatskoga, pa onda pobožne žene Rute, koja je smjela biti pramajka samom Spasitelju. Na poseban je način Spasitelj ljubio sv.Ivana Apostola, koga je tako odlikovao radi svete čistoće, da je njemu jedinomu bilo dozvoljeno nasloniti glavu na Isusove grudi. Isti je taj sv.Ivan u jednom viđenju gledao čiste duše u nebu: one su na posebnom mjestu smjele pratiti Isusa-janje Božje, one su jedine smjele pjevati posebne pjesme, koje nitko drugi nije mogao pjevati.

Jedino čistoća vodi ljude k Bogu. Zato kaže pjesnik: "Raj može biti samo u čistom srcu. Ako ga ne nosiš u sebi, nikada ne ćeš doći u nj". (Silesius)

Zato moramo brižljivo čuvati svoju svetu čistoću. Ona je naše najveće blago, najsigurniji izvor sreće i mira. Čistoća nas već ovdje na zemlji čini sličnima anđelima.

Pripovijeda se iz života sv.Cecilije, da su nju anđeli čuvali u njenoj sobi. Zato je opomenula svoga zaručnika:"Na poseban me način ču a Božji anđeo. Nemoj mi ništa učiniti, jer ne ćeš inače izbjeći Božjem gnjevu".

Eto, draga djeco, sada znamo kako ćemo Isusu najviše omiliti. Sada znamo što Isus najviše voli kod nas. Zato budemo čuvali i svoju dušu i svoje tijelo čiste uvijek od svake prljave misli ili riječi ili djela. Ne ćemo se povoditi za onima, kojima je prljavština i nečistoća radost i koji se u njoj valjaju. Mi ćemo biti dobra, čista i nevina djeca. Čuvat ćemo svoje svadbeno ruho netaknuto na radost dragom Isusu. Amen!

III.NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU

1. Poučan susret

Zapovijednik one stotine vojnika, koji su u Isusovo vrijeme sačinjavali posadu grada Kafarnauma, nije imao osobito visoki čin u vojsci Heroda Antipe, a ipak je postao "najglasovitiji stotnik u povijesti svijeta" (Faulhaber). To ima zahvaliti onoj maloj zgodi, koju pripovijeda današnje evanđelje.

Dogodio se tu jedan od onih značajnih susreta, koje je Gospodin iskoristio, da jasno iznese osnovnu istinu o biti svoga kraljevstva. Svojim je naučavanjem Isus išao za tim, da pripremi ljude na to kraljevstvo. A to nije Njemu bilo lako, jer je morao razbiti kod Židova jednu zapreku, koja se ispriječila kao zid između Isusa i Židova. Kod Židova je naime bilo duboko ukorjenjeno uvjerenje, da obećano Božje kraljevstvo može biti samo za Židove, to jest za potomke proroka i patrijarha. Oni su namjerno izbjegavali mjesta svetog Pisma, koja govore o tom, da će budući Mesija okupiti oko sebe sve narode od istoka do zapada, i tumačili sva proroštva jednostrano i u duhu židovskog nacionalizma. No Isus je svojim dolaskom srušio sve nacionalne i državne granice starog svijeta.

Već je blagdan Bogojavljenja bila istaknuta istina, da je dolazak triju mudraca početak pohoda i drugih naroda osim Židova do Gospodinovih jaslica. Obećani Mesija sve ljubi i sve k sebi poziva. To nije nigdje jasnije i glasnije rekao, nego što je to bilo kod susreta sa stotnikom. Kod tog su susreta Isusove riječi bile Židovima i njihovom nacionalizmu kao šaka u oko. Govorio im je: od istoka sunčanoga do zapada doći će narodi i imati će u nebu dioništvo s velikim prorocima i patrijarsima, a mnogi će od izabranog naroda biti odbačeni; u Njegovom kraljevstvu može imati dijela samo onaj, koji posjeduje tvrdu vjeru i ljubav prema Mesiji. Tu ne igra nikakve uloge porijeklo ili pripadnost kakvom odabranom narodu.

Povod su tim riječima bile riječi stotnikove. On je kao zapovijednik i časnik došao moliti Isusa za svoga bolesnoga slugu. To onda nikako nije bio običaj, pa je već to dokaz njegove plemenitosti. No stotnik je pokazao i divnu čednost. On ne izriče nikakve molbe, nego samo obavještava Spasitelja, da je njegov sluga bolestan, a Spasitelju prepušta, da on riječi kako hoće. S pouzdanjem očekuje zdravlje sluge i uopće ne sumnja, da Isus toga ne bi mogao učiniti.

Usprkos čednosti stotnik ne gubi svijest svoga položaja. On zna da ima podložnike i da ga oni moraju slušati i izvršivati njegove naloge. No dragovoljno se snizuje pred Isusovim veličanstvom i pun strahopočitanja izgovara pred Isusom one divne riječi,

koje katolička liturgija ponavlja kod svake svete Mise."Gospodine, nisam dostojan, da uđeš u moju kuću". Osjeća se nevrijednim on poganin. On zna, da Isus ne mora dolaziti u kuću, da izliječi slugu, jer kao što se njemu pokoravaju njegovi sluge, tako će se i priroda, koja je sluškinja Gospodinova, pokloniti na jednu Njegovu riječ, i - sluga će biti zdrav.

Time stotnik osvaja Isusovo srce. Takve poniznosti i vjere nije našao u Izraelu među orabranim narodom. Sjeme Njegove riječi palo je kod stotnika na plodno tlo i donijelo rod. Iako je poganin, daleko su mu šire otvorena vrata nebeskog kraljevstva, nego izabranim Židovima, Abrahamovim potomcima.

Ovaj Isusov susret sa stotnikom za nas je dvostruko poučan. Kod Židova je bilo najsudbonosnije to, što su smatrali, da kao Abrahamovi potomci automatski imaju pravo na ulazak u Mesijino kraljevstvo. Zato su mislili, da ne treba ni kreposti niti osobnog nastojanja, nego da im je Mesija samim tim, što su "sinovi Abrahamovi", dužan otvoriti vrata.

To je često slika i mnogog kršćana. On je od malih nogu odgojen u vjeri, nebrojene je već milosti primio, pozna svoju vjeru, drži se nekako Božjih zapovijedi, pa nerijetko s visoka promatra čovjeka grješnika ili inovjerca i prezire ga. No kako je mnogo puta slučaj, da baš takovi zalutali znaju s iskrenom poniznošću i živom željom tražiti puteve, kojima bi se vratili Isusu ili se pak s Njime sreli. Baš radi te samosvijesti mnogi kršćanin postaje mlak u izvršivanju svojih vjerskih dužnosti, ne će se više vježbati u krepostima, zanemaruje dobra djela, i tako njegovo kršćanstvo postaje neka baština od pređa bez života i bez dinamike, nešto što više nije kadro drugoga, a ni njega samoga oduševiti. Koliko ima danas inovjeraca, koji s toliko žara proučavaju Katoličku Crkvu i žele u njoj vidjeti izvor prave istine, kako bi se u njoj smirili.

Druga je pouka od stotnika ta, da kršćanska vjera uvijek povezuje poniznost s pouzdanjem. Bez poniznosti nema napretka u dobru. Oholici se protivi i Bog i ljudi. Bog je toliko ponizan, da dolazi k čovjeku, a čovjek kao puran česti diže svoju praznu glavu. Poniznost i pouzdanje moraju davati našem kršćanskom životu vidljivi pečat, što se mora osjetiti na našem vladanju i riječima, u sreći kao i u trpljenju.

Gospodine, nisam dostojan! Zaista, kad pogledam svoju grešnost, nisam dostojan Tebe. No opet, bez Tebe sam ništa. Zato te molim, da snagom Tvoje riječi, koju ćeš reći, mogu doći k Tebi, da mogu ozdraviti, da me ne osudiš, nego mi udijeliš vječni život.

Amen.

LITERATURA: H. Fassbinder: Sämann Gottes, 1956.

2. Čist do oltara

Na jugu od Rima, kuda vodi stara Apijska cesta, prostiru se obronci gore, koju su stari Rimljani nazvali Kirkina gora. Po njihovom je naime vjerovanju stanovala na vrhu te gore stanovala stara vračarica Kirka, i zato su tom brdu dali takvo ime. Ta je Kirka bila naime neobično lijepa.

Sva je okolina i krajolik oko tog brda bio neobično divan: tu su plodna kampanjska polja, u daljini Tirensko more, nebo skoro uvijek plavo i vedro, svuda miris divnog cvijeća, veseo cvrkut ptica, vedri smijeh bezbrižne mladosti. Takav je bio ugođaj oko tog brda.

Kirka, kako spomenuh, bila je neobično lijepa: kosa joj zlaćana, glas milozvučan kao u vile. Svojom ljepotom i divnim pjevanjem mami k sebi putnike mlade i neiskusne, nuđa im čašu opojnog napitka i vodi k sebi. Mnogi se ne obaziru na njezin zavodnički zov, dok drugi objeručke prihvaćaju pruženu čašu opojnosti i odlaze omamljeni za njom. No tada se događa njezina osveta: sve te ljude Kirka pretvara u svinje, zatvara u posebne prostorije, gdje uživa kako oni kukaju i plaču nad svojom izgubljenom slobodom, ljudskim obličjem i kaju se za svoju ludost. Priča kaže, da je jedini junak Odisej bio kadar, da oslobodi te jadne i zavedene ljude.

Ima li ta stara priča kakve veze sa životom? Što ona želi kazati mladim ljudima, koji se polako približavaju svetištu bračnog života?

Nije li mladost, lijepa i rascvjetana, bezbrižna i prpošna, draga i rascvjetana, slična onoj prirodi gdje se nalazi Kirkino brdo. To je proljeće života kod mladih ljudi još ljepše, kad se u duši tih sretnika nađe klica ljubavi; tad se tim ljudima čini, da im je životni put krenuo kroz cvijetna polja i zamamne lugove. Sve im je lijepo, sve drago, a u tomu i oni postaju tako divni. To je mladenačka ljubav, koju je Bog, nitko drugi, posadio u njihova srca.

Takva ljubav u očima je Božjim jedan poseban poziv. Kad mladi ljudi osjete u svojoj nutrinji taj dah prve ljubavi, moraju onda znati, da to nije radi njih, nego da ih Bog zove, da se već tada pripravljaju na uzvišeni poziv očinstva i materinstva u svetoj obiteljskoj zajednici. Ta tako slatka međusobna ljubav mora ući u službu Božjega plana, kojeg je On zacrtao. Ta ljubav mora biti put i vrata u svetinju bračnog života, u kojem mladi ljudi postaju suradnici u Božjim planovima. Svako drugačije shvaćanje ovog problema jest krivo, ako se ne podudara s planovima Božje Providnosti. Jer je to tako velika i divna stvar, Bog ju je zaštitio šestom zapovijedi. Svaki otstup od Božjeg plana, svaka zloupotreba sposobnosti jest zlo u Božjim očima. Zato Bog traži od svakog mladića i djevojke, da dođu čisti do oltara.

No tim mladim ljudima, kojima je proljeće u srcu, kojima je sve tako lijepo, približava se sotona zavodnik, koji ih poput vračarice Kirke nastoji primamiti u svoje kolo grijeha pružajući čašu opojnosti. Njihovu savjest, koja se ispočetka buni i prosvjeduje, ušutkava praznim frazama: "Mladi ste, jednom se samo živi, u ljubavi nema grijeh",- i slično. Nerijetko im tada ono, što su prije smatrali sramotom, u takvim okolnostima izgleda kao nevino, ne tako veliko zlo, a od takvog umovanja pa do grijeha nije dalek put. Ima ih sigurno dosta, koji se znaju oprijeti tom zavodljivom glasu i i svoju duhovnu slobodu sačuvaju do oltara netaknutu. Mladi su to ljudi, koji žele, da bjelina njihova vjenčanog dana bude simbol sačuvane čistoće, da njihov lj ljan nije uvenuo nikada pod mrazom strasti i grijeha.

Ima li na svijetu išta draže i ljepše, nego je čist naraštaj! Iz očiju čistih duša prosjeva ljepota i čar, njihove su oči kao u nevina djeteta, njihovo je srce bezazleno, njihova spremnost na dobro veličanstvena. Kako će to biti dobra i ljubljena žena, dobra majka i anđeo čuvar obiteljskog ognjišta!

Kad se čovjek okrene malo oko sebe, opaža kako se ljiljan čistoće ofurio, kako je shvaćanje o veličini takvog života izblijedilo. Koliko ima onih, koji junački odbijaju ponuđenu čašu Kirke. Koliki pripravu na brak kaljaju grijesima i obeščašćuju tako svoju mladost, blatom se nabacuju na najsvetije izvore života, svetogrdnim nogama gaze ono najintimnije i najdublje, što je trebalo biti najdivniji ured njihovih duša, najdraži miraz ljubljenoj osobi na dan vjenčanja!

Kako će tešku odgovornost pred Bogom imati oni mladići, koji kao pomoćnici sotonini zavode na grijeh mlade i neiskusne djevojke! Oni bezdušno i neljudski gaze djevojačko poštenje i čast, ne dira ih plač obeščašćenih duša i kletva sramotno ostavljenih. Strast im je posve zasjenila oči i prestaju biti svjesni svoga zločina, što ga počinjaju na dušama drugih.

No ništa manju odgovornost nemaju djevojke, koje svojim vladanjem, nepristojnim odijevanjem i slobodnim razgovorima daju povoda mladićima za nepristojnosti. O mnogoj djevojci ovisi, kakav će biti njezin mladić. Ona mu može biti anđeo čuvar jednako kao i zavodnica. Nemojte se bojati, da će vas mladić ostaviti, ako ne udovoljavate svim njegovim hirovima i skrajnjim zahtjevima. Ako vas takav i ostavi nije šteta, jer vas sigurno nije ni vrijedan. A vjerujte, da će svaki posve drugačije gledati na onu djevojku, za koju zna, da joj se ne može približiti s nepristojnim zahtjevima. Onaj mladić, koji k vama dolazi s mišlju na grijeh, gleda u vama samo predmet svoje požude, a ne želi vas za budućeg životnog druga. Kad bi to mislio i želio, svakako ne bi htio znati, da ste kao mnoge druge, kojima nije teško prekoračiti granice pristojnosti i dozvoljenosti i sagriješiti.

Postoji jedna kupelj, gdje se zaručnici prije vjenčanja

mogu očistiti od svojih grijeha.To je sveta ispovijed. Ta ispovijed mora biti obavljena iskreno i bez svakog lažnog stida. Nema ništa strašnijega i žalosnijega, nego kad tu ispovijed obave zaručnici svetogrdno i neiskreno, jer je na njihovim ustima Judin poljubac. Zato molim i zaklinjem sve zaručnike i zaručnice ljubavlju Kristova Srca i Krvlju Njegovom,Njegovim presvetim Tijelom, koje primaju u sv.Pričesti, nemojte u tom ozbiljnom času života biti svoji i Božji neprijatelji. Ne dopustite, da vas sotona zavara lažnim stidom i tako da uđete u nov život žrtve i odricanja u obitelji mrtvih duša i bez Božjega blagoslova. Unaprijed vam obećajem, unaprijed vam jamčim, da vaš brak ne će biti sretan i blagoslovljen.

Evo vam na kraju još jedan primjer čiste djevojačke duše.

U seocu je blizu Nettuna u Italiji živjela mlada, skromna i pobožna djevojka Marija Goretti. Bio je to pupoljak s navršenih 12 godina. Bilaje radost svojih roditelja, a i drugi suseljani su je voljeli i zbog njezine dobrote i ljepote i zbog čednosti.

U njihovoj je kući stanovao Aleksandar, sin njihova stanodavca, koji je Mariju već dugo pratio, no ona ga marljivo izbjegavala. Jedne je međutim srpanjske noći, kad su svi bili izvan kuće, našao Aleksandar Mariju samu i počeo nagovarati nagrijeh. Kako nije htjela pristati, silom ju je odvukao u kuću. Nastala je smrtna borba, u kojoj je od bijesa Aleksandar dohvatio kuhinjski nož i s 14 udaraca nožem izmrcvari djevojku. On je pobjegao, a Marija se sva u krvi dovukla u hodnik, gdje je tako pronađena. Naskoro je izdahnula. Na samrti je u ime Boga oprostila svome ubojici. On je osuđen na 30 godina robije. Iza njezine su se smrti zbila mnoga čudesa, a jedno od njih je i Aleksandrovo obraćenje. Marija je Goretti proglašena svetom.

Ako kojoj djevojci zaigra srce nad ovom veličanstvenom pobjedom 13-godišnje djevojčice, neka ne zatomi glas u sebi. Ako kojeg mladića vrijeđa divljaštvo Aleksandra, neka se sjeti, da u strasti nema ni trunka razuma i da svaki zločin ima sasvim nevin početak.

Dao Bog i našoj župi što više djevojaka poput Marije Goretti, a mladića, koji će biti čuvari djevojačkog svetišta, a ne razbojnici i pljačkaši duhovnog ureda djevojačkih duša. Amen!

---

3. Svećenik

"Idi i pokaži se svećeniku"(Mt.,8,4)

"Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti" - tako je govorio i jecao do Spasiteljevih nogu jadni gubavac zaodjeven dronjcima i svojom bijedom. "Gospodine, kad bi ti htio, mogla bi svršiti sva moja bijeda: moje bi se rane mogle zatvoriti, moji udovi ozdraviti, moja se krv obnoviti, moje sile pomladiti, moja me bolest potpuno ostaviti. Gospodine, ako ti hoćeš, morat će od mene otići prokletstvo nečistoće i tamna noć moje duše, a ja bih se smio natrag povratiti među ljude, svojoj ženi, svojoj djeci. Smio bih poći natrag svojoj kući, gdje su živjeli i umrli moji roditelji, gdje leži pokopana moja životna sreća, gdje je prestala moja mladost. Gospodine, ja te ne mogu prisiliti! No, ako ti hoćeš...

Tolika je bjeda ganula Gospodino srce. On ispruži svoju blagoslovljenu ruku i podiže iz groba čovjeka, koji je bio živ pokopan. Ozdravljenim tijelom prostruje trnci, kad je čuo dobrostive riječi:"Hoću. Budi čist!" - Sada je jadnik opet sretan. Jedan zdrav čovjek više na zemlji. Zbunjen i smeten stoji pred Spasiteljem i razmišlja, kako bi mu dostojno zahvalio na tolikoj ljubavi i dobroti. No gle, već Spasiteljeva ruka počiva na njegovom ramenu i nalaže mu da šuti:"Poštedi sebe i mene! To tiho zadrži za sebe. Nemoj to razglasivati, nego idi i pokaži se svećeniku!"

Da ga u taj čas otrovna guba ponovo zahvatila, ne bi se više začudio i iznenadio, kao što su ga innenadile ove Isusove riječi:"Nego idi i pokaži se svećeniku". Zar to nije okrutna pedanterija u tren ozdraviti čovjeka, koji je godinama patio, a onda ga prisiljavati, da se podvrgne procesu čišćenja, koji je propisivao židovski zakon. Čemu je potreban svećenik, kad je sam Isus na nj položio svoju blagoslovljenu ruku? Što mu može još pomoći svećenik, kad je Bog ozdravio. Zato nije po njegovom mišljenju uopće bilo potrebno podvrgnuti se ceremonijalu čišćenja, koje su obavljali svećenici. Ta on će morati čekati još dugih osam dana,a onda se istom pokazati svojim dragima! - To je bila gorka kap u čaši opojne radosti ozdravljenja.

Predragi, možda ste i vi što slična doživjeli. Saznao si najprije, da su oni, koji su bili uzori tvoje mladosti, na čija je usta progovarao sam Bog, samo ljudi, a ne ni bogovi ni anđeli. Da su samo ljudi, dobri i manje dobri, jaki i slabi kao i ti sam. To je bilo tvoje prvo razočaranje.- No ti si i dalje napredovao, postao odrastao čovjek, zauzeo odlučan položaj u društvu i počeo si misliti o sebi i svom životu. No na prvom koraku prema svom Bogu spotičeš se opet na svećenika. Nema Crkve bez njega. Nema žrtve bez njega, nema sakramenata bez njega, nema oproštenja bez njega. Nema vjere bez svećenika, nema Božje zajednice bez svećenika. Htio si se uspeti na goru Gospodnju, no morao si se prije u nizini sastati sa svećenikom. Možda je on po iskustvu bio mlađi od tebe, možda

si po karakteru i savršenosti bio iznad njega po tvom mišljenju i ljutito si se bunio, zašto je baš preko njega put do tvog Boga, kojemu si htio doći.

Dok si bio mlad, bio si zahvalan Bogu za ruku svećenika, koja te vodila sigurnim putem. Danas si međutim već odrastao i misliš, da tvoje najunutarnije biće ne može nitko posve shvatiti, pa ni svećenik. Zato zaobilaziš putove, gdje bi morao njega sresti i kušać doši do Boga stramputicama.

Jedna je zapreka ipak najveća. Kada ti u životu nakon teškog pada, nakon izgubljenih godina, dolazi svom Bogu i moli ga:"Gospodine, ako hoćeš, možeš meočistiti", tada mu Gospodin odgovara:"Hoću te očistiti, ali idi prijei pokaži se svećeniku!" Kako je to težak korak. Koliki su ne jedanput stajali pred ispovijedaonicom i opet se vraćali, jer im je đavao sugerirao:"Taj, koji je unutra, isto tako je čovjek kao i ti, možda je on također sagriješio, možda je gori od tebe..." - Tada si jadan, neodlučan, nemaš snage i odlučnosti da priznaš svoju bjedu.

Tako čovjeku svećenik postaje zapreka njegovu spasenju, jer u svom prkosu ne uviđaju, da Bog traži poniznost. Tada prkosno pita:"Zašto baš tako mora biti? Zašto ne bi Bog mogao sam oprostiti?" Kako to da je Bog tako nemoćan, da oprašta baš samo preko svećenika? Zar smo mi drugi kršćani tako nesposobni i nevrijedni, da pred Bogom moramo baš uvijek imati nekog posrednika?

Istina je predragi, da je Bog mogao dolazak ljudi k sebi i drugačije urediti. Mogao bi čovjek sam neposredno iz Božje ruke primati oproštenje grijeha i spasenje. No Bog toga nije htio i nije učinio, nego je naprotiv Krist htio i učinio drugačije. On je osnovao svoju Crkvu, njoj povjerio sve milosti otkupljenja, a onda osnovao svećenike, svoje posebne službenike i posrednike, kojima je dao vlast da budu čuvari riznice i dijele milosti ljudima otvarajući sedmerostruka vrata riznice preko svetih sakramenata. Bez milosti nema spasenja, a do milosti se dolazi jedino preko sakramenata i spasenja nema neovisno od Kristove Crkve. Tako je Krist htio da bude i odredio čovjek upravo taj put. Uzaludno je onda čovjeku pametnu i mudru buniti se protiv svećenika, jer se onda buni i protiv Krista i njegove volje, a i sebi nanosi štetu, jer se lišava brojnih milosti.

Čitavom tom pitanju treba pristupiti s druge strane. Treba naime znati, da je katoličko svećenstvo neuništivo. Mogu se protiv njega buniti vremena i vjekovi, no ne mogu ništa promjeniti. Dok je Crkve Kristove, biti će i svećenika njezinih, koji će njezino blago dijeliti svojim vjernima. Mogu ustati protiv svećenstva i pokušati ih uništiti, no to su uzaludni pokušaji i izgubljeno vrijeme. I Židovi su se bunili protiv Mojsija:"Dosta nam je vas! Sva općina, svi zajedno sveti su i Gospod je među njima. Zašto se vi uzdižete nad općinu Gospodnju?"(4.Mojs.,16,3). Tako su govorili Kore i Datan, ali ih je zemlja progutala.

Predragi, Krist je rekao riječi:"Ti si svećenik do vijeka!" Katoličko svećenstvo crpi svoju snagu i dobiva jamstvo svoje trajnosti i vječnog Kristova svećeništva. Sve naše svećniško djelovanje, sve naše sposobnosti i ovlasti ne bi bile ništa, da Krist preko nas i naših ruku ne djeluje: Krist blagoslmva, Krist oprašta grijehe, Kristovom jakošću pretvaramo žrtvene darove u Njegovo tijelo i krv. "Po milosti Božjoj sam ono, što jesam!" Jasna je nauka, da je Krist jedini vrhovni svećenik, no Njegovom voljom sva vrijednost i dostojanstvo katoličkog svećenika jest u odličnosti službe, koju je Krist udijelio svom svećeniku, da bude izabrana posuda i živo sredstvo u Kristovim rukama, preko kojeg će On sam dijeliti darove svoje ljubavi.

Makar je Krist vrhovni svećenik, On hoće da sva svoja djela čini preko stvorenih ruku svojih zamjenika na zemlji. On je uopće htio, da se sve nadnaravno obavlja preko naravnih sila, ako je to moguće. Nadnaravno je sve nadovezano na naravno: milosti se dijele preko vidljivih znakova svetih sakramenata i Krist je uzeo vidljivo obličje ljudskoga sluge, da mogne nevidljive darove svoje ljubavi lakše udjeliti ljudima. Slika toga ima u Starom Zavjetu, kad su stari Izraelci molili Mojsija, da im on progovara i tumači Božju volju, jer će pred Božjim neposrednim glasom izginuti od straha. Po istom je zakonu Krist osnovao svoje svećeništvo, da bude posrednik, most koji spaja, a ne dijeli, veza između čovjeka i Krista. Kao što se ne može doći k Bogu osim po Kristu, tako nema puta do Krista osim katoličkog svećenika.

Dragi moj prijatelju,kad osjetiš potrebu, bilo u kojoj formi, da odeš katoličkom svećeniku, neka te vodi ova misao i ovo saznanje. Put k svećeniku i dalje je za tebe put žrtve, ali ne zaboravi, da je to jedini put spasenju. Amen!

LITERATURA: Linhardt: Feurige Wolke

---

4. Očisti se

Trećom nedjeljom po Bogojavljenju posve prestaje u misnoj liturgiji povezanost s Božićnim ciklusom. Ako je Uskrs ranije, zadnje se nedjelje po Bogojavljenju stavljaju između 23. i 24. nedjelje po Duhovima. Evanđelja su tih nedjelja izbor iz Isusovih čudesa i njegove nauke bez obzira na neki posebni redoslijed. No jer sve te nedjelje ističu Božansku Spasiteljevu moć i veličinu, dakle njegovo "objavljenje" kao Boga, zato imadu nešto zajedničko s Bogojavljenjem i s pravom se nazivaju nedjelje po Bogojavljenju.

Temeljnu misao današnje mise uzimamo iz Evanđelja,koje govori o ozdravljenju nekog gubavca, kojeg je Isus očistio. Zato danas i dolazimo k svetoj misi duboko prožeti mišlju, da smo i mi više manje gubavci, t.j. nečisti u svojoj duši. To najviše vrijedi za one, koji su u stanju smrtnog grijeha. No niti takav čovjek ne smije zdvajati i zato izostati od svete mise. Kao što se onaj gubavac unatoč farizejskoj zabrani približio Gospodinu s velikom i pouzdanom nadom, da će ga Isus ozdraviti, tako i mi moramo s velikom nadom moliti oproštenje , t.j. čišćenje duše. Možda će baš današnja misa biti odlučna za moje obraćenje. Mnogi pak nemaju danas teškog grijeha, ali su ih imali: takvi neka uvrste bivše svoje grijehe i za moli ponovno oproštenje kazni. Konačno svaki od nas ima lakih grijeha, nesavršenosti i zlih sklonosti, koje može donijeti kao svoju nečistoću pred Gospodina i s punim pravom moliti za oproštenje i očišćenje. Po tim malim smo grijesim u prečistim očima Božjim kao gubavci. "Tko će uzaći na goru Gospodnju i tko će stati na svetom mjestu njegovu"? Psalmista sam odmah odgovara:"Ukoga su nevine ruke i čisto srce"(Ps.23,3). Ako je to vrijedilo već za židovsku žrtvu u hramu prema riječima psalmiste, koliko to više vrijedi za svetu misnu žrtvu! Dvostruko pak više to vrijedi za one, koji kod svete mise primaju svetu pričest, primaju Najčistijega od sviju čistih. Čovjek onda može s pravom pitati, a zašto se toliki tako često pričešćuju, a tako malo napreduju u duhovnom životu? Zato, jer se premalo trude oko dobra, jer ne drže puno do lakoga grijega, jer su nepromišljeni u svojim riječima i mislima. Što se ne žele i ne će riješiti svojih zlih sklonosti. Napredovati može samo onaj, koji radikalno započne, duhom sasvim prione u Božju volju, a ljubi jedino i isključivo samo Boga.

Pravom poniznošću ispovijedamo prije svete mise svoju duhovnu nečistoću, gubu svoje duše. Iz dubine duše vapimo kod Kyrie eleison za smilovanje, a u molitvi istim duhom molimo:"Svemogući vječni Bože, obazri se milostivo na našu nemoć i pruži desnicu veličanstva svojega, da nas zaštitiš". Isus je i gubavca ozdravio tako, da mu je pružio ruku.

U POSLANICI nas sv.Pavao upozorava posebno na jedan grijeh, koji je kod kršćana nažalost tako čest, a to je ona odbojnost i mržnja prema neprijatelju. Učio nas je, da i neprijatelje moramo ljubiti. Dakle ne samo ne činiti im zlo za zlo, nego ih zaista ljubiti. To znači za zlo činiti im dobro s punom ljubavi. "Ne osvećujte se sami...Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, ako žedan, napoj ga". Ako zlo vraćaš dobrim, najbolje i najsigurnije nadvladavaš svoga neprijatelja. Pred ljubavlju svak pada, pa tako i tvoj neprijatelj. U tom svjetlu pokušaj sebe ispitati i dati si sam računa o sebi i svojim djelima. Da li živiš po Isusovoj volji, ili se u životu vladaš kao poganin?

U Evanđelju nastupa Isus kao veliki čudotvorac. Pred njim je gubavac na koljenima sa svom svojom bijedom zaogrnut. Koga ova slika da ne dirne. Ganut ovom bjedom pruža Isus ruku i čisti čovjeka, pere i skida s njega svu njegovu bjedu. Odmah tijelo sve u truležu postaje čisto i zdravo. Dronjci i tralje postaju dostejan ogrtač ljudskog dostojanstva. Spasiteljeva je riječ dosta.

U Pjesmi na Prikazanje s ozdravljenim pjevamo:"Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi. Ne ću umrijeti, nego ću živjeti i kazivati djela Gospodnja."

Isti se jaki i moćni Spasitelj nalazi na oltaru za vrijeme Pretvorbe. I mi možemo moliti:"Gospodine...očisti me!" On je upravo zato na oltaru, da nas očisti. Zato,Gospodine, reci svoju čudesnu riječ, i moja će duša biti čista. Osobito sada prije pričesti, kada očekujemo Njegov dolazak, molimo s pouzdanjem molitgu gubavca: "Gospodine, hoću biti čist!"

Pričesna nam pjesma govori, da su se svi divili milosnim riječima, koje su izlazile iz Isusovih ustiju. I danas Isus govori, samo ga ne će mnogi slušati. Ni mi često ne ćemo njegovu riječ, nego čepimo uši namjerno, samo da ne čujemo.

Ova sveta misa,žrtva, koju smo prinijeli Gospodinu, neka po svojem blagotvornom milosnom djelovanju pridonese našem poboljšanju i većoj spremnosti, da nesebično služimo Gospodinu.

Amen!

---

5. Presv. Euharistija - dragocjeni biser

Draga djeco,

Onaj stotnik iz Kafarnauma, o komu nam govori današnje Evanđelje, zapovijedao je stotini vojnika. Bio je to dobar i plemenit čovjek. To se vidi iz toga, što se i za svoje sluge brinuo, što ih je ljubio i pazio na njihovo zdravlje. To onda u vrijeme toga stotnika nije bio običaj. - Kad već tomu njegovom slugi nije bilo pomoći, pomisli stotnik na Isusa, za koga je čuo da čini mnoga velika i čudesna djela, ne bi li On možda izcijelio njegova slugu. I uputi se k Isusu. Kad ga je našao, zamoli ga, da mu izliječi slugu. Isus odgovori, da će doći i izliječiti ga. No stotnik tad reče: "Gospodine, ja nisam vrijedan, da ti uđeš pod moj krov..." Isusu se ta riječ, ta ponizna vjera tako svidjela, da je uskliknuo, da tolike vjere nije našao ni kod pravovjernih Izraelaca, akamoli da bi se nadao naći ju kod poganina. I ozdravio je u taj čas stotnikova slugu.

Za jednog čovjeka nema veće sreće, nego kad k njemu dolazi dragi Bog. A to se nama može dogoditi, to si mi možemo priuštiti svakog dana. No treba biti vrijedan toga, treba se zato pripremiti, treba dobro i pobožno živjeti, treba imati puno kreposti, treba se čuvati grijeha.

Malo je svetohranište skromni Isusov stan. Pod plaštem skromnih prilika kruha skriva Isus svoje božanstvo i čovječanstvo zato, da može uvijek biti u našoj sredini, zato jer nas ljubi. Usprkos toga, što mi često njega ne ljubimo. Ne samo da ga ne ljubimo, nego Ga vrijeđamo, i to često i teško vrijeđamo. A on samo šuti u bijeloj Hostiji i čeka nas, da Ga zamolimo za oproštenje, da mu kažemo da Ga ljubimo. To on čeka.

No koliko je Isusa stajalo, da je mogao doći k nama i ostati kod nas pod prilikama bijele Hostije!

Čuli ste vjerojatno za ljude, koji rone duboko u more i tamo hvataju dragocjene školjke u kojima ima divnih bisera. U staro vrijeme su za to vađenje bisera upotrebljavali robove. Budući da je pod vodom takav ronioc morao duže ostati, dok nije nešto pronašao, a ronilačkih sprava tada još nisu imali, začepili su tom robu uši i nosnice voskom, svezali mu oko bokova teško kamenje i tako ga spustili u more. Kad bi izašao na površinu, često je u rukama nosio dragocjeni biser. Ako bi smalaksao, ubili bi ga njegovi gospodari, bacili u more, a na red bi došao drugi rob.

Dragi Isus, prije nego je nama mogao dati najdragocjeniji biser, svetu Hostiju, morao je podnijeti grozne muke, bičevanje, križ i smrt. Time je htio pokazati, kako je velika njegova ljubav prema nama. Baš zato, jer nas je ljubio, želio je ostati među nama, da nam uvijek može biti na pomoći, jačati i tješiti nas, biti naša snaga, naše svijetlo i siguran put k Njemu u nebo.

Isus je u svetoj Hostiji u svetohraništu zato, da Ga mi primamo u svetoj pričesti. To je bio njegov cilj, kad je odlučio ostati među nama. Spasiteljeva je želja, da dođe pod krov naše duše. Istina je, da mi nismo nikada posve dostojni primiti njega, jer je On sama svetost, i zato prije pričesti molimo kao ovaj stotnik: "Gospodine, ja nisam dostojan, da ti uđeš pod krov moj, no ti samo reci riječ, i odmah će biti zdrava moja duša!" Isto tako molimo prije pričesti s gubavcem: "Gospodine, Očisti me". Znamo, da nismo vrijedni, no bez Isusa još smo veći siromasi. Zato molimo Isusa da nas očisti, pa da On onda može doći k nama, da nas ojača, rasvijetli, očisti, posveti, da nahrani našu dušu, da bude jaka i odlučna u borbi protiv grijeha.

Misionar jedan pripovijeda, kako je jednog dana pošao sa svog otoka, gdje je bila misijska postaja, na drugi otočić, da tamo otsluži svetu misu. Odmah je tamo izvjesio veliku zastavu, kako bi otočani znali, da će tamo biti sveta misa. I zaista su sa svih strana počeli dolaziti vjernici. Čamci su iz svih obližnjih otočića stali pristajati tamo, gdje je bila razvijena zastava. Dvije male djevojčice iz jednog otoka pošle su takodjer k obali da uhvate koji čamac da i one pođu na misu. No čamca više nije bilo nijednoga. Jer svakako su htjele biti na svetoj misi, pa su otkinule nekoliko bambusovih trski i počele pomoću njih plivati k onom otoku. Sretno su stigle, ali već je misa bila svršila a misijonar se vraćao natrag u svoju misijsku postaju. Zato one dvije, željne svete Pričesti, pođu sada s misionarom na misijsku postaju gdje je bila crkva, da se tamo mogu pričestiti.

Eto draga djeco, morali bi se ugledati u ovu djecu, tako ljubiti Isusa i tako čeznuti, da on dođe u naše srce u svetoj Pričesti. Ne smijemo dozvoliti, da nas dvije djevojčice posrame... I mi ljubimo Isusa, i mi želimo biti Njegovi, i mi želimo često Njega primati u svetoj Pričesti. Amen!

S V I J E Ć N I C A

1. Svijeća u liturgiji i kršćanskom životu

Svijećnica je prvotno Gospodinov blagdan, jer je spomendan Njegova prikazanja u hramu. To je završna svetkovina božićnog doba i postavljena je u isti red s Božićem i Bogojavljenjem. No Svijećnica nas uvodi u prvi dio uskrsnog doba, predkorizmeno doba. Danas gledamo Spasitelja kao nejako dijete, koga Majka drži na rukama, ali se iza toga već nazire sjena Križa, pod kojim će opet Ona stajati kao velika svećenica prema riječima starca Simeona: "Tebi će probosti mač dušu!"

Jedan je dio bogoslužja današnjeg blagdana posvećen blagoslovu svijeća, iza kojeg je procesija sa svijećama. Prije su vjernici običavali za vrijeme evanđelja i kanona te svijeće držati upaljene.

Goruća je svijeća jedan od najljepših simbola Krista. Već sama tvar, od koje je svijeća načinjena, dovodi se u mistični odnošaj s Kristom. Svijeća se pravi od voska "djevičanskih pčela". Tako je i Isus, koga simbolizira svijeća, proizašao iz djevičanskoga krila Djevice Majke. Svijeća obasjava sve oko sebe, tako i Krist svojom naukom i božanskom milošću obasjava sve, koji mu se približuju.

U svetom se bogoslužju gorenjem svijeća troši i opet tako označuje Krista, koji je za sebe rekao nebeskom Ocu: "Revnost za dom tvoj izjeda me" (Iv.,2,17). Čitav njegov zemaljski život bila je jedna velika, jedinstvena žrtva Isusova za ispunjenje Očeve volje.

Zato Crkva svijeći pridaje veliko značenje. Nijedna se sveta Misa ne smije služiti bez svijeće(u redovitim prilikama), kad se izlaže Presveto, mora ga okruživati sjaj zapaljenih svijeća. One tako snažno pokazuju euharistijskog Spasitelja.

Ako se sjetimo još posebne svečanosti, kojom se na Veliku Subotu blagosliva Uskrsna svijeća, koja na poseban način simbolizira uskrsloga Krista iz groba, onda dobivamo potpunu sliku o velikoj važnosti svijeće u katoličkoj liturgiji. Svijeća se pali kod čitanja evanđelja kod svečane mise, svijeća se pali kod odra pokojnika, kod mise za pokojne, jer ona i ovdje označuje Krista, vječnu svijetlost, koji neka svijetli onima, koji se preseliše iz ovoga života u vječnu radost.

Crkva unosi svijeću kao značajan simbol i u život pojedinca kršćanina. Kršćanski puk rado upotrebljava svijeću kod različitih zgoda. Ona je blagoslovljena " na upotrebu ljudima i za zdravlje duše i tijela." Posebnu važnost u kršćanskom životu imaju tri svijeće: krsna svijeća, prvopričesnička svijeća i samrtna svijeća.

Krsna svijeća. Jutarnje sate kršćanskog života osvijetljava krsna svijeća. Kumovi u ime malodobnika ispovijedaju vjeru, budu prisutni poljupcu Isusovu na čelu novokrštenika, poljupcu nježne ljubavi, a iza toga dobivaju kumovi svijeću za krštenika uz riječi:"Primi gorući svijeću i neporočan čuvaj svoje krštenje. Vrši Božje zapovijedi, da Gospodinu, kada dođe na svadbu, možeš poći ususret sa svim svetima i da zajedno živiš u vijeke vijekova. Amen". - Ta je svijeća znak krsne nevinosti, krsne milosti, napose milosti svete vjere, koja se dobiva svetim krštenjem. Vjera je "svjetiljka našim nogama i svijetlo na našim putevima"(Ps.118,1o5). U tom svjetlu vjere upoznajemo svoj put, konačni cilj, gledamo smisao života, ispunjenje naših čežnja, radost nagrade. Zato ne valja nikada zaboraviti na taj veliki dar svetoga krsta. Taj plamen krsne svijeće ne smije se nikada utrnuti. Neki je sredovječni vitez, čitao sam u nekoj knjizi, nosio upaljenu svijeću čak iz Svete Zemlje do svoje zemlje u zapadnojEvropi. To je veliki pothvat, no ti činiš još većega, ako sačuvaš kroz sav život svijetlo krsne svijeće, ako tvoja vjera ostane netaknuta, nego svakog dana sa jača, da pušta dublje korjenje, da je sadržajnija, nježnija, pouzdanija i punija ljubavi.- Još nešto.: vi ste nosioci te krsne svijeće, vi ste nosioci svijetla drugima, i to po svom uzornom kršćanskom životu. "Život se zapaljuje na životu",- rekao je pjesnik Jean Paul.

Prvopričesnička svijeća. - I ova druga zapaljena svijeća ima velik značaj za naš kršćanski život. I ta nas svijeća sjeća na najljepši naš dan u mladosti.. Čistom smo i nevinom dječjom rukom nosili tu svijeću ususret Isusu u Hostiji. Ta je svijeća simbol, znak naše ljubavi, nevine naše ljubavi toga sretnoga dana. Ta nas svijeća sjeća tog lijepog dana.

Da li ona svijetli još i danas? Kada se ugasio njezin plamen, ako više ne gori? Da li sam ga pokušao ponovo upaliti? Da li smo narasli do "čovjeka punine dobi Kristove", do čovjeka savršena? Možda nas ide ukor, koji je sv.Ivan Ap. iz Patmosa upravio efeškom biskupu:"Imam protiv tebe, što si prvu ljubav ostavio" (Otkr.,2,4). Možda je već davno ohladnila ona moja ljubav prema Isusu, koju sam imaona dan prve svete Pričesti? I to radi mnogih teških grijeha? Ako je tako, zar nije vrijeme, da danas na blagdan svijetla opet u svojoj duši upalim luč božanskog svijetla!

Samrtna svijeća.- Ova se svijeća upaljuje u najodsudniji čas života - na prelazu u vječnost. Kroz njezin plamen prosjeva prvi tračak vječnosti u sutonu života. Ova je svijeća simbol i znak kršćanskog ufanja, koje vjernom kršćanu rasvjetljuje put u vječnost. To zato, jer za kršćanina nije smrt put u ništavilo, nego prelaz u bolji i sretniji život. Nije propast u vječnu tamu, nego prelaz u vječno Božje svjetlo."Danas neka bude tvoje mjesto u miru i tvoj stan na svetom Sionu". Divne su riječi molitve za umiroće, gdje Crkva obećava svu ljepotu neba u zamjenu

za ovu zemlju i njezin život.

To je ufanje, koje rađa vjera. Ono ne pozna očaja ni onda, kad mu valja poći pred Suca. Ono je "sigurno i čvrsto sidro duše, koje ulazi u unutrašnjost zastora"(Hebr.,6,19), t.j. iza zastora, koji podiže iza smrti. Mirno svijetlo svijeće govori o toj sigurnoj nadi. Smrtna je svijeća vijesnica tog svijetla, koje se ne gasi, koje najdublje usrećuje, čijeg sjaja ne možemo zamisliti.

I nama će jednom gorjeti ta svijeća. Tko zna, nije li možda već i pripravljena. Sjećanje na nju trebalo bi biti ozbiljna opomena spremanja na put, kako ne bi sve ostavili na zadnje časove. Tko zna, da li ćemo tada moći sve spremiti i urediti, a ne dao Bog, da nespremni dođemo pred Suca.

Eto, predragi, tri svijeće, tri simbola u životu svakog kršćana! To su simboli vjere, ufanja i ljubavi. Vjere, koju moramo čuvati, gajiti i pojačavati ju u sebi i javno ju ispovijedati; ljubavi, koju moramo uvijek u sebi podržavati, produbljivati ju i širiti ju oko sebe na svoju okolinu; i ufanje, koje nas nikada ne smije ostaviti, a najmanje na onom ozbiljnom času prelaza u vječnost.

Danas na blagdan svjetla otvorimo svoje duše, da ih to božansko svijetlo rasvijetli i ogrije. Da rastopi led, otjera tamu i uredi prijatan boravak Božanskom Gostu, kojeg Djevica Majka pruža svakom od nas. Kleknimo danas pred nju, da primimo iz Njezinih ruku Božansko, vječno i neugasivo svijetlo, samoga Krista. Amen!

LITERATURA: H.Fassbinder, Sämann Gottes

---

2. Vjera i predanje

Jednog su se jutra veličanstvene kupole jeruzalemskog hrama i gradski zidovi kupali u divnim zracima izlazećeg sunca. Tornjevi su se grada gubili svojom vitkošću u visinama... Na hramskim je stepenicama stajao među kamenim stupovima čovjek pognut i sjed, navorana čela i upalih očiju i lica, duge sijede brade i pognutih ramena; poduprо se na štap i zagledao se nekud u daljinu kao da nekoga iščekuje i da se nekomu nada.

Bio je to starac Simeon . Posve je već ostario i oslabio, ali ga nada i vjera nisu ostavile, jer mu je bilo rečeno, da će vidjeti Mesiju. On čeka s puno uvjerenje da će doživjeti, makar je tako star.

Tko da opiše njegovu radost, kad su tog jutra čedno stupili pred njega majka i otac s jednim malim djetetom, a on je znao, da je to Mesija. Nada i vjera su se pretvorile u gledanje i ljubav. To je divna nagrada. Nije čudo, da u takvom času suza okvasi ljudsko lice od ganuća i radosti. No u radost ulazi gorčina. "Ovaj je postavljen na propast i uskrsnuće mnogima u Izraelu i za znak, kome će se protiviti...A tebi će samoj mač probosti srce"(Lk.,2,34).

Marija veoma dobro razumije riječi Simeona. Ona pozna proroke i zakon, a Ona zna i to, da je ovoMesija. Zato je već sada, da je ovo malo njezino dijete određeno za žrtvu, a ona da će biti svjedok i svećenica. Ovi mali zlatni uvojci i ove plave oči bit će zaliveni krvlju, kojom će se naslađivati njegov narod. Onaj narod, kome je činio jedino dobro, za koga je sve dao, kome je bio svake minute na raspoloženju i na službi. Majka zna, da će ovo divno obličje Mesije u njegovoj muci nestati, da ga ljudi naprosto ne će raspoznati: tako će ga izmrcvariti. A da li vi ljudi znate, što je to materinsko srce! Ta imajte smilovanja s mojim sinom! Kako je težak, oštar i bolan mač u srcu, kako duboko ulazi i kako bolno peče već sada, na početku! "O vi svi, koji prolazite, vidite bol moju.....Tko će me utješiti".

No Marija ne daje mjesta očaju. Neprestano u sebi ponavlja riječi, koje je već anđeo čuo:"Evo me, službenice, neka bude po tvojoj riječi!" To je pravo predanje u najodlučnijem času.

Kakvog li uzora za svakoga od nas u teškim časovima, koji snalaze svakog čovjeka. Često nam se čini, da je križ tako težak, da ga nikako ne možemo ni dignuti, akamoli ponijeti. Često nam izgleda, da se sva bol i jad, sva nesreća i suze svalilo na naša leđa, pogodilo baš moj život. Da je to bar samo koji puta! No ti se časovi tako često ponavljaju, da se od prvih udaraca još nismo ni pokušali oporaviti, a već su drugi, teži i veći, na vratima. Kakav je to Bog, koji tako muči svoju djecu. Izgledalo bi, kao da uživa u njihovim patnjama, da se veseli njihovoj boli i da ga raduju njihove suze.

U takvim časovima ne očajati, nego moći dignuti glavu, osoviti se na noge ponovo, ispraviti svoju duhovnu kičmu pod teretom i upraviti oči i korake prema vrhuncima, to je heroizam. Tu je Marija uzor, za te i takve je časove pokazala put i način, kako se ima vladati u njima. Može se čovjek i saviti i prignuti pod teretom života, ali se ne smije dati skršiti duševno. Ne smije dozvoliti, da mu volja i spremnost na žrtve bude slomljena, nego uspravno izdržati i ustrajati, to je muški, junački i kršćanski.

No Marija nije samo neki mrtvi uzor, nego je Ona takav uzor, koji u isto vrijeme pokazuje put i način i ujedno i pomaže i bodri. Ona daje i snagu, daje duhovnu pomoć, stoji uz nas u zlu, podiže malaksale snage, sokoli i bodri oslabljenu volju, liječi rane i vida ih vinom i uljem svoje ljubavi. O tako je lako putovati, tako je lako biti jak i hrabar, kad je Ona sa svojim Sinom neprestano uz patnika, kad su Ona i njezin Sin snaga križa, jakost boli, izdržljivost patnje i sjaj nagrade.

Teško je nositi teret križa bez Krista. Ako On stavi svoje božansko rame, onda On zapravo nosi sve, a mi dajemo samo dobru i spremnu volju. Gdje je pak On, tamo je i Njegova Majka, jer sve dobro duhovno dolazi samo i jedino preko Nje.

Na takvim izvorima treba napojiti svoju volju, skupiti ponovno snagu i pokušati biti njoj sličan. Ne dozvoliti, da smo kao kakva razmažena i čangrizava djeca, koja ne mogu ama baš ništa podnijeti, nego im se život sastoji u vječnom kukanju nad perverznošću života, nad jadima, koji su se navalili samo na njih, nad oblačinama sudbine, koji samo njima zastiru sunce ljepšeg i zadovoljnijeg života. Ima takvih mizantropa, koji su takvi i u duhovnom pogledu. S njima se neda ništa, ili vrlo malo učiniti. Ako im se molitva, koju su danas izgovorili, odmah ne usliši, i to onako kako su oni sebi zamislili, onda je odmah zlo... Ako Gospodin Bog ne uredi svijet prema njihovim planovima, ako ne kazni onoga, koga oni predlože, a nagradi njihove ljubimce, onda je i sam Bog "nepravedan", onda ni sunce jednako ne grije, onda...

Da, predragi, treba jaku vjeru kao starac Simeon, treba nepokolebivo pouzdanje u Božju Providnost, kakvo je imala Marija u najtežim časovima. Treba biti junak i u žalosti, a ne samo u radosti. U toj vječnoj napetosti, borbi protiv zla i malodušnosti a za životni duhovni optimizam i dinamizam kleše i blistaju pravi biseri, pravi isklesani karakteri, ljudski likovi, na kojima se odražava ljepota Božje milosti, nježnost Marijine ljubavi i snaga i odvažnost prvih kršćanskih muževa...Takve nas Krist i Marija hoće i žele imati.

Hoćeš li i ti biti takav? Da li se Gospodin uzalud nada? Amen!

---

3. Dijete pripada roditeljima i Bogu

U predvorju je jeruzalemskog hrama stajala mlada majka držeći u naručju svoga prvorođenca. Danas je četrdeseti dan nakon poroda i želi svoga prvorođenca prikazati Bogu u hramu i u isto ga vrijeme otkupiti žrtvom siromaha.

S njezinog lica otsjeva radost i sreća: pogled joj je upravljen na dijete i gleda ga ne samo kao mati, nego i kao prorok. No njoj ne smetaju teške riječi Simeona. Ona jednako odvažno i s puno ljubavi prihvaća tu majčinsku dužnost. Zna, da joj je sada u rukama buduća žrtva, ali to je volja Nebeskog Oca, a majka je već rekla svoj "Neka mi bude...".

Kako je velika i nesebična ta majka, koja nastoji zatomiti svoje majčinske osjećaje i postaje službenica ovom djetetu na njegovu putu križa. Ona ga mora odgojiti za tu tešku dužnost.

Takva je bila Marija na dan Isusava prikazanja u hramu. Ona je kao starozavjetni svećenik prinosila svoju žrtvu Bogu i s novozavjetnim svećenikom molila: Primi sveti Oče,...ovu neokaljanu žrtvu...".

Zaustavimo se časak sa strahopočitanjem pred tom velikom majkom, tim divnim i nedostiživim uzorom svake čuvarice obiteljskog ognjišta, uzorom svake majke. Njezin će životni primjer i bogatstvo njezine duše biti neiscrpivo vrelo jakosti i snage, da pod teretom dužnosti ne klonemo,na putu života, nego da budemo i ostanemo kao svijeće, koje gore i sagorjevaju i istroše se za korist bližnjega.

Ako je itko od ljudi pozvan, da bude žrtva, to je sigurno kršćanska mati. "Znate li što znači majka?", pita veliki francuski pjesnik Viktor Hugo. "Znate li što znači biti dijete, siromašno dijete, sitno, golo, jadno, gladno, bez igdje ikoga svoga, ali ipak osjećati nekoga blizu sebe, uza se, kraj sebe, iznad sebe; nekoga tko ide, kad vi idete, zaustavi se, kad vi stanete, nasmiješi vam se, kad se vi rasplačete; osjećati kraj sebe biće dobro kao anđeo, koje vas čuva, uči govoriti i ljubiti. Ona vaše smrznute ruke grije toplinom svojih ruku, vaše tijelo svojim krilom, vašu dušu svojim srcem; ona vas hrani svojim mlijekom dok ste mali, svojim kruhom kad odrastete, a svojim životom kroz cijeli vaš vijek. Vi njoj tepate:moja mama, a ona vama odgovara:sine moj! To s toliko topline i nježnosti, da bi te riječi razveselile i samog Boga.

Najveće je dobro za dijete, ako ga Bog obdari dobrom majkom, koja shvaća svoj materinski poziv i najsretnija se osjeća, kad se može žrtvovati za svoje djeće i izgorjevati na oltaru svoje majčinske dužnosti.

Takva je dobra majka već na dan vjančanja stavila svu sebe na raspoloženje Bogu i njegovim planovima. Ona je tada postala Božja službenica, koja spremno želi vršiti Božju volju. Kad joj

je pak Bog dao drago biće, ona je spremno i požrtvovno prihvatila tu veliku dužnost: da bude ovdje na zemlji svom djetetu anđeo čuvar.

Zato je prva briga dobre majke, da poput Marije svoje dijete prikaže Bogu po svetom krštenju. Dobra kršćanska majka ne će dozvoliti, da im dijete raste i živi bez svetoga Krštenja, nego će se ponositi, da je plod njihove ljubavi ujedno i dijete Božje. Ono po sv.Krštenju postaje veliko, hram Božji, živi tabernakul, stan presv.Trojstva. Roditelji bi tada morali pasti na koljena i sa strapočitanjem gledati u taj dar Božji. Zato bi njihova briga i skrb morala ići za tim, da u duši svoga djeteta očuvaju to sveto stanje i podržavaju život milosti.

Značilo bi zatajiti svoju materinsku dužnost, kad bi se mati zadovoljila samo s time, da dijete dade krstiti. Dobra kršćanska majka brižno i dalje odgaja svoje dijete, svakog ga dana prikazuje Bogu poput Marije u hramu, za njegovo dobro ne pozna kraj odricanju i žrtvama. Mati dobra čuva svoje dijete od zla, brani njegovu nevinost, svakodnevno se srdačno moli Bogu za njega. Ona sa svojim djetetom redovito polazi u crkvu na svetu službu, gdje ona i djete dobivaju obilat Božji blagoslov. Kako je lijepo gledati pravu kršćansku majku s djetetom u crkvi: to su žene, koje ne zaboravljaju, da i njihovo dijete, iako maleno, ima dušu, koja poput nježnog cvijeta čezne za božanskim suncem milosti.

Dobre su majke napose sretne na dan prve sv.Pričesti njihova djeteta. Tada ga one opet dovode Bogu, a njihovo im dijete donosi u kuću Isusa.

Dobra majka ne će nikada preklinjati svoje dijete i izručivati ga sotoni, pa ni u najvećoj srdžbi: one znaju, da njihovo dijete pripada njima i Bogu. Dobra će majka naprotiv u važnijim časovima stavljati na čelo svog djeteta znak križa i blagosloviti ga. Majčin je blagoslov sveta stvar.

Kad sin ili kći odlazi iz roditeljskog doma, mati stavlja na njegovo čelo znak križa i podijeli svoj majčinski blagoslov. Time im daje i pomoć, da svojim životom izvan roditeljskog doma ne postide ni Boga ni svojih roditelja.

Prije vjenčanja ili prve mise majka daje blagoslov. Mnogo je oko kod tog čina orošeno suzom, jer svatko zna, da je velika ona majka, koja je dovela svoje dijete do toga, da ga može sada prikazati Bogu ili posvetiti žrtvi u drugoj obitelji.

Kad dijete zaluta i pogriješi, majčina duša podastire molitve za njegov povratak. Kolike su povratile natrag majčine suze. Koliki su pak propali, jer nisu imali majku, koja bi za njih molila i žrtvovala!

Neka naše dobre majke napose blagoslove djecu na zadnjem rastanku s njima, na času smrti. Tada je njihovo srce najpunije one prave majčine ljubavi. Njihove će zadnje riječi ostati nezaboravljene, a u najkritičnijim časovima će biti čuvar od svakog zla i zablude.

Ona djeca, koja su toliko sretna, da njihov život prolazi uz takve dobre kršćanske majke, suznih će očiju i bolna srca blagosloviti mjesto, gdje će počivati drago tijelo, jedan život, koji je poput svijeće svijetlio, dogorjevao i izgorio u službi nesebične i velike majčinske ljubavi.

Dao Bog po zagovoru Majke Božje Svijećnice i nama što više takvih majki, kakva je bila Majka Spasiteljeva; što više djece, koja će uvijek u svagdje poštivati majčine žrtve i uzvraćati joj ljubav za ljubav, duboku zahvalnost za sva nebrojena primljena dobročinstva. Amen.

IV. NEDJELJA PO DUHOVIMA

1. U životnim olujama

Isus je s apostolima ušao u lađu na Genezaretskom jezeru i želio preći preko na drugu stranu. Učenici su iskusni i vješti i veslu i moru. Isus umoran, nasloni glavu i zaspi...Iznenada nagla bura, kako to zna biti tom jezeru, valovi zahvate lađu i nasta borba.No vesla postaju nemoćna, kormilom se ne da gospodariti, a učenici bespomoćni priskoče Gospodinu:"Gospodine, izbavi nas, izgibosmo!"- Gospodin ustaje, umiruje valove jednom riječi, a njima upravlja prekor:"Što se bojite, malovjerni!"

To je često slika našeg života. U sličnim se beznadnim okolnostima nađemo i mi, i ne preostaje nam no da vapimo:Gdje si Gospodine! Trči nam u pomoć! Ima dana bjede i nevolje, siromaštine i svakog zla, duševnih i tjelesnih valova, koji nas stižu u kratkim razmacima, i čovjek mora imati čeličnu volju i herojsku snagu, da uvijek izdrži na površini, da baci veslo i prepusti se valovima, nego uz nadčovječanske napore dovede lađu do kraja.

Ramena siromašnog čovjeka pritište križ neimaštine. Bojazan za sutra, gladna i gola djeca, problem hrane i drva, problem novca, kojeg svakog dana treba, sve se to slegne na dušu čovjeka i prijeti očajem. Zar je sitnica biti bolestan, biti bez namještenja, bez dinara, a svaki dan treba održavati život obitelji...

Tu osobito dolazi do izražaja slijedeće:Muž i žena su Božji suradnici. Obitelj je od Boga osnovana. Njihova je dužnost davati nove živote. Takav život naravno stoji žrtava. Sada dolaze takvi roditelji, koji rafiniranom računicom i prevelikom brigom o budućem životu, nastojeći spriječiti svaku nezgodu i izbjeći svaku eventualnu oskudicu u materijalnom blagostanju, savršeno znalački ograničuju rađanje djece.

Tu su oluje života: tko će djecu othraniti, tko će se za njih brinuti, tko će ih odgojiti? Vremena su zla, život je težak, Bog će razumjeti takav naš postupak, oprostiti sve, zato: jedno, najviše dvoje i stop! Tako si u dvoumici, slabosti i nutarnjem lomljenju takvi roditelji stvaraju drugi, zasebni, vlastiti, ali krivi moral, primjenjuju na sebe propise, koji ne postoje i udaljuju se sve više od Boga.

Ili možda ovako: Mladi su bili, uzeli su se i sretno živjeli u zajedničkoj ljubavi više godina. No iznenada se u njihov život umješao neko treći ili treća i tad je nastao pakao, predbacivanja, nesnosan život, djeca su stradala, dok konačno nije došlo do rastave i iza toga bjede. Zar nisu to životne oluje?

Ili kad dođe bolest, kojoj se ne vidi sretnog svršetka, jer su već i liječnici digli ruke. Koraci smrti odzvanjaju, a to

bi ljudsko biće bilo tako potrebno ovdje, tako je još mlado! - Tko da to ne nazove olujom! Dolaze u tim časovima napasti očaja, malodušja, prezira života i misli samoubistva. Tko da izdrži?

Nemoguće je izbrojiti slučajeve, u kojima ljudska bjeda vapi za pomoć. Vapaj ostavljenih i prezrenih, kojima je smrtni udarac dan u srcei čija rana zacjeljuje samo smrću; vapaje onih koji sa strahom žive iz dana u dan, a nesigurna im budućnost oduzima dah s ustiju; vapaje sirota bez oca i matere, koje život bije i za njih nitko ne mari; vapaje oklevetanih, u čije poštenje više nitko ne vjeruje, jer su njihov život neoprani jezici povlačili po uličnom blatu; vapaje optuženih, nad čijom je propašću zloba slavila slavlje...

Milijuni dižu ruke prema nebu i vape za pomoć.

A što nebo odgovara? Ono, što je i Isus rekao:"Što ste posumnjali, malovjerni!" Gdje je Vaša vjera, gdje pouzdanje, gdje spremnost na žrtvu, gdje ljubav prema Bogu, čija se veličina kuša u borbi, u žrtvi!

Život je vječan pokret, vječna napetost između dobra i zla, između junaštva i slabosti, između prkosa i zlobe i dobrote i ljubavi. Kršćanin živi na ovom svijetu, ali nije određen za svijet. Čitav je njegov rad usmjeren prema Bogu i za Njega. Kršćanin je uvijek previsok za kalupe ovoga svijeta i zato se njegov život odvija u neprestanoj borbi. No tu borbu brižno oko nebeskog Oca stalno prati, uz nas je On stalno, čak i onda, kad mislimo, da Ga nema i da nas je i On napustio.

U toj tako shvaćenoj životnoj borbi kršćanina čeliči se njegov karakter, zaobljuje se njegov stav prema zbivanjima oko njega, oplemenjuje se njegov duh, mekana i sućutna postaje njegova ljubav i velika obazrivost. Čovjek koji je puno pretrpio, kako je posve drugačiji taj, nego onaj, koji ne zna što je to nevolja i borba.Moramo zapamtiti, da nismo na svijetu zato, da nam bude dobro, nego da budemo dobri.

Pravi kršćanin ne vapi u nevolji "Gospodine...izgiboh!" nego:"U Tebe se, Gospodine,uzdam i ne ću se postidjeti dovijeka".

Zaista: u svakom času ispuniti svoju životnu dužnost ne pitajući za žrtve, svedočiti za Gospodina baš zato, jer je to skopčano sa odricanjem, to znači računati u životu s Bogom. Nitko ne može biti iznad Učitelja, a On je prošao strah Getsemanija, porugu Pilatova dvorišta i Herodova dvora, sotonski smijeh razjarene i nahuškane gomile ulice, strahotu boli križa i ostavljenost smrti, ali i slavlje Uskrsnog jutra. Svakog to od nas čeka u ovoj ili onoj formi. Ne očajavati! Bog se bine i za vrapce na krovu i svaki im dan daje dovoljnu hranu. Zato ga oni slave svojim životom. Tebe, koji nosi[s] komad vječnosti u svojim grudima, tebe da zaboravi Gospodin! Glavu gore, kršćanine, jer ruka Božje ljubavi počiva na tebi! Amen.

---

2. Vjeran do groba

Stari su Grci opisali u svojoj književnosti lik jedne uzorne žene Penelope, supruge glasovitog junaka Odiseja. Obrana je domovine od njega tražila, da napusti svoj dom i mladu ženu i da ode daleko. Dugo se nije vraćao. Preko deset je godina trajao rat, a kasnije je lutao još deset godina, dok se konačno nakon mnogo neprilika nije vratio kući.

Dok je tako izbivao, žena ga je njegova strpljivo i čeznutljivo očekivala. No dani i godine su prolazili, mladost je nestajala, a bilo je i ljudi, kojima nije bilo puno stalo do nekakve bračne vjernosti. Dolazili su brojni prosci i salijetali ju blistavim obećanjima i sjajnim ženidbenim ponudama. Ona nije ni jednog časa kolebala i neprestano je bila uvjerena, da će se njezin muž vratiti. Prosce je zavaravala s time, da si još nije načinila opremu.

Kad je konačno Odisej došao, nije ga odmah prepoznala. Mislila je, da je i to kakva nova ženidbena ponuda u obliku prevare. Zato ga je pitala za jednu tajnu, koju su znali samo ona i Odisej. Kad se uvjerila, zagrlila ga u suzama radosnicama: "Nemoj se ljutiti na mene Odiseje, jer sam uvijek sa strepnjom pomišljala, da bi me netko mogao riječima navesti na nevjeru".

Tako su, predragi, zdravi pogani mislili o braku. Tako o bračnoj vjernosti govori jedna poganka, koja nije dala svoje bračno obećanje mužu pred likom Raspetoga.

Kao što je istina, da se "temelji sretnog braka, a i ruševine nesretnoga braka polažu u dušama još za vrijeme djetinjstva i mladenačkog doba"(Pijo XI.), tako je istina da je ženidbena vjernost najveći zalog i jamstvo sretnog bračnog života.

Vjenčanje je samo početak svetog i nerazdjeljivog kršćanskog braka. Bog ga je ustanovio, Krist uzdignuo na čast sakramenta, a Crkva propovjeda i čuva do Sudnjega dana. Zato brak ne može biti ograničen samo na neko vrijeme prema volji i želji ljudi, nego je to bračno obećanje kod oltara trajno. Ono će i na Sudnji dan biti upisano ili u knjizi života ili smrti.

One dvije mlade ruke, koje su kod oltara jedna u drugoj obavijene štolom znače ljubav i vjernost. Zar to znači samo na neko vrijeme? Recite tada tim mladim ljudima, da je posve prirodno, kad mladi muž ostavlja ženu, da uzme drugu, i da se ona protiv toga ne smije ništa buniti, jer je to posve naravna stvar. Recite jednom mladiću, da uzima ženu, ali da ne će biti samo njegova i pripadati samo njemu, jer da je to posve prirodna stvar. Zar mislite, da bi tada taj čovjek uzeo tu ženu, taj mladić tu djevojku. Gdje je onda tu potvrda one fraze, da je priroda protiv trajnosti braka i bračne vjernosti? - Rekao mi je jedan mladi čovjek: sada ću se naužiti svega, a onda ću otići nekud na selo, naći tamo jednu ne-

pokvarenu djevojku i njome se oženiti, jer jedino takva može biti dobra i vjerna žena i dobra mati.- Kako je to tragična filozofija i porazna životna praksa!

Ne smijemo zaboraviti, da brak nije samo spolni život i bit njegova samo u spolnom iživljavanju. Brak je život dužnosti i žrtve, skup odgovornosti, stalež u kome se pokazuje vrhunac ljubavi, žrtve i nježnosti. Brak nije društvo ni ustanova za spolno iskorištavanje. Materijalizirani današnji svijet po svoj zemaljskoj kugli duboko je prostrt na zemlji pred božanstvom seksusa i baca u njegovo ždrijelo masu žrtava. Zar je to prirodnost takve pojave? Ako se jedna epidemija proširi, zar je to dokaz prirodnosti njezina opstojanja i prava na život?

Uzeti ženu, i onda ju napustiti! Kakva li postupka... To je barbarluk, to je zaostalost, to je poganluk. Rastaviti se i tražiti djecu za sebe, jer da ih ljubi, ni to nije nikad istina. N e može ljubiti djecu, ako ne ljubi mater. Nešto drugo je tu posrijedi, nešto nije u tim odnosima drugo bilo u redu, a što se prikriva neslaganjem naravi i brigom i ljubavlju za djecu.

Svijet se u svojoj površnosti i lakomislenosti izrazuje o braku i vjernosti ujedljivom šalom i vicevima. U kazalištima i komedijama ju uzimaju za predmet zabave, a romani ju opisuju, da budu zanimljiviji. Kako se često ismijava kao nazadna bračna vjernost, i kako se često omalovažuje takva žena ili takav muškarac kao budale i manjevrijedni ljudi.

"Ženidbu neka svi drže u časti i ženidbena postelja neka bude neokaljana, jer bludnicima i preljubnicima sudit će Bog!"(Hebr.,13,4)

"Preljub je neobično velik zločin, najveća nepravda; on je oganj, koji proždire do uništenja."(Job,31,11)

"Nevjera je u bračnoj ljubavi smrtni udarac zadan ljubavi, a i vjernosti. Čovjeku nisu doduše grijesi ispisani na čelu, ali ja ne znam kako bračni drugovi mogu, ako su preljubnici, gledati u oči svojoj djeci, a da od stida ne propadnu u zemlju" (Klug).

Zar možeš s mirnom savjesti, u ime nekog napretka, pogledati u oči svog djeteta, a varaš njegovu majku s drugom ženom. Ili ona kako može dat ljubav djetetu i gledat ga i tepat mu slatke riječi, a mirno kasnije letiti u grešni zagrljaj drugog čovjeka.

Dostojevski je u progonstvu na samrti tražio od svoje žene evanđelje i svijeću i tada joj je rekao:"Anja, uvijek sam te od srca ljubio i nikada te nisam ni u mislima prevario."

Kako divne riječi!

Ugledaj se u njih i popravi se, jer još nije kasno.Amen.

---

3. Da li Bog spava?

Čudo, o kojem govori današnje evanđelje, u potpunom je skladu s načinom, na koji je Isus odgajao svoje učenike za buduće apostole. Oni su morali imati tako nepokolebivu vjeru, da ona može odoljeti svim budućim valovima. Zato ih je i ostavio u lađi same, on je zaspao, a bura i valovi su bjesnili. Kad su bili već očajni do kraja, dolazi Gospodin sa svojim ozbiljnim prekorom o njihovoj malovjernosti i jednom riječi utišava oluju. Na taj su događaj kasnije puno puta morali misliti i iz njega izvući pouku, da Isus nikad nikog ne ostavlja.

Upravo se ovaj događaj svetog Pisma dade lako i zgodno primjeniti na naše dane. U posljednja je desetljeća svijet prepatio mnogo, prošao kroz teške bure i vapio Gospodinu. No činilo se kao da Gospodin spava. Dopustio je, da čovjeka vitlaju uništujuće bude. Kao da je svijet prepustio samo ljudima, koji su ga u svojoj bjedi okrenuli na glavu. To je možda i kod mnogog kršćana katolika potreslo njegovu vjeru u Božju brigu za svijet i ljude. Često je iskrsavalo pitanje:"Ako Bog jest, zašto nije ovo učinio, zašto je ovo dopustio...? Ako On živi, tada je veoma daleko od nas i uopće se ne brine za našu bjedu."

Zaista jest tako, da Božje upravljanje svijetom daje dojam, kao da Bog spava, a svijet prepušta samo čovjeku. No ne smijemo izgubiti iz vida dvije istine: prva jest, da na Boga i Njegova djela ne smijemo primjenjivati ljudska mjerila: odluke Njegove Providnosti nisu nam ni izdaleka posve pristupačne i zato ih ne shvaćamo. Već je starozavjetni prorok Izaija, gledajući sudbinu pojedinih naroda, uskliknuo:"Zaista, ti si sakriveni Bog" Iz.,45,15)."Moje misli nisu Vaše misli i moji putevi nisu vaši putevi"(Iz.,55,8). Ne smijemo dalje zaboraviti, da Bog promatra mnoge naše životne teškoće posve drugačije, nego mi ljudi. Mi smo navikli, da svaki zemaljski gubitak ili trpljenje smatramo velikom nesrećom. U Božjim pak očima to dobiva posve drugačiji izgled. Sigurno, da na nebu ima mnogo duša, koje kroz svu vječnost blagoslivljaju križ, pod kojim su stenjale za zemaljskog života. U prvom redu križu imaju zahvaliti svoje spasenje. Upravo zato, jer nas Bog ljubi i hoće nam najveće dobro, prepušta nas koji puta teškim udarcima, nedaćama i križevima svake vrste. Mi smo često tako slijepi i zarobljeni zemaljštinom, da u tom ne vidimo i ne ćemo vidjeti, kako Bog svojom divnom pedagogijom odgaja naše duše. Tako nam nerijetko prolaze izvori Božjih milosti kraj nas, a da se na njih i ne osvrnemo i ne iskoristimo gotovo ništa, ili vrlo malo.

Druga stvar, koju zaboravljaju oni, koji kritiziraju Božje upravljanje svijetom,jest moralna sloboda čovjeka. Na toj ćudorednoj slobodi počiva čovjekovo dostojanstvo. Zato Bog ne dira u tu čovjekovu slobodu. Čovjek ju može i zlorabiti, njom se poslužiti u svakakve nedolične i nedopuštene svrhe, a Bog šuti i

pripušta. Kakva bi bila sloboda čovjeka, kad bi Bog svaki puta zahvatio djelovanjem i sprečavao zlo, koje čovjek svojom slobodom počinja. Kada bi svaki puta Bog htio spriječiti zle posljedice ljudskih čina, to bi čovjeka još više osokolilo i kršio bi Božje zapovijedi još više. Božja Providnost nije radionica za reparaturu, u kojoj Bog sve popravi, što čovjek pokvari. Naprotiv ljudi moraju doživjeti zle posljedice svojih čina, zala i nepravdi koje su oni prouzrokovali, i da se na taj način povrate obdržavanju Božjih zapovijedi i Božanskoj mudrosti i podvrgnu Njegovoj volji.

Dakako da posljedice zla pogađaju često i nedužne, no ne treba zaboraviti, da svi ljudi, i dobri i zli, žive u jednoj ljudskoj zajednici i da svi moraju dijeliti i dobro i zlo jedne zajednice, bez obzira bili krivi ili ne. Baš to, što nevini trpe, mnoge smućuje i prigovaraju Bogu na nebrizi oko upravljanja svijetom. Pune pravednosti nema na ovom svijetu i ljudska ju zbivanja ne će ovdje dovesti do povjede: njezino je konačno i potpuno slavlje onkraj ovog života.

U časovima, kad našu životnu lađicu zahvate bure i nepogode i prijete joj uništenjem, treba dozvati u pomoć našu vjeru. Ona će nam reći, da dobrostiva Providnost i onda bdije, kad izgleda da je bezbrižna, da Bog bdije i kad se čini da spava. Bog nas ljubi kad se čini da nas je posve zaboravio i prepustio samima sebi.Ta će nam vjera takodjer reći, da onima, koji strpljivo podnesu nevolju, i sama nevolja i patnja postaju sredstvom i putem koji vode pravom spasenju. Prava vjera ne zahtijeva razumjevanja svega što se događa, nego je, kako kaže Apostol, "dokaz za stvari koje se nadamo"(Hebr.,11,1). I psalmista kaže za Gospodina:"Gle, On drijema, ali ne spava"(Ps.12o,4). Takvu vjeru posjedovati velika je i divna stvar. Ona čovjeka oslobađa tjeskobe, čuva od malodušja i očaja. Sv.Pavao kaže, da je ona "svjetiljka koja svijetli u tamnom mjestu, dok dan ne svane i danica ne pomoli svoj sjaj u srcima vašim"(2.Petr.,1,19). Danica je vječnost u čijem svjetlu jasno spoznajemo, da ne upravlja našim životima Bog koji spava, nego dobrostivi nebeski Otac, koji svojom ljubavlju neprestano nad nama bdije.Amen.

LITERATURA: H.Fassbinder, Sämann Gottes

---

4. "I postade velika tišina"

Evanđelje je današnje upravo majstorski opisalo događaj na jezeru, gdje se pokazala Isusova Božanska moć. Najprije divna tišina, a površina jezera jedva namreškana daškom lahora. Isus je od umora naslonio glavu i zaspao. Odjednom nagla oluja kao da se podigla iz dna vode i prijeti uništenjem. Apostoli se junače, bore se, no ipak ne mogu:Gospodine, pomozi... On ustaje, prekorava ih i zapovijeda: odjednom nastaje "velika tišina". Kakva je to veličanstvena slika Gospodina, gdje stoji nad valovima s ispruženom rukoma i u vrtlogu vodene pjene odjednom nastaje mir. Lađica sada opet mirno plovi dalje, kao da se nije ništa dogodilo. To je bila silna epifanija, Božje objavljenje, da su se ljudi u čudu i strahu pitali:"Tko je taj, da ga slušaju vjetrovi i more?"

Tako, predragi, Gospodin zapovijeda prirodi, a to je velika propovijed Njegova djelom, ne riječima. Slika je to tvog života, u čijoj se lađici po sv.Krstu nalazi i Gospodin. No ne zaboravi, da On ne spava. Nikada On ne spava. Kad postane teško, ti samo klekni pred Njega i moli za pomoć. Ako te snađu napasti i navale na tebe strasti, uteci se Njemu kao i apostoli. On će ustati i opet će biti sve mirno i tiho. On je Gospodar svega. Ni trpljenja i patnje te ne smiju upropastiti. Gospodin je s tobom i On je jači od svega. Neprestano Ga dozivaj:"Gospodine, ne dozvoli, da potonem"!

Imajući na pameti bjedu čovjeka, svijesni toga, da i sada dok prikazujemo neokaljanu žrtvu, nebrojenim ljudima na svijetu prijeti opasnost i po tjelesni i duhovni život, molimo od svega srca u Kyrie eleison za Božje milosrđe.

U MOLITVI pak:"Bože, ti znadeš, da radi ljudske slabosti ne možemo odolijevati tolikim pogiblima; podaj nam, molimo, zdravlje duše i tijela, da pomoću tvojom nadvladamo ono, što zaradi grijeha naših trpimo."

POSLANICA nabraja čitav niz burnih strasti, iz kojih proizlaze preljubi, umorstva, krađe, klevete itd. Napose opominje, da se čuvamo grijeha ptoriv ljubavi. U našoj se duši protiv ljubavi mogu podići silne oluje, koje podižu zle misli i želje, a ove se izrode u svađu, prepirku ili možda u što još gore. Naš egoizam tako lako prekorači prava bližnjega i gazi ih u svojoj sebičnosti. Ne da se zaplašiti ni srdžbom ni mržnjom. No onaj, koji često u svetoj Pričesti prima Isusa, postaje Njegovom milošću gospodar svojih misli, riječi i djela, koje bi ga mogle navesti na zlo: "I postade velika tišina!" Isus će sve smiriti, valovi će opet prestati, a put će naš opet biti lagan, jer se više ne će čuti huk strasti i zavijanje zlih naših nagona.

Na takvim će kršćanima oni, koji stoje daleko po strani, vidjeti, kako Krist daje snagu za život pun ljubavi prema bližnjemu, da On vlada u našoj duši i utišava sve oluje, koje se u njoj dižu. "Pogani će se bojati tvojega imena, Gospodine...Aleluja!

Gospodin kraljuje" (Pjesma na stepenicama)."Desnica Gospodnja pokaza moć...Ne ću umrijeti, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja"(Prikazanje). Koliko nam više život proteče bez grijeha, to ćemo više zahvaljivati Gospodinu, jer je to bilo samo i jedino Njegovom pomoću. Svaki uspjeh ćemo pripisivati jedinomu Njemu.

Vlastitim svojim silama ne možemo odolijevati svim burama i napastima u životu. Zato radosno stupamo pred Isusa, koji nam dolazi u Svetoj Žrtvi ususret i molimo ga,da se po svetoj Pričesti spusti u lađicu našeg života, da tako On moćno zapovijeda svim vjetrovima i morima, koje bi se mogle podići tokom dana. Tada će i u našem srcu nastati velika tišina, u njemu će zavladati potpuni mir, a mi ćemo zadivljeni promatrati snagu Božje milosti. "Svi su se divili milosnim riječima, koje su izlazile iz njegovih ustiju!"(Pričesna)

---

5. Nadu nosim u svom srcu

Apostoli su vozili Isusa po Genezaretskom jezeru, koje još zovu i Galilejsko more, jer je jako veliko; bilo je tako tiho i lijepo vrijeme, da je Isus zaspao. No najednom se podigla silna oluja: apostoli su skoro izgubili glavu. Nisu znali, kako bi spasili lađu, Isusa i sebe. Kad već nisu mogli ništa učiniti, skoče do Isusa:"Gospodine, spasi nas!" Isus tada ustane, prekori ih, što su tako malodušni, zapovijedi moru i odmah je prestala oluja i sve je opet bilo mirno.

Vidite, draga djeco, tako se često u ljudskoj duši i ljudskom životu podignu velike oluje, da čovjek ne zna, da li će pobjediti ili ne. Često ga onda svlada malodušnost i prepusti se valovima i životu, pa makar i potonuo. Dođu često napasti, koje su čovjeku tako neugodne. On ih odbija, no one su takve da jedna dolazi za drugom i navaljuju na našu dušu sve jače kao valovi i nastoje skršiti naš otpor; Čovjek često tada očajava i misli, da se ne može osloboditi. Ili pak dođe bolest. Dogodi se, da već oboli čovjek veoma mlad. I da bude dugo dugo bolestan. Dane i godine mora ležati na krevetu. Onda razmišlja: zašto je meni dragi Bog poslao ovaj križ, zašto baš mene tako kazni, zar On ne bi mogao mene izliječiti, kad bi htio, a toliko sam ga molio...itd. To su oluje u životu.

Vi ste, dragi moji, tako sretni, da skoro redovito vaš život mirno teče i vaša lađica plovi po mirnom moru. Roditelji se brinu za sve što vam treba, napasti još nema velikih, pa sve mirno prolazi.

Vi ste već dosta veliki i opazili ste, da kod vas kod kuće nije uvijek sve jednako. Vidjeli ste, da je bilo dana, kad majka nije bila jednako raspoložena, kad se na vas otresla nestrpljivo, možda ste ju zatekli gdje briše oči pregačom, a kad ste ju pitali što se dogodilo, odgovorila vam je da je sve u redu i na silu se nasmješila. Vaša dobra mama, kako je htjela sakriti nutarnju bol i oluju, a vi ste ju ipak primjetili! Ili pak tata, kad je došao, samo je šutio, malo govorio, kad ste došlo k njemu, samo vas je pogladio po kosi i otišao van: znali ste da nešto nije u redu. To su oluje, kušnje, nedaće, trpljenja. U tim i takvim časovima morate svoje roditelje posebno ljubiti, posebno biti pažljivi prema njima i time im pokazati, da ih razumijete, da ste shvatili njihovu bol i da bi ju htjeli svojom ljubavi i nježnosti malo olakšati.

Jednom je bilo predloženo slikarima, da načine sliku čovjeka, u čijoj će duši biti nepokolebivo pouzdanje i velika nada. Mnogo je slika bila naslikano, mnogo načina upotrebljeno i sve su slike bile izložene. No svi su posjetioci zastajali pred slikom, čija je vlasnica bila jedna mlada djevojka-umjetnica. Na licu čovjeka na njezinoj slici bilo je nešto posebnoga. Svi su se divili i proricali toj mladoj umjetnici sjajnu budućnost. Na kraju pristupi k njoj jedan čovjek:"Gospođice, tako ste lijepu sliku stvorili! Na tom licu se odrazuje duša, koja nije nikada izgubila pouzdanja ni nade u životu. Odmah se opaža, da očaj i malodušje nisu nikada zahvatili ove duše."

Mlada mu umjetnica odgovori:"Ah, gospodine, to meni nije bilo teško načiniti, jer ja sama u svom srcu nosim veliko pouzdanje, veliko ufanje u moć i snagu mojeg Boga, koja me nikada ne ostavlja. To mi nije bilo teško prenijeti na platno."

Eto, dragi moji mališani, takvo pouzdanje moramo uvijek nositi u svom srcu. Bog je uvijek kraj nas, samo Ga treba zamoliti za pomoć.

Jedna je lađa plovima, a zahvatila ju oluja. Svi su izgubili glavu, padali u očaj i htjeli skakati već u more. Na palubi se međutim mirno dalje igrao jedan dječak kao da se nije ništa dogodilo. Zapitaju ga, kako to može. On odgovori:"Zar ne znate, da je moj tata kapetan!"

Isus je kormilar. On je kapetan broda i nema u našim srcima straha. Puni pouzdanja idemo kroz život: neka se dogodi što mu drago, mi se ne bojimo, jer je Isus onaj koji upravlja lađom našeg života.Amen.

V.NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU

1. Gospodin čeka

Svojom je prispodom o kukolju i pšenici Gospodin iznio duboku i ozbiljnu istinu svoje nauke. Moglo bi se reći, da je time razbio pogrešne iluzije o svom budućem kraljevstvu, jer je to kraljevstvo prikazao u svoj njegovoj tragičnosti. Ovo vrijedi o Božjem kraljevstvu općenito, o Crkvi, kao i o svakom pojedinom kršćaninu.

Božje je kraljevstvo u svojoj biti sveto. Sveto je po svom postanku, sveto po ciljevima. Ono je napunjeno božanskim snagama posvećenja, a ipak nije to kraljevstvo otok svetaca. Krist je svoju Crkvu postavio usred čovječanstva, u kome neprestano djeluje "knez ovoga svijeta", koji nastoji učiniti neplodnim djelo otkupljenja. Prema tome Crkva Kristova nije kraljevstvo savršenih, nego onih koji se trude oko savršenosti. Doklegod bude ona prolazila kroz zemaljsku povijest svojim putem, bit će "Crkva koja se bori". Neprestano će u njoj pored pšenice rasti kukolj. U njoj će se uvijek podizati protiv istine zabluda, bit će pored kreposti puno grijeha, pored nasljedovanja Krista i velike nevjernosti. I za Crkvu, upravo za nju, vrijede Kristove riječi:"Jao svijetu od sablazni!"(Mt.,18,7) Takve sablazni u krilu Crkve mogu zbuniti i čovjeka vjernika. Takvi onda poput zbunjenih slugu dolaze svome gospodaru:" Gospodine, zar ti nisi na svojoj njivi posijao dobro sjeme? Odakle dakle kukolj?"

No Krist je svojim bolnim uzdahom naglasio i ovo:"Potrebno je da dođu sablazni!"(Mt.,18,7) One su neizbježive zato, jer je u Crkvi božansko povezano s ljudskim; jer Crkva pripada i nebeskom redu i redu palog ljudstva; jer je upravljanje božanskom Kristovom baštinom stavljeno u ljudske ruke... Kod uređenja izvanjskog izgleda Božjeg kraljevstva sudjeluju i ljudi. Gdjegod je pak čovjek na djelu, tamo se pojavljuju i sve slabosti pale ljudske naravi. Zato na zemlji ne će nikada biti ostvarena idealna slika Kristove Crkve, zato može grijeh prodrijeti sve do čuvara svetinje, zato je Božje kraljevstvo na zemlji zajednica ne pobjednika, nego boraca s mnogo rana, boraca od kojih su mnogi pali i bez pobjede. Savršeno sveta "Pobjednička crkva" će biti istom u onaj veliki dan Božje žetve, kad bude konačno odiljeno sve nesveto i sav kukolj.

I mi sami smo Crkva. Svatko je od nas Božje kraljevstvo u malom. U svima se nama ponavlja isto ovo: dobro sjeme, koje su posijali sluge vječnog domaćine, a to su roditelji, odgojitelji i dušobrižnici, proklijalo je. Dok je počelo rasti, pojavio se i kukolj, koji je posijao netko od sinova zla. Bilo je to dok smo spavali ili jer smo spavali. Duša je svakog čovjeka njiva, na kojoj rastu pšenica i kukolj zajedno. Pšenica, koja je određena za Božju žitnicu, a kukolj za peć.

Vječni Gospodar toga polja za sada pušta da nesmetano raste oboje. On je dao čovjeku moralnu slobodu, a s time i punu

odgovornost za čitavo njegovo djelovanje. Odgovornost za uspjevanje sjemena, kao i za uništavanje i iskorjenjivanje kukolja. On šutke čeka i pušta, da svatko radi prema svojoj volji. On šuti, dok raste pšenica. On šuti, dok raste kukolj. No jednom će i njegovom čekanju doći kraj: tada će proći preko svojih žitnih polja, ispitati žetvu i neumoljivo odijeliti pšenicu za njegovu žitnicu, a kukolj će predati konačnom uništenju.

Pouka ove prispodobe Kristove je ova: nikada ne smijemo zaključivati na čovjekov odnos prema Bogu po sudbini, koja toga čovjeka prati. Bila bi zločinačna lakomislenost suditi, da je Bog s čovjekom zadovoljan, ako je tom čovjeku dobro na ovom svijetu, a jednako tako i neopravdana preuzetnost u nesreći jednog čovjeka gledati Božju kaznu. Nemamo nikakva pravo tako zaključivati. Iskustvo nas mnogo bolje uči, da grešnici često žive ugodnim životom, mirno uživaju plodove svojih zlih djela, a kreposne naprotiv posjećuju česte patnje. No zar život velikih svetaca nije povijest mučnih križnih putova svake vrste? Možda Bog tim načinom zle ljude nagrađuje za ono malo dobra što su učinili, a dobre kažnjava za njihove pogreške. Možda je tako, no mi toga sigurno ne znamo. Znamo samo jedno, da Gospodin dolazi u žetvu tek na kraju života i da je tada njegovo odabiranje zla od dobra nesmiljeno po pravdi i da tada prestaje ljubav.

Bog tim čekanjem pokazuje svoju veliku strpljivost. On daje "sunce dobrima i zlima i kišu pravednima i nepravednima". Samo mnogi zaboravljaju, da njegova strpljivost može strahovito završiti po pojedine ljude. Baš to Božje čekanje bi moralo potsjetiti čovjeka grešnika na ozbiljnost njegova položaja, na opasnost u kojoj se nalazi i potaknut ga na preokret života.

U ozbiljnom ispitivanju samih sebe treba tražiti kukolj na njivi svoje duše. To je životna zadaća, koja ne može biti nikada dovršena, jer neprijatelj može svakog časa posijati svoje sjeme. Svako spokojno samozadovoljstvo i samodopadnost u vjerskom i moralnom životu znači spavanje. To je pak vrijeme za sjetvu kukolja. Ispitivanje savjesti i često pristupanje sakramentima je od velike važnosti za naš kršćanski odgoj. Na taj se način najbolje odazivamo Gospodinovoj opomeni:"Bdijte dakle, jer ne znate, u koji će dan Gospodin vaš doći."(Mt.,24,42)

LITERATURA: H.Fassbinder, Sämann Gottes

---

2. Dostojanstvo materinstva

Pitali su slikara Rafaela, kako je mogao naslikati svoju "Sikstinsku Madonu" s toliko ljepote i izražajnosti. Odgovorio je, da je gledao ljudske matere, pa je sve najljepše i najnježnije kao pčela sakupio i stavio u lik nebeske Majke i djeteta Isusa. I zaista ta slika skriva u sebi upravo neizrecivu nježnost, najveću ljubav, najprivlačiviju milinu, duboku privrženost, najveću ljepotu...

Najsvetija majka, presveto Dijete!

Najdraži je Mariji tko joj je najsličniji. Najbliže su joj pak naše majke, jer su joj po svom životnom pozivu najsličnije. S Marije prosijeva sjaj materinstva na svaku ženu, koja u velikodušnosti svoje ljubavi nesebično daje cijelo svoje biće na službu Bogu. Po Djevici Mariji dobivaju svoje dostojanstvo sve naše majke. One ne žive da uživaju, da ne znaju brige, trpljenja i boli, nego da sposobnošću materinstva obogate svijet plodovima svoje ljubavi, da pokažu svijetu svu ljepotu žrtve, podnošenja, sve one neopisive nježnosti, kojom odsijeva drago i puno bogatstvo nježne i brižljive materinske duše.

Nas ne privlače naše majke po svojim vanjskim crtama ljepote, ne po svom bogatstvu, po položaju u društvu i ugledu, koji uživaju pred ljudima. Nas zadivljuje njihova unutarnjost. Mi u njima gledamo srce, koje trajno ljubi, koje se žrtvuje i pregara, a često trpi nepodnosivo nekrvno mučeništvo. Nama su majke drage, jer one izgaraju i troše se, da njihova djeca mogu rasti. One se gube, nestaju, smanjuju se u svoj svojoj veličini, da daju mjesta svojoj ljubavi, da se može nesmetano razvijati, Mi ljubimo svoje majke, ali samo ako su nas naučile pravo ljubiti, ako smo iz njihova života spoznali što je žrtva, što je nesebičnost.

Majka je kraljica ljubavi, anđeo mira, svećenica po svojoj žrtvi i molitvi. Ljubav njezina srca združuje i povezuje djecu. Jedna obitelj tako dugo živi, dok u njoj živi majka. Majčina će smrt posljednji puta sabrati djecu, koju je život razdvojio po svijetu. Tom će zgodom svako od njih najbolje osjetiti, što mu je značila mati, shvatiti što znači povjeriti zemlji ono drago tijelo i odsada živjeti bez žive njezine ljubavi. Lijepo je to rekao pjesnik:

> Ah, ja nisam sam i život lako snosim
> Dokle sa mnom pati preko devet gora
> Sirotica jedna, moja draga mati...

Mogli bismo mirno reći, da je čitav narod takav, kakve su majke tog naroda. Ako je njima materinski poziv svetost, ako se ne smatra sramotom biti majka, sretan taj narod, jer on ne će propasti. Obratno je također istina, jer su upravo matere najprvi i najgori grobari jedne nacije.

Najučeniji će vam ljudi priznati, da je njihova majka bila ona, koja je postavila prve temelje njihove veličine, jer ih je naučila raditi, pregarati, odricati se, jer im je dala veliko srce željno novih spoznaja.

Svaki će vam svećenik reći, da je njegova majka ona, koja ga je prvi puta dovodila k oltaru i naučila ga ljubiti dragog Boga.

Koliki su u životu zalutali i posve bi se bili izgubili, da nisu imali dobre matere, čija ljubav nije ni tada prestajala i oni se opet vratili na pravi put.

Bog neka blagoslovi takve majke i neka ih nagradi za svaku njihovu suzu i trud. Neka im naplati sve neprospavane noći, sve tjeskobe i brige i On sam neka im bude plaća preobilna.

Čini se, da današnji čovjek nastoji odijeliti Madonu od Isusa, majku od djeteta. Suvremena žena odbacuje materinstvo kao nepoželjan teret. Ne smatra ga blagoslovom, dostojanstvom i čašću, nego teretom i nesrećom, koje se svakako treba riješiti. Za to se obilno brine napredak medicinske znanosti i ljudska želja za komotnošću. Olako i s veseljem današnja žena odbacuje od sebe ono, što nju zapravo čini ženom. Postaje biće, koje bi željelo biti muškarac, pa je prestalo biti žena, a nije postalo ni jedno ni drugo. Odatle nezadovoljstva, očaj, prelaženja u skrajnost, često puta raskidanje s životom i proklinjanje sudbine. A gdje je izvor svega toga?...

Jest istina, da je današnji način života u razvijenoj civilizaciji nametnuo ženi jedan drugačiji način života, nego je to prije bilo. U tom obliku života svakako je teže ispuniti svoju dužnost materinstva. Tim više! Velika su vremena, pa ona zahtjevaju i velike ljude, a još veće majke.

Nekada je cijela kuća potpomagala mladu buduću majku, činila joj usluge, zamjenjivala ju na poslovima, samo da ona sretno donese dijete na svijet. Što pak danas mora sve mlada majka često pretrpjeti dok donese svoje dijete na svijet, to samo ona zna i dragi Bog. Koliko puta bi takva mlada žena s ogorčenjem znala pričati, kako ju je i sam muž tjerao, da uprlja ruke krvlju, a osim njega tu su i svekrva i druge susjede, koje su navalile na nju kao čavke i kao strvinari na svoj plijen. Blago njoj, toj mladoj majci, ako je kao Krist ponijela svoj dragi teret i donijela ga na Kalvariju, odakle se nazire Uskrsno jutro i sjaj pobjede. No kolike nisu izdržale kušnju! Pročitali ste u novinama, koliko se načini službenih pobačaja. Osim tih koliko je takvih, koji nisu zapisani. O moj narode, odakle će ti dolaziti Božji blagoslov, kad ti više ne može dolaziti od Boga!

U drugoj knjizi Kraljeva svetog Pisma ima jedna potresna zgoda. Kralj je Saul veoma oštro kaznio pleme Gabaonićana. Da mu se osvetem odveli su mu dva sina i pet unuka i objesili ih na vrhu jednog brda. Zabranili su za kaznu, da im tjelesa skidaju, jer ih moraju razderati pustinjski šakali i lješinari.

Dočula je to Saulova žena Resfa. Bez razmišljanja je pošla na to brdo, stala podno obješenih tjelesa svojih sinova i unučadi i čuvala stražu. Po danu bi salijetale ptice grabljivice i rastjeravala bi ih kamenjem i vikom. Kad bi se spustila noć, navalili bi sa svih strana gladni šakali i hijene. No mati se nije dala zastrašiti: tjerala ih je vikom,kamenjem i batinama i nije im dozvoljava, da bi svoje gladne zube zarinuli u mrtva tjelesa njezine djece. Tako je Resfa danju i noću, danima i tjednima, da, mjesecima čuvala stražu! Punih sedam mjeseci je Resfa čuvala stražu! No međutim tolika je požrtvovna ljubav ganula i okrutne Gabaonićane, pa su na kraju dozvolili Resfi, da ukopa mrtve ostatke svoje djece.

Zadivljeni ostajemo nad herojskom ljubavlju ove majke. Svaka je prava mati takva. One pak, koje nisu takve, nemaju prava dobrim majkama pogledati u oči. One se stide,jer su iznevjerile sebe, svoju narav žensku, svoj materinski poziv, svoj narod, svoga muža, svoju obitelj, svoju okolinu, čitav svijet i samog Boga. Slobodno neka pokriju svoje glave da ne vide svoju sramotu i neka se maknu iz društva, jer nisu vrijedne, da ih čovjek zove ženom i majkom.

Žena i mati mora biti heroj. I danas bi htjeli njezino čedo uništiti. Mora se braniti ona sama, braniti dijete, kao što to čini Resfa.

Prava žena i mati i odgaja svoju djecu, koju joj je Bog dao. Kao kršćanska majka, ona svoje dijete uči ljubiti Boga, vodi ga u crkvu, poučava ga sama u kršćanskim istinama. Zato i vi majke tako činite. Dijete će Vam tada biti na dobrom putu, bit ćete tada slične najboljoj majci Mariji, a dijete će vaše biti Božje dijete i slično Isusu. Amen!

---

3. Grijeh je jedina nesreća

Kao što je različit životni nazor, tako je različit i stav prema grijehu. Za nevjernika je grijeh nerješiv problem ili ga uopće ne će priznati. Za vjernika jest takodjer misterij, ali on dobiva svoje rješenje u svjetlu Objave.

Grijeh postoji.- Objava nam govori, da je grijeh ušao u svijet neposlušnošću praroditelja. To je prvi grešni pad. Po njemu je i sama ljudska narav sklona na grijeh i zlo. Od tog se vremena na svijetu počinilo nebrojeno zla kroz svu povijest čovjeka. Koliko je samo grijeha nabrojilo Sv.Pismo, koje je kratka povijest samo jednog naroda.

Drugo svjedočanstvo o grijehu jest sama naša savjest. Nju ne može nitko zanijekati, pa ju zato priznaju svi ljudi svakog doba i nazora. Ona uvijek budno pazi na ljudske čine i prekorava zle, a hvali dobre. Ona može biti iskvarena, može biti oslabljena, ali se nikada ne da posve ugušiti.

Grijeh je čovjeku uvijek pred očima. Ne grijeh kao takav, jer je on djelo duha, nego grijeh u njegovim posljedicama. Koliko brige i neugodnosti prouzrokuju roditeljima djeca, a to je sve posljedica njihovih grijeha. Kako si u mnogim slučajevima utežavaju život muž i žena, kad bi u međusobnom razumjevanju i ljubavi mogli provoditi koliko toliko ugodne dane! Uzrok je tome u grijehu, kojeg su počinili oba ili jedno od njih. Zar ne bi i međusobni ljudski život skupina i naroda mogao mirno teći, kad ne bi bilo ljudskog egoizma, zavisti i pohlepe. To je pak opet grijeh. Uzalud je tražiti na drugim mjestima uzroke, jer ih tamo nema. Današnji pak čovjek vrlo rijetko traži pravi uzrok zla tamo, gdje on zaista i jest, nego se gubi u pustim frazam i pretpostavkama, dok zlo i dalje caruje uz lelek i suzu čovjeka svinuta u materijalnim i duhovnim bolima porođajnih muka dobra.

Grijeh je zlo.- Grijeh je veliko naravno zlo. On u prvom redu oduzima duševni mir. Duh Sveti u sv.Pismu Starog Zavjeta već davno govori:"Žalost je i nesreća na njihovim stazama i nema mira na njihovom putu!"(Ps.13,2) To su iskusili svi, koji su se podali grijehu.

Engleski je državnik Toma Wolsey (1475-153o)posebno opteretio svoju savjest time, što se nije usprotivio planovima kralja Henrika VIII. Kasnije je to gorko okajao. Unatoč svoje popistljivosti pao je u kraljevu nemilost, dospio u tamnicu, ali je prije suđenja umro. Zadnji su mu časovi bili veoma teški, jer je govorio:"Da sam Gospodaru neba tako vjerno služio, kao što sam služio svome zemaljskom gospodaru, ne bih sada bio tako napušten i mogao bih zadovoljno umrijeti!"

Grijeh razara i tjelesno zdravlje.- Sredinom prošlog stoljeća umro je Henrik Heine. Od mladosti je bio Židov, no kasnije

je prešao na protestantizam. Religijom se nikada nije posebno pozabavio i s prezirom govori o raznim filozofskim nazorima ("kod Hegelijanaca sam čuvao svinje"). Odao se razvratnom životu. No konačno mu se i to zgadilo i htio je prekinuti, ali je već bilo prekasno: zaradio je tešku bolest, koja je polako počela razarati njegov još mladi organizam. Otrov je prodro u krv i osamgodišnja ga bolest prikovala uz ležaj i pripremila mu preranu, ali strašnu smrt.

Poznavao sam čovjeka srednjih godina, dobrog i milog, kojeg je sva okolina voljela i cijenila. Nije bio oženjen i radi tog su ljudi čudno gledali. Znao je međutim samo on i liječnici, da je nesposoban za brak, jer je od jednog mladenačkog grijeha ostala kao posljedica teška bolest, koja je polako razarala njegov mladi organizam. Jednog sam dana pročitao u novinama, da je "Iza duge i teške bolesti okrepljen svetim sakramentima umirućih blago u Gospodinu preminuo". Hvala Bogu, umro je kao dobar katolik. Bog mu je već davno oprostio njegovo mladenačko ludovanje, a on je junački nosio posljedicu zla.

Grijeh je veliko zlo u nadnaravnom pogledu.- Grijeh kida svaku vezu s Bogom, oduzima duši svu njezinu ljepotu, čovjeka zauvijek unesrećuje, oduzima mu pravo na nebo i postaje predmet Božje srdžbe. Tako kaže Istina:"Odlazite od mene..."

Od Erijskog jezera u Kanadi valjale su se ogromne mase vode sa santama leda prema slapovima Nijagare. Na jednoj je santi plivalo smrznuto mrtvo janje. Neki orao, koji ga je opazio, sletio je brzo na njega i zario svoje pandže i počeo slasno kidati komade mesa i gutati. Od vremena do vremena pogledavao bi prema mjestu gdje su se vodene mase rušile niz slapove Nijagare, no njeg nije bilo strah, jer je jednostavno mogao raširiti krila i spašen je. Već blizu mjesta kapljice su padale na njegova krila i odmah se smrzavale. Kad je već trebalo raširiti krila, pokušao je orao, ali su ona bila preteška sa smrznutim kapljicama vode i zajedno sa svojim plijenom survao se niz slapove i našao smrt .

Lijepa je to slika čovjeka grešnika, koji ne vjeruje, da se njemu može što dogoditi i da još dovoljno vremena postoji za popravak, za let, a toliki su doživjeli sudbinu ovoga orla.

U čitavoj ovoj noći grijeha svijetli jedno blago svjetlo: opraštanje.

Godine 1939 održavala se u Versaillesu rasprava nekog optuženog radi višestrukog umorstva spojenog s pljačkom. Kad je rasprava započela, podigao se optuženi i rekao doslovce:"Kanite me osuditi sa svom strogoćom, što i zaslužujem. Imate pred sobom čovjeka, koji je spreman, da na sebe preuzme zadovoljštinu i da je ispuni do kraja. Ali ja upravljam na vas jednu molbu i vjerujte mi, da to činim iskreno. To je krik iz dubine moje duše, iz dubine čitavog mog bića. Nemojte me odbaciti! Priuštite mi tu posljednju utjehu, da mi bar sada vjerujete, da ispravno mislim. Kriv sam,

strašno sam kriv! Nudim vam kao zadovoljštinu sve što mogu: predbacivanje svoje savjesti i svoj život. Ali ako postoji kazna, postoji i oproštenje! Vjerujte, da mi ono nije potrebno samo za mene. Dopustite mi, da mogu svojoj majci napisati:"Kaznili su me, ali su mi oprostili!" Kad je optuženi Weidmann izrekao te riječi, klonuo je na optuženičku klupu i gorko zaplakao. Sav je sud bio tako dirnut, da su morali prekinuti raspravu...

Zar nije oproštenje krivnje nešto veličanstveno!

Sav sud je Otac nebeski stavio u ruke Krista. On je jedini Sudac. No taj je sudac i milosrdan i ljubi grešnika, što je izrazio u tolikim prispodobama. Ako ništa, evo vam priče o izgubljenom sinu, komu otac njegov ne samo oprašta, nego ga posebno voli, posebnu mu ljubav iskazuje i privija ga na svoje grudi, jer "je bio izgubljen".

Krist koji oprašta ne čeka grešnika da dođe k Njemu, nego on sam kao dobar pastir luta okolo i traži izgubljene ovce, zove ih k sebi, sili ih da se oslobode grijehe i na ramenima radostan ih nosi u svoj ovčinjak.

To je Božje milosrđe.

Grijeh je stvarnost, on postoji, osobito u svojim kobnim posljedicama. No u noći svijetli svjetlo opraštanja. To mora moju dušu potresti i pokrenuti je na popravak.

Zato zamrzimo grijeh i popravimo ga dobrim djelom.

Svladajmo svaku napast već u samom početku.Stari je Tobija govorio svome sinu:"Sine moj, čuj riječi usta mojih i stavi ih kao temeljni kamen u svoje srce: sve dane svoga života imaj Boga pred očima! Čuvaj se, da nikada ne privoliš na grijeh i da prestupiš zapovijed Gospoda Boga našega!"(Tob.,4, 2; 6) To su zlatna zrnca mudrosti. Usadite ih i vi, predragi u svoje duše i živite po njima. Amen!

---

4. "Ostavite, neka kukolj i pšenica rastu do žetve"

U današnjem Evanđelju Isus govori o kukolju, koji će se kod Njegova drugog dolaska baciti u vatru, i o pšenici, koju će on spremiti u nebeske žitnice. Misao vodilja današnje liturgije jest: pšenica i kukolj na njivi naše duše i na poljima Crkve.

Plodnost njiva ovisi o kiši i suncu, što dolazi odozgo. Jednako tako ne može uspjevati pšenica na njivi naše duše, ako Otac nebeski ne da, da nju pada blaga rosa njegovih milosti. "Niti je onaj što, koji sadi, niti onaj koji zalijeva, nego Bog, koji daje da raste"(I.Kor.,3,8). Molimo za tu milost u MOLITVI:Čuvaj, molimo Gospodine, obitelj svoju neprestanim pomilovanjem, i jer se oslanja samo na nadu nebeskih milosti, zaštićuj je vazda svojim okriljem...

U POSLANICI pokazuje sv.Pavao njivu kršćanske duše, na kojoj raste pšenica kreposti, a napose ljubav prema bližnjemu. "Obucite se kao izabranici u srdačno milosrđe...praštajući jedan drugomu...povrh svega imajte ljubav, koja je veza savršenstva..." Apostol opominje i na ljubav prema Bogu tako, da čitava naša svagdašnjica bude prožeta dobrom nakanom, kako bi mogla donijeti u dan žetve obilan plod.

U EVANĐELJU Gospodin govori o kukolju i pšenici. Sluge bi htjele odmah iščupati kukolj. No Gospodar ostavlja, da zajedno oboje raste. Vidimo i sami, da ima dosta kukolja i u dušama pojedinaca i u zajednicama. I taj se kukolj brzo širi, jer drač i korov brzo raste. Čovjek bi revan odmah skočio, iščupao, kaznio, osudio, a Gospodin je strpljiviji. On čeka i pušta da raste. Istina jest, da mnogi radi kukolja mnogo trpe, no kukolj grijeha ih zastrašuje i čuva, da i oni ne postaju takvi. S druge strane pak kukolj grijeha služi, da se dobri vježbaju u krepostima. Na kraju Gospodar se s kukoljom grijeha može poslužiti i za dobro dobrih. To su Božji planovi i putevi.

U Crkvi pak Božjoj na Božjim prostranim njivama ima također kukolja. I bit će ga, jer je crkva sastavljena od ljudi, a gdje je ljudski elemenat, tu će biti i ljudskihslabosti, grijeha i zlobe. Crkva je na zemlji crkva trpljenja, borbe i okršaja. Zato nas ništa ne smije sablazniti ni uzdrmati, jer Gospodin sebi čini poklonike od kamenja, a kukolj pretvara, ako hoće, u najrodniju pšenicu.

Nadalje i za nas same je to pouka. Svi bi htjeli biti slobodni od slabosti, nagnuća na zlo i živjeti u miru od svojih strasti. Gospodin tako neće, nego želi, da budemo uvijek u stavu pripravnosti i borbe. Tako se naša duša dnevno osvježuje,djevno jača, a ljubav prema Bogu i poniznostu u slabostim uvijek jača.

Čovjek svjestan svoje duševne bjede u poniznosti srca moli od Gospodina, ustrajno moli i dobiva snagu ustrajnosti.

5. Opraštanje

Sveti biskup Franjo Saleski pripovijeda, da je u vrijeme cara Valerijana u Antiohiji živio svećnik imenom Sapricije i laik imenom Nicefor. Oni su bili prijateljstvom tako povezani, da su ih ljudi smatrali braćom. No dogodilo se jednom, nitko ne zna zašto, i oni su se posvađali, raskinuli prijateljstvo i ljubav i privrženost prepustila je mjesto srdžbi i mržnji.

Nicefor je nakon nekog vremena uvidio svoju pogrešku i preko svojih prijatelja molio Sapricija, da mu oprosti. No ovaj nije htio ni čuti o svom nekadanjem prijatelju. Tada se Nicefor sam uputi Sapriciju, padne u njegovom domu na koljena i u suzama je Sapricija molio za oproštenje. Sapricije je međutim ostao tvrdokoran i otjerao ga iz kuće ne oprostivši mu.

U to su vrijeme bili progoni kršćana i među uhvaćenima se našao i svećenik Sapricije. Bio je postojan u svojoj vjeri, pa je bio osuđen i na smrt, jer nije htio žrtvovati poganskim bogovima prema zapovijedi cara. Kad su ga vodili kroz grad na stratište, dočuo je to Nicefor i požurio na ulici pred njega i molio ga sada za oproštenje:"Mučeniče Isusov, oprosti mi, što sam te uvrijedio!" No čak i sada je Sapricije ostao tvrd. Kad su već došli na stratište, po zadnji je puta Nicefor pokušao dobiti oproštenje, no ni tada mu nije uspjelo, jer je i dalje ostao tvrd. Krvnici su se rugali Niceforu, što plače, kad ne može od toga ništavnog čovjeka Sapricija, osuđenika na smrt, dobiti oproštenje.

No što se sada dogodilo. Kad je Sapricije trebao na stratištu pružiti vrat krvniku, da mu odsiječe glavu, zadrhtao je od straha, prestrašio se, izgubio svu hrabrost, odrekao se vjere i izjavio spremnim, da žrtvuje bogovima. Nicefor je užasnut skočio u sokolio ga, pokušavao podignuti njegove klonule snage, ali je ovaj bio toliko slab, da je odustao, prezreo Isusa i žrtvovao poganskim bogovima. Nicefor tada toliko ražalošćen skoči javno na stratište,izjavi se kršćaninom svima prisutnima i za čas je, dana 9.veljače 260 godine krvnik za Kristovo ime odrubio glavu Niceforu.

Eto, draga djeco, kako nije dovoljno, da netko bude možda spreman i umrijeti za Isusa, a ne će oprostiti svome prijatelju, nije vrijedan, da dođe u nebo.

Isus tako visoko cijeni opraštanje, da ga je smatrao čak važnijim od mise, jer je rekao, da se treba najprije pomiriti sa svojim bližnjim, a tek onda doći i prinijeti dar na oltar Gospodinu. Kad je pak sv.Petar pitao Isusa, koliko puta mora oprostiti onomu, koji ga uvrijedi, Isus je odgovorio:"Sedamdeset sedam puta sedam puta",- a to u židovskom jeziku znači uvijek. Nikada ne smije doći k tebi tvoj prijatelj s molbom da mu oprostiš, a da mu ti ne bi htio oprostiti. Pa makar to bilo svaki dan. Makar si mu pred jedan sat oprostio, još mu i sada moraš oprostiti.

Isus je pričao i priču o kralju i njegovim dužnicima. On je oprostio jednom dužniku, koji mu je bio dužan 1o.ooo.talenata. Kad je pak taj dužnik kraljev došao jednom svom prijatelju, koju mu je bio dužan jednu posve neznatnu sitnicu, počeo ga je gušiti i vikati, da ga ne će pustiti, dok mu ne plati. Kad su to vidjeli ,kraljevi sluge dojave to svome gospodaru, koji pozove toga slugu k sebi, prekori ga oštro radi neopraštanja i preda ga mučiteljima, dok ne plati zadnji dug.

No najviše radi toga moramo opraštati, jer je Isus mnogo puta nama oprostio. On je strog i ozbiljan, kad se radi o opraštanju, a uvijek rado sam oprašta. Koliko nam je puta dosada oprostio na sv.ispovijedi, kad smo ga skrušeno zamolili! A koliko će nam još puta oprostiti do kraja života! Isus to čini uvijek s istom ljubavlju i spremnošću i uvijek jednako zaboravlja i briše uvrede i grijehe. Dakle kao što On nama oprašta, tako i mi moramo oprostiti onima, koji možda nas malo uvrijede. Inače smo slični onom Sapriciju i onom slugi iz Isusove priče.

Ne valja,draga djeco, da se vi jedan na drugoga srdite. Možda radi toga, jer je jedna drugoj odnijela krpicu za bebu. Ili pak jer je jedan dečko drugomu odnio njegovu drvenu sablju! Brzo se moramo pomiriti, pozdraviti kad se susretnete. Ako bude to teško, treba misliti na posljednju ispovijed, gdje smo Gospodinu obećali, da više nikada ne ćemo griješiti i gdje nam je Bog oprostio mnogo veće grijehe.

Vi morate biti uvijek dobra i draga djeca, koja će i Isusa ljubiti i koja će se međusobno ljubiti i voliti, kako to i dolikuje dobroj Božjoj djeci. Amen!

LITERATURA: Th.Blieweis, Kinderpredigten,1954.

VI.NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU

1.Kvasac Božjeg kraljevstva

Božje se kraljevstvo na zemlji razvija kao zrno gorušice, od kojega postaje veliko stablo. Tako se i kraljevstvo Božje ovdje razvilo do razmjera, koji danas zadivljuju svakog čovjeka. Ono jest nažalost svojim osnovnim istinama često predmet napada i izrugivanja protivnika, kao i poganskog svijeta i Židova. No to kraljevstvo već od svojih prvih početaka pokazuje neku čudesnu moć i snagu. Redom osvaja kraljevstva, prodire u sve krugove i prožima sve veći broj ljudi. I upravo ta blagotvorna moć, koju posjeduje to kraljevstvo, jest jaka sila za njegovo vanjsko širenje. Ta se sila sastoji u unutarnjoj energiji posvećenja ljudskih duša po Kristovoj prisutnosti u dušama članova te Crkve, tog kraljevstva. Ta milosna snaga daje unutarnje zdravlje, ona je unutarnji životni princip rasta. To je kvasac, blagotvorna sila Božjeg kraljevstva, koja obnavlja svijet. Naša je zadaća dopustiti, da prožme najprije nas same, da nas preinači taj kvasac i usavrši, jer u njemu djeluju Božanske snage. Ova dakle prispodoba ima za nas svakoga snažnu osobnu oznaku. Tua res agitur! Ovdje se radi o tvom životnom interesu, zato slušaj otvorena srca, da te čitava obuzme kvasac Božje snage.

Kad su mnogi vojskovođe osvajali svijet, čudili smo se, kako im je uspjelo mnogima gotovo čitave kontinente dobiti za sebe. Oni su doduše ognjem i mačem širili svoju vlast, ali je često ipak prilično nerazumljivo, kako im je uspjelo. Poticala ih je na takav rad žarka čežnja za slavom, težnja za blagom porobljenih naroda. To su bili ciljevi. Zato su svi ti i takvi na istom putu, kojim su se uspinjali, i završavali neslavno često svoje pohode, svoju slavu zakapali i dokončavali svoje živote.

Krist je osvojio gotovo čitav svijet, no to je posve drugačije osvajanje, makar nam mnogi prigovarali na kolonijalizmu i nesrazmjernim apetitima za kolonijalnim blagom. Mi se toga ne stidimo, jer ono što ne valja ne pripisujemo Crkvi, nego svjetovnim vlastima, koje su po našoj nesreći bile kršćanske i katoličke po imenu. Cilj je pohoda jednog misionara vjera i Bog, neumrla duša i njezin spas, a ne petrolej, nafta, zlato i slične bezvrjednosti. To puštamo ljudima, a Crkvu zanima samo duša. Mnogima su narodi pojedini bili samo prečke na ljestvama, kojima suse penjali do moći, slave i bogatstva. Za katoličkog misionara jest svaki čovjek jednak, jer ima dušu, pa ne znam kakve bio boje i kulture.

Tu sretamo dakle onu istinu o kvascu preobražaja, koje proizvodi božanska snaga unutar Crkve, koja daje vječnu mladost staroj našoj Crkvi, koja pušta uvijek nove izdanke i mladice, koja je vječno dinamična i elastična da se prilagodi svakom suvremenom gibanju i strujanju, a da opet od svoje iskonske snage i

prvotnih istina. U katoličkoj vjeri nema razvodnjava istine niti prilagođavanja situacijama na štetu osnovnih istina i vjere u Boga.

Isus je počeo s malim. Dvanaestak neukih ljudi, koji su se mirno mogli utopiti u moru poganske ondašnje pokvarenosti kao i u poznatom židovskom formalizmu, koju je staru Mojsijevu vjeru izvrnuo na glavu i lišio je svakog dubljeg sadržaja. Sada dolazi ta mala kršćanska općina, koja je po svojim shvaćanjima i nauci oprečna svem ondašnjem svijetu. U njoj svatu poniznost, čistoća, ljubav, duboki duh, nutarnji odnos s Bogom, nesrbična požrtvovnost, sve što je ondašnjem čovjeku nepoznato. I ta mala šaka ljudi to nosi u Rim, spušta se u podzemne špilje i odatle provodi kršćansku preobrazbu Evrope i cijelog svijeta. Taj je mali kvasac sačuvao sve od kvarenja, to je malo zrno naraslo do zamjernih visina i širina. Ti časni muževi uče ljude čisto živjeti, činiti dobra djela, primati siromahe; govore robovima, da moraju ljubiti svoje gospodare, a gospodarima da postupaju s robovima radi Krista ljubezno postupati, jer je On umro za svaku besmrtnu dušu. Vidite ih u podzemnim prostorijama, gdje sjedinjeni nevidljivim vezom napajaju svoje duše novom snagom, koja ih je vodila pjevajući u rimske arene i cirkuse ususret smrti.

To je za ondašnjeg čovjeka bio jedan novi svijet, jedno novo otkrivenje. Prelijepo i predobro je, a da bi bilo lažno. Zato se taj kvasac kao zaraza širi na sve strane i ljudi željni oslobođenja duha od vlasti materije objeručke prihvataju novu nauku i postaju slobodni Božji sluge, gospodari situacije u idejnom svijetu iljudi koji nose sreću i mir u svojim dušama.

Tom istom snagom isto to Božje kraljevstvo svojim kvascem Božje dinamike obnavlja klonule sile svijeta i sprema ga za divovsku borbu svakodnevnih jada i tako raste sve veće i veće, širi grane na sve strane svijeta i kao kvočka skuplja pod svoje krošnje svoju djecu.

Ove bismo svoje riječi mogli završiti iskrenim Tebe Boga hvalimo. No prije toga pogledajmo na sebe samo časak. Kraljevstvo Božje nije u zrakopraznom prostoru. Ono je u dušama. Dakle i u mojoj duši. Ono raste ili propada u meni, božanske sile djeluju u meni. Ne smije taj izvor svježih snaga proteći mimo mene, a da se njim ne okoristim. Ne smijemo pripadati onoj neživoj masi ljudi kršćana, koje bezvoljne valja masa života i koji nemaju ni vlastitite volje ni vlastitite kičme. Treba skinuti starog čovjeka, odbaciti oholost, častohleplje, taštinu, požude tijela i duha, i obući novog čovjeka prema uzoru Kristovom. Te mislosne snage neka djeluju na tebe. Svakog se dana moramo uvrštavati u taj svakodnevni proces čišćenja, jer samo je u tom preporod duha. Ne valja prekinuti, dok ne postignemo visok stupanj duhovne zrelosti, pravu kršćansku veličinu značaja. Istom tada stupamo u svjetlosni krug Isusa. Eto pred nama cilja, velikog i uzvišenog. Neka Božja milost jača, da ga i dostignemo.Amen.

Literatura:J.Honnef,Die Botschaft der Wortes Gottes.

---

2. Nema više majki

"Nije dugo išla stazom žića, ipak
B'jele nosi prame...
Sveti,mili,Bože, što joj mladost ote?
Vječna miso na me!"(Izidor Polja,Mati)

S tako dubokim poštovanje i iskrenom sinovskom ljubavi govori o svojoj majci svećenik-pjesnik. Bila je to žena, koja je sve svoje snove, sve želje i sav život posvetila svom sinu. Za nju je postojao samo on.

Istina je, da iza Božje ljubavi na zemlji nema veće od požrtvovne materinske ljubavi. Zato je i najsretniji čovjek onaj, koji je imao dobru majku. Uspomena na nju je nezaboravna.

Bog je zato i uredio dušu žene, da ona mogne biti prava majka. Zato i žena po svojoj naravi čezne za tim, ona je najsretnija, kad se može predati svom djetetu.

I tijelo je njezino Bog tako sazdao, da ono može postati kolijevka novom biću. Njezine su ruke meke i nježne, da mogu milovati ono nježno biće, da ga svojom ljubavi brani, pridigne i uspostavi do punine života. Bog joj je dao nježnost glasa, da se on stapa s glasom djeteta, da mu uzmogne dati sav svoj osjećaj, da mu može pokazati svu mekoća svoje duše.

Njezinim je očima dao posebnu toplinu, stavio u njih dar suza, da uzmogne izraziti svaki svoj osjećaj, svu svoju samilost. Dao joj je nježno i zabrinuto srce, puno čežnje i ljubavi prema djetetu. Cijelu je narav žene Bog tako uredio, da ona u sebi nosi neutaživu glad da miluje, grli i ljubi svoje čedo na svom majčinom srcu.

Žena, koja toga ne posjeduje, koja smatra, da toga nema, možda je svojom krivnjom potisnula te iskonske sposobnosti ženskog bića. Dah okoline i napajanje na novim, koji puta tako nastranim strujanjima života dovode u opasnost, da u ženi ubiju ono, što nju čini tako dragom i zaista pravom ženom. Ima mnogo brakova, u kojima žene hoće biti samo žene, a ne više majke. Uzimaju ugodnosti i naslade, a zabacuju dužnost i požrtvovnost. Time si ništa ne poboljšavaju ekonomski nivo, kako se same izgovaraju.

Gledajući to s nadnaravnog stanovišta, mnoga bi se žena morala ozbiljno zamisliti, ukoliko je u sebi sačuvala još kršćanskog morala i straha Božjega. Nema šale s Božjim zakonom, jer se to kad tad osvećuje.

No ne samo kazna grijeha, dolazi i kazna već na ovom svijetu. Koliki su roditelji, koji su htjeli imati samo jedno dijete, ostali i bez toga i pod stare se dane povlače kao okresana i osušena stabla, suvišni i sebi i okolini, koja jedva čeka, da se maknu u grob. Kako je gorko sjećanje na takve slučajeve.

Djeca su, ako su dobro odgojena, pravi potporanj ištap roditelja u starosti. Tada im vraćaju sve ono, što su im roditelji u mladosti dali. Roditelji pak bez djece iščekuju tuđu pomoć, koja je uvijek bez srca i ljubavi, ako uopće i dođe.

Da su tako postupale majke velikih svetaca, a i naučenjaka, svijet bi danas bio bez velikih duhova. Gotovo svi sveci i veliki umovi bili su djeca iz brojnih obitelji: sv.Ignacije je bio 13.dijete, sv.Katarina 25.dijete, sv.Ivan Vianey 4. iz obitelji sa šestero djece. Time je Bog htio pokazati, kako blagoslivlje takav život i takve roditelje.

Iza smrti jednog misionara, nađen je u njegovom kovčegu vjerenički vijenac njegove majke s natpisom:"Ovo je vjerenički vijenac moje majke. Nosio sam ga sa sobom uvijek na svim svojim putovanjima. Uspomena je to na onaj svečani čas, kad je moja majka obećala ne samo vjernost, nego i poštenje. Svoju je zakletvu i održala. Imala je hrabrosti, da iza desetoga djeteta ima i mene. Njoj iza Boga dugujem i svoj život i svoje svećeničko zvanje. Da me nije htjela imati, ne bih postao svećenik i ne bih u devet jezika tako mnogo mogao raditi za spas neumrlih duša. Posljednja mi je želja, da se ovaj majčin ženidbeni vijenac položi zajedno s mojim mrtvim tijelom u grob". Ta je majka bila žena jednog skromnog pisara.

Ne znam, što bih rekao onim ženama, koje svoju djecu same uništavaju. Mnoge se bune, kad im se s ovog mjesta kaže istina u oči, jer to peče i boli. Ne znaju što rade i nisu si svjesne težine svojih zlih čina. Ne želim osuđivati, jer će Bog kod tih slučajeva staviti svoju ruku i izreći svoj sud.

Njemački pisac Keller pjesnički opisuje ovo: Na blagdan Nevine dječice izlaze duše nevine djece iz groba i polaze na Herodov grob i tamo tužno pjevaju. Herod to sluša neko vrijeme, ali kad ne može podnijeti, diže se iz groba i bježi svijetom, da se sakrije. Dolazi morskim gusarima, no oni ga tjeraju, jer je gori od njih. Pobježe u šume razbojnicima, ali ga i oni tjeraju od sebe. Utekne se jednom na smrt osuđenom, ali krvnici pletu od užeta bič, kojim ga tjeraju od sebe. Tada se zaleti prema jednoj kući, i pokazavši prstom reče, da je ova žena još gora, jer evo baš sada ubija jedno dijete, koje ne će roditi. Tada se anđeli iz Betlehema vrate natrag, a Herod ode u svoj grob, jer su spoznali, da je ova žena gora od Heroda. - Tako taj pjesnik i pisac.

Stupaju dvije povorke žena: jedne namrštene stravično bulje u djela svojih ruku i poput Herodovih vojnika i dalje vrše svoj zanat na vlastitom plodu svoga tijela. Htjele bi , da ih svijet smatra poštenima.Odlaze daleko prema ponorima...

Druge stupaju uzdignutih čela vrijedne i drage majke sa svojom djecom. Ruke su im možda žuljevite, čela izbrazdana brigama,tijela umorna od materinstva, ali suradosne i smiješe se ponosno. Predvodi ih Djevica Marija...

Kojoj vrsti ti pripadaš! Amen.

---

3. Snaga dobra

Evanđelje nam je prošle nedjelje iznijelo Isusovu prispodobu o kukolju, koji je zajedno s pšenicom na njivi izrastao i prijetio da uguši i pšenicu. Tom je poredbom Spasitelj htio upozoriti na razornu moć zla u svijetu. Ono djeluje često posve polagano i neprimjetno, a ako se na vrijeme ne spriječi, postaje strahovita razorna sila. Današnje evanđelje donosi drugu stranu te istine. On govori o pobjedonosnom dobru u svijetu. Kad Gospodin uspoređuje kraljevstvo Božje s gorušičinim zrncem ili kvascem, misli na Božje kraljevstvo na zemlji, ali u isto vrijeme i na sve dobro, plemenito i sveto, što je On kao Otkupitelj donio na svijet. Svako je dobro dio toga kraljevstva. I to je dobro često u svojim počecima veoma neznatno, maleno i neugledno. Ono raste, dozrijeva i povećava se postepeno, ali dobiva silnu snagu, ako se čuva i njeguje.

U dva smjera mora i može dobro rasti i u svijetu i u nama: prema vani kao sjeme, iz kojeg raste stablo, a prema unutra kao kvasac, koji daje nutarnju snagu rasta i čuva od propasti.

Za izvanjski razvoj dobra u svijetu najuzvišeniji je primjer i poticaj sama Kristova osoba. On je rođen kao malo dijete, skrovito živio duge godine u Nazaretu, a napokon je u najvećoj sramoti završio na drvetu križa. Umro je kao najveći zločinac. No ipak, postao je kraljem: svuda mu se podižu prekrasne palače crkvi i hramova širom svijeta. Milijuni sviju vremena prigiblju u poniznosti i strahopočitanju svoja koljena pred Njim i slave ga kao svoga Gospodara i Kralja. Milijuni Ga nasljeduju kao svoj nedostiživi, ali drag i privlačiv Uzor.

I kraljevstvo se na zemlji slično razvijalo. Od male šačice ljudi bez velikih umnih darova i naobrazbe, a jednako i bez zemaljskih sredstava. No ta se mala jezgra pokazala jačom od sveg naučnog, umnog i političkog, kao i financijskog aparata rimskih careva i svih kasnijih njihovih nasljednika. Ono je prošireno po svoj zemlji i Crkva-kraljevstvo na zemlji je postala sveopća, katolička.

Taj snažan razvoj Božjeg kraljevstva ne znači samo njegov izvanjski porast, nego znači i unutrašnje preoblikovanje poganskih naroda kršćanskim mislima i osjećajima. Iz tog se vidi, da dobro u svijetu, gledano u svojim konačnim uspjesima, nije ljudsko djelo, nego po riječima sv. Pavla Božja snaga, koja u slabosti usavršava svojevoljno čovjekovo djelovanje. Povijest svjedoči, da je Krist za svijet značio jedan čudnovat kvasac, koji ga je sačuvao kroz stoljeća. Ništa ne mijenja na stvari, ako se u svijetu, a i u samom kraljevstvu, pokazuje zlo, koje se ponekad čini i nadmoćnijim. Zlo mnogo smeta, rađa raznim zlim posljedicama, no dobro ima uvijek zadnju riječ, uvijek je jače od zla. Nakon svakog ćudorednog pada, povijest svjedoči, došlo je vrijeme duhovnog osvježenja i ozdravljenja. Tada se očitovala snaga dobra kao pobjeda.

Istinu o pobjedonosnoj snazi života moramo imati pred očima osobito onda, kad se čini, da su zlu puštene slobodne ruke. U tamnim smo vremenima skloni vidjeti samo zlo: sve neprijateljstvo, nemir i neslogu među ljudima, neobuzdanu težnju za uživanjem, porast pokvarenosti koja svakim danom raste i otpad ljudi od Boga...To nas sve bode u oči, a dobro, koje se krije u takva vremena, ne vidimo. I dobra ima puno, no ono tiho djeluje i ne upada u oči. Koliko tihe požrtvovnosti, vjernog ispunjavanja dužnosti, koliko kršćanskog junaštva, koliko pobožnih molitava, strpljivog podnošenja križeva i nesebičnog pomaganja, koliko se svega toga krije ispod površine života! Usre svega korova raste nježno Božje sjeme, koje će jednom biti žetva za vječnost. Usprkos sviju jada Božje kraljevstvo neprestano raste. "Neumrlo je dobro i pobjeda će biti Božja"(Fr.W.Weber). To je osvjedočeni kršćanski optimizam, kojeg nikada ne smijemo izgubiti.

To jednako vrijedi i za Božje kraljevstvo u dušama ljudi. U svakome se od nas zlo bori sa dobrom i svaki je dužan gledati, da u njemu zlo ne nadvlada. Snagom milosti će uvijek dobro biti pobjednik, samo treba imati ozbiljnu volju."Sve mogu u onome, koji me jača"(Fil,4,13). Možda će mnogo vremena proteći, dok se ne pokaže uspjeh našeg nastojanja, no to nas ne smije obeshrabriti. Ako smo ustrajni u svom nastojanju, Božje će sjeme, koje je po sv. Krštenju stavljeno u našu dušu, proklijati i rasti, da se na kraju razvije u snažno stablo. Tada će nas Kristov kvasac duboko prožimati, dok jednom ne postanemo zreli Božji kruh. Amen.

LITERATURA: H.Fassbinder, Sämann Gottes

---

4. Budite savršeni u Kristu!

Misna nam liturgija današnje nedjelje stavlja pred oči usavršenje Božjeg kraljevstva na zemlji. Izvana to kraljevstvo izgleda kao snažno razvijeno drvo, a iznutra je kao kvasac proželo sve članove. Koliko sam ja kao kršćanin postao savršen?

Krist je sa svoje strane učinio sve, da možemo postati savršeni ljudi. Njegova je želja, da pred njim već ovdje na zemlji stojimo u punini milosti, "oslobođeni" od svega što je grešno i protivno Bogu. Da li je naša duša uistinu došla do takvog stanja? Gospodine,smiluj se! Kriste,smiluj se!

Potpuno svjesni svoje nesavršenosti molimo u današnjoj MOLITVI:"Podaj, molimo, svemogući Bože, da težimo uvijek za onim, što je duhovno, i da riječima i djelima vršimo ono, što je Tebi ugodno". Ako imamo u svojim mislima, riječima i djelima ono, što je Božja volja, pravi smo kršćani. Tada s pravom možemo govoriti s Kristom:"Moje je jelo, da činim volju nebeskog Oca!"(Iv.4,34)

U POSLANICI nam sv.Pavao prikazuje svoje Solunjane kao savršenu kršćansku općinu. Apostol im je donio zrnce evanđeoskog sjemena kao "silu i duh Božji". Oni su ga s vjerom prihvatili i pustili, da se u njima nesmetano razvija unatoč svih napadaja.Tako su u njima procvale tri divne kreposti:"Braćo! Sjećamo se bez prestanka vaše djelotvorne vjere i požrtvovne ljubavi i ustrajne nade u Gospodina našega Isusa Krista". On ih nadalje naziva "Izabranima". Svojim su uzornim i kreposnim životom za ostale kršćanske općine postali kvasac:"Postadoste izgled svim vjernicima, jer se od vas ori riječ Gospodnja...po svakom se mjestu razglasi vjera vaša".

Prava kršćanska općina može pjevati PJESMU NA STEPENICAMA:"Oslobodio si nas, Gospodine....Bogu ćemo pjevati i slaviti ćemo ime Tvoje..."No dok očekujemo Gospodina, ispitat ćemo se, kako je s našim savršenstvom, i tada ćemo moliti:"Iz dubine vapipejm k Tebi,Gospodine!..."

U EVANĐELJU dolazi sam Isus pred nas i govori:"Kraljevstvo je nebesko kao zrno gorušice....Kraljevstvo je nebesko kao kvasac...". To je naša Crkva, a to smo i mi sami, jer je i u nama Božje kraljevstvo. Crkva je proširena u širinu po svem svijetu, a iznutra je produhovljena Božjim kvascem milosnog života. Od malog zrnca stavljenog u zemlju duha u Jeruzalemu izrasla je velika općina, koja se proširila po svoj Palestini i Maloj Aziji, da kasnije pređe u Rim i svuda po svijetu. Danas je Kristovo stablo zasađeno i raste na svim kontinentima, po svem svijetu. Nutarnji pak duhovni rast toga kršćanskog stabla prožet je Božanskim kvascem milosnog života. Ta Kristova nauka i Njegove milosti prožele su već nebrojene duše, čija je ljubav bila tako snažna, da ih je tjerala svuda po svijetu, gdje je bilo ljudskih duša. Njih je

taj Kristov duh oslobodio ljubavi prema svemu zemaljskom u tom smislu, da je Ljubav Božja bila prva, kojoj su sve pretpostavljali, pa i dobro samog života. "A plod je duha ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjera, krotkost, uzdržljivost. A koji su Krista Isusa, razapeše tijelo sa strastima i požudama"(Gal.22, 5,22-24).

Koliko je nas prožeo kvasac Kristova duha? Taj je kvasac božanski život u nama, koji od nas stvara "novog čovjeka"(Gal.6,15). Tim Kristovim duhom prožeti i mi sami postajemo novo zrno, novo sjeme, koje, ako je posijano u dušama drugih, donosi proširenju kršćanstva u tvojoj sredini.

/Pretvorba i pričest/. "Svakog dana osjećamo pretvorbenu snagu svete Žrtve. Njegovo se Tijelo u nas polaže po sv.Pričesti kao novo sjeme. Bog stvara po svojim sakramentima u nama božanski život. Snaga Gospodinova po svetim sakramentima djeluje u nama mnogovrsnim načinom, samo joj ne smijemo stavljati zapreke. Sve je to nenapadno: zrno gorušično, kvasac,- ali stvara velike stvari" (Löhr). Tako radeći, dočekat ćemo dan, u koji ćemo moći reći:"A ja više ne živim, nego živi u meni Krist"(Gal.2,2o).

Ustrajno ćemo moliti za tu milost, da bismo jednom pri kraju života pred vječnim Sucem mogli stajati kao savršeni. Takvu će molitvu Bog uslišati, jer je obećao:"Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti i bit će vam"(Pričesna).

---

5. Molitva

Jeste li kada mislili o tome, da bi htjeli nekome učiniti kakvo dobro, koje bi tome čovjeku koristilo, a da vas ništa ne stoji? Možda niste na to mislili.

Netko je možda mislio, da bi se tako dalo nekome u džep staviti kakav dar, a da on to ne opazi. No to ne mislim, jer će vas i najmanji dar nešto stajati.

Mislim ovdje na sasvim nešto drugo. Neki možda već i pogađaju da je to molitva. Molitva jest jedno dobro, što ga drugom iskazujemo, koje ostaje tajno, a opet nas ništa ne stoji. Uistinu mi svojom molitvom drugome veoma mnogo koristimo, a nas to ništa ne stoji. Ako dijete na pr. u nedjelju kod sv.Mise moli za svoje roditelje, za svoje rođake, to njega ništa ne stoji, a njima to mnogo koristi, jer dragi Bog veoma rado prima molitve djece.

Sam Isus često govori i o potrebi i o važnosti molitve. To i apostoli naglasuju u svojim poslanicama. Oni napose ističu potrebu, da molimo jedni za druge. Tako i poslanica današnje mise počinje riječima:"Braćo, zahvaljujemo svagda Bogu za vas sve spominjući vas u svojim molitvama...".

Poslušajte, kako svojim molitvama možete mnogo učiniti.

Možda se neki od vas stariji sjećaju, kako je početkom 1952.godine potonuo brod "Flying Enterprise". Cijeli je svijet pratio tragediju toga broda. 28.prosinca se otkinuo uslijed jake bure prednji dio lađe. Dva su dana i dvije noći morali putnici izdržati bez jela i pila na najgornjem dijelu broda. Konačno je kapetan dopustio svim putnicima, da smiju napustiti brod. Uslijed jake bure nisu mogli očekivati spas od čamaca, nego su po dvoje, jedan mornar i jedan putnik, skakali u more i čekali tako spas od drugih brodova, koji su im dolazili u pomoć. Kapetan je Carlsen jedini ostao na brodu. Nadao se, da će mu ipak uspjeti spasiti brod, koji je nosio tovar u vrijednosti od pola milijuna dolara. Radijem je bio u vezi sa svijetom. Druge su radiostanice stalno obavještavale o stanju broda i junaštvu kapetana, koji je pod cijenu života vršio svoju dužnost. Preko radija primio je poruku od svoje žene i dvoje djece:"Mi neprestano molimo za tebe!" Iza nekoliko dana uspjelo je jednom smionom mornaru načiniti skok na taj brod i užetom ga povezati za drugi, koji mu je došao u pomoć. Tad su svi dobili nadu, da će možda uspjeti spasiti brod. No 11. siječnja sve su novine donijele ovu vijest:Jučer poslije podne morao je kapetan Kurt Henrik Carlsen napustiti brod i dramatsku borbu za njegovo spasenje". Valovi su dosizali visinu od osam metara, a vjetar je dosegao brzinu od 6o metara na sekundu. Silna se voda prelijevala preko broda i zato su kapetan i mornar Dancy morali u 16.4o sati napustiti brod. Oba su mornara, u zadnji čas

prije nego se brod prevrnuo, skočila s dimnjaka u vodu. Četiri minute nakon toga spasio ih je britanski brod "Turmoil", koji im je pritekao u pomoć. Kad je neustrašivi kapetan stupio na kopno, bio je primljen sa svim počastima i odlikovan visokim odlikovanjima. Žena je njegova plakala od radosnog uzbuđenja, kad je saznala, da joj je muž spašen. Kad su se sreli, opet mu je kazala, da su su se svi usrdno molili za njega Bogu.

Tako je cijeli svijet dobio lijep primjerm što kod Boga može pouzdana molitva. Molitva djece spasila je oca, komu je smrt bila tako blizu.

Polarni istraživač Nansen pripovjeda svoje posljednje putovanje i kako su ga dva Laponca spasila iz velike životne opasnosti."Razapeli smo šatore na čvrstomcledu, bar smo tako mislili ja i moji pratioci. Kroz noć se podigao jak vjetar i počelo je kopniti. Nas je probudio silan prasak, koji se prolomio u noći. Opazili smo, da smo otkinuti i da nas struja nosi prema otvorenom moru. Po ljudskom sudu mi smo bili izgubljeni. Tada su dvojica Laponaca otišli u svoje šatore, kleknuli i počeli se moliti Bogu. Iza dugog su se vremena vratili i govorili mi:Ne ćemo umrijeti. Mog nam je dao osjetiti, da je uslišio našu molitvu". I eto, iduće je noći vjetar promjenio smjer i naša se santa zaustavila kod čvrstog kopna. Bili smo spašeni. Nikada nisam vidio svoje prijatelje tako mirne i vesele kao poslije one molitve. Iza toga sam se i ja počeo moliti".

To su vam, djeco, dva primjera o snazi molitve. Mogao bih vam još satima pripovjedati, kako je molitva pomogla i meni i drugima.

Jedan je od učenjaka pokušao protumačiti molitvu na taj način, da ju je usporedio s valovima, koji dopiru do vječnosti. To je bio fizičar Marconi, koji je dobio Nobelovu nagradu, jer je izumio bežžičnu telegrafiju. On je rekao:"Ja sam kršćanin, čovjek koji vjeruje. Ja vjerujem u moć molitve. Vjerujem u to i kao kršćanin i kao učenjak."

E Eto, djeco, sada ste na primjerima čuli, kako je molitva jaka i dobra, a i korisna. Zato i vi molite svaki dan i za sebe, za svoje roditelje, za rođake i prijatelje. Za zdravlje i sreću i za Božji blagoslov. Napose molite zato, da budete uvijek dobri i da budete uvijek ljubili Isusa. I onda, kad postanete veliki. Vi možete puno izmoliti od dragog Isusa. Time možete mnogo koristiti drugima, pomoći svakomu, a da vas to ništa ne košta. I najsiromašniji je kadar dati veliki dar drugima i pomoći puno svima. Amen.

SADRŽAJ I. DIJELA

Nadb.Duh.Stol u Zagrebu
Broj: 4256/1958.

IMPRIMATUR

Zagreb, dne 19.VIII.1958.

GENERALNI VIKAR:

Dr. Josip Lach v.r.

Errata corrige

str 25 1. odsjek treba stajati:"Sadržaj dogme današnjeg..." To isto vrijedi i za 4.odsjek. Zadnji se odsjek potpuno briše, jer je stavljen na 26.strani.

str. 55 drugi odsjek, r.5 mjesto "završite posao" mora stajati – "započnete posao".

str.158 odsjek 3 početak mora glasiti:"Tako pokojem čovjeku.. u svom prkosu ne uviđa..."

str. 192 zadnji odsjek mora glasiti:"...a da opet ne gubi od svoje iskonske..."

Ostale veće i manje pogreške bilo u prepisivanju bilo u stilu neka izvoli popraviti sam čitalac.

Izdao: Nadb. Duh. Stol, Zagreb, Kaptol 31.- Odgovorni urednik: Dr. Dragutin Hren, Zagreb, Kaptol 31.- Umnoženo u 600 primjeraka ciklostilom Nadb.Duh. Stola za isključivu uporabu svećenstvu.

Z a g r e b 1 9 5 8.
